

***Výročná správa
a verejný odpočet
za rok 2015***

Bratislava, marec - apríl 2016

Predkladá: prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc., ústredný riaditeľ ŠVPS SR

Obsah

IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	7
POSLANIE ORGANIZÁCIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD	11
ČINNOSTI ORGANIZÁCIE.....	15
1.LEGISLATÍVNY PROCES	17
1.1. Legislatíva	17
1.2. Odvolacie konania	17
2. ZDRAVIE ZVIERAT	18
2.1. Identifikácia a registrácia zvierat	19
2.2. Klasifikácia chovov, regiónov a oblastí	22
2.3. Eradikácia, kontrola a prieskum chorôb zvierat v Slovenskej republike.....	23
2.3.1. Besnota.....	24
2.3.2. Klasický mor ošípaných.....	25
2.3.3. Africký mor ošípaných	28
2.3.4. Aujeszkyho choroba	29
2.3.5. Infekčná bovinná rinotracheitída	29
2.3.6. Choroby hydiny a voľne žijúceho vtáctva.....	31
2.3.7. Katarálna horúčka oviec (Bluetongue).....	35
2.3.8. Transmisívne spongiformné encefalopatie (TSE).....	37
2.3.9. Mor včelieho plodu.....	41
2.3.10. Vírusová hemoragická septikémia lososovitých rýb	41
3. OCHRANA ZVIERAT	43
3.1. Kontrola ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely	43
3.2. Kontrola ochrany zvierat počas prepravy	43
3.3. Kontrola ochrany zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely.....	45
3.4. Kontrola ochrany spoločenských, cirkusových a nebezpečných zvierat	47
3.4.1. Ochrana spoločenských zvierat	47
3.4.2. Ochrana zvierat používaných v cirkusoch	48
3.4.3. Ochrana nebezpečných druhov živočíchov.....	49
3.5. Kontroly ochrany zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrčovania.....	49
4. KRMIVÁ	51
4.1. Úradné kontroly.....	51
4.2. Odber úradných vzoriek krmív (VPO)	52
4.2.1. Kontrola zákazu skrmovania spracovaných živočíšnych bielkovín	54
4.3. Celková zhoda u prevádzkovateľov a výrobkov	55
5. VEDĽAJŠIE ŽIVOČÍŠNE PRODUKTY	56
5.1. Úradné kontroly.....	56
5.1.1. Odber úradných vzoriek.....	57
6. REZÍDUÁ VETERINÁRNYCH LIEKOV A KONTAMINANTOV, MONITORINGY REZÍDUÍ	59

6.1. Úradné kontroly a odbery vzoriek	59
6.2. Národný plán kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike	59
6.3. Monitoring poľovnej zveri a rýb	63
6.3.1. Monitoring zveri	63
6.3.2. Monitoring rýb	63
6.3.3. Výsledky monitoringu zveri a rýb	63
6.4. Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku	68
6.4.1. Monitoring surového kravského mlieka v programe EÚ	68
6.4.2. Rádiohygienická kontrola	69
7. VETERINÁRNA FARMÁCIA	74
7.1. Úradné kontroly	74
7.1.1. Veľkodistribúcia veterinárnych liekov veterinárnych zdravotníckych pomôcok a veterinárnych prípravkov	74
7.1.2. Verejné lekárne, vrátane ich pobočiek, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky	74
7.1.3. Súkromní veterinárni lekári	75
7.1.4. Chovatelia	75
7.1.5. Výrobcovia medikovaných krmív	75
7.1.6. Výroba veterinárnych liekov	76
7.1.7. Prehľad o počte a záveroch z programu vstupnej inšpekcie u fyzických a právnických osôb žiadajúcich o povolenie na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami	76
7.2 Úradné kontroly nad dodržiavaním Nariadenia vlády č. 609/2008 Z. z.	76
7.3 Úradné kontroly nad dodržiavaním zákona č. 319/2013 Z. z.	77
8. HRANIČNÁ VETERINÁRNA KONTROLA, VETERINÁRNA CERTIFIKÁCIA A KONTROLY PRI VÝMENÁCH, DOVOZOCH A VÝVOZOCH.	78
8.1. Hraničná veterinárna kontrola - Dovoz a tranzit zvierat, násadových vajec, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu, vybraných produktov rastlinného pôvodu pochádzajúcich z tretích krajín	78
8.1.1. Hraničná veterinárna kontrola na hraničných inšpekčných staniciach SR	80
8.1.2. Kontrola dobrých životných podmienok zvierat	84
8.1.3. Kontrola spoločenských zvierat	85
8.1.4. Kontrola produktov živočíšneho pôvodu v osobných batožinách cestujúcich vstupujúcich z tretích krajín	86
8.2. Vývoz zo SR do tretích krajín	87
8.2.1. Vývoz zvierat a zárodočných produktov zo SR do 3. krajín za rok 2015	88
8.2.2. Vývoz produktov živočíšneho pôvodu zo SR do 3. krajín za rok 2015	88
8.3. Obchod v rámci EÚ	89
8.4. Kontroly počas transportu	92
8.4.1. Vyhodnotenie kontroly počas prepravy produktov živočíšneho a rastlinného pôvodu a živých zvierat.	92
8.5. Nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov	97
9. POTRAVINY RASTLINNÉHO PÔVODU	98
9.1. Výsledky úradných kontrol potravín	98

9.2. Charakter rizika pochádzajúceho z nezhôd v rámci komodít rastlinného pôvodu	107
9.3. Kontrola potravín neživočíšneho pôvodu dovážaných z tretích krajín	114
9.4. Výsledky kontroly označovania GMO potravín	116
9.5. Značka kvality SK 2015 – potraviny rastlinného pôvodu	122
9.6. Politika kvality	123
9.7. Mimoriadne kontroly predaja čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov ponúkaných spotrebiteľom v maloobchodnej sieti v SR.	123
9.8. Cielená kontrola mimo pracovnej doby inšpektorov zameraná na obchodnú sieť	124
9.9. Zákaz dovozu do Ruskej federácie, miesta určenia a ambulantly predaj ...	125
9.10. Kontrola „Vianočného tovaru 2015“	126
9.11. Kontrola „Ambulantného predaja na cestách 2015“	128
9.12. Cielená kontrola zameraná na parenú knedľu a použitie konzervačných látok v zmysle nariadenia (ES) č. 1333/2008	129
9.13. Cielená kontrola - autenticita ovocných destilátov	130
9.14. Audity	130
9.15. Kontrola obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny	131
9.15.1. Plánované kontroly obchodnej kvality.....	131
9.15.2. Cielené kontroly	132
9.16. Postupy na zabezpečenie efektívnosti úradných kontrol	132
9.17. Školenia	133
9.18. Usmernenia alebo informácie pre potravinárskych prevádzkovateľov	134
<u>10. KONTROLA KVALITY A ZDRAVOTNEJ NEŠKODNOSTI VÍNA</u>	135
10.1. Zisťované nedostatky pri kontrolách	136
10.2. Vyhodnotenie nevyhovujúcich vzoriek vín.....	136
10.3. Správne konania	137
<u>11. KONTROLA KLASIFIKÁCIE JATOČNÉHO HOVÄDZIEHO DOBYTKA A OŠÍPANÝCH</u>	138
<u>12. POTRAVINY ŽIVOČÍŠNEHO PÔVODU</u>	140
12.1. Úradné kontroly produktov živočíšneho pôvodu na úrovni prvovýroby ...	140
12.1.1. Prvý výroba – surové mlieko.....	140
12.1.2. Prvý výroba – zberné strediská zveri	141
12.1.3. Prvý výroba vajec – chovy nosníc	141
12.2. Úradné/veterinárne kontroly na úrovni výroby, spracovania a skladovania produktov živočíšneho pôvodu	141
12.3. Kontroly zásielok pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu	141
12.4. Veterinárne kontroly v mieste určenia podľa nariadenia vlády SR č.292/2003 Z.z.	141
12.5. Kontroly potravín živočíšneho pôvodu na úrovni maloobchodu	141
12.5.1. Kontroly potravín živočíšneho pôvodu v maloobchodných prevádzkarniach.....	141
12.5.2. Priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov živočíšneho pôvodu, mäsa z hydiny a domácich králikov, voľne žijúcej zveri a zveriny z nej.	142

12.5.3. Automaty na predaj surového kravského mlieka	142
12.5.4. Veterinárne kontroly v registrovaných prevádzkarniach pre produkty živočíšneho pôvodu	142
12.6. Odber vzoriek	143
12.6.1. Odber vzoriek potravín živočíšneho pôvodu	143
12.6.2 Analýza výsledkov podľa jednotlivých druhov potravín živočíšneho pôvodu:.....	146
12.6.3. Odber vzoriek zo spracovateľských priestorov a zo zariadení na dôkaz <i>Listeria monocytogenes</i>	152
12.6.4. Odber vzoriek pitnej vody	152
12.7. Cílené kontroly a osobitné kontroly produktov živočíšneho pôvodu	152
12.7.1. Cílené kontroly produktov živočíšneho pôvodu	152
12.7.2. Osobitné kontroly.....	157
12.8. Politika kvality	160
12.9. Kontroly označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa podľa nariadenia (ES) č. 1760/2000/ES zo 17. júla 2000, ktorým sa zavádza systém pre identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytku a ktoré sa týka označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa.....	160
12.9.1. Kontroly označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa – povinné údaje	161
12.10. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu z jatočných tiel hovädzieho dobytku, oviec a kôz.....	161
12.10.1. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu na schválených bitúnkoch	161
12.10.2. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu (ŠRM) v rozrábkarniach	161
12.11. Domáce zabíjačky.....	162
<u>13. LABORATÓRNA DIAGNOSTIKA.....</u>	<u>165</u>
13.1. Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín	165
13.1.1. Veterinárny a potravinový ústav Bratislava s detašovaným skúšobným laboratóriom Nitra.....	165
13.1.2. Veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín s detašovaným skúšobným laboratóriom Prešov	165
13.1.3. Veterinárny ústav Zvolen	165
13.1.4. Veterinárny a potravinový ústav Košice.....	166
13.2. Vyhodnotenie údajov o laboratórnom vyšetrení a analýzach úradných vzoriek.....	166
13.2.1. Vyhodnotenie niektorých monitorovacích programov za rok 2015	167
13.3. Iniciatívy v oblasti odbornej prípravy	173
13.4. Metrológia	173
<u>14. SYSTÉM RÝCHLEHO VAROVANIA PRE POTRAVINY A KRMIVÁ</u>	<u>174</u>
14.1. Úloha	174
14.2. Členovia Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá v Slovenskej republike v roku 2015	174

14.3. Výsledky činnosti Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá v Slovenskej republike v roku 2015	175
14.4. Informácie pre spotrebiteľov	182
14.5. Bilaterálne výmeny informácií o nevyhovujúcich výrobkoch.....	182
<u>15. CERTIFIKÁCIA</u>	<u>183</u>
15.1. Politika kvality	183
15.2. Vydané certifikáty	184
15.3. Dohľad nad certifikovanými výrobkami.....	184
15.4. Zrušené certifikáty	186
<u>16. INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE A ICH VÝZNAM PRE ČINNOSŤ ORGANIZÁCIE</u>	<u>187</u>
<u>17. ROZPOČET ORGANIZÁCIE</u>	<u>190</u>
<u>18. PERSONÁLNE OTÁZKY</u>	<u>203</u>
<u>19. VYHODNOTENIE KONTROLNEJ ČINNOSTI ZA ROK 2015</u>	<u>205</u>
19.1. Interné audity vykonávané podľa článku 4 ods.6 nariadenia (ES) č.882/2004	205
19.1.1. Interné audity podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z.z.....	205
19.1.2. Interné audity podľa zákona č. 39/2007 Z.z.	206
19.2. Vnútorne kontroly	208
19.2.1. Podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov	208
19.2.2. Podľa zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	209
19.3. Iné podania, sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach, žiadosti o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z., petície podľa zákona č. 85/1990 Z.z. o petičnom práve v znení neskorších predpisov	210
19.3.1. Iné podania	210
19.3.2. Informácie podľa z. č. 211/2000 Z.z.	210
19.3.3. Sťažnosti	210
<u>HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV – VÝSTUPOV A PREZENTOVANEJ ČINNOSTI</u>	<u>212</u>
<u>ZÁVER.....</u>	<u>214</u>
<u>PRÍLOHY</u>	<u>216</u>

IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky

Sídlo

Botanická 17, 842 13 Bratislava

Rezort

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Forma hospodárenia

rozpočtová organizácia

Kontakt

tel. 02/60257212; fax 02/60257 242,

e-mail: sekretariat-UR@svps.sk

Členovia vedenia v roku 2015:**ústredný riaditeľ:**

prof. MVDr. Jozef Bیرهš DrSc.

odborný riaditeľ:

MVDr. Zuzana Büchlerová

riaditeľ sekcie ekonomiky:

Ing. Mgr. Juraj Bučko

vedúca kancelárie ústredného riaditeľa:

Mgr. Paulína Komarová

vedúca osobného úradu:

Mgr. Paulína Komarová

vedúci odboru legislatívneho a právneho:

JUDr. Bohuslav Harviľák

Hlavné činnosti:

Postavenie Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPS SR“) bolo **v roku 2015** upravené zákonom č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z.z.“) a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov, v oblasti úradnej kontroly zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z.z.“) a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov.

1. ŠVPS SR je rozpočtovou organizáciou s finančnými vzťahmi zapojenými na rozpočet Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „MPRV SR“).
2. ŠVPS SR vykonávala štátnu správu vo veterinárnej oblasti podľa zákona č. 39/2007 Z.z. a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov. V oblasti úradnej kontroly potravín jej pôsobnosť vyplýva zo zákona č. 152/1995 Z.z.
3. ŠVPS SR je orgánom kontroly kvality rastlinných produktov a živočíšnych produktov podliehajúcich spoločnej organizácii trhu podľa nariadení Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a zákona č. 491/2001 Z.z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov.
4. ŠVPS SR vykonávala štátnu správu na úseku veterinárnej farmácie podľa zákona č. 362/2011 Z.z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach (ďalej len „zákon č. 362/2011 Z.z.“) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
5. ŠVPS SR plnila ďalšie úlohy podľa zákona NR SR č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív (krmivársky zákon) (ďalej len „zákon č. 271/2005 Z. z.“).

6. ŠVPS SR vykonávala dozor nad dodržiavaním zákona č. 147/2001 Z.z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
7. ŠVPS SR vykonávala kontroly podľa Dohody o delegovaní činností uzavretej medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (ďalej len „PPA“) a ŠVPS SR, podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa zákona č. 144/1998 Z. z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov v znení zákona č. 526/2002 Z. z., vykonávala kontroly podľa platnej legislatívy - Zákona č. 313/2009 o vinohradníctve a vinárstve;

ŠVPS SR vykonávala v roku 2015 činnosti v súlade so zákonom 39/2007 Z.z., ktorý ustanovuje:

ŠVPS SR

1. riadi, usmerňuje, koordinuje a kontroluje výkon štátnej správy, ktorý uskutočňujú regionálne veterinárne a potravinové správy (ďalej len „RVPS“) (40) a ústav kontroly veterinárnych liečiv,
2. vykonáva hraničnú veterinárnu kontrolu prostredníctvom hraničných inšpekčných staníc (ďalej len „HIS“) na vonkajšej hranici EÚ (3),
3. riadi, usmerňuje a kontroluje úradné veterinárne laboratóriá a Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
4. rozhoduje v druhom stupni vo veciach, o ktorých v prvom stupni rozhoduje regionálna veterinárna a potravinová správa a ústav kontroly veterinárnych liečiv
5. predkladá ministerstvu národné pohotovostné plány, ktorými sa určujú opatrenia pri podozrení na chorobu alebo pri výskyte chorôb zvierat,
6. vykonáva klasifikáciu chovov, regiónov alebo oblastí z hľadiska výskytu chorôb
7. autorizuje referenčné laboratóriá, schvaľuje, pozastavuje a zrušuje rozhodnutia o schválení pre úradné laboratóriá na vyšetrovanie trichinel v mäse
8. kontroluje, odborne usmerňuje a koordinuje zabezpečovanie systému identifikácie a registrácie zvierat,
9. vykonáva prostredníctvom veterinárnych inšpektorov veterinárne kontroly
 - prevádzkarní, zariadení a činností, ktoré vykonávajú postupy na zvieratách, chovajú alebo dodávajú zvieratá na účely takého postupu alebo chovajú zvieratá na účely zachovania druhov,
 - prevádzkarní na spracovanie vedľajších živočíšnych produktov
 - prevádzkarní pri vývoze do tretích krajín, ak to vyžadujú príslušné orgány tretích krajín podľa príslušných právnych predpisov danej tretej krajiny
10. schvaľuje miesta oddychu zvierat pri preprave, inseminačné stanice, tímy na odber a prenos embryí,
11. kontroluje, odborne usmerňuje a koordinuje zabezpečovanie systému identifikácie a registrácie zvierat.

Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. vykonávala úradnú kontrolu nad výrobou, manipuláciou a umiestňovaním na trh

- a) potravín živočíšneho pôvodu okrem poskytovania služieb spoločného stravovania,
- b) potravín rastlinného pôvodu vrátane čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny, zemiakov a ostatných poľnohospodárskych produktov (v poľnohospodárskej prvovýrobe po zbere úrody),

nápojov vrátane potravín s niektorými zložkami živočíšneho pôvodu (zmiešaný pôvod) okrem poskytovania služieb spoločného stravovania,
c) geneticky modifikovaných potravín okrem poskytovania služieb spoločného stravovania,
d) tabakových výrobkov okrem poskytovania služieb spoločného stravovania.
Je kontaktným miestom SR pre systém rýchlej výmeny informácií pre potraviny a krmivá.

POSLANIE ORGANIZÁCIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD

ŠVPS SR bola zriadená (z oblastnej veterinárnej správy so sídlom v Bratislave) 1.1.1969 ako Štátna veterinárna správa ministerstva poľnohospodárstva a výživy SSR. Po postupoch v reštrukturalizácii štátnej správy bol zmenený názov štátnej veterinárnej správy SR zákonom č. 23/2002 Z. z., ktorý mení a dopĺňa zákon č. 152/1995 Z. z. na ŠVPS SR.

Poslaním ŠVPS SR ako orgánu štátnej správy je hlavne výkon, riadenie, kontrola a usmerňovanie aktivít a činnosti v oblasti veterinárnej starostlivosti zdravia zvierat, ochrany zvierat, hygieny krmív, ekológie, veterinárnej farmácie, úradnej kontroly potravín a hygieny potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu, špeciálnych komoditných režimov, prislúchajúcej laboratórnej diagnostiky a rýchleho výstražného systému.

V roku 2015 boli stanovené nasledovné priority

v oblasti ochrany zdravia zvierat

- realizácia národných ozdravovacích programov a ich aktualizáciu v zmysle platnej legislatívy a nálezovej situácie
- vylepšovať systém identifikácie a registrácie hospodárskych zvierat
- vylepšovať veterinárny informačný systém
- aktualizácia národných pohotovostných plánov v zmysle platnej legislatívy
- surveillance katarálnej horúčky oviec, ozdravovacie programy infekčnej bovinnej rhinotracheitídy, pokračovanie v genotypizácii samičej populácie oviec
- monitoring nákaz včiel

v oblasti ochrany zvierat (animal welfare)

- ochrana zvierat používaných na vedecké účely a vzdelávacie účely
- vykonávanie kontrol pohody farmových zvierat
- ochrana spoločenských a cirkusových zvierat
- vykonávanie kontrol ochrany zvierat na bitúnku v čase ich zabíjania zvierat – posúdenie súladu vypracovanosti príručky osvedčených postupov (POP) každej prevádzky
- školiť určené osoby v oblasti ochrany zvierat používaných na vedecké účely a pracovníkov bitúnku vykonávajúcich súvisiace úkony s usmrcovaním

v oblasti veterinárnej certifikácie, dovozov a vývozov

- zabezpečenie dôsledného vykonávania hraničných veterinárnych kontrol živých zvierat a živočíšnych produktov dovážaných z tretích krajín do EÚ
- negociácia veterinárnych podmienok s tretími krajinami
- riadenie a vyhodnocovanie kontrol počas transportu
- vykonanie plánovaných kontrol RVPS so zameraním sa na kontroly v mieste pôvodu a veterinárnu certifikáciu pri obchode vo vnútri EÚ a pri vývozoch do tretích krajín, na kontroly v mieste určenia pri obchode vo vnútri EÚ a pri dovoze z tretích krajín

v oblasti laboratórnej diagnostiky

- rozširovanie spektra analýz vykonávaných v rámci úradnej kontroly potravín, zavádzanie nových vysokocitlivých analytických metód.
- zavádzanie nových metód v rámci zisťovania falšovaných potravín
- plnenie činnosti národných referenčných laboratórií najmä v oblastiach, pre ktoré sú menované nové európske referenčné laboratóriá.
- úspešné zapájanie sa do plánovaných monitoringov v rámci rozborov potravín a surovín, ktoré organizuje Európska Komisia (ďalej len „EK“).

v oblasti hygieny produktov živočíšneho pôvodu

- vykonávanie úradných kontrol, ako jedného z činiteľov bezpečnosti potravín, ktorými sa sleduje a overuje, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov dodržiavajú požiadavky ustanovené v príslušnej hygienickej legislatíve
- zapájanie sa do systému úradných kontrol pri podozrení z falšovania a potravinových podvodov
- zvyšovanie počtu kontrol výrobkov s chráneným zemepisným označením, chráneným označením pôvodu a zaručených tradičných špecialít
- zefektívnenie účinnosti kontrol, ich výkon na základe analýzy rizík
- organizácia mimoriadnych kontrol

v oblasti surovín a potravín rastlinného pôvodu

- kontrola dodržiavania plánu odberu vzoriek založeného na hodnotení rizika
- organizácia mimoriadnych kontrol
- kontrola vykonávania auditov na prevádzkach a účasť na interných auditoch na RVPS
- mesačné vyhodnocovanie úradných kontrol potravín rastlinného pôvodu a návrhy na nápravné opatrenia v prípade nedostatkov
- vzdelávanie výrobcov a predajcov potravín v oblasti novej legislatívy, technológie výroby a hygieny potravín
- vzdelávanie spotrebiteľov v oblasti bezpečnosti potravín

v oblasti organizácie trhu

- zintenzívnenie a zvýšenie frekvencie cielených kontrol kvality ovocia, zeleniny a vína na zabezpečenie zvýšenia obchodnej kvality
- aktívna účasť na pracovných stretnutiach pri tvorbe legislatívy pre produkty spadajúce pod spoločnú organizáciu trhu s poľnohospodárskymi produktmi
- zabezpečenie výkonu kontrol na požiadanie PPA v rámci Dohody o delegovaných činnostiach

v oblasti hygieny krmív a veterinárnej farmácie

- vykonávať kontrolu rezíduí cudzorodých látok v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu prostredníctvom národného plánu kontroly rezíduí a monitoringov ako rádiohygienická kontrola a monitoring poľovnej zveri a rýb
- zamedzovanie výskytu nelegálnej distribúcie veterinárnych liečiv prostredníctvom sprísnených kontrol na všetkých stupňoch, kde sa manipuluje s liekmi, v súlade s platnou legislatívou
- prostredníctvom spolupráce s organizáciami zastrešujúcimi liekovú politiku zabezpečiť pohyb liekov na trhu v súlade s platnou legislatívou a ich vystopovateľnosť
- kontroly na úseku hygieny krmív a v oblasti živočíšnych vedľajších produktov
- zabezpečiť efektívny monitoring transmisívnych spongiformných encefalopatií.

ČINNOSTI, KTORÉ BY MALA ORGANIZÁCIA KONTINUÁLNE V BUDÚCNOSTI VYKONÁVAŤ

Okrem všetkých menovaných úloh je do úloh a realizovaných aktivít zahrnuté

- ✚ kontinúálne pracovať na implementácii „Viacročného národného plánu kontrol“ v zmysle Nariadenia (ES) č. 882/2002 EP a Rady o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmovínového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá,
- ✚ na základe OIE štandardov garantovať zlepšovanie zdravia domácich a voľne žijúcich zvierat, verejného zdravia, podieľať sa na zvyšovaní ochrany zvierat, bezpečnosti potravín, zabezpečovať veterinárnu ochranu štátneho územia prostredníctvom HIS,

- ktoré sú vstupnými miestami nielen do SR ale celého spoločného priestoru EÚ,
- + realizovať opatrenia na minimalizáciu rizika výskytu, rozširovania a cirkulácie pôvodcu BSE a TSE s cieľom ochrany zdravia spotrebiteľa,
 - + realizovať opatrenia na minimalizáciu rizika výskytu, rozširovania a cirkulácie pôvodcu vtáčej chrípky s cieľom ochrany zdravia spotrebiteľa,
 - + venovať pozornosť kontrole zdravotného stavu včiel, vodných živočíchov a voľne žijúcej zveri tak z pohľadu ochrany zdravia zvierat vrátane prenosu nebezpečných nákaz na domáce zvieratá, ale i ochrany verejného zdravia, plnenie výkonu kontrol v rámci „Dohody o delegovaných činnostiach“ PPA MPRV SR a klasifikácia tel jatočného hovädzieho dobytká,
 - + ďalší rozvoj sieťového informačného systému KIČ určený na záznam jednotlivých kontrolných inšpekčných činnosti a na ich vyhodnocovanie,
 - + realizácia nového veterinárneho informačného systému zabezpečujúceho komplexný prístup k veterinárnym činnostiam,
 - + spĺňanie základných princípov etického kódexu zamestnancov ŠVPS SR ohľadom ďalšieho napredovania veterinárnych a ostatných činností
 1. profesijné riadenie a rozhodovanie (pozícia vzdelávania, skúseností – základné, kontinuálne)
 2. nezávislosť (osobná nezávislosť na komerčných, finančných, hierarchických a politických tlakoch, ktoré môžu ovplyvňovať odborné rozhodnutia)
 3. nezaujatosť
 4. bezúhonnosť, charakter
 5. objektívnosť,
 - + od všetkých pracovníkov na každej úrovni riadenia a odbornej činnosti – vyžadovanie vysokej profesionality, odbornej zodpovednosti, dobrej komunikatívности, kreatívности umocnenej flexibilitou, morálnu bezúhonnosť a kolegiálnosť,
 - + komunikácia so spotrebiteľmi,
 - + transparentnosť vo výkone úradných kontrol zabezpečovaná najmä prostredníctvom webového portálu.

ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

Zabezpečenie odborných garancií a činnosti bolo založené na spolupráci a komunikácii medzi ŠVPS SR, jej riadenými organizáciami a ostatnými odbornými, výrobnými, riadiacimi a kontrolnými organizáciami na národnej úrovni a v medzinárodnom meradle a ochotou vzájomne spolupracovať. Od pracovníkov veterinárnych a potravinových organizácií na Slovensku sa vyžadovala permanentne zvyšujúca sa odborná erudícia, komplexný pohľad s multidisciplinárnym myslením, profesijná rozhodovacia činnosť s uplatňovaním i osobnej zodpovednosti a zdravým riskovaním, využívanie odborných a vedeckých skúseností v analýze a syntéze poznatkov, aktívny prístup k informačným technológiám a dokumentácii aj v cudzom jazyku.

1. Legislatívny proces

1.1. Legislatíva

V roku 2015 boli v oblasti pôsobnosti Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky schválené právne predpisy:

- Zákon č. 30/2015 Z.z., ktorým sa ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 332/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 178/1998 Z. z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

1.2. Odvolacie konania

V roku 2015 bolo na ŠVPS SR uskutočnených 229 odvolacích konaní proti rozhodnutiam vydaným v správnom konaní na jednotlivých RVPS. Do konca roku 2015 bolo v 220 prípadoch vydané meritórne rozhodnutie a v 9 prípadoch bolo odvolanie vybavené listom bez vydania rozhodnutia vo veci z dôvodu oneskoreného odvolania, pričom neboli zistené dôvody na obnovu konania alebo na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

2. Zdravie zvierat

Na úseku zdravia zvierat ŠVPS SR v roku 2015 plnila povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 39/2007 Z. z.. Hlavné úlohy spočívajú v príprave nástrojov riadenia, usmerňovania a koordinácie výkonov štátnej správy vykonávanej 40 RVPS na úseku kontroly dodržiavania požiadaviek na identifikáciu a registráciu zvierat, na klasifikáciu chovov, regiónov a oblastí z hľadiska výskytu istých chorôb zvierat, na implementáciu programov na kontrolu, monitoring a eradikáciu chorôb a na kontrolu dodržiavania požiadaviek na prevádzkovanie stredísk na zhromažďovanie zvierat, trhov so zvieratami, zberných stredísk pri obchode so zvieratami, inseminačných staníc, chovov zvierat a iných zariadení na chov a držbu zvierat podliehajúcich schváleniu alebo povoleniu orgánom veterinárnej správy.

ŠVPS SR na úseku zdravia zvierat v roku 2015 vypracovala a predložila MPRV SR na schválenie pätnásť národných programov na eradikáciu, kontrolu alebo prieskum chorôb zvierat v Slovenskej republike:

1. Národný program eradikácie besnoty na Slovensku na rok 2015;
2. Plán prieskumu (surveillance) katarálnej horúčky oviec (bluetongue) v Slovenskej republike pre rok 2015;
3. Národný kontrolný program pre klasický mor ošípaných v diviačej populácii na Slovensku v roku 2015;
4. Národný program eradikácie moru včelieho plodu na rok 2015;
5. Národný program eradikácie vírusovej hemoragickej septikémie rýb (VHS) v Slovenskej republike na rok 2015;
6. Národný program eradikácie bakteriálnych chorôb rýb v Slovenskej republike na rok 2015;
7. Plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2015;
8. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2015;
9. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike v roku 2015;
10. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch brojlerov kury domácej (*Gallus Gallus*) v Slovenskej republike v roku 2015;
11. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch moriek v Slovenskej republike v roku 2015;
12. Plán eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitidy (IBR) na Slovensku na rok 2015;
13. Program prevencie, monitoringu a kontroly niektorých transmisívnych spongiformných encefalopatií (TSE) v Slovenskej republike pre rok 2015;
14. Chovateľský program na rezistenciu oviec voči prenosným /transmisívnym spongiformným encefalopatiám – scrapie v Slovenskej republike na rok 2015.
15. Národný kontrolný program pre africký mor ošípaných v diviačej populácii na Slovensku na rok 2015.

ŠVPS SR v rámci svojich právomocí počas roka 2015 vypracovala na úseku zdravia zvierat Plán veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia Slovenskej republiky na rok 2015 (ďalej len „VPO 2015“) a usmernenie na vykonávanie kontrol na dodržiavanie požiadaviek na klasifikáciu chovov, regiónov a oblastí súvisiace s veterinárnymi požiadavkami na premiestňovanie zvierat na základe istých zdravotných štatútov. VPO 2015 zahŕňal plán diagnostických akcií a očkovaní

hradených zo štátneho rozpočtu alebo chovateľom pre trinásť skupín zvierat (hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy, hydina, kone, ryby, včely, voľne žijúce zvieratá, farmové chovy zveri, všetky druhy zvierat, voľne žijúce vtáky a zoo zvieratá) s celkovým počtom stošesťdesiatštyri druhov preventívnych a diagnostických akcií.

ŠVPS SR v roku 2015 na úseku zdravia zvierat zabezpečila okrem školení úradných veterinárnych lekárov aj školenia pre členov Komory veterinárnych lekárov Slovenskej republiky.

Zamestnanci ŠVPS SR zaradení na odbore zdravia a ochrany zvierat na úseku zdravia zvierat sa počas roku 2015 zúčastnili na rôznych pracovných skupinách odborníkov organizovaných EK a Radou Európskej, úspešne sa podieľali na odborných seminároch a v poradných a kontrolných orgánoch EK.

Plnenie povinností na úseku zdravia zvierat na ŠVPS SR počas roka 2015 zabezpečovali piati odborní pracovníci na úseku zdravia zvierat, traja odborní pracovníci na úseku ochrany zvierat a jeden odborný pracovník na úseku identifikácie a registrácie zvierat.

2. 1. Identifikácia a registrácia zvierat

Veterinárni inšpektori orgánov veterinárnej správy v roku 2015 skontrolovali 1 272 chovov hovädzieho dobytku z celkového počtu registrovaných chovov. K 1.1.2015 bolo v SR evidovaných 477 624 kusov živého hovädzieho dobytku v 23 920 chovoch. Bolo vykonaných 1 276 úradných kontrol na identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytku na mieste a 57 následných kontrol. Počas týchto kontrol bolo z celkového počtu 134 034 kusov hovädzieho dobytku v kontrolovaných chovoch skontrolovaných 60 820 zvierat. Na odstránenie zistených nedostatkov boli v 250 chovoch uložené opatrenia, ktoré sa týkali 9 348 zvierat a v 30 prípadoch boli uložené pokuty.

Tabuľka č. 1

Výsledky kontrol vykonaných v chovoch hovädzieho dobytku na mieste pri kontrolách identifikácie a registrácie za rok 2015

Nedostatky podľa kategórií	Zvieratá	Chovy
1. Nedostatky v identifikácii	136	31
2. Nedostatky v individuálnom registri	310	30
3. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní narodenia, smrti	4130	168
4. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní presunov	4726	77
5. Nedostatky v pasoch	151	23
6. Zvieratá/chovy len s jedným nedostatkom z bodov 1-4	4262	196
7. Zvieratá/chovy s viac ako jedným nedostatkom z bodov 1-4	5122	54
Zvieratá a chovy s nedostatkami spolu (body 6 a 7)	9 348	250

Opatrenia	Zvieratá	Chovy
1. Zákaz premiestňovania individuálnych zvierat	83	7
2. Zákaz premiestňovania všetkých zvierat v chove	292	18
3. Zneškodnenie zvierat	0	0
4. Iné opatrenia	2218	122
Spolu	2593	147

Obr. č. 1 Prehľad počtu hovädzieho dobytku podľa krajov

Veterinárni inšpektori RVPS v roku 2015 vykonali 259 úradných kontrol, zameraných na plnenie požiadaviek na registráciu chovov a identifikáciu zvierat v 254 chovoch ošípaných a 12 následných kontrol. Počas týchto kontrol bolo z celkového počtu 99 564 kusov ošípaných na kontrolovaných farmách skontrolovaných 21 649 kusov, pri následných kontrolách 258 kusov. Na základe zistených nedostatkov boli v 40 chovoch uložené opatrenia, ktoré sa týkali 1 057 kusov ošípaných a v 9 prípadoch príslušná RVPS uložila pokutu.

Tabuľka č. 2

Výsledky kontrol vykonaných v chovoch ošípaných na mieste pri kontrolách identifikácie a registrácie za rok 2015

Nedostatky podľa kategórií	Chovy
1. Nedostatky v identifikácii	5
2. Nedostatky v registri	22
3. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní narodenia, smrti	47
4. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní presunov	13
Spolu	87

Opatrenia	Zvieratá	Chovy
1. Zákaz premiestňovania všetkých zvierat v chove	232	12
2. Zneškodnenie zvierat	0	0
3. Iné opatrenia	825	28
Spolu	1 057	40

Obr. č. 2 Prehľad počtu ošípaných podľa krajov

V chovoch malých prežúvavcov bolo v roku 2015 vykonaných 494 kontrol identifikácie a registrácie oviec a kôz v 505 chovoch. Okrem toho bolo vykonaných 38 následných kontrol. Z celkového počtu 74 904 oviec a kôz chovaných na kontrolovaných farmách bolo skontrolovaných 23 183 kusov. Na základe výsledkov týchto kontrol a zistených nedostatkov boli v 69 chovoch uložené opatrenia na ich odstránenie, ktoré sa týkali 2 003 zvierat a v 10 chovoch príslušná RVPS uložila pokutu.

Tabuľka č. 3

Výsledky kontrol vykonaných v chovoch oviec a kôz na mieste pri kontrolách identifikácie a registrácie za rok 2015

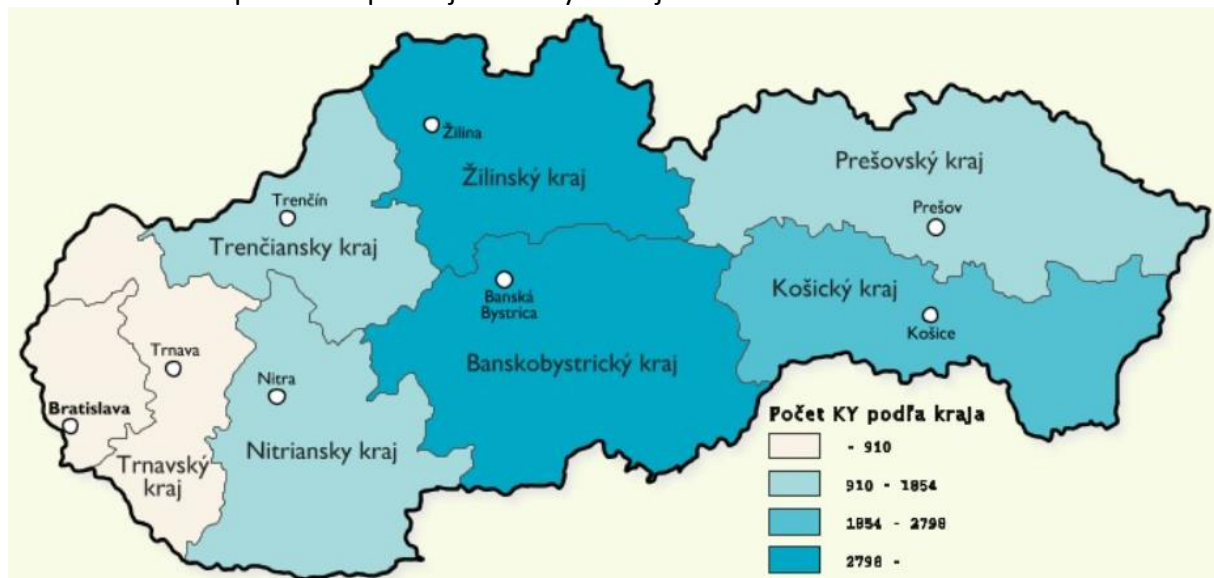
Nedostatky podľa kategórií	Zvieratá	Chovy
1 a. Zistenie nesúladu v súvislosti s identifikáciou oviec	481	30
1 b. Zistenie nesúladu v súvislosti s identifikáciou kôz	282	24
2. Nezrovnalosti v záznamoch individuálneho registra v chove	780	24
3. Neoznámene presunu	1146	30
4. Anomália v súvislosti s dokladom presunu	408	21
5. Zvieratá/chovy, v súvislosti s ktorými sa zistil len jeden nedostatok uvedený v bodoch 1-4	1161	67
6. Zvieratá/chovy, v súvislosti s ktorými sa zistilo viac nedostatkov uvedených v bodoch 1-4	1421	30
Celkový počet nedostatkov v súvislosti so zvieratami a chovmi (body 5. a 6.)	2582	97

Opatrenia	Zvieratá	Chovy
1. Zákaz premiestňovania individuálnych zvierat	111	4
2. Zákaz premiestňovania všetkých zvierat v chove	425	15
3. Neškodné odstránenie zvierat	0	0
4. Iné	1467	52
Spolu	2 003	69

Obr. č. 3 Prehľad počtu oviec podľa krajov

Obr. č. 4 Prehľad počtu kôz podľa jednotlivých krajov

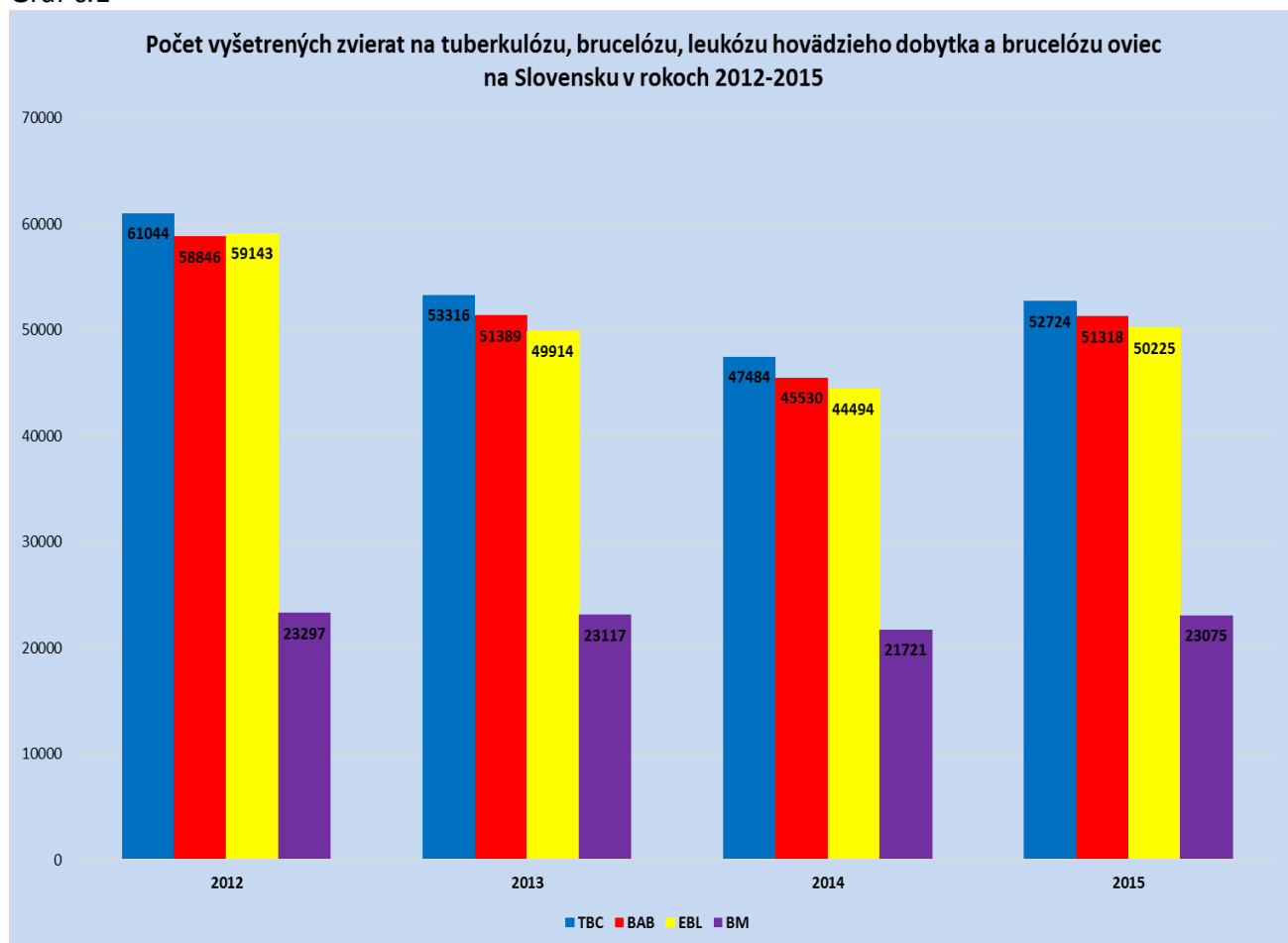

2.2. Klasifikácia chovov, regiónov a oblastí

Slovenská republika si počas roka 2015 naďalej udržala štatút krajiny úradne bez výskytu tuberkulózy hovädzieho dobytku, brucelózy hovädzieho dobytku, enzootickej bovinej leukózy a brucelózy oviec (*Brucella melitensis*). Na udržanie štatútov bolo v SR počas roka 2015 vykonaných celkom 52 724 tuberkulácií hovädzieho dobytku, 51 318 sérologických vyšetrení na brucelózu hovädzieho dobytku a 50 225 vyšetrení na enzootickú bovinú leukózu. Na brucelózu oviec (*Brucella melitensis*) bolo vyšetrených celkom 23 075 oviec a kôz starších ako 6 mesiacov veku a všetky plemenné barany.

Z dôvodov zachovania si uznaných štatútov a z dôvodu prevencie šírenia chorôb zvierat ŠVPS SR vypracovala Plán VPO 2015 a metodické usmernenie Klasifikácia chovov, opatrenia na postupné zavádzanie siete dohľadu a zdravotné požiadavky pri premiestňovaní živých zvierat a zárodočných produktov – usmernenie na rok 2015.

Graf č.1

2.3 Eradikácia, kontrola a prieskum chorôb zvierat v Slovenskej republike

Orgány veterinárnej správy v SR v roku 2015 v rámci kontroly zdravia zvierat zaznamenali výskyt 12 chorôb zvierat. Zoznam chorôb, postihnutý druh a počet ohniská a zvierat sú uvedené v nasledujúcej tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Sumárny výkaz nálezov za SR Obdobie od január/2015 do december/2015				
	Nové ohniská	Počet zvierat v nových ohniskách	Zaniknuté ohniská	Aktuálne ohniská k 31.12.2015
B053 fau Echinokokóza/Hydatidóza	13	12	15	1
B058 fau Besnota	5	5	5	0
B059 bov Paratuberkulóza	0	0	0	3
B110 bov Infekčná boviná rinotracheitída	0	0	2	4
B160 ovi Klusavka	5	2131	5	13
B255 fau Trichinelóza	12	13	16	7
B452 api Mor včelieho plodu	54	826	71	55
C611 bov Listeriόza	4	1143	6	0
C611 ovi Listeriόza	2	719	6	0

C619 sui Salmonelózy	7	344489	7	0
C655 bov Trichofytóza	7	2346	8	2
C855 avi Aviárne salmonelózy – mimo týfu	2	43475	2	0

2.3.1. Besnota

Besnota je vždy smrteľné ochorenie teplokrvných živočíchov v prípade zistenia klinických príznakov. Z uvedeného dôvodu bol Národný program eradikácie besnoty na Slovensku na rok 2015 (ďalej len „eradikačný program besnoty“) zameraný na prevenciu šírenia besnoty a na jej včasnú a bezpečnú diagnostiku v prípade vzniku rizika jej šírenia prostredníctvom poranenia potenciálne besným zvierateľom. Eradikačný program besnoty bol implementovaný prostredníctvom povinnej vakcinácie domácich mäsožravcov proti besnote na náklady chovateľa a prostredníctvom orálnej vakcinácie líšok proti besnote uskutočnenej v dvoch sezónnych kampaniach - jar a jeseň 2015, hradenej z prostriedkov štátneho rozpočtu, spolufinancovanej EÚ. Nakoľko Česká republika a Rakúsko sú vyhlásené za krajiny bez výskytu besnoty a v Maďarsku je priaznivá situácia vo výskyte besnoty, vakcinačné územie Slovenskej republiky bolo zmenšené o územia RVPS : Bratislava, Senec, Dunajská Streda, Galanta, Trnava, Senica, Komárno, Nové Zámky, Levice, Nitra, Topoľčany, Šaľa, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Prievidza, Púchov, Žiar nad Hronom, Zvolen, Veľký Krtíš, Lučenec, Rimavská Sobota, Banská Bystrica a Martin. Na území RVPS Liptovský Mikuláš sa vakcinovalo iba územie okresu Liptovský Mikuláš.

Tabuľka č.5

Orálna vakcinácia líšok v roku 2015

Sezónna kampaň	Počet dávok	
	Letecká pokládka	Ručná pokládka
Jarná kampaň 2015	300.000 dávok	3.700 dávok
Jesenná kampaň 2015	300.000 dávok	3.900 dávok

Laboratórnou diagnostikou kontroly účinnosti orálnej vakcinácie líšok proti besnote a podozrivých zvierat sa overovala a zabezpečovala ochrana zvierat a ľudí pred šírením besnoty.

Tabuľka č.6

Počet testovaných zvierat v roku 2015

Domáce zvieratá										Voľne žijúce zvieratá														
pes	mačka	hovädzí dobytok	koňovité	ovce	kozy	ošipané	túlavé psy	iné	nešpecifikované	líška hrdzavá	psík medvedíkovitý	medvedík čistotný	vlk	jazvec	kuna	iné lasicovité	iné mäsožravce	diviak	jeleň	srna	daniel	iné	netopier	nešpecifikované
123	95	3	0	1	0	0	0	5	0	1878	7	0	1	0	4	0	0	6	2	0	0	7	6	0

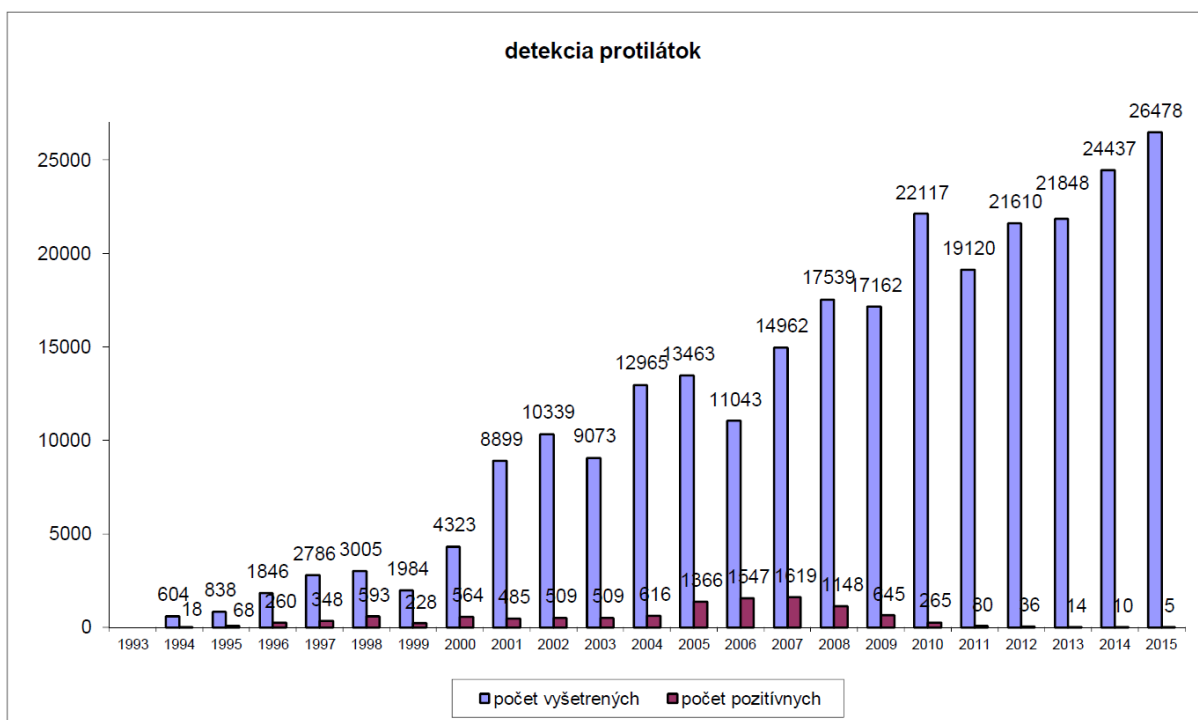
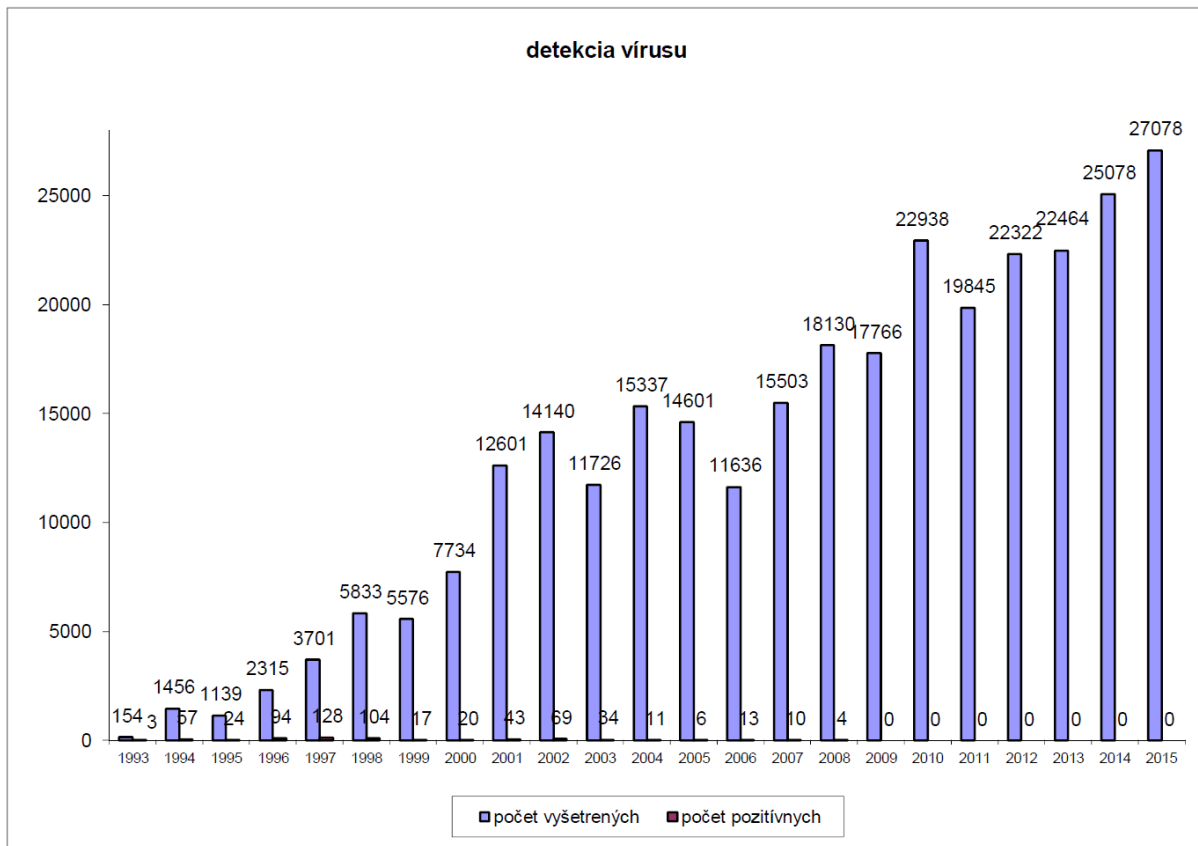
Od augusta 2006 do januára 2013 bola Slovenská republika bez výskytu besnoty. Napriek všetkým opatreniam došlo k reintrodukcii besnoty z Poľska a Slovenská republika už nie je krajinou bez výskytu besnoty. V roku 2014 nebol v Slovenskej republike potvrdený prípad besnoty. V roku 2015 bolo potvrdených 5 prípadov besnoty u líšok, v bezprostrednej blízkosti poľských hraníc.

2.3.2. Klasický mor ošípaných

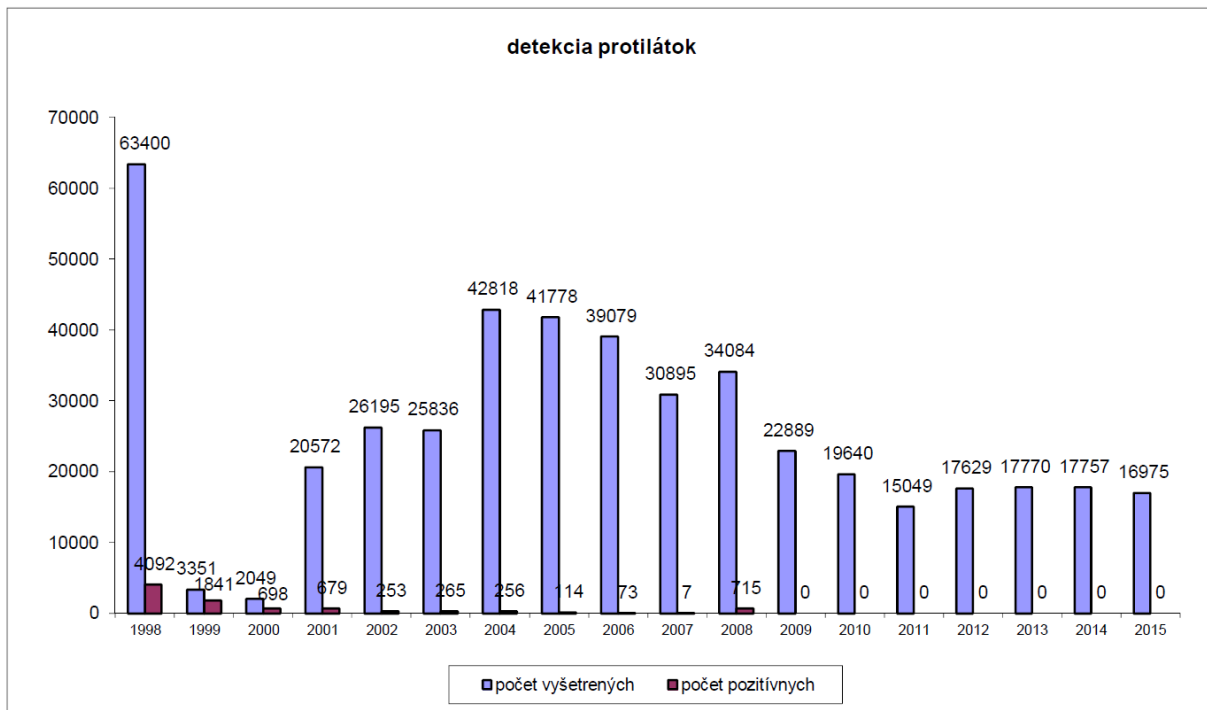
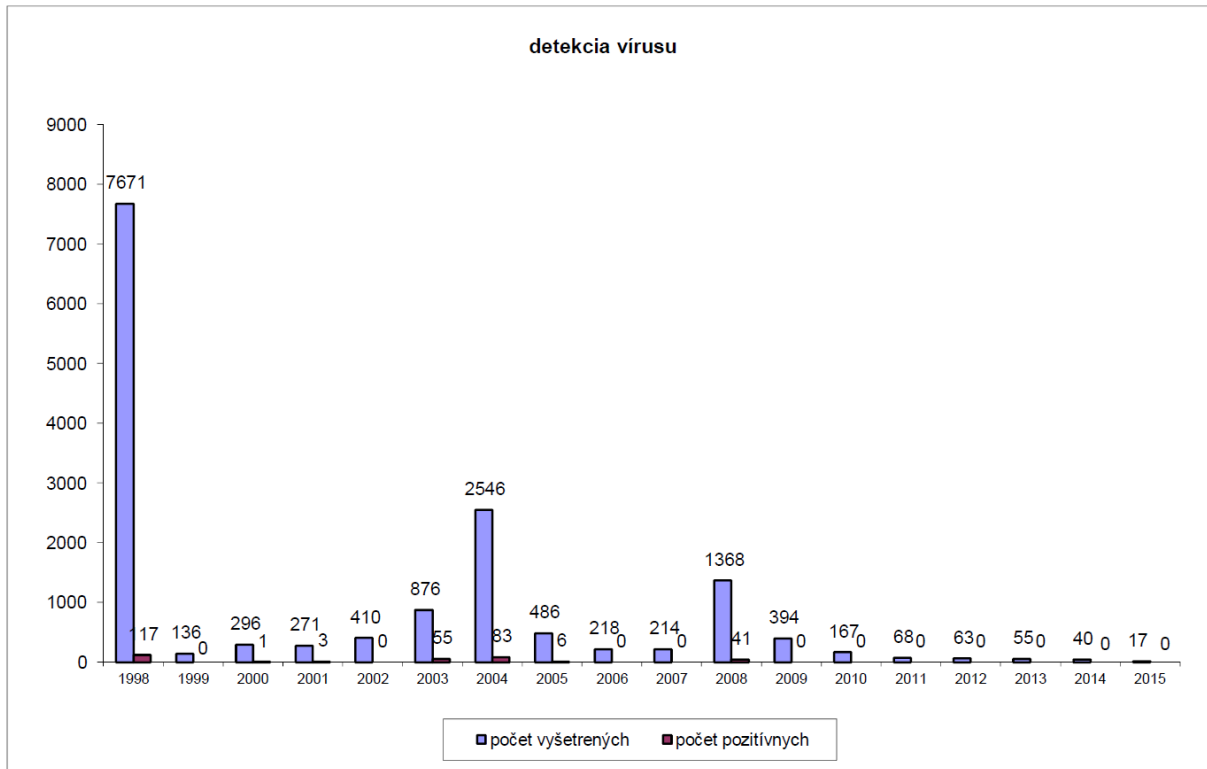
Monitoring klasického moru ošípaných (ďalej len „KMO“) v chovoch domácich ošípaných ako aj monitoring KMO v diviačej populácii bol vykonaný v súlade s Národným kontrolným programom pre klasický mor ošípaných v diviačej populácii na Slovensku v roku 2015, ktorý bol schválený EK a spolu financovaný s prostriedkov EÚ.

V priebehu roka 2015 sa v Slovenskej republike nevyskytol prípad KMO v chovoch domácich ošípaných ani u diviakov.

Graf. č. 2
Počty laboratórných vyšetrení KMO u diviakov na Slovensku od decembra 1993 do decembra 2015

Graf č. 3
**Počty laboratórných vyšetrení KMO u domácich ošípaných na Slovensku
 v rokoch 1998 - 2015**

Od júna 2011 nie je Slovenská republika na zozname infikovaných oblastí.

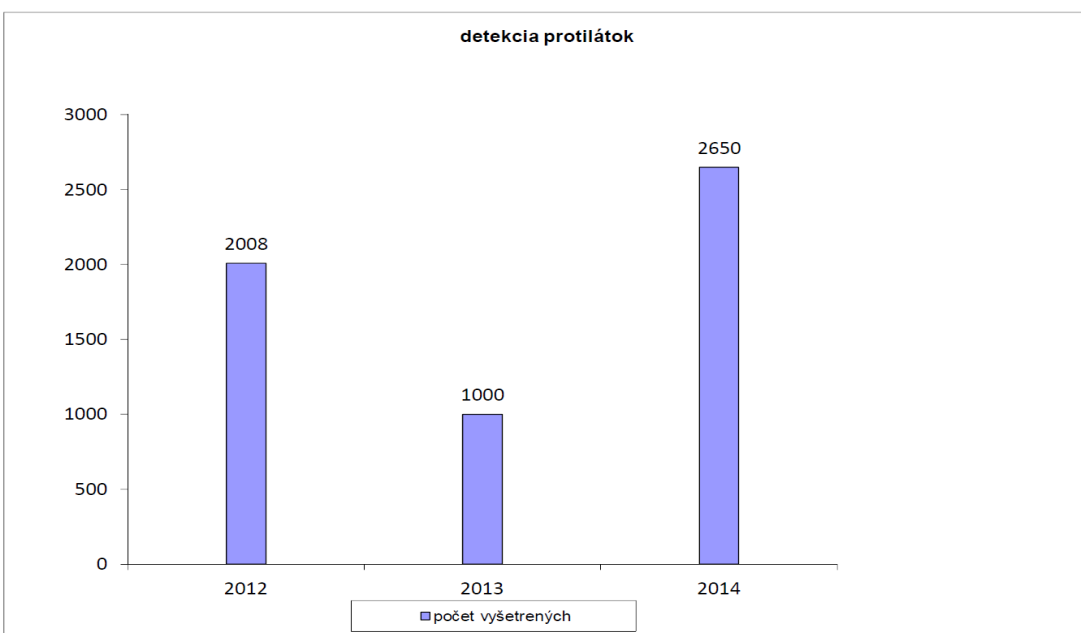
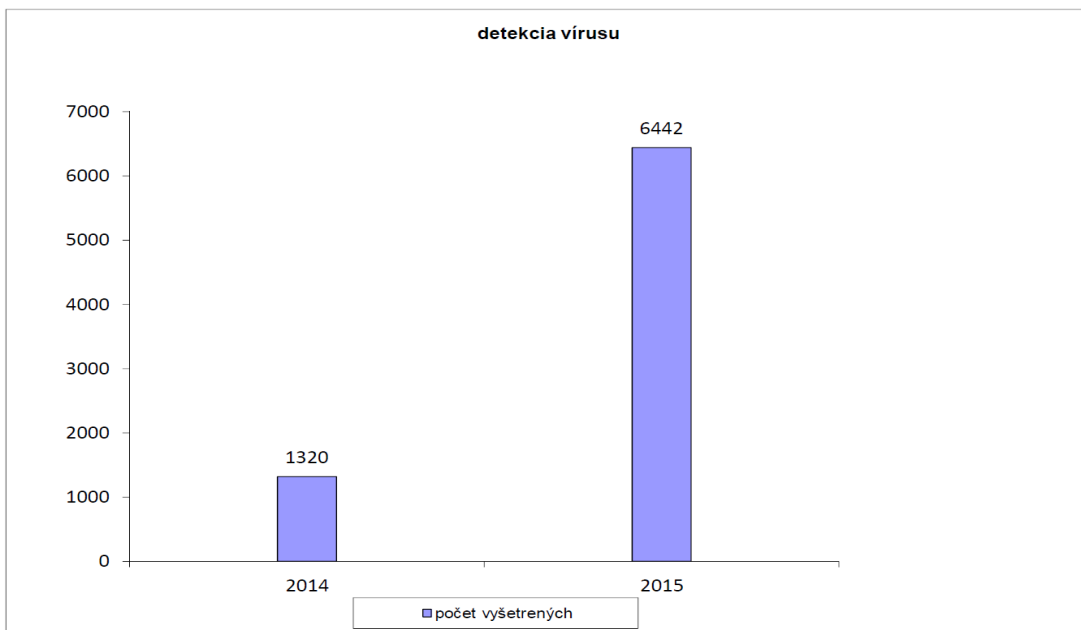
2.3.3. Africký mor ošipaných

Monitoring afrického moru ošipaných (ďalej len „AMO“) v diviačej populácii bol vykonaný v súlade s Národným kontrolným programom pre africký mor ošipaných v diviačej populácii na Slovensku v roku 2015, ktorý bol schválený EK a spolu financovaný s prostriedkov EÚ. Nevyhnutnosť monitoringu AMO vyplynula zo stále sa zhoršujúcej epizootologickej situácie v Poľsku a v pobaltských krajinách ako aj z postupu AMO na Ukrajine smerom k hranici so Slovenskom.

V priebehu roka 2015 sa v Slovenskej republike nevyskytol prípad AMO v chovoch domácich ošipaných ani u diviakov.

Graf č. 4

Počty laboratórných vyšetrení AMO u diviakov na Slovensku v rokoch 2012 - 2015

2.3.4. Aujeszkyho choroba

Cielený monitoring Aujeszkyho choroby (MA) v chovoch ošípaných v roku 2015 sa vykonával na základe Plánu veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia s cieľom udržať štatút bez výskytu MA pre Slovenskú republiku.

V septembri 2006 bol úspešne ozdravený posledný chov ošípaných od MA a Aujeszkyho choroba ošípaných sa v ostatných rokoch nevyskytla v žiadnom novom ohnisku.

Tabuľka č. 7

Počet vyšetrených vzoriek v roku 2015

Druh zvierat	Detekcia celkových protilátok		Detekcia vírusových protilátok (gE)		Ohniská
	vyšetrené	pozitívne	vyšetrené	pozitívne	
Domáce ošípané	5 033	0	0	0	0

V septembri 2007 EK akceptovala výsledky ozdravovacieho procesu a monitoringu MA na území SR a rozhodnutím Komisie č. 2007/603/ES zahrnulo Slovensko do zoznamu regiónov bez výskytu MA. Z tohto dôvodu nie je potrebné od roku 2008 realizovať ozdravovací program od MA, avšak na základe garancii Slovenskej republiky v rámci schvaľovacieho procesu je nevyhnutné vykonávať pravidelný monitoring MA aj v nasledujúcom období. Na základe laboratórnych výsledkov si Slovenská republika udržala štatút krajiny bez výskytu MA a v roku 2015 bol monitoring MA realizovaný iba v rozsahu potrebnom na udržanie štatútu bez výskytu MA.

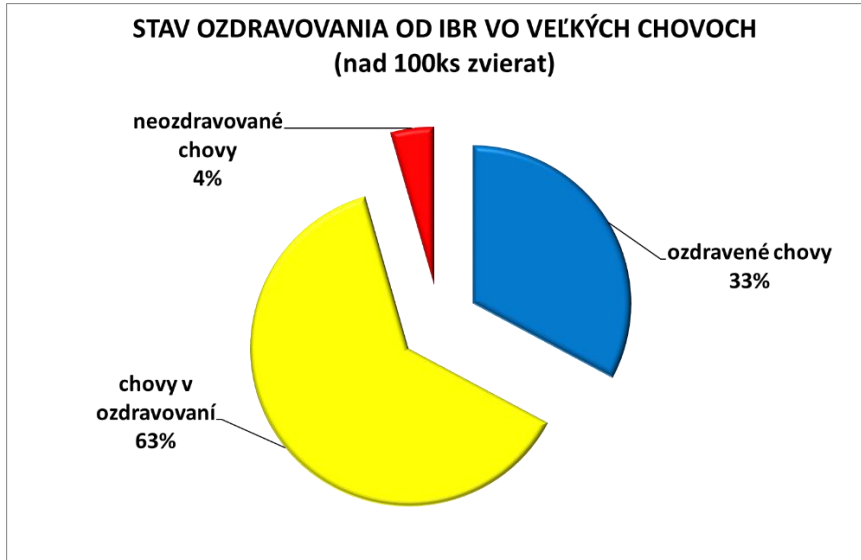
V roku 2015 neboli detegované žiadne pozitívne celkové protilátky, čo korešponduje s úplným zákazom vakcinácie proti MA od roku 2006 na celom území SR.

2.3.5. Infekčná boviná rinotracheitída

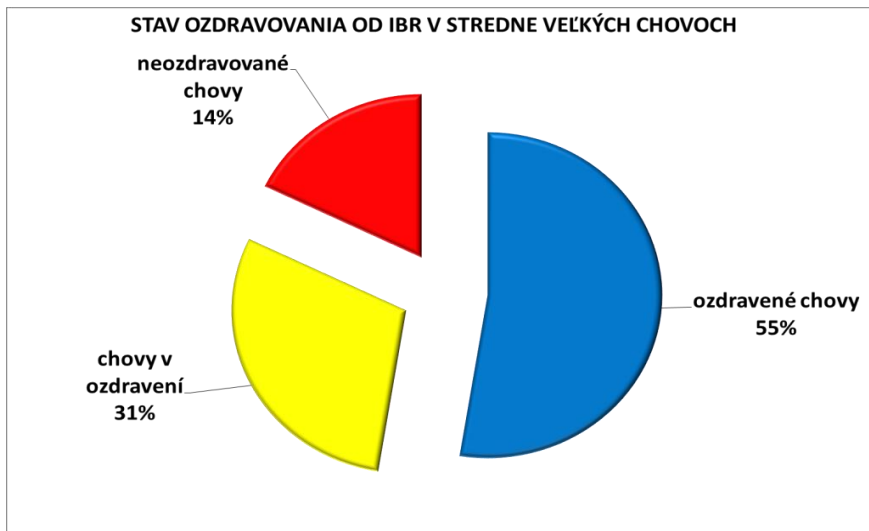
Monitoring IBR/IPV v chovoch hovädzieho dobytku v roku 2015 sa vykonával na základe schváleného ozdravovacieho programu – Plán eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy (IBR/IPV) na Slovensku v roku 2015. Cieľom programu je ozdraviť chovy hovädzieho dobytku od IBR/IPV na celom území Slovenskej republiky. Ozdravením chovov sa zlepší zdravotný stav a odbúrajú sa obchodné prekážky v domácom ako aj v zahraničnom obchode.

Vo vakcinácii sa pokračovalo v chovoch ozdravovaných na základe vypracovaných individuálnych ozdravovacích plánov. Monitoring v chovoch so štatútom úradne bez výskytu a bez výskytu vykonávaný v roku 2015 v zmysle Plánu VPO pre rok 2015 ako i záverečné vyšetrenia boli hradené z rozpočtu ŠVPS SR.

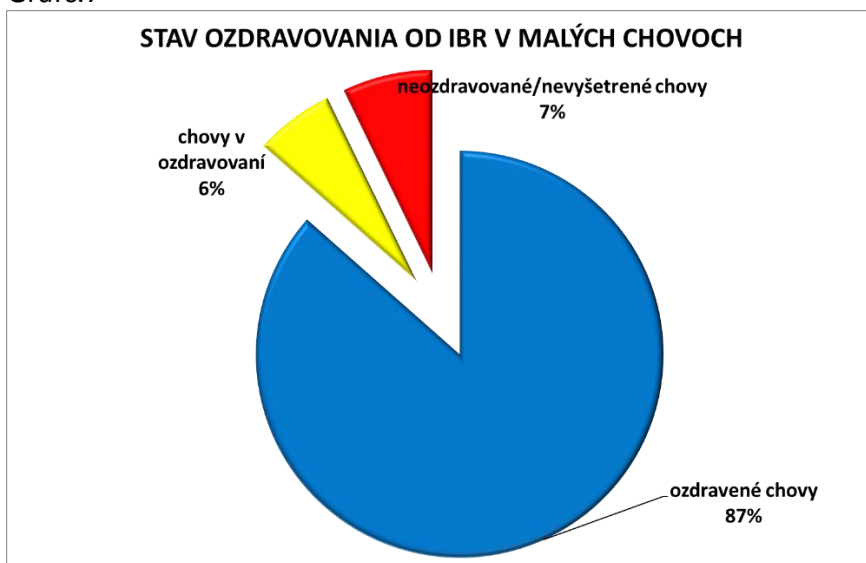
Graf č. 5

Graf č. 6

Graf č. 7

2.3.6. Choroby hydiny a voľne žijúceho vtáctva

V roku 2015 sa monitoring chorôb hydiny opäť zameriaval na najzávažnejšie choroby, priamo ohrozujúce zdravie hydiny, ako aj zdravie ľudskej populácie.

Sledované boli:

- a) **infekcie spôsobené *Salmonella* spp.** (v rámci štyroch národných kontrolných programov),
- b) **aviárna influenza** u hydiny a voľne žijúcich vtákov (v rámci plánu prieskumu)

Tieto zoonózy okrem zdravotných problémov u samotných vtákov a nemalých finančných strát pre chovateľov hydiny, predstavujú nezanedbateľné riziko pre človeka.

Salmonelové infekcie

Monitoring salmonelových infekcií v chovoch hydiny sa uskutočňoval v rámci 4 programov:

Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie:

1. **v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2015**
2. **v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike v roku 2015**
3. **v krdľoch brojlerov kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2015**
4. **v krdľoch moriek v Slovenskej republike v roku 2015**

- **Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2015**

Týmto kontrolným programom sa implementuje Nariadenie č. 2160/2003/EC Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín. Cieľom tohto programu bolo znížiť výskyt *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Typhimurium* a *Salmonella Virchow* v chovných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) tak, aby zostalo počas roka 2015 pozitívnych maximálne 1 % alebo menej z dospelých chovných krdľov zahŕňajúcich minimálne 250 kusov. V roku 2015 nebol zistený výskyt cieľových sérotypov salmonel (Tabuľka č. 8).

Tabuľka č. 8

Prehľad vyšetrených úradných vzoriek na salmonelózu v dospelých reprodukčných krdľoch kury domácej od 1.1.2015 do 31.12.2015

RVPS	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
Senec	144	0
Dunajská Streda	8	0
Nitra	148	0
Komárno	120	0
Šaľa	42	0
Púchov	6	0
Spolu	468	0

- **Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike v roku 2015**

Týmto kontrolným programom sa implementuje Nariadenie č. 2160/2003/EC Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín. Cieľom programu bolo znížiť výskyt *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium u dospelých nosníc *Gallus gallus* tak, aby ročné minimálne percentuálne zníženie počtu pozitívnych krdľov dospelých nosníc bolo najmenej o 10 %, pokiaľ prevalencia v predchádzajúcom roku bola menej 10 %.

Tento program bol povinný na celom území Slovenskej republiky vo všetkých úžitkových chovoch nosníc druhu kura domáca (*Gallus gallus*), ktoré produkujú vajcia určené na ľudskú spotrebu a uvádzajú tieto vajcia na trh – t.j. **vo všetkých komerčných chovoch nosníc.**

Program sa **nevzťahuje na prvovýrobu na súkromné domáce použitie a na prvovýrobcov registrovaných** na oddelení (odbore) hygieny potravín a potravinového dozoru miestne príslušnej RVPS v súlade s platnou legislatívou.

V roku 2015 bol zistený výskyt *Salmonella* Enteritidis v chovoch nosníc v okrese Zvolen, Košice-okolie, Rimavská Sobota a Michalovce, výsledky laboratórnych vyšetrení potvrdzujúcich úradných vzoriek vyšli pozitívne v okrese Rimavská Sobota a Michalovce (Tabuľka č. 9).

Tabuľka č. 9

Prehľad vyšetrených úradných vzoriek na salmonelózu v krdľoch nosníc v roku 2015

RVPS	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
Senec	23	0
Senica	3	0
Dunajská Streda	14	0
Komárno	51	0
Levice	36	0
Nové Zámky	3	0
Trenčín	4	0
Púchov	22	0
Martin	6	0
Zvolen	12	1
Lučenec	20	0
Rimavská Sobota	44	21
Rimavská Sobota – stery po dezinfekcii	2	0
Rimavská Sobota – krmna zmes	3	0
Rimavská Sobota - voda	1	0
Veľký Krtíš	18	0
Poprad	9	0
Košice – okolie	24	1
Michalovce	33	6
Michalovce – krmna zmes	1	0
Michalovce - voda	1	0
Trebišov	9	0
Bardejov	3	0
Spolu	342	29

-
- **Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch brojlerov kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2015**

Cieľom programu bolo zníženie výskytu *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium v krdľoch brojlerov kury domácej (*Gallus gallus*) znížením počtu pozitívnych krdľov na 1% do 31. decembra 2015. Tento kontrolný program sa vzťahoval na všetky krdle brojlerov kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike. Program sa nevzťahoval na **prvovýrobu na súkromné domáce použitie a na prvovýrobcov registrovaných** na oddelení (odbore) hygieny potravín a potravinového dozoru miestne príslušnej RVPS v súlade s platnou legislatívou.

V roku 2015 bolo vyšetrených 218 úradných vzoriek, z ktorých bolo 17 pozitívnych na *S. Enteritidis* a 25 bolo pozitívnych na *S. Infantis* (Tabuľka č. 10).

Tabuľka č. 10

Prehľad vyšetrených úradných vzoriek na salmonelózu v krdľoch brojlerov v období od 1.1.2015 do 31.12.2015

RVPS	Mikrobiologické testy	
	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek (+ sérotyp)
Bratislava	4	0
Senica	2	0
Dunajská Streda	44	0
Galanta	16	0
Nitra	12	0
Levice	30	0
Nové Zámky	18	0
Topoľčany	2	2 x <i>S. Infantis</i>
Trenčín	2	0
Púchov	6	0
Čadca	6	3 x <i>S. Enteritidis</i>
Martin	20	11 x <i>S. Infantis</i>
Banská Bystrica	2	0
Zvolen	20	12 x <i>S. Enteritidis</i>
Lučenec	3	0
Rimavská Sobota	2	0
Rimavská Sobota – krmná zmes	4	0
Rimavská Sobota - voda	1	0
Rožňava	2	0
Spišská Nová Ves	4	0
Poprad	2	2 x <i>S. Enteritidis</i>
Košice – okolie	2	0
Michalovce	10	10 x <i>S. Infantis</i>
Trebišov	2	2x <i>S. Infantis</i>
Vranov nad Topľou	2	0
Spolu	218	42

- **Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch moriek v Slovenskej republike v roku 2015**

Týmto kontrolným programom sa implementuje Nariadenie č. 2160/2003/EC Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín.

Cieľom národného kontrolného programu na zníženie *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium* u moriek bolo:

- zníženie maximálneho percenta krdľov moriek na výkrm, ktoré zostávajú počas roka pozitívne na *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium*, na 1 % alebo menej,
- zníženie maximálneho percenta krdľov dospelých chovných moriek, ktoré zostávajú počas roka pozitívne na *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium*, na 1 % alebo menej.

V roku 2015 bolo vyšetrených 56 úradných vzoriek, z ktorých nebola žiadna pozitívna na *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium* (Tabuľka č. 11).

Tabuľka č. 11

Prehľad vyšetrených úradných vzoriek na salmonelózu v krdľoch moriek v období od 1.1.2015 do 31.12.2015

RVPS	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
Senec	2	0
Galanta	10	0
Nitra	38	0
Martin	2	0
Trebišov	2	0
Poprad	2	0
Spolu	56	0

Aviárna influenza

ŠVPS SR v roku 2015 realizovala „**Plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2015**“. Do tohto plánu boli zahrnuté:

1. chovy hydiny
2. voľne žijúce vtáky

Sérologickým vyšetrením bolo vyšetrených spolu 108 chovov hydiny, z každého chovu bolo odobratých a vyšetrených 5 – 10 vzoriek krvi (v chovoch vodnej hydiny po 20 vzoriek). Všetky vzorky odobraté v rámci monitoringu boli **negatívne** (Tabuľka č. 12).

Metódou detekcie vírusu vtácej chrípky bolo v roku 2015 vyšetrených 157 vzoriek pochádzajúcich od voľne žijúcich vtákov. Všetky vzorky odobraté v rámci monitoringu boli **negatívne** (Tabuľka č. 13).

Tabuľka č. 12

Sérologický monitoring vtácej chrípky na Slovensku v roku 2015

Druh hydiny		Počet vyšetrených fariem	Počet pozitívnych fariem
Kura domáca	nosnice	43	0
	reprodukčné chovy	13	0
	spolu	56	0
Morky	morka domáca	7	0
Vodná hydina	hus domáca	4	0
	kačica domáca	6	0
	spolu	10	0
Ostatná hydina	pernatá zver	18	0
	bežce	8	0
	spolu	26	0
Spolu		99	0

Tabuľka č. 13

Detekcia vírusu vtácej chrípky na Slovensku v roku 2015

Druh vtákov		Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
Voľne žijúce vtáky	hrdlička	8	0
	holub	1	0
	haja červená	1	0
	sokol myšiar	1	0
	orliak morský	1	0
	labuť veľká	6	0
	labuť hrbozobá	1	0
	kormorán veľký	3	0
	hus bieločelá	3	0
	kačica divá	132	0
	Spolu	157	0

2.3.7. Katarálna horúčka oviec (Bluetongue)

- **Plán prieskumu (surveillance) katarálnej horúčky oviec na Slovensku na rok 2015**

Cielený monitoring katarálnej horúčky oviec (bluetongue „ďalej len „BT“) v SR je zameraný na:

1. prieskum, monitoring ochorenia v rámci celého územia SR, ktorý slúži aj na deklaráciu, že SR je bez výskytu tohto ochorenia,
2. zhromažďovanie údajov o odhade rizika vstupu tohto ochorenia na územie SR, dodržiavanie zásad prevencie proti zavlečeniu tohto ochorenia a uplatňovanie reštrikčných, sprísnených opatrení pri premiestňovaní zvierat zo zakázaných zón a cez zakázané zóny.

Preventívne opatrenia sú vykonávané v zmysle platnej legislatívy:

- Kontrola importovaných vnímavých zvierat
- Monitoring vnímavých zvierat pred presunom zo zakázanej zóny a pri presune cez zakázanú zónu
- Sérologický monitoring vnímavých zvierat po abortoch
- Dovoz semena od býkov - sérologický monitoring

V SR sa od 1. 4. 2008 vykonáva sérologický monitoring BT v chovoch sentinelových (sérologicky negatívnych) zvierat. V rámci tohto programu bolo v roku 2015 vybratých 40 fariem/chovov HD a v každom z nich bolo vybraných 8 kusov zvierat, ktoré sa 1 krát mesačne počas sezónneho výskytu vektora podrobili sérologickému vyšetreniu krvi na BT.

V SR sa od 1.4.2008 vykonáva aj entomologický monitoring BT v 8 vybraných chovoch HD (podľa krajov). Entomologický monitoring pozostáva z ročného programu zachytávania vektorov - pakoárikov z rodu *Culicoides* pomocou lapačov so zameraním na zhromažďovanie informácií o vektoroch, ich šírení a sezónnych profiloch na celom území SR.

Chronológia vyhlásených opatrení v SR vo vzťahu k ochrane voči BT:

- **12. 09. 2008** boli v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzená časť územia SR bola vyhlásená zakázanou zónou BT

- **12. 01. 2009** boli v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska a Českej republiky vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzené časti územia SR boli vyhlásené zakázanou zónou BT

- **27. 10. 2009** boli v súvislosti s výskytom BT na území Českej republiky v okrese Hodonín na farme Násedlovice vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzené časti územia SR boli vyhlásené zakázanou zónou BT a tým niektoré okresy spadajúce do zakázanej zóny v súvislosti s týmto výskytom BT v Českej republike rozšírili zakázanú zónu, ktorá bola stanovená mimoriadnym núdzovým opatrením dňa 12.1.2009. Okresy spadajúce do zakázanej zóny BT v súvislosti s ohniskom nákazy BT v Maďarskej republike (zo dňa 12.9.2008) stanovené mimoriadnym núdzovým opatrením zo dňa 13.10.2009 ostali aj naďalej v roku 2009 v platnosti

- **13.1.2010** bola zrušená zakázaná zóna vo vzťahu k ohnisku BT v Maďarskej republike (zo dňa 12.9.2008) a tým v okresoch, ktoré spadali do tejto zakázanej zóny BT sa už neuplatňovali reštrikčné, obmedzujúce opatrenia

- **6.12.2011** bola zrušená zakázaná zóna v súvislosti so zrušením ohniska BT v Českej republike a týmto dňom EK uznala Slovenskú republiku za krajinu bez výskytu katarálnej horúčky oviec

- **10.11.2014** boli v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzená časť územia SR (10 okresov južného Slovenska) bola vyhlásená zakázanou zónou BT

- **23.11.2015** boli v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska a Rakúska opäť vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a zakázaná zóna BT bola rozšírená na celé územie SR.

V SR do dnešného dňa **nebolo zaznamenané ani jedno ohnisko výskytu BT v chove**, avšak súčasný vývoj ochorenia v Európe má stúpajúcu tendenciu najmä v juhovýchodnej a strednej Európe, takže je možné predpokladať, že obmedzenia, ktoré sa týkajú obchodovania s vnímavými zvieratami na BT môžu predstavovať v budúcich rokoch závažný problém aj v SR.

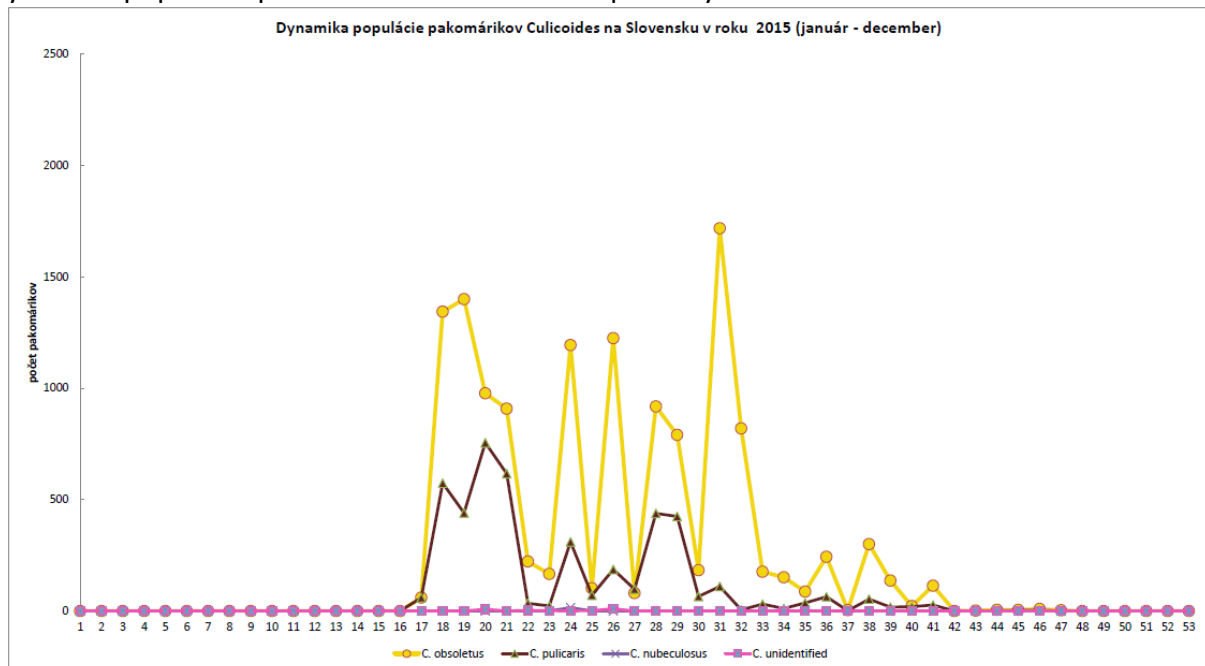
Tabuľka č.14

Počet vyšetrených sentinelových zvierat a počet zvierat vyšetrených pred transportom, po abortoch a v súvislosti s importom

Vyšetrované zvieratá	Sérologické vyšetrenia (ELISA)	Virologické vyšetrenia (PCR)
Sentinelové zvieratá	2 667	0
Import	99	0
Pred presunom	1 502	526
Spolu	4 268	526

Graf č.8

Dynamika populácie pakomárikov na Slovensku podľa týždňov v roku 2015.

2.3.8. Transmisívne spongiformné encefalopatie (TSE)

Program prevencie, monitoringu a kontroly niektorých transmisívnych spongiformných encefalopatií (TSE) v SR pre rok 2015 (ďalej len „Program monitoringu TSE“)

Systém monitoringu BSE u hovädzieho dobytku v roku 2015 v SR

Rozsah testovania HD

- testujú sa všetky kusy HD podozrivé z nakazenia BSE bez ohľadu na vek,
- HD zabitý na ľudskú spotrebu starší ako 24 mesiacov naliehavo (núdzovo) zabitý alebo ktorý bol vyšetrený pred zabitím so symptómami poukazujúcimi na úraz alebo vážne psychologické alebo funkčné problémy,
- HD zabitý na ľudskú spotrebu starší ako 30 mesiacov zabitý v SR ako zdravý, určený na ľudskú spotrebu, pochádzajúci z krajín, ktoré nie sú uvedené v prílohe k rozhodnutiu komisie 2009/719 v platnom znení (v roku 2015 Bulharsko, Rumunsko a Chorvátsko)
- HD zabitý na ľudskú spotrebu starší ako 30 mesiacov zabitý v SR ako zdravý, určený na ľudskú spotrebu pochádzajúci z tretích krajín,
- všetok HD starší ako 24 mesiacov ktorý uhynul alebo bol usmrtený (majiteľom, inou osobou alebo predátorom), s výnimkou HD usmrtených

- v rámci eradikácie chorôb, ako je napr. slintačka a krívačka, antrax,
- hromadný úhyn v dôsledku intoxikácie, prírodných katastrof (napr. blesk, povodeň, požiar).

Tabuľka č. 15

Výsledky monitoringu BSE u HD za obdobie od 1.1.2015 do 31.12.2015 v SR

Cielená skupina zvieratá HD	Počet vyšetrených vzoriek v NRL pre TSE Zvolen	
	Vyšetrené	Pozitívne
Uhynuté a utratené	7 893	0
Naliehavo zabité	73	0
S klinickými príznakmi pri ante mortem vyšetrení	4	0
Zabité zdravé	1	0
Zabité z dôvodu eradikácie BSE	0	0
Podozrivé	0	0
Spolu	7 971	0

Tabuľka č. 16

Počet potvrdených prípadov BSE u HD v jednotlivých rokoch

Rok															Spolu	
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
5	6	2	7	3	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	27

Od roku 2001 do 31.12.2015 bolo v SR spolu potvrdených 27 prípadov BSE.

Systém monitoringu TSE u oviec a kôz

Rozsah testovania oviec a kôz z neinfikovaných chovov uplatňovaný v roku 2015 v SR

- testujú sa všetky ovce a kozy podozrivé z nakazenia TSE bez ohľadu na vek,
- testujú sa všetky ovce a kozy staršie ako 18 mesiacov, u ktorých sa prejavili symptómy chradnutia, neurologické symptómy alebo ktoré boli núdzovo zabité,
- testujú sa všetky ovce a kozy staršie ako 18 mesiacov, ktoré uhynuli alebo boli usmrtené z dôvodov iných ako zabitie na ľudskú spotrebu (uhynuté, naliehavo zabité, strata vplyvom predátora, zabité a zlikvidované na mieste).

Rozsah testovania oviec a kôz z infikovaných chovov oviec a kôz

Z infikovaných chovov sa odoberajú úradné vzorky na testovanie:

- od všetkých zdravých zabitých oviec a kôz nad 18 mesiacov veku,
- od všetkých uhynutých a usmrtených oviec a kôz nad 18 mesiacov veku,

V roku 2015 bolo v Národnom referenčnom laboratóriu pre TSE ŠVÚ Zvolen (ďalej len „NRL pre TSE Zvolen“) vyšetrených spolu 12 565 ks oviec a 162 ks kôz.

Tabuľka č. 17

Výsledky monitoringu TSE - scrapie u oviec za obdobie od 1.1.2015 do 31.12.2015

Cielená skupina zvieratá	Počet vyšetrených vzoriek v NRL pre TSE Zvolen	
	Vyšetrené	Pozitívne
Uhynuté a utratené	11 811	3
Zabité zdravé	0	0
Zabité z dôvodu eradikácie	754	2
Podozrivé	0	0
Spolu	12 565	5

Okrem výsledkov monitoringu TSE v tabuľke č. 17 bol v NRL pre TSE v Poľskej republike v roku 2015 potvrdený jeden prípad atypickej formy scrapie u ovce pôvodom zo SR. Vzorka bola odobratá zo zabitej – zdravej ovce na bitúnku v Poľskej republike.

Tabuľka č. 18

Počet potvrdených prípadov TSE - scrapie u oviec v jednotlivých rokoch

Rok													
2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
4	31	9	9/1*	8	27	1*	2/3*	6/4*	0/3*	0/4*	6/4*	4/2*	106/22*

*atypická scrapie

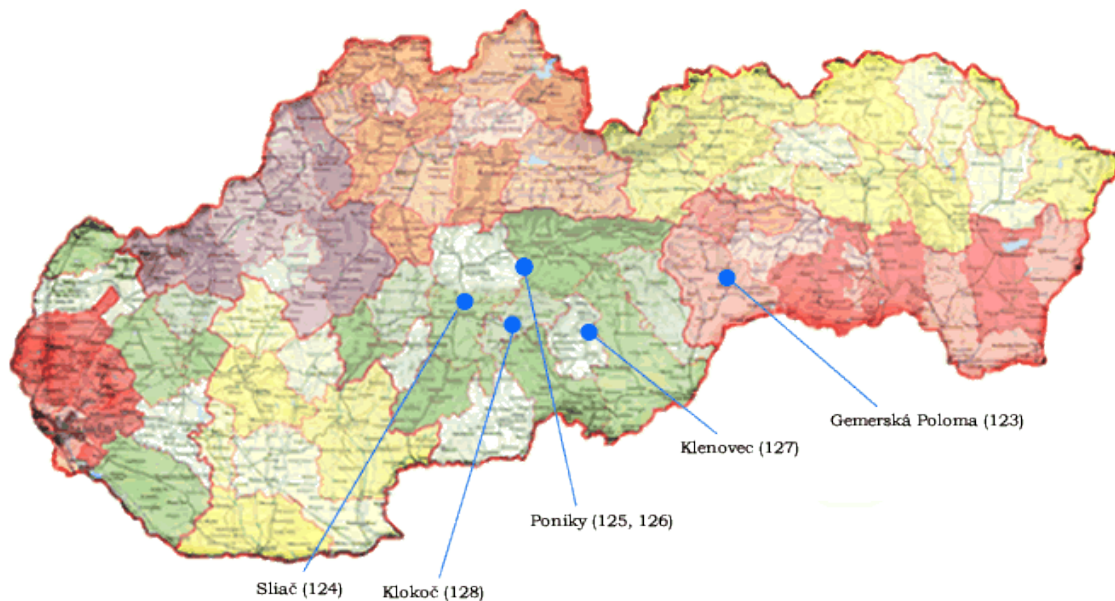
Od roku 2003 do 31.12.2015 bolo v SR spolu potvrdených 128 prípadov scrapie u oviec.

V rokoch 2003 až 2015 bolo spolu v SR diagnostikovaných 106 prípadov klasickej formy scrapie a 22 prípadov atypickej formy scrapie.

Všetky podrobné informácie v súvislosti s potvrdenými 128 prípadmi scrapie v SR sú zverejnené na web. stránke ŠVPS SR a sú priebežne aktualizované.

Obrázok č. 5

Mapa SR s vyznačenými obcami v ktorých sú hospodárstva s diagnostikovanými prípadmi TSE-scrapie u oviec v roku 2015

Tabuľka č. 19

Výsledky monitoringu TSE - scrapie u kôz za obdobie od 1.1.2015 do 31.12.2015

Cielená skupina zvieratá	Počet vyšetrených vzoriek v NRL pre TSE Zvolen	
	Vyšetrené	Positívne
Uhynuté a utratené	162	0
Zabité zdravé	0	0
Zabité z dôvodu eradikácie	0	0
Podozrivé	0	0
Spolu	162	0

Od roku 2003 do 31.12.2015 nebol v SR diagnostikovaný žiadny prípad scrapie u kôz.

Chovateľský program na rezistenciu oviec voči prenosným spongiformným encefalopatiám – scrapie v Slovenskej republike na rok 2015 (ďalej len „Chovateľský program“)

V roku 2015 bolo v šľachtiteľsko-experimentálnych, šľachtiteľských a rozmnožovacích neinfikovaných chovoch oviec na genotypizáciu vyšetrených **spolu 1 356 ks** baranov.

Zastúpenie jednotlivých genotypov **1 356 ks** vyšetrených baranov podľa rizikových skupín.

- v rizikovej skupine č. 1 je zistených 64,45 %,
- v rizikovej skupine č. 2 je zistených 32,30 %,
- v rizikovej skupine č. 3 je zistených 0,89 %,
- v rizikovej skupine č. 3* (ARQ/ARQ) je zistených 0,74 %,
- v rizikovej skupine č. 4 je zistených 1,33 %,
- v rizikovej skupine č. 5 je zistených 0,29 %.

V roku 2015 bolo v šľachtiteľsko-experimentálnych, šľachtiteľských a rozmnožovacích neinfikovaných chovoch oviec na genotypizáciu vyšetrených **1 071 ks** jariet.

Zastúpenie jednotlivých genotypov vyšetrených jariet podľa rizikových skupín

- v rizikovej skupine č. 1 je zistených 55,18 %,
- v rizikovej skupine č. 2 je zistených 35,95 %,
- v rizikovej skupine č. 3 je zistených 1,78 %,
- v rizikovej skupine č. 3* (ARQ/ARQ) je zistených 3,73 %,
- v rizikovej skupine č. 4 je zistených 2,71 %,
- v rizikovej skupine č. 5 je zistených 0,65 %.

2.3.9. Mor včelieho plodu

Monitoring moru včelieho plodu (MVP) bol vykonaný v súlade s Národným programom eradikácie moru včelieho plodu v Slovenskej republike na rok 2015.

Základným predpokladom na eradikáciu MVP je zabezpečenie klinických prehliadok všetkých registrovaných včelstiev na území Slovenskej republiky a laboratórna diagnostika choroby.

Tabuľka č.20

Klinické prehliadky na mor včelieho plodu v roku 2015

Kraj	Počet klinických prehliadok na MVP	Počet aktuálnych ohnisk MVP k 31.12.2015
Bratislavský kraj	8 223	5
Banskobystrický kraj	48 909	6
Košický kraj	34 291	3
Nitriansky kraj	48 886	2
Prešovský kraj	40 675	12
Trenčiansky kraj	25 324	10
Trnavský kraj	23 417	1
Žilinský kraj	29 286	18
Spolu	259 011	57

Tabuľka č.21

Vzorky vyšetrené na mor včelieho plodu (*Paenibacillus larvae*) v roku 2015

	Pozitívny plást	Negatívny plást	Spolu plásty	Pozitívne melivo	Negatívne melivo	Spolu Melivo
Spolu	196	21	217	17	2 026	2 043

K 31. decembru 2015 bolo v Slovenskej republike evidovaných 57 aktívnych ohnisk moru včelieho plodu.

2.3.10. Vírusová hemoragická septikémia lososovitých rýb

Vírusová hemoragická septikémia (VHS) je závažné systémové ochorenie rýb. Vírus VHS napáda najmenej 50 druhov morských a sladkovodných rýb.

Klinické infekcie sú ekonomicky závažné u chovných rýb, v Slovenskej republike je problém najmä v chovoch pstruha dúhového. V rokoch 2014 a 2015 bol vytvorený Národný program eradikácie vírusovej hemoragickej septikémie rýb (VHS) v Slovenskej republike, ktorý je pokračovaním pilotného programu z roku 2010. Na jar a jeseň v roku 2015 bol v zmysle programu vykonaný pravidelný monitoring lososovitých rýb na VHS. V roku 2015 nevzniklo nové ohnisko VHS.

Tabuľka č. 22

Monitoring VHS v roku 2015

	Rybochovné zariadenia	Voľné vody	Spolu
Jar 2015	85	4	89
Jeseň 2015	79	3	82
Spolu	164	7	171

3. Ochrana zvierat

3.1. Kontrola ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely

Minimálna frekvencia kontrol ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely je plánovaná podľa miery rizika nedodržania alebo porušenia požiadaviek na ochranu zvierat. Zber informácií sa vykonáva na základe Rozhodnutia Komisie č. 2006/778/ES o minimálnych požiadavkách na zber informácií počas kontrol miest produkcie.

Úradné kontroly vykonávajú úradní veterinárni lekári príslušných RVPS na základe plánu nediskriminačným spôsobom, a tiež na základe podnetu občanov.

V priebehu roka 2015 bolo v chovoch hospodárskych zvierat vykonaných celkovo **2 551** úradných kontrol. Počas týchto kontrol bolo zistených **66** porušení jednotlivých ustanovení. Úplný prehľad kontrol vykonaných na úseku ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely je uvedený v tabuľke č. 23.

V chovoch hovädzieho dobytku a teliat bolo zistených 33 nedostatkov, ktoré sa týkali neplnenia požiadaviek na personál (poučenie osôb manipulujúcich so zvieratami), obmedzenia voľnosti pohybu, nevyhovujúcich budov a zariadení (ostré hrany a výčnelky, škodlivé použité materiály).

Zistené nedostatky v chovoch oviec a kôz sa týkali nedostatočného zabezpečenia bezodkladného ošetrenia a požiadaviek na priestor, v chovoch ošípaných sa nedostatky týkali neohlásenia činnosti a voľnosti pohybu.

Pri kontrolách chovov koní sa nedostatky zistili pri neoznámení činnosti, zanedbanej starostlivosti o zvieratá, nevyhovujúcich budovách a zariadeniach.

Tabuľka č. 23

Počet vykonaných kontrol v chovoch hospodárskych zvierat v roku 2015

Druhy hospodárskych zvierat	Počet chovov	Počet vykonaných kontrol	Počet zistených nedostatkov
Hovädzí dobytok, teľatá	10 870	1 514	33
Ovce, kozy	4 709	442	7
Ošípané	1 174	313	3
Kone	901	76	12
Brojlery, iná hydina	109	66	1
Nosnice	67	67	0
Bežce	21	7	0
Husí, kačice, morky	16	9	6
Kožušinové zvieratá	8	4	0
Iné druhy zvierat	266	53	4
Spolu	18 141	2 551	66

3.2. Kontrola ochrany zvierat počas prepravy

Úradné kontroly ochrany zvierat počas prepravy vykonávali úradní veterinárni lekári príslušných RVPS na základe plánu kontrol nediskriminačným spôsobom. Kontroly dodržiavania požiadaviek na ochranu zvierat počas prepravy podliehajú všetky zásielky živých

zvierat (stavovcov) vykonávané v súvislosti s ekonomickou aktivitou, na ktoromkoľvek úseku prepravy zvierat počnúc nakládkou v mieste odoslania a končiac vykládkou v mieste určenia.

Prepravu zvierat môžu v súlade s platnou legislatívou vykonávať len prepravcovia, ktorým príslušný orgán (ŠVPS SR) vydal rozhodnutie o povolení prepravcu a za zviera je počas prepravy zodpovedná odborne spôsobilá osoba (osvedčenia vydávajú RVPS). V prípade prepravy na dlhé cesty (nad 8 hodín) je povinný použiť schválený dopravný prostriedok (schvaľujú RVPS).

V roku 2015 bolo spolu vydaných 39 povolení prepravcov na prepravu živých zvierat, z čoho 19 povolení bolo vydaných na dlhé cesty a 20 povolení prepravcov na krátke cesty.

Kontroly na cestách vykonávali veterinárni inšpektori príslušných RVPS v spolupráci s príslušníkmi policajného zboru, ktorí sú oprávnení zastaviť dopravný prostriedok počas prepravy. Pri príprave plánu kontrol sa bral do úvahy najmä rozsah prepravy živých zvierat, prítomnosť hlavných ťahov pri medzinárodnej a vnútroštátnej preprave zvierat, prítomnosť bitúnkov a veľkých chovov.

Kontroly boli vykonávané nasledovným postupom:

- Kontrola registrácie prepravcu
- Kontrola odbornej spôsobilosti osoby vykonávajúcej prepravu zvierat
- Kontrola spôsobilosti dopravného prostriedku na prepravu zvierat
- Kontrola prepravovaných zvierat najmä kontrola spôsobilosti zvierat na plánovanú prepravu, správnosti spôsobu prepravy prepravovaných druhov a kategórií zvierat
- Dokladová kontrola
- Identifikačná kontrola
- Fyzická kontrola

Za obdobie roku 2015 bolo pri preprave jednotlivých druhov zvierat vykonaných 5 522 kontrol. Spolu bolo zistených 16 nedostatkov, najviac pri preprave hovädzieho dobytku (8 zistení – prepravné postupy, vyhradený priestor, prepravná dokumentácia, dopravné prostriedky, čas prepravy), a ošípaných (5 nedostatkov – 3x dokumentácia, nesprávne vyplnený plán prepravy, 1x prepravné postupy a čas prepravy). Údaje o počtoch skontrolovaných zvierat a vozidiel sú uvedené v tabuľke č. 24.

Tabuľka č. 24

Preprava zvierat v roku 2015

Preprava zvierat	HD	Ošípané	Ovce, kozy	Hydina	Koňovité	Iné
Počet vykonaných kontrol	2 129	1 325	89	1 557	155	267
Počet skontrolovaných zvierat	37 928	208 825	14 280	8 238 096	201	28 513
Počet skontrolovaných vozidiel	1 375	1 251	64	634	71	224
Počet zistených nedostatkov	8	5	0	1	0	2

3.3. Kontrola ochrany zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely

ŠVPS SR schvaľuje zariadenia užívateľov, chovateľov a dodávateľov zvierat používaných na vedecké účely. Zároveň schvaľuje projekty postupov vykonávaných na zvieratách. Pri schvaľovaní projektov ŠVPS SR spolupracuje s Poradným orgánom, ktorý je zriadený hlavným veterinárnym lekárom SR podľa legislatívnych požiadaviek a to nariadenia vlády SR č. 377/2012 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat používaných na vedecké alebo vzdelávacie účely (ďalej len „NV“) a vyhlášky MPRV SR, ktorou sú ustanovené podrobnosti o požiadavkách na ochranu zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely (ďalej len „vyhláška“)

ŠVPS SR zverejnila na svojom webovom sídle všetky netechnické zhrnutia projektov, ktoré boli schválené za rok 2014-2015 podľa požiadaviek ustanovených v § 40 ods. 4 NV SR. ŠVPS SR pripravila pre užívateľov, chovateľov a dodávateľov usmernenie formou manuálu na vyplňanie tabuliek, ktorými Slovenská republika hlási cez programový systém ALURES/DECLARE na EU Komisiu požadované informácie v súlade s § 54 Smernice 2010/63/EU na ochranu zvierat používaných na vedecké účely (ďalej len „smernice“). ŠVPS SR pripravila program školení pre určené osoby z § 23 NV. V roku 2015 bolo preškolených 700 určených osôb. Zoznamy absolventov kurzu sú zverejnené na webovom sídle ŠVPS SR.

Veterinárni inšpektori ochrany zvierat vykonali kontroly vo všetkých určených zariadeniach podľa plánu kontrol, ktorý bol vypracovaný v súlade s § 32 NV tak, aby sa každoročne skontrolovalo chovné zariadenie a minimálne 1/3 z užívateľských zariadení.

Tabuľka č. 25

Počet a druhy vykonaných kontrol v schválených zariadeniach v SR v roku 2015

Druh kontroly	Počet kontrol
Posúdenie vhodnosti zariadenia na vykonávanie projektov - generálna kontrola – schvaľovanie zariadenia	3
Následná kontrola	0
Kontrola dodržiavania legislatívnych požiadaviek v schválených zariadeniach	22
Následná kontrola	0
Spolu vykonaných kontrol	25

3 užívatelia požiadali o schválenie svojho zariadenia podľa požiadaviek ustanovených v nariadení vlády 377/2012 Z. z.

Tabuľka č. 26

Výsledky z kontrol ochrany zvierat používaných na vedecké alebo vzdelávacie účely

Druh kontroly	Počet		
	Kontrol	Zistených nedostatkov	Opatrení (§14 ods. 2) zákona
Dokladová kontrola	22	1	1
Vedenie záznamov	22	0	0
Fyzická kontrola	22	2	2

Druh kontrolovanéh o subjektu	Počet zariadení	Z toho počet skontrolovaných zariadení	Nedostatky - počet	Opatrenia podľa § 14 zákona
Užívateľ	52	20	3	3
Chovateľ	1	1	0	0
Dodávateľ	1	1	0	0

V rámci vykonaných kontrol boli pri kontrole dodržiavania požiadaviek 3 nedostatky (vymaľovanie priestorov zverinca 2x, 1x neabsolvované školenie na získanie osvedčenia)

V rámci vykonávania činností ŠVPS SR v súlade s § 6 ods. 2 písm. i) bod 3 Zákona 39/2007 Z. z. vydávala ŠVPS SR rozhodnutia v správnom konaní.

Tabuľka č. 27

Počet a druh vydaných rozhodnutí v SR v roku 2015

Druh rozhodnutia	Počet
Rozhodnutie o schválení zariadenia	3
Oznámenie o pridelení úradného čísla	3

Tabuľka č. 28

Celkový počet schválených zariadení v Slovenskej republike v roku 2015

Druh zariadenia	Počet zariadení
Zariadenia užívateľa	36
Zariadenie užívateľa s chovom zvierat pre vlastnú potrebu	16
Chovné zariadenie	1
Dodávateľské zariadenie	1
Spolu	54

V schválených projektoch bolo v roku 2015 spolu použitých 13 599 zvierat

Tabuľka č. 29

Počet zvierat použitých v schválených projektoch

Počet zvierat													
Mýš laboratórna	Potkan laboratórny	Morča domáce	Králik domáci	Ostatné hlodavce	Pes domáci	Mačka domáca	Ošipané	Ovce, Kozy	Kura domáca	Prepelice	Ostatné vtáky	Ryby	Ostatné stavovce
6 046	5 903	1 026	228	33	34	29	16	26	222	0	36	0	0

Pre porovnanie v roku 2014 bolo v projektoch použitých 14 109 zvierat. Zníženie počtu použitých zvierat v projektoch súvisí s dlhodobjším nevykonávaním projektov v 11 schválených užívateľských zariadeniach a s prestavbami zariadení v súlade s novou legislatívou. Z 54 schválených užívateľských zariadení 11 nevykonalo v roku 2015 žiadny projekt.

Prehľad použitých počtov zvierat podľa účelu projektu:

Základný výskum – 9 920

Aplikovaný a translačný výskum -788 ks

Regulované projekty a rutinné použitie -2 060 ks

Na udržiavanie GM línií zvierat, ktoré neboli použité v ďalších projektoch - 823 ks

Na vzdelávanie za účelom získania zručností na vysokých školách, počas doktorandského štúdia - 8 ks

Klasifikácia krutosti postupov - počty použitých zvierat v nich

Bez možnosti oživenia - 1 452 ks

Postupy so slabou krutosťou – 7 834 ks

Postupy so strednou krutosťou – 3 561 ks

Postupy kruté - 752 ks

Najviac zvierat sa použilo v regulovaných projektoch určených na kontrolu bezpečnosti šarží liekov, vakcín a testovanie ich účinnosti – 1 462. Menší počet zvierat bol využitý na skúšky toxicity a ďalšie testy bezpečnosti vrátane farmakológie - 592 zvierat

Prehľad počtov zvierat použitých na základný výskum podľa typu výskumu:

Na testovanie močovopohlavného/reprodukčného systému sa použilo 2 596 zvierat

Na testovanie nervového systému sa použilo 2 242 zvierat

Na testovanie kardiovaskulárneho systému 1 371 zvierat

Zvyšné počty zvierat boli použité v ostatných oblastiach

Všetky použitia zvierat v postupoch boli v súlade s požiadavkami EU legislatívy

Tabuľka č. 30

Prehľad o počte schválených projektov v roku 2015

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počty schválených projektov	115	176	103	132	85	129	102

3.4. Kontrola ochrany spoločenských, cirkusových a nebezpečných zvierat

3.4.1. Ochrana spoločenských zvierat

Veterinárni inšpektori ochrany zvierat vykonávali v roku 2015 kontroly ochrany spoločenských zvierat pričom kontrolovali dodržiavanie požiadaviek ustanovených vo vyhláške SR č. 123/2008 Z. z. o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat a o požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá.

Na území SR je schválených 42 karanténnych staníc pre spoločenské zvieratá z toho 12 bolo schválených v roku 2015. Novo schválených útulkov bolo 5 z celkového počtu 26. ŠVPS SR na základe platných rozhodnutí o schválení zariadení vedie register všetkých schválených karanténnych staníc a útulkov v SR.

V roku 2015 sa vykonalo 166 kontrol v 102 zariadeniach.

Tabuľka č. 31

Rozbor výsledkov kontrol vykonaných v karanténnych staniciach, útulkoch a hoteloch za rok 2015

	Počet zariadení v regióne	Celkový počet vykonaných kontrol	Počet následných kontrol	Celkový počet nedostatkov	Počet opatrení 39/2007 Z. z.			Počet konaní	
					§ 8 ods.4 pís. d) e)	§ 12	§ 14	Počet ukončených v danom roku	Počet neukončených v danom roku
KS	42	81	0	2	0	0	2	0	0
Útulky	26	48	2	6	6	0	0	6	0
Hotely	34	37	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 32

Vyhodnotenie stavu zvierat v karanténnych staniciach, v útulkoch a hoteloch za rok 2015

Počet prijatých zvierat	Počet odovzdaných zvierat	Počty uhynutých zvierat	Počty usmrtených zvierat
KS	6061	4553	211
Útulky	4993	4083	131
Hotely	1499	1505	0

3.4.2. Ochrana zvierat používaných v cirkusoch

Nakoľko v SR zatiaľ nie je registrovaný žiaden cirkus, nie je v SR ani právny predpis, ktorý by stanovoval špecifické podmienky pre chov a držbu cirkusových zvierat. ŠVPS SR vykonáva úradné kontroly ochrany zvierat používaných v cirkusoch podľa metodického pokynu v súlade so zákonom č. 39/2007 Z. z. a Nariadením Komisie (ES) č. 1739/2005, ktorým sa ustanovujú veterinárne požiadavky na pohyb cirkusových zvierat medzi členskými štátmi a Nariadením Rady (ES) č. 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností.

Fyzická kontrola zvierat je rozdelená na kontrolu mimo času vystúpenia a počas vystúpenia alebo tréningu.

Tabuľka č. 33

Vyhodnotenie kontrol

Počet cirkusov na území SR	6
Počet vykonaných kontrol	49
Počet nedostatkov	2
Počet opatrení/sankcií	1
Druh porušenia resp. nesúlady	Porušenie § 3 zákona č. 39/2007 Z. z. – neplnenie veterinárnych požiadaviek Porušenie NK (ES) č. 1739/2005 – neplnenie veterinárnych požiadaviek na pohyb cirkusových zvierat
Druh opatrenia/sankcie	§ 14 ods. 2

3.4.3. Ochrana nebezpečných druhov živočíchov

Veterinárni inšpektori vykonávajú v chovoch nebezpečných živočíchov kontroly v súlade s vyhláškou MPRV SR č. 143/2012 o chove nebezpečných živočíchov, ktorá podrobne ustanovuje požiadavky na chov a držanie nebezpečných živočíchov.

Všetky chovy nebezpečných živočíchov obsiahnuté touto vyhláškou v § 3 trieda cicavce musia byť v SR schválené. Ostatné chovy podliehajú oznamovacej povinnosti a vedeniu registra chovov nebezpečných živočíchov ŠVPS SR.

Na území SR je schválených 11 zariadení na chov nebezpečných živočíchov z toho boli v roku 2015 schválené 3 zariadenia na chov nebezpečných živočíchov triedy cicavce.

3.5. Kontroly ochrany zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrcovania

ŠVPS SR ako kompetentná autorita posudzuje súlad vypracovaných príručiek osvedčených postupov (ďalej len „POP“) s požiadavkami uvedenými v Nariadení rady 1099/2009. ŠVPS SR v roku 2015 posúdila súlad u 31 POP. Všetky pozitívne zhodnotené POP boli v súlade s článkom 13 ods. 5 Nariadenia rady zaslané na MPRV SR za účelom ich zverejnenia Komisiou EU. V rámci posudzovacieho procesu ŠVPS SR pripravila 153 výziev na doplnenie POP podľa požiadaviek nariadenia rady alebo nariadenia vlády SR. V 1 prípade bolo konanie v rámci hodnotiaceho procesu zastavené. Veterinárni inšpektori ochrany zvierat a inšpektori úradnej kontroly potravín vykonávajú kontroly ochrany zvierat počas zabíjania na bitúnkoch a pri domácich zabíjačkách. Veterinárni inšpektori skontrolovali 84 domácich zabíjačiek HD a 46 zabíjačiek ošípaných. Všetky boli vykonané bez nedostatkov.

V rámci povoľovacieho procesu ŠVPS SR vydala v súlade s § 5 zákona 1 výzvu na odstránenie nedostatkov pri žiadosti o povolenie na zabíjanie zvierat rituálnym spôsobom.

ŠVPS SR v spolupráci so vzdelávacím zariadením Inštitútom vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach vykonala kurzy vzdelávania a získavania odbornej spôsobilosti pre pracovníkov bitúnkov vykonávajúcich súvisiace úkony a usmrcovanie zvierat. Na týchto kurzoch bolo spolu vzdelaných 300 pracovníkov.

Kontroly vykonávané na bitúnkoch boli vykonávané v súlade s aktualizovaným metodickým pokynom. Ochrana zvierat počas usmrcovania na bitúnku je kontrolovaná veterinárskymi inšpektormi vykonávajúcimi hygienický dozor na bitúnku (ďalej len „VIH“) a zároveň veterinárskymi inšpektormi ochrany zvierat. V súlade s platnou legislatívou bolo vykonaných 508 kontrol, počas ktorých bolo zistených 18 nedostatkov. 16 nedostatkov súviselo s nedostatočne vypracovanými, nezaslanými POP, 1 nedostatok za neplatné osvedčenia o spôsobilosti, 1 nedostatok bol v oblasti omračovania - nevhodný prístup zvierat do fixačnej kletky. Nedostatky boli zistené pri dokladovej kontrole a pri fyzickej kontrole zariadenia. Zistené nedostatky boli odstránené buď na mieste § 14, alebo v správnom konaní. V rámci vzdelávania veterinárnych inšpektorov ochrany zvierat a hygieny potravín sa inšpektori z RVPS zúčastnili na BTSF tréningoch na tému „Ochrana zvierat počas usmrcovania“, ktoré boli ukončené vydaním osvedčenia.

ŠVPS SR pripravila usmernenie na „Zabíjanie produktov rybolovu“.

Tabuľka č. 34

Celkový prehľad vykonaných kontrol v oblasti ochrany zvierat počas zabíjania

Počet kontrol - na bitúnku						
Celkový počet úplných kontrol	Počet kontrol VI	Počet kontrol VIH	Počet následných kontrol	Počet následných kontrol VIH	Celkový počet nedostatkov	Kontrola dokladov
508	163	375	3	1	18	1

Počet zistených nedostatkov		Počet opatrení 39/2007			Počet konaní	
záznamy vedené subjektom	omráčenie	§8 ods. 4 písm. d) a e)	§ 12	§ 14	Počet ukončených v danom roku	Počet neukončených
16	1	11	0	3	11	1

V tabuľke č. 35 je podrobný rozpis vykonaných kontrol v jednotlivých oblastiach činností vykonávaných na bitúnoch s rozborom nedostatkov zistených pri výkone kontrol.

Tabuľka č. 35

	Počet		Charakteristika nedostatkov
	Kontrol	Zistení	
Ustajnenie	420		
Manipulácia	477		
Omračovanie	477	1	Nevhodný prístup do fixačnej klietky
Vykrvovanie	477		
Doklady	301	17	16 - nevypracované, nezaslané POP, 1-ukončenie platnosti osvedčenia na spôsobilosť pracovníkov
Vedenie záznamov	326		

4. Krmivá

4.1. Úradné kontroly

Úradné veterinárne kontroly vykonávané veterinárnymi inšpektormi RVPS na úseku kontroly krmív boli zamerané predovšetkým na:

- zdravotnú bezpečnosť krmív a napájacej vody pri kŕmení zvierat na farmách,
- zdravotnú bezpečnosť krmív v procese výroby,
- zdravotnú bezpečnosť krmív pri skladovaní a uvádzaní na trh hlavne kŕmnych surovín živočíšneho pôvodu,
- zdravotnú bezpečnosť krmív pri obchodovaní v rámci ES a vývoze do tretích krajín a
- zákaz skrmovania kuchynského odpadu hospodárskym zvieratám určeným na výrobu potravín.

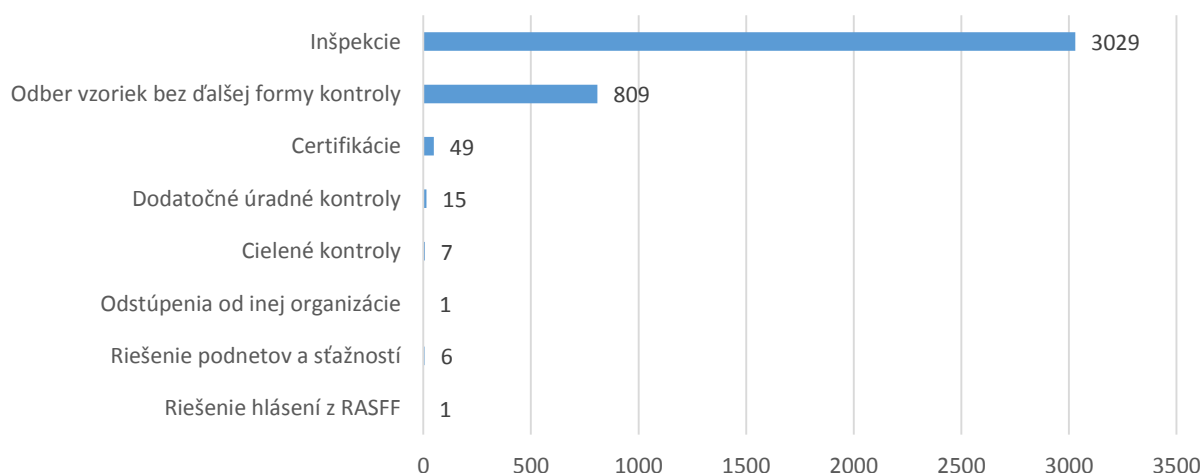
Za rok 2015 bolo spolu vykonaných 3 917 úradných veterinárnych kontrol krmív. Úradné kontroly boli vykonávané v týchto formách:

- bežné plánované veterinárne kontroly, inšpekcie – 3 029,
- plánované kontroly so zameraním len na odber úradných vzoriek na analýzy - 809,
- veterinárne kontroly pri obchodovaní a vývoze spojené s certifikáciou - 49,
- riešenie podnetov zo systému RASFF - 1,
- cielené kontroly - 7,
- odstúpenia od inej organizácie - 1,
- šetrenie podnetov a sťažností – 6,
- dodatočné – následné úradné kontroly - 15.

Kompletný prehľad vykonaných úradných veterinárnych kontrol krmív za rok 2015 podľa jednotlivých foriem je uvedený v grafe č. 9.

Graf č. 9

Prehľad vykonaných úradných veterinárnych kontrol krmív za rok 2015 podľa jednotlivých foriem úradných kontrol

4.2. Odber úradných vzoriek krmív (VPO)

Celkovo bolo odobratých 1 295 úradných vzoriek krmív a vody, spolu nevyhovelo 21 vzoriek. Z celkového počtu nevyhovelo 8 vzoriek vody používanej na napájanie zvierat a 13 vzoriek krmiva.

Vo vzorkách vody boli prekročené limity:

- 5x bakteriologické ukazovatele,
- 3x obsah NO₂ a NO₃.

V nevyhovujúcich vzorkách krmív bolo zistené:

- 4x koncentrácia liečiva v medikovanom krmive
 - 1x kokcidostatiká v kompletných krmných zmesiach pre hydinu,
 - 1x zakázané látky - tetracyklíny v kompletnej krmnej zmesi pre ošípané,
 - 2x zdravotná neškodnosť krmív – salmonely, plesne, kvasinky,
- 3x mikroprvky, z toho:
 - 2x meď - krmna zmes pre jahňatá,
- krmna zmes pre ošípané,
 - 1x zinok – kompletná krmna zmes pre ošípané,
- 2x mykotoxíny, z toho:
 - 1x zearalenon - doplnková krmna zmes pre hovädzí dobytok,
 - 1x deoxynivalenol (DON) – kompletná krmna zmes pre ošípané.

V porovnaní s rokom 2014, kedy bolo 1,77 % nevyhovujúcich výsledkov vyšetrení, bol v roku 2015 zaznamenaný mierny pokles na 1,62 %.

Kompletný prehľad odberov úradných vzoriek krmív podľa komodity a cieľa vyšetrenia za rok 2015 je uvedený v tabuľke č. 36. Grafické znázornenie členenia nevyhovujúcich výsledkov za rok 2015 je znázornený v grafe č. 10.

Tabuľka č. 36

Prehľad úradných vzoriek krmív podľa komodity a cieľov vyšetrenia za rok 2015

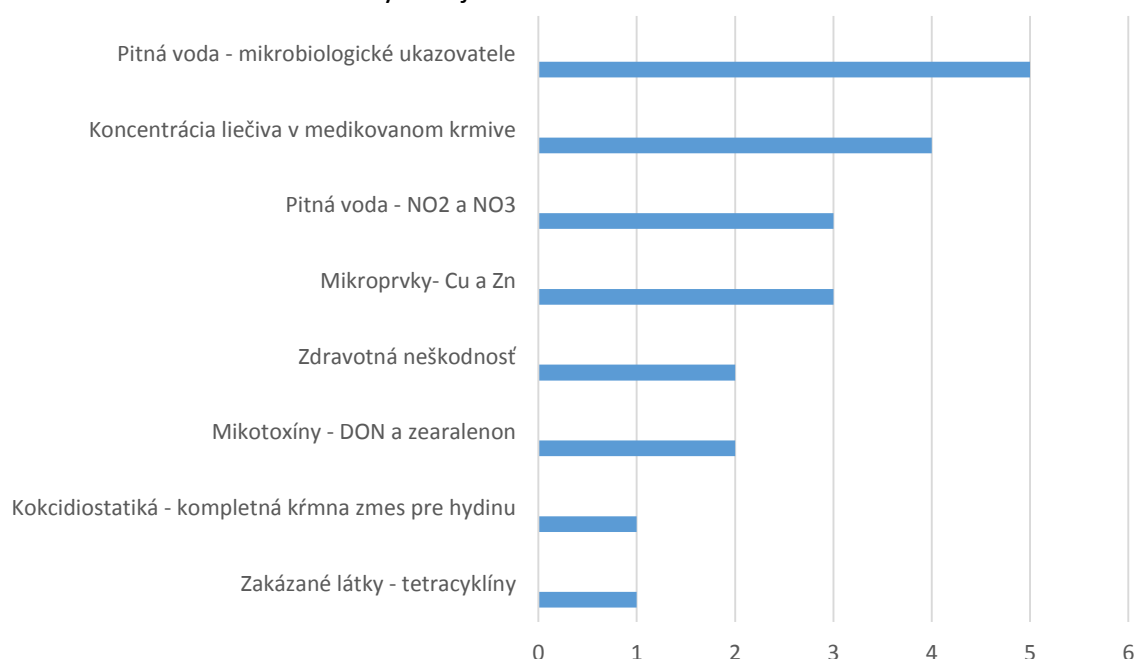
Komodita	Cieľ vyšetrenia	Počet vzoriek		
		Plánovaných	Odobratých	Nevyhovujúcich
Pitná voda	mikrobiologické (E. coli, koliformné, CPM mezofilné, psychrofilné, Clostridium, enterokoky)	40	40	5
Pitná voda	NO ₂ a NO ₃	40	40	3
Pitná voda	ťažké kovy (Cd, Pb, Hg, As, Ni)	40	40	0
Krmivá pre hospodárske zvieratá	živočíšny proteín - krížová kontaminácia	192	192	0
Krmivá pre hospodárske zvieratá	spracovaný živočíšny proteín - HD proteín	38	37	0
Krmne suroviny živočíšneho pôvodu	ČKT + peroxidové číslo	21	21	0
Krmne suroviny, živočíšne bielkoviny ako krmne suroviny	NH ₃	21	21	0

Spracovaná živočíšna bielkovina (SŽB)	Salmonella, CPM, Clostridium	4	5	0
Krvné produkty, krvné múčky, krvné deriváty, vaječné produkty	Salmonella, CPM	5	5	0
Kafilrický tuk, deriváty tukov, rybí tuk	Salmonella, CPM	2	2	0
Mliečne krmne zmesi	Salmonella, CPM, Clostridium, koliformné	20	20	0
Rybia múčka	Salmonella, CPM	10	9	0
Spracované krmivo pre spoločenské zvieratá - salámy	Salmonella, CPM	40	38	0
Spracované krmivo - žuvačky	Salmonella, CPM	40	40	0
Konzervované krmivo pre spoločenské zvieratá (konzervy)	termostatová skúška – anaeróbne sporujúce mezofilné mikroorganizmy	40	40	0
Krmne suroviny, kompletne krmne zmesi a krmivá	mykotoxín - aflatoxín B1	38	39	0
Kompletne krmne zmesi	mykotoxín - ochratoxín A	38	37	0
Krmne suroviny, krmne zmesi, objemové krmivá	mykotoxín - DON (deoxynivalenol)	38	38	1
Krmne suroviny, krmne zmesi, objemové krmivá	mykotoxíny - fumonizíny B1, B2	38	38	0
Krmne suroviny a krmne zmesi	mykotoxín - zearalenon	38	38	1
Krmne zmesi, obilniny a vedľajšie produkty z nich	mykotoxín - T-2 a HT-2 toxín	38	37	0
Objemové krmivá, krmne zmesi, trvalé trávne porasty	dioxíny	40	40	0
Všetky druhy krmív (krmne zmesi, krmne suroviny, šroty)	PCB	40	40	0
Všetky druhy krmív (krmne zmesi, krmne suroviny, šroty)	chlórované uhľovodíky – DDT, HCH, HCB	40	40	0
Všetky druhy krmív (krmne zmesi, krmne suroviny, šroty)	organofosfáty	41	41	0
Krmne zmesi	zakázané látky - sulfónamidy	20	20	0
Krmivo podávané HZ	zakázané látky - avilamycín	20	20	0
Krmne zmesi pre ryby, hydinu, ošípané	zakázané látky - tetracyklíny	24	24	1
Krmne zmesi pre ošípané, hydinu, ryby, včely	zakázané látky - tylozín	20	22	0
Krmne zmesi pre ošípané, hydinu, ryby, hovädzí dobytok	zakázané látky - β agonisti	23	23	0
Krmne zmesi pre ošípané, hydinu, ryby, hovädzí dobytok	zakázané látky - tyreostatiká	20	20	0
Kompletne krmne zmesi pre hydinu a králiky	kokcidiostatiká	35	34	1
Kompletne a doplnkové krmne zmesi, krmne suroviny	zdravotná neškodnosť krmív - salmonely, plesne, kvasinky	78	77	2

Kŕmne zmesi pre ovce	mikroprvky - meď	19	19	1
Kŕmne zmesi pre ošípané	mikroprvky - zinok	24	24	2
Objemové krmivá, kŕmne suroviny - obilniny	ťažké kovy - ortuť, arzén	40	40	0
Medikované krmivá	stanovenie koncentrácia liečiva	38	31	4
Krmivo v prípade podozrenia z otravy, úhyn zvierat	toxické látky	0	0	0
Všetky druhy krmív	rádioaktivita	3	3	0
Spolu		1 306	1 295	21

Graf č. 10

Grafické znázornenie členenia nevyhovujúcich nálezov za rok 2015

4. 2. 1. Kontrola zákazu skrmovania spracovaných živočíšnych bielkovín

Na úseku prevencie BSE v rámci plnenia požiadaviek článku 9 a prílohy IV nariadenia 999/2001/ES bolo vykonaných 896 veterinárnych kontrol na dodržiavanie zákazu skrmovania spracovaných živočíšnych bielkovín u prežúvavcov a kontrol kŕmenia povolenými živočíšnymi kŕmnymi surovinami u monogastričných zvierat.

V roku 2015 bolo inšpektormi RVPS odobratých 229 úradných vzoriek na kontrolu prítomnosti cicavčích bielkovín a z toho 37 vzoriek bolo testovaných na prítomnosť hovädzieho proteínu v krmivách pre zvieratá určené na výrobu potravín. Všetky vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy.

4.3. Celková zhoda u prevádzkovateľov a výrobkov

Pri bežných plánovaných veterinárnych kontrolách bolo 12 úradných kontrol s nedostatkami pre zistenie porušenia platných právnych predpisov, pri ktorých bolo celkovo zistených 16 nedostatkov. V rámci šetrenia bolo vykonaných 21 dodatočných, následných kontrol na kontrolu splnenia vydaných opatrení. Na odstránenie zistených nedostatkov vydali RVPS 6 opatrení podľa § 8 a 5 opatrení podľa § 14 zákona č. 39/2007 Z. z. Jedna pokuta vo výške 600 € bola udelená v správnom konaní a 2 blokové pokuty boli udelené vo výške 20 €.

U nevyhovujúcich výsledkov analýz úradných vzoriek krmív a vody na napájanie bolo u 12 nevyhovujúcich vzoriek vydaných 8 opatrení a 3 nevyhovujúce výsledky analýz boli postúpené inému vecne a miestne príslušnému orgánu na došetrenie, prípadne na vydanie opatrení alebo sankcií.

Pri úradných kontrolách, inšpekciách na úseku krmív boli zisťované tieto nedostatky:

- nedostatočná dokladová evidencia,
- nedostatočná hygiena skladovacích priestorov,
- nevhodné skladovanie krmív,
- sklad krmív nezabezpečený proti vniknutiu škodcov,
- nepredloženie požadovaných dokumentov počas kontroly,
- nevyhovujúce výsledky vyšetrení vzoriek,
- nevyhovujúca mikrobiológia napájacej vody,
- nesplnenie nariadených opatrení.

5. Vedľajšie živočíšne produkty

5.1. Úradné kontroly

Predmetom úradných veterinárnych kontrol je dodržiavanie podmienok pri nakladaní, skladovaní, likvidácii, spracovaní, obchodovaní, zbere, preprave VŽP, používaní v zmysle platnej legislatívy. Veterinárnej kontrole podliehajú schválené subjekty a činnosti: spracovateľské závody, spaľovne, spoluspaľovne, zariadenia na predbežné spracovanie, zberné strediská, sklady, technické závody, oleochemické závody, výrobcovia krmív pre spoločenské zvieratá, úprava loveckých trofejí, kompostovanie, spracovanie hnoja, bioplynové stanice, spracovanie krvi, závody na spracovanie koží, vlny, peria.

Veterinárnej kontrole podliehajú aj registrované činnosti ako zber, preprava, uvádzanie VŽP z mliekarenského priemyslu na kŕmenie, obchodovanie. Medzi povolenými výnimkami užívateľov podľa článku 18 nariadenia č. 1069/2009/ES ide predovšetkým o skrmovanie VŽP pre uznané svorky psov, psy a mačky v útulkoch, zoo zvieratá, spoločenské zvieratá a kožušinové zvieratá.

ŠVPS SR vedie a pravidelne aktualizuje zoznam schválených, povolených a registrovaných prevádzkovateľov, ktorí nakladajú s VŽP alebo odvodenými produktmi na www.svps.sk

V roku 2015 bolo na základe poskytnutých údajov z RVPS v správnom konaní schválených a povolených 238 subjektov. Bolo vydaných 22 záväzných posudkov a 57 stanovísk. V tejto súvislosti ŠVPS SR pridělila alebo odobrala úradné čísla pre schválené subjekty za rok 2015 v počte 86. Vyдалa potvrdenie o registrácii alebo zrušenie registrácie pre 126 subjektov a všetky subjekty boli súčasne zapísané alebo vyčiarknuté v zozname. Na základe povolení na výnimku kŕmenia VŽP, ŠVPS SR zaevidovala do zoznamu 188 subjektov.

ŠVPS SR v rámci svojej schvaľovacej činnosti vykonala 13 veterinárnych kontrol v schvaľovacom konaní v prevádzkarniach na predbežné spracovanie, spracovateľských zariadeniach a spaľovniach, následne vydala 12 rozhodnutí. Na základe 1 rozhodnutia bola povolená výnimka použitia VŽP na farmaceutické účely. Na obchodovanie s VŽP materiálu kategórie 1 a 2 bolo vydaných 9 rozhodnutí o povolení pre zásielky z Poľska, Česka a Maďarska.

Celkový počet prevádzkovateľov podliehajúcich kontrole pri manipulácii s VŽP za rok 2015 bol 1 025, počet vykonaných úradných kontrol u týchto subjektov bol 1 981.

Samostatnou oblasťou veterinárnej kontroly je úradná kontrola u producentov VŽP, medzi ktorých patria všetky farmy a ich majitelia, ktorí chovajú zvieratá, všetky prevádzkarne, ktoré spracúvajú živočíšne produkty (počet producentov VŽP bol v roku 2015 cca 26 798 vrátane obchodnej siete, kde sa predávajú potraviny živočíšneho pôvodu). Za tento úsek bolo vykonaných 8 702 úradných kontrol zameraných na kontrolu plnenia požiadaviek pri nakladaní s VŽP.

Tabuľka č. 37

Výsledky štátneho dozoru a úradnej kontroly na úseku VŽP za rok 2015

ROK 2015	úradné kontroly celkove	nedostatky	postúpené inému orgánu na doriešenie	sankcie		
				pokuty		opatrenia
				bloková	správne konanie	§ 8, § 14
Počet	10 683	120	72	28	14	61

Výskyt nezhôd

V roku 2015 sa pri 91 kontrolách vyskytlo 120 nedostatkov. V tejto súvislosti bolo vydaných 61 opatrení na odstránenie nedostatkov a v 42 prípadoch boli uložené pokuty v celkovej sume 9 745 €. V roku 2015 bolo 32 podnetov v súvislosti s nahlásením nesúlady s nakladaním s odpadmi živočíšneho pôvodu.

Rozsah a charakter zistených nedostatkov v oblasti VŽP v roku 2015 nepredstavoval závažné riziko pre zvieratá a ľudí. Vydanie opatrení bolo rešpektované a nedostatky boli odstránené.

Príčiny zistených nedostatkov boli najmä neznalosť legislatívy, ale aj nedostatky vyplývajúce z nevyrovnania finančných záväzkov voči spracovateľovi, ktorý následne odmietal zber a odvoz VŽP, ale aj zvýšená jednotková suma za odvoz VŽP. Na dosiahnutie zhody producentov a spracovateľov VŽP sa využívajú rôzne sankcie prijaté v rámci úradných kontrol v súlade s platnou legislatívou v danej oblasti.

5.1.1. Odber úradných vzoriek

Veterinárnymi inšpektormi RVPS bolo v zmysle VPO 2015 odobratých 245 úradných vzoriek na analýzy, ktorými sa overovalo dodržanie predpisov a bezpečnosť výrobkov uvádzaných na trh. V 4 prípadoch boli zistené nezhody a bolo prijatých 5 opatrení na ich nápravu.

Tabuľka č. 38

Výsledky odberu úradných vzoriek na úseku VŽP – odvodené produkty za rok 2015

cieľ vyšetrenia	plánovaný počet vzoriek	počet odobratých vzoriek	počet nevyhovujú cich vzoriek
Kontrola procesu spracovania - (spracovateľská metóda 1 +7)	6	6	0
Vaječné produkty, spracované škrupiny, krvné múčky, krvné deriváty - Salmonella a Enterobacteriaceae	1	1	0
Spracovaná živočíšna bielkovina (SŽB), hydrolyzované bielkoviny, oškvarky - Salmonella a Enterobacteriaceae	5	5	0
Kafilrický tuk 3, tukové deriváty - Salmonella a Enterobacteriaceae	3	3	0
VŽP zo spracovaného mlieka určené na priame kŕmenie (surová srvátka, biela voda, kal z odstrediviek a separátov, mledzivo, mlieko) - Salmonella a Enterobact.	31	31	2
Surové krmivo pre zvieratá, medziprodukt do krmív (chladené, mrazené) - Salmonella a Enterobacter.	3	3	0
Spracované krmivo pre spoločenské zvieratá (salámy, tlačanky..), návny a krmivo pre ryby - Salmonella a Enterobacteriaceae	4	4	0

Spracované krmivo (žuvačky, ochucovadlá, granule) Salmonella a Enterobacteriaceae	15	12	0
Konzervované krmivo pre spoločenské zvieratá (konzervy) - termostatová skúška, Salmonella a Enterobacteriaceae	0	0	0
Spracovaný hnoj, organické hnojivá (kompost,..), zúrodňujúce látky - Salmonella a E. coli	18	17	1
Rezíduá digescie a kompost - Salmonella a E.coli	13	13	0
Kafilerické tuky - zvyšné celkové nerozpustné nečistoty	3	3	0
Odpadové vody zo spracovateľských závodov	3	3	1
Kontrola účinnosti dezinfekcie	128	128	0
Kafilerický tuk 1,2/ MKM 1,2-GTH	6	5	0
Kafilerický tuk 3 / SŽB 3 -GTH	5	5	0
Organické hnojivá , zúrodňujúce látky (OF/SI) z MKM 2- GTH	3	2	0
Dioxíny - kafilerické tuky a tukové deriváty určené do krmív; SŽB - výroba	2	2	0
PCB - kafilerické tuky, tukové deriváty určené do krmív; SŽB - výroba	2	2	0
Spolu	251	245	4

6. Rezíduá veterinárnych liekov a kontaminantov, monitoringy rezíduí

6.1. Úradné kontroly a odbery vzoriek

Všetky úradné kontroly zamerané na monitorovanie určitých látok a ich rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu sú riadené a vykonávané v súlade s platnou legislatívou.

Kontrola rezíduí veterinárnych liekov a kontaminantov v živých zvieratách, v produktoch živočíšneho pôvodu, v krmivách a napájacej vode prebiehala aj v roku 2015 prostredníctvom týchto plánov a monitoringov:

- 6.2 Národný plán kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike (ďalej len „NPKR“);
- 6.3 Monitoring poľovnej zveri a rýb (ďalej len „MPZ“);
- 6.4 Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku (ďalej len „RHK“);

6.2. Národný plán kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike

V NPKR sa sleduje škála veterinárnych liekov a látok, ktoré sú najčastejšie používané v Slovenskej republike a v členských štátoch a taktiež škála tých veterinárnych liekov a látok, ktorých rezíduá boli zistené v predchádzajúcom roku.

Kontrola rezíduí v rámci NPKR sa vo všeobecnosti zameriava na :

- a/ detekciu a kontrolu vzoriek biologických materiálov zo zvierat produkujúcich potraviny, produktov živočíšneho pôvodu a krmív na látky s anabolickým účinkom a nepovolené látky, ktoré patria do skupiny A;
- b/ detekciu a kontrolu, či predmetné vzorky biologických materiálov zvierat produkujúcich potraviny, vzorky produktov živočíšneho pôvodu a krmív neprekračujú povolené maximálne reziduálne limity.

Rozdelenie sledovaných látok je nasledujúce:

Skupina A

Látky s anabolickým účinkom a nepovolené látky

1. stilbény, deriváty stilbénov, ich soli a estery;
2. antityreoidné látky;
3. steroidy;
4. laktóny kyseliny rezorcylovej vrátane zeranolu;
5. beta-agonisti;
6. látky uvedené v osobitnom predpise (Nariadenie Komisie (EU) č. 37/2010 o farmakologicky účinných látkach a ich klasifikácií, pokiaľ ide o maximálne limity rezíduí v potravinách živočíšneho pôvodu, v znení doplnkov a zmien).

Skupina B

Veterinárne lieky, látky, ktoré môžu byť použité na veterinárne účely a kontaminanty

1. Antibakteriálne látky vrátane sulfónamidov a chinolínov;

2. Iné veterinárne lieky

- a) antihelmintiká,
- b) antikokcidiká,
- c) karbamáty a pyretroidy,
- d) sedatíva,
- e) nesteroidné protizápalové lieky (NPL),
- f) ostatné farmakologicky aktívne látky;

3. Ostatné látky a kontaminanty prostredia

- a) organochlórové zlúčeniny vrátane PCB,
- b) organofosfáty,
- c) chemické prvky,
- d) mykotoxíny,
- e) farbivá,
- f) iné.

V rámci NPKR bol v roku 2015 naplánovaný počet cielených vzoriek od živých zvierat a z produktov živočíšneho pôvodu na analýzy v počte 2 713, pričom celkovo bolo odobratých 2 694 vzoriek. V roku 2015 nebolo odobratých 19 vzoriek, keďže išlo o plánované odbery vzoriek od koní, nakoľko v roku 2015 neboli zabíjané kone na bitúnku v Slovenskej republike. V roku 2015 bolo odobratých 23 suspektných vzoriek.

Výsledky z Národného plánu kontroly rezíduí za rok 2015

- *Hovädzí dobytok*

Jedna vzorka moču kravy bola pozitívna na nortestosterón. Krava, z ktorej bola odobratá vzorka, bola v čase odberu vzorky vo včasnom štádiu gravidity, ktorá ešte nebola potvrdená, čo spôsobilo zvýšenie hladiny 17 alfa 19 – nortestosterónu. Druhá vzorka bola skrínigovou metódou pozitívna na zeranol a jeho metabolity u mladého hovädzieho dobytká. Pozitívita skrínigovou metódou poukazovala na kontamináciu krmiva mykotoxínmi.

- *Ošípané*

1 vzorka moču od ošípanej bolo nevyhovujúca pre zistený nález rezíduí hormónov – methyltestosterónu, 19 – nortestosterónu a trenbolonu. Veterinárny inšpektor vykonal úradnú veterinárnu kontrolu na farme pôvodu zvieratá, pri ktorej zistil, že testované zviera bol jednostranný vnútorný kryptorchid. Druhá vzorka moču ošípanej bola skrínigovou metódou pozitívna na rezíduá 19 nortestosterónu, avšak bolo dokázané, že skrínigová metóda vykázala falošnú pozitívitu.

2 vzorky moču ošípanej boli skrínigovou metódou pozitívne na rezíduá zeranolu a jeho metabolitov. Počas dodatočnej úradnej veterinárnej kontroly bolo v chovoch zistené, že išlo o kontamináciu krmiva a podstielky plesňami, ktoré spôsobili kontamináciu mykotoxínmi.

- *Hydina*

1 vzorka bola vyhodnotená ako nevyhovujúca pre prítomnosť rezíduí dimetridazolu vo vzorke séra z hydiny. V rámci došetrovania bolo celkovo odobratých 6 suspektných vzoriek. Jedna

vzorka napájacej vody, 1 vzorka krmiva, 2 vzorky séra a 2 vzorky svalu z hydiny. Všetky suspektné vzorky boli vyhodnotené ako vyhovujúce. Zdroj rezíduí dimetridazolu nebol objasnený, aj napriek dodatočným veterinárnym úradným kontrolám aj oblasti farmácie.

- *Ryby*

Šesť vzoriek rýb bolo vyhodnotených ako nevyhovujúcich pre prítomnosť rezíduí látok zo skupiny B3e. Jednalo sa o rezíduá malachitovej, leukomalachitovej zelenej a kryštálovej violete. Chovateľom boli nariadené veterinárne opatrenia.

- *Divina*

Jedna vzorka z lanštiaka bola vyhodnotená ako nevyhovujúca, pre rezíduá olova. Dodatočnou veterinárnou kontrolou bolo zistené, že vzorka bola kontaminovaná strelou. Predmetné poľovné združenie bolo upozornené, že vzorky musia byť odoberané z miesta vzdialeného od strelnej rany.

- *Krmivo a napájacia voda*

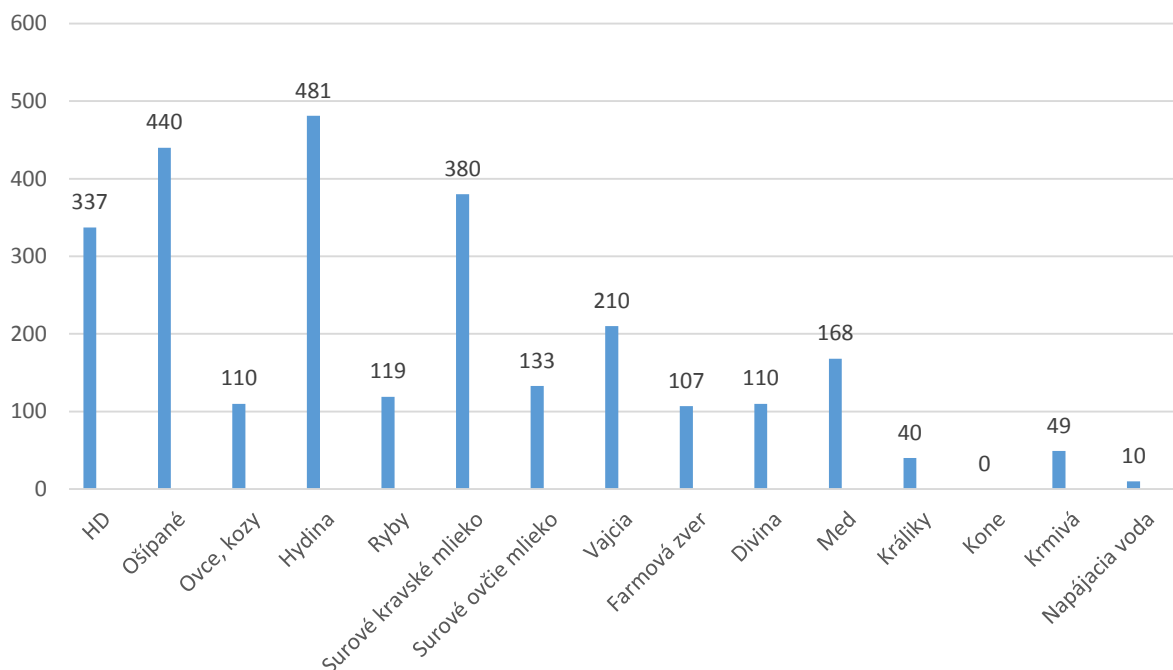
Jedna vzorka krmiva pre hydinu bola vyhodnotená ako nevyhovujúca pre prekročenie maximálnej hodnoty obsahu Deoxynivalenolu (DON).

Počty odobraných a analyzovaných vzoriek v rámci NPKR za rok 2015 uvádza graf č. 11. Výsledky kontroly rezíduí v rámci NPKR za rok 2015 sú uvedené v tabuľke č. 39.

Počty odobraných a analyzovaných vzoriek v rámci NPKR za rok 2015 uvádza graf č. 11. Výsledky kontroly rezíduí v rámci NPKR za rok 2015 sú uvedené v tabuľke č. 39.

Graf č. 11

Počet odoberatých a analyzovaných vzoriek v rámci NPKR v roku 2015

Tabuľka č. 39 Výsledky kontroly rezíduí v rámci NPKR za rok 2015: CIELENÉ VZORKY

Skupina látok	HD				Ošípané				Ovce/kozy				Kone		Hydina				Ryby		Mlieko		Vajcia		Králiky		Farmová zver				Divá zver		Med		Krmivá a napájacia voda	
	Farma		Bitúnok		Farma		Bitúnok		Farma		Bitúnok				Farma		Bitúnok										Farma		Bitúnok							
	PV	PPV	PV	PPV	PV	PV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV		
Suma A+B	84	0	253	0	60	0	380	0	14	0	96	0	0	0	82	1	399	0	119	6	513	0	210	0	40	0	107	0			110	1	168	0	59	1
Suma A	84	0	65	0	60	0	69	0	14	0	9	0	0	0	79	1	180	0	13	0	130	0	80	0	16	0	27	0			0		10	0	11	0
A1	4	0	6	0	6	0	4	0	2	0	1	0	0		8	0	13	0	3	0	0		0		2	0	1	0			0		0		0	
A2	4	0	6	0	8	0	4	0	2	0	1	0	0	0	8	0	12	0	0		0		0		2	0	1	0			0		0		0	
A3	20	0	12	0	12	0	15	0	1	0	2	0	0	0	8	0	15	0	4	0	0		0		2	0	1	0			0		0		0	
A4	6	0	6	0	10	0	8	0	2	0	1	0	0		8	0	15	0	0		0		0		2	0	4	0			0		0		0	
A5	15	0	10	0	14	0	6	0	1	0	1	0	0	0	12	0	50	0	0		0		0		2	0	10	0			0		0		6	0
A6	35	0	25	0	10	0	32	0	6	0	3	0	0	0	35	1	75	0	6	0	130	0	80	0	6	0	10	0			0		10	0	5	0
Suma B			188	0			311	0			87	0	0	0	3	0	219	0	106	6	383	0	130	0	24	0	80	0			110	1	158	0	48	1
Suma B1			100	0			208	0			48	0	0		1	0	100	0	9	0	225	0	50	0	10	0	24	0			0		70	0	2	0
Suma B2			52	0			62	0			29	0	0	0	1	0	70	0	5	0	75	0	30	0	11	0	32	0			0		40	0	14	0
B2a			5	0			15	0			8	0	0		1		25	0	5	0	55	0	0		4	0	12	0			0		0		0	
B2b			5	0			15	0			8	0	0		0		25	0	0		0		30	0	4	0	12	0			0		0		10	0
B2c			4	0			5	0			4	0	0		0		20	0	0		0		0		2		4	0			0		26	0	0	
B2d			10	0			7	0			4	0	0		0		0		0		0		0		0		0				0		0		0	
B2e			14	0			10	0			5	0	0	0	0		0	0	0		20	0	0		1	0	4	0			0		0		0	
B2f			14	0			10	0			0	0	0		0		0		0		0		0		0		0				0		14	0	4	0
Suma B3			36	0			41	0			20	0	0		1	0	49	0	92	6	83	0	50	0	3	0	24	0			110	1	48	0	32	1
B3a			10	0			15	0			5	0			0		15	0	4	0	30	0	50	0	1	0	12	0			10	0	16	0	6	0
B3b			6	0			5	0			5	0			0		0		0		30	0	0		0		0				0		16	0	6	0
B3c			12	0			12	0			6	0			0		24	0	4	0	10	0	0		2		12	0			100	1	16	0	17	0
B3d			8	0			9	0			4	0			1	0	10	0	4	0	13	0	0		0									3	1	
B3e																	0		80	6					0											
B3f																																				

6.3. Monitoring poľovnej zveri a rýb

Poľovná zver a ryby sa v Slovenskej republike monitorujú od roku 1995 v rámci Čiastkového monitorovacieho systému „Cudzorodé látky v potravinách a krmivách“. Cieľom tohto monitorovacieho systému je získať reálne údaje o kontaminácii surovín, potravín a krmív vo vzájomnej príčinnej súvislosti s kontamináciou životného prostredia Slovenskej republiky na jednej strane a expozíciou obyvateľstva na strane druhej. Odbery vzoriek sa vykonávali v určených lokalitách s dôrazom na možnú environmentálnu záťaž následkom znečistenia životného prostredia.

6.3.1. Monitoring zveri

Pre rok 2015 boli určené RVPS a lokality na odber úradných vzoriek na vykonanie monitoringu zveri v spolupráci s odborom pozemkovým a lesným príslušného okresného úradu a v spolupráci s poľovníckymi organizáciami.

- **Prehľad sledovaných parametrov pri monitoringu zveri**

Pri monitoringu zveri boli sledované v jednotlivých odobratých úradných vzorkách komodít nasledovné parametre:

- svalovina: chemické prvky (Hg, As, Pb, Cd, Ni),
dioxíny,
- tuk: kongenéry PCB, (PCB 28, 52, 101,138, 153,180),
chlórované pesticídy (HCH, DDT, HCB),
- krmivo: chemické prvky (Hg, As, Pb, Cd, Ni),
chlórované pesticídy (HCH, DDT, HCB)

6.3.2. Monitoring rýb

Pre rok 2015 boli určené RVPS a odberové miesta na vykonanie monitoringu rýb v spolupráci s rybárskymi organizáciami.

- **Prehľad sledovaných parametrov pri monitoringu rýb**

Pri monitoringu rýb boli vo svalovine sledované nasledovné parametre :

- chemické prvky - Hg, As, Pb, Cd, Ni, U₂₃₈ ,
- kongenéry PCB - PCB 28, 52, 101,138, 153,180,
- chlórované pesticídy - HCH, DDT, HCB,
- dioxíny.

6.3.3. Výsledky monitoringu zveri a rýb

Spolu u oboch typov monitoringov bolo v roku 2015 odobratých a vyšetrených 131 úradných vzoriek. Z celkového počtu odobratých a vyšetrených vzoriek bolo 8 vzoriek vyhodnotených ako nevyhovujúcich pre prekročený maximálny limit.

- **Monitoring vysokej a čiernej zveri**

V rámci monitoringu vysokej a čiernej zveri za rok 2015 bolo jednotlivými RVPS spolu odobratých 90 úradných vzoriek. Z toho bolo odobratých:

- 53 vzoriek vysokej zveri,

- 24 vzoriek čiernej zveri,
- 13 vzoriek krmiva,

V roku 2015 bol zistený 1 nevyhovujúci nález v rámci monitoringu vysokej a čiernej zveri. Vyhodnotenie monitoringu zveri podľa jednotlivých RVPS je uvedené v tabuľke č. 40.

Tabuľka č. 40

Vyhodnotenie monitoringu zveri za rok 2015

RVPS	Plánovaný počet vzoriek spolu	Počet odobratých vzoriek				Počet nevyhovujúcich vzoriek spolu
		vysoká zver	čierna zver	krmivo	spolu	
Banská Bystrica	7	4	2	1	7	0
Martin	7	4	1	1	6	0
Michalovce	7	4	2	1	7	0
Nové Mesto nad Váhom	7	4	2	1	7	0
Poprad	7	4	2	1	7	0
Prievidza	7	4	2	1	7	0
Senica	7	4	2	1	7	0
Spišská Nová Ves	7	4	2	1	7	1
Stará Ľubovňa	7	4	2	1	7	0
Veľký Krtíš	7	4	2	1	7	0
Vranov nad Topľou	7	4	2	1	7	0
Žiar nad Hronom	7	5*	1	1	7	0
Žilina	7	4	2	1	7	0
Spolu	91	53	24	13	90	1

*jedna vzorka diviaka bola nahradená vzorkou z jeleňa z dôvodu problému s odstrelom diviacej zveri vo vybranom poľovnom združení.

Nevyhovujúci nález vzorky vysokej zveri s prekročenou maximálnou hodnotou obsahu olova bol odobratý inšpektorom RVPS Spišská Nová Ves. Hodnota olova bola 41,030 mg/kg (limit 1 mg/kg). Vzorka svalu mohla byť kontaminovaná olovom povrchovo, čo bolo pravdepodobnou príčinou prekročenia maximálneho limitu.

Monitoring rýb

Z celkového počtu 41 odobratých a vyšetrených úradných vzoriek rýb bolo nevyhovujúcich pre prekročenie maximálnej hodnoty obsahu niektorých kontaminantov 7 vzoriek. Nevyhovujúce výsledky boli zistené ako u dravých tak aj u nedravých druhov rýb. Vyhodnotenie monitoringu rýb za rok 2015 podľa jednotlivých RVPS je uvedené v tabuľke č. 39.

Prehľad vzoriek, u ktorých boli prekročené maximálne hodnoty obsahu kontaminantov je uvedený v tabuľke č. 42.

Tabuľka č. 41

Vyhodnotenie monitoringu rýb za rok 2015

RVPS	Plánovaný počet vzoriek spolu	Počet odobratých vzoriek			Počet nevyhovujúcich vzoriek		
		dravé ryby	nedravé ryby	spolu	dravé ryby	nedravé ryby	spolu
Senec	3	1	2	3	0	0	0
Galanta	3	1	2	3	0	0	0
Liptovský Mikuláš	3	0	3	3	0	0	0
Martin	3	2	0	2	0	0	0
Michalovce	3	3	0	3	2	0	2
Nové Mesto nad Váhom	3	1	2	3	0	0	0
Nové Zámky	3	0	3	3	0	3	3
Púchov	3	1	2	3	0	0	0
Spišská Nová Ves	3	3	0	3	0	0	0
Šaľa	3	0	3	3	0	0	0
Trebišov	3	2	1	3	2	0	2
Trenčín	3	0	3	3	0	0	0
Trnava	3	1	2	3	0	0	0
Žilina	3	1	2	3	0	0	0
Spolu	42	16	25	41	4	3	7

Tabuľka č. 42

Prehľad nevyhovujúcich vzoriek rýb za rok 2015

RVPS	Nevyhovujúca vzorka (druh ryby)	Miesto odberu	Kontaminant prekračujúci maximálnu povolenú hodnotu obsahu	Nameraná hodnota kontaminantu	Prípustná maximálna hodnota obsahu
Michalovce	Štika severná	Zemplínska Šírava	Suma PCB	613,13 ng/g	125 ng/g
Michalovce	Boleň dravý	Zemplínska Šírava	Suma PCB	976,44 ng/g	125 ng/g
Nové Zámky	Kapor, Karas a Sumec	rieka Nitra – lokalita Zúgov	ortuť	1,19 mg/kg	0,5 mg/kg
Nové Zámky	Karas, Pleskáč Mrena, Sumec a jalec	rieka Nitra – lokalita Berek	ortuť	1,75 mg/kg	0,5 mg/kg
Nové Zámky	Kapor, Karas a Jalec	rieka Nitra – lokalita Kaufland	ortuť	0,95 mg/kg	0,5 mg/kg
Trebišov	Boleň dravý	rieka Bodrog	Suma PCB ortuť	142,52 ng/g 1,4658 mg/kg	125 ng/g 0,5 mg/kg
Trebišov	Jalec tmavý	rieka Bodrog	Suma PCB	153,65 ng/g	125 ng/g

Dva nadlimitné nálezy boli zistené zo vzoriek odobratých mieste príslušnou RVPS Michalovce. Vzorky boli odobraté na Zemplínskej Šírave – výpustný kanál. Nevyhovujúci nález bol spôsobený pravdepodobne staršou rozsiahlou environmentálnou záťažou v dôsledku kontaminácie toku rieky chemickým podnikom v minulosti vyrábajúcim PCB. RVPS Michalovce vydala rozhodnutie, v ktorom po vyhodnotení možného závažného rizika pre zdravie ľudí a vzhľadom k dlhodobému výskytu nadmerného množstva PCB v rybách nariadila opatrenia pre miestny rybársky revír - spôsob lovu "chyt' a pust'", ktoré trvá.

Nadlimitné hodnoty vzoriek odobratých RVPS Nové Zámky v rieke Nitra boli nevyhovujúce pre prekročenie maximálneho prípustného obsahu ortuti vo všetkých troch vyšetrených vzorkách. Ako dôvod nadlimitného nálezu ortuti vo vzorke rýb je predpokladaná environmentálna záťaž. O nevyhovujúcich výsledkoch RVPS Nové Zámky informovali: SRZ - MsO Nové Zámky, Okresný úrad Nové zámky - odbor starostlivosti o životné prostredie a Regionálny úrad verejného zdravotníctva Nové Zámky.

Ďalšie dva nadlimitné nálezy boli zistené zo vzoriek odobratých inšpektorom RVPS Trebišov. V prvom prípade analyzovaná vzorka boleňa dravého nevyhovela pre prekročenie maximálneho limitu sumy PCB (142,52 ng/g) a súčasne analyzovaná vzorka nevyhovela pre prekročenie maximálnej hodnoty obsahu ortuti vo vzorke. Pravdepodobnou príčinou výskytu pozitívnych nálezov je environmentálna záťaž PCB pôvodom z NP Chemko Strážske a pravdepodobná kontaminácia životného prostredia ortuťou s následnou bioakumuláciou v rybách vzhľadom na spôsob života tejto ryby. V druhom prípade analyzovaná vzorka jalca dravého, ktorý bol ulovený na rieke Bodrog pri obci Viničky nevyhovela pre prekročenie maximálnej hodnoty obsahu sumy PCB. Vo všetkých prípadoch nevyhovujúcich vzoriek rýb boli veterinárnymi inšpektormi informované príslušné organizácie, aby bol v konečnom dôsledku chránený konečný.

Mimoriadny odber rýb z vodnej nádrže Zemplínska Šírava financovaný z MPRV SR

V rámci výkonu úradnej kontroly PCB u rýb v regióne Zemplínska Šírava bol nariadený mimoriadny odber 17 úradných vzoriek. Vzorky rýb mali pochádzať prioritne z dravých druhov rýb (napr. boleň, jalec, sumec, štika, zubáč) starších ako 3 roky. V rámci šetrenia sa zistilo 9 nevyhovujúcich výsledkov pre prekročenie maximálneho povoleného obsahu PCB vo vzorke. Výsledky mimoriadneho odberu sú uvedené v tabuľke č. 43.

Tabuľka č. 43

Výsledky mimoriadneho odberu vzoriek rýb z vodnej nádrže Zemplínska Šírava

Por.č.	Druh ryby	Vek ryby	Lokalita	Analýza	Výsledok šetrenia
		roky		suma PCB limit	
1	Sumec veľký	4 -5	ZŠ - Paľkov	125 ng/g	309,93 ng/g
2	Pleskáč vysoký	6 -7	ZŠ - Paľkov	125 ng/g	57,295 ng/g
3	Zubáč veľkousty	4 -5	ZŠ - Lúč	125 ng/g	26,61 ng/g
4	Zubáč veľkousty	3 -4	ZŠ - Kamenec	125 ng/g	10,029 ng/g
5	Kapor rybníčný	4	ZŠ - Paľkov	125 ng/g	21,713 ng/g
6	Plotica	3 -4	ZŠ - Paľkov	125 ng/g	62,984 ng/g
7	Amur	5	ZŠ - Paľkov	125 ng/g	18,011 ng/g
8	Zubáč veľkousty	5 -6	ZŠ - Jovsa	125 ng/g	631,83 ng/g
9	Zubáč veľkousty	4- 5	ZŠ - Jovsa	125 ng/g	640,62 ng/g
10	Zubáč veľkousty	4	ZŠ - Lúčky	125 ng/g	236,46 ng/g
11	Sumec veľký	4	ZŠ - Prímestská	125 ng/g	85,014 ng/g
12	Boleň dravý	9	ZŠ - Kaluža	125 ng/g	1094,1 ng/g
13	Štuka severná	3	ZŠ - Zalužice	125 ng/g	259,70 ng/g
14	Úhor európsky	9	ZŠ - Prímestská	125 ng/g	1018,1 ng/g
15	Štuka severná	4	ZŠ - Zalužice	125 ng/g	72,624 ng/g
16	Zubáč veľkousty	5	ZŠ - Jovsa	125 ng/g	159,55 ng/g
17	Zubáč veľkousty	4	ZŠ - Kusín	125 ng/g	513,59 ng/g

6.4. Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku

ŠVPS SR v rámci svojho programu „Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku“ (ďalej len „RHK“) sleduje nepretržite od roku 1987 výskyt najdôležitejších umelých a prírodných rádionuklidov vo významných poľnohospodárskych komoditách a vo vybraných produktoch pochádzajúcich z voľne žijúcej zveri a lesného ekosystému na Slovensku.

Komodity uvádzané v prehľade boli vzorkované z celého územia Slovenska. V roku 2015 bolo spolu analyzovaných 314 z plánovaných 317 úradných vzoriek. Pomocou HPGe polovodičovej spektrometrie žiarenia gama bol sledovaný výskyt rádiohygienicky významných umelých nuklidov ^{134}Cs , ^{137}Cs , ^{131}I , prírodného ^{40}K a pomocou rádiochemických metód aj aktivita izotopu ^{90}Sr , ktorý nie je možné stanoviť gamaspektrometriou. Všetky vzorky boli analyzované v Referenčnom laboratóriu environmentálnej rádioaktivity v Nitre, ktoré je súčasťou Veterinárneho a potravinového ústavu v Bratislave.

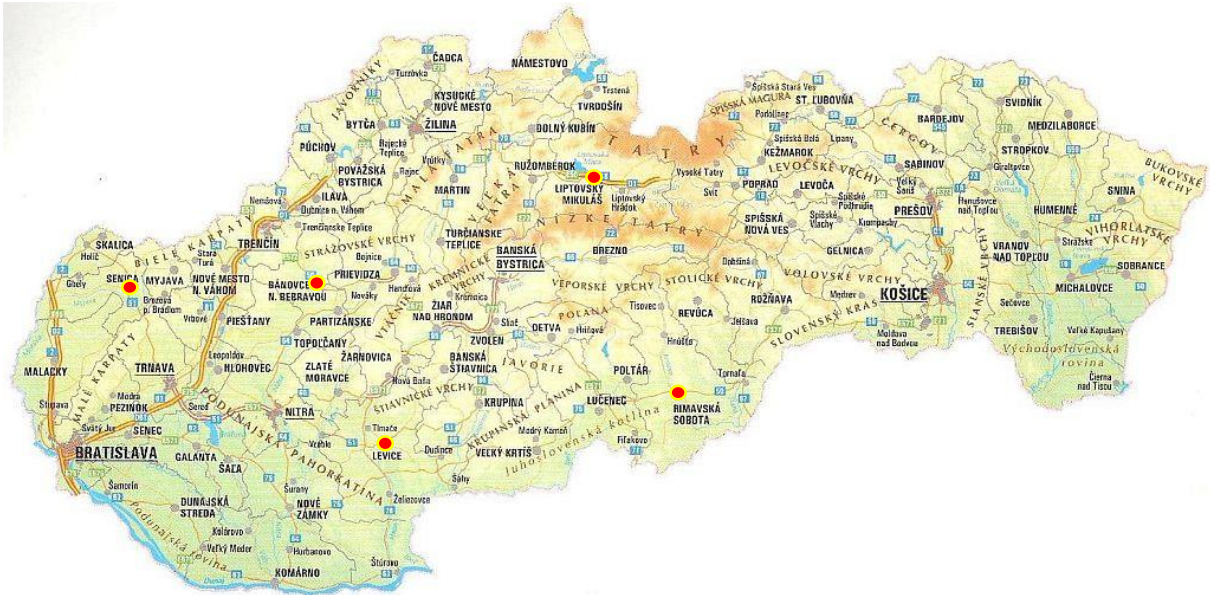
V žiadnej zo vzoriek analyzovaných v roku 2015 nebola detegovaná prítomnosť krátko žijúceho izotopu ^{134}Cs (doba rádioaktívnej polpremeny $T_{1/2} = 2,06$ roka). V súčasnej dobe je merateľná kontaminácia územia Slovenska tvorená dlhožijúcimi izotopmi ^{137}Cs ($T_{1/2} = 30,17$ roka) a ^{90}Sr ($T_{1/2} = 28,64$ roka). Kontaminanty pochádzajú z dvoch zdrojov: z dlhodobého globálneho spadajú po atmosférických testoch jadrových zbraní, ktoré prebiehali najmä v 50. a 60. rokoch minulého storočia a z havárie jadrového reaktora v Černobyle v roku 1986. Vzhľadom na skutočnosť, že aktivita týchto rádionuklidov poklesne na 1/1000 svojej pôvodnej hodnoty až o 300, resp. 286 rokov, je potrebné sledovať ich sekundárnu redistribúciu v životnom prostredí a kontrolovať možné cesty vstupu do organizmu človeka. Rádioaktívne ^{137}Cs sa pri mimoriadne malých koncentráciách, pri ktorých sa už ale prejavuje ako veľmi silný žiarič ionizujúceho žiarenia správa analogicky ako biogénny draslík a stroncium ako vápnik.

6.4.1. Monitoring surového kravského mlieka v programe EÚ

Plánované členenie odberov vzoriek SKM pre jednotlivé mliekarne a geografické rozmiestnenie vybraných mliekarní na mape SR je uvedené v tabuľke č. 44 a obrázku č. 6.

Obrázok č. 6

Rozloženie monitorovanej siete mliekarní v rámci európskeho monitorovacieho programu SKM

6.4.2. Rádiohygienická kontrola

Prehľad plánovaného počtu vzoriek podľa jednotlivých komodít odobratých v rámci RHK pre jednotlivé RVPS je uvedený v tabuľke č. 44.

Tabuľka č. 44

RVPS	Prehľad plánovaného počtu vzoriek v rámci RHK pre jednotlivé RVPS							
	Počet plánovaných odberov vzoriek v rámci RHK na rok 2015							
	Surové kravské mlieko	Surové ovčie mlieko	Bravčové mäso	Baranie a ovčie mäso	Jelenia a srnčia zver	Diviák	Huby	spolu
Banská Bystrica	1	2			1	3	2	9
Bardejov					1	3	2	6
Bratislava - mesto								0
Čadca	1	1		1	1	3	2	9
Dolný Kubín		1		1	1	4	2	9
Dunajská Streda					1	3	1	5
Galanta	1		1		1	3	1	7
Humenné					1	3	2	6
Komárno					1	3	2	6
Košice - okolie	1	1			1	3	2	8
Levice			1		1	3	2	7
Liptovský Mikuláš		1		1	1	3	2	8
Lučenec		1		1	1	3	2	8

Martin	1	1		1	1	3	2	9
Michalovce					1	3	2	6
N. Mesto n/Váhom	1		1		1	3	2	8
Nitra	1		1		1	3	2	8
Nové Zámky	1		1		1	3	2	8
Poprad		1		1	1	3	2	8
Prešov		1		1	1	3	2	8
Prievidza					1	3	2	6
Púchov		1		1	1	3	2	8
Rimavská Sobota		1		1	1	3	2	8
Rožňava	1	1		1	1	3	2	9
Senec	1		1		1	3	2	8
Senica	1		1		1	3	2	8
Spišská Nová Ves		1		1	1	3	2	8
Stará Ľubovňa	1				1	3	2	7
Svidník		1			1	3	2	7
Šaľa	1					1		2
Topoľčany	1		1		1	3	2	8
Trebišov					1	3	1	5
Trenčín					1	3	2	6
Trnava	3		1		1	3	2	10
Veľký Krtíš	1	1	1	1	1	3	2	10
Vranov nad Topľou					1	2	1	4
Zvolen	1	1	1	1	1	3	2	10
Žiar nad Hronom	1				1	8	4	14
Žilina		1		1	1	3	2	8
Spolu	20	18	11	14	37	117	72	289

Výsledky rádiohygienickej kontroly za rok 2015 a prehľad sledovaných komodít

V žiadnej zo vzoriek zmeraných v roku 2015 nebola presiahnutá úroveň limitov pre obsah ^{137}Cs , súčtu $^{134}\text{Cs} + ^{137}\text{Cs}$ alebo ^{90}Sr v príslušnej kategórii potravín.

- **Surové kravské mlieko (SKM): 46 vzoriek (farmy a mliekarne)**

Vzorky boli analyzované so zvýšenou citlivosťou merania. Výsledky analýz poskytujú pre charakterizáciu produkcie surového kravského mlieka na území Slovenska v roku 2015 reprezentatívnu hodnotu priemernej aktivity ^{137}Cs $0,063 \text{ Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$. Najvyššia koncentrácia aktivity ^{137}Cs ($0,135 \pm 0,025$) $\text{Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$ bola nameraná v mlieku odobratom 5.5.2015 zo zvoznovej linky z 3 fariem v západnej časti Levického okresu. Táto skutočnosť môže súvisieť s mozaikovým charakterom kontaminácie územia Slovenska, ktorý sa prejavuje pri zmenšovaní rozsahu územia, z ktorého pochádza spriemerovaná vzorka. V uvedenej oblasti leží podľa mapového diela Štátneho geologického ústavu Ľ. Štúra lokalita (okolie Nového Tekova), najviac kontaminovaná spadom ^{137}Cs po havárii jadrovej elektrárne v Černobyle (Gluch a i., 2005).

Vzorky SKM odoberané z fariem boli merané bez koncentrácie, s nižšou citlivosťou. Z 20 vzoriek len 5 presiahlo minimálnu detekovateľnú úroveň objemovej aktivity ^{137}Cs . Najvyššiu hodnotu ($0,232 \pm 0,095$) $\text{Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$ mala vzorka odobraná 4.5.2015 v PD Piešťany.

- **Surové ovčie mlieko: 18 vzoriek**

Najvyššia koncentrácia aktivity ^{137}Cs ($0,465 \pm 0,094$) $\text{Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$ bola zistená vo vzorke ovčieho mlieka z farmy Košická Belá (PD Nižný Klatov, okres Košice - okolie). Len 5 vzoriek z 18 (27,8 %) prevýšilo minimálnu detekovateľnú aktivitu ^{137}Cs , ktorej hodnota bola $0,086 \text{ Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$. Štatisticky očakávaná priemerná hodnota koncentrácie aktivity ^{137}Cs bola $0,095 \text{ Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$.

- **Baranie a ovčie mäso: 14 vzoriek**

Najvyššia nameraná aktivita ^{137}Cs bola ($0,316 \pm 0,173$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ bola nájdená vo vzorke pochádzajúcej z hospodárstva Lednica v okrese Púchov. Len 3 vzorky zo 14 (21,4 %) prevýšili minimálnu detekovateľnú aktivitu ^{137}Cs , ktorej hodnota bola $0,155 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$.

- **Bravčové mäso: 11 vzoriek**

Vo vzorke pochádzajúcej z PD Pata v okrese Galanta bola nameraná koncentrácia aktivity ($0,150 \pm 0,084$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$, v ostatných vzorkách nebola zistená prítomnosť ^{137}Cs , ktorá by prevýšila minimálnu detekovateľnú aktivitu pri danom usporiadaní metodiky merania. Jej priemerná hodnota v danom súbore vzoriek bola $0,159 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$.

- **Jelenie mäso: 28 vzoriek**

V roku 2015 bola najvyššia koncentrácia aktivity ^{137}Cs ($8,79 \pm 0,86$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ nájdená vo vzorke z jeleňa z lokality Horný Turček, okres Turčianske Teplice. Druhá najvyššia hodnota aktivity ^{137}Cs ($4,50 \pm 0,42$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ bola vo vzorke z lokality Dolný Harmanec v okrese Banská Bystrica. Pod hranicou detekcie bolo 39 % vzoriek, stredná hodnota lognormálneho rozdelenia bola $0,27 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$.

- **Diviacie mäso: 125 vzoriek**

Najvyššia nameraná aktivita ^{137}Cs bola (148 ± 31) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ (Bravčovo, okres Brezno). V rozsahu aktivít 10 – 100 $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ bolo ďalších 20 nálezov (16 %), z nich najvyššiu ($93,5 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ a $93,8 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$) mali vzorky z lanštiakov ulovených v lokalite Brezovica v okrese Tvrdošín. Stredná hodnota lognormálneho rozdelenia bola $0,64 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$, očakávaný priemer aktivity ^{137}Cs by pri vyššej početnosti odberov („expectation value“) mal mať hodnotu okolo $5,73 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$. Priemerná hodnota ^{40}K v svalovine diviaka dosiahla ($95,9 \pm 15,6$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$.

- **Srnčie mäso: 9 vzoriek**

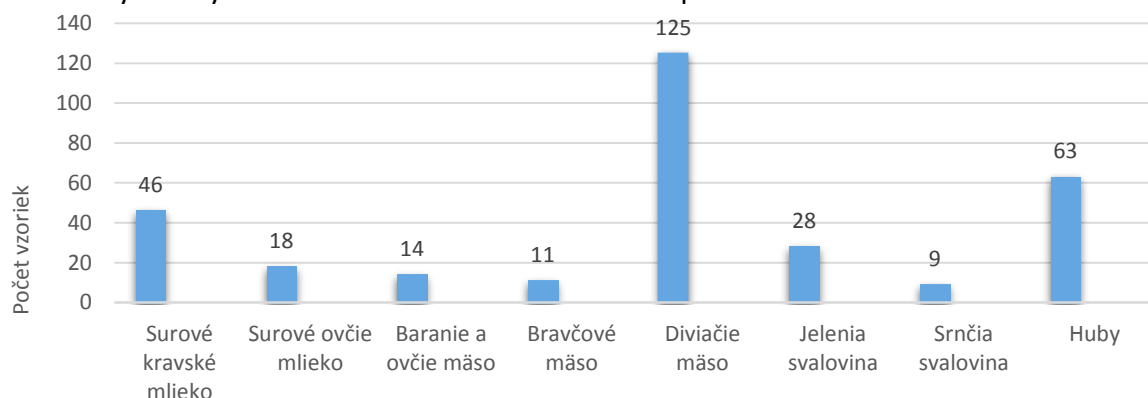
Aktivita ^{137}Cs vo vzorkách srnčej svaloviny bola na hrane merateľnosti – najvyššiu hodnotu ($0,20 \pm 0,09$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ mala vzorka z PZ Domaniža v okrese Púchov. Pod hranicou detekcie ($0,164 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$) bolo 44 % vzoriek. Priemerná hodnota ^{40}K v srnčej svalovine bola ($98,1 \pm 11,9$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$.

- **Huby: 63 vzoriek**

Najvyššia nameraná aktivita ^{137}Cs bola ($55,6 \pm 5,1$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ (lokalita Hrabičov, okres Žarnovica). Hladinu $10 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ presiahlo z celkového počtu len 6 vzoriek (9,5 %). Stredná hodnota lognormálneho rozdelenia bola $0,67 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$, očakávaný priemer aktivity ^{137}Cs pri vyššej početnosti odberov („expectation value“) je $3,74 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$. Priemerná hodnota ^{40}K v plodniciach húb dosiahla ($107,9 \pm 37,9$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$, maximálna $244,5 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ vlhkej hmotnosti.

Graf č. 12

Počet analyzovaných vzoriek v rámci RHK za rok 2015 podľa komodít

Zhodnotenie rádiohygienickej kontroly za rok 2015

Možnými cestami prieniku ^{137}Cs do človeka sú produkty lesného ekosystému, kde dochádza k cyklickému udržiavaniu prístupných foriem rádiocézia, ktoré sa rozličnými redistribučnými a koncentračnými mechanizmami dostávajú najmä do svaloviny voľne žijúcich zvierat (najmä diviak lesný), plodov niektorých plytko koreniacich bobuľovitých rastlín (brusnica čučoriedková) ako aj plodníc mykoríznych húb (Mietelski a i., 2010; Kalač, 2012).

Z koncentračných mechanizmov, ktoré pre ^{137}Cs prichádzajú do úvahy, je najlepšie dokumentovaný prienik kontaminantu do diviaka požíraním podzemných plodníc huby *Elaphomyces granulatus* (Srnska obyčajná). Táto huba veľmi účinne koncentruje rádiocéziu. V čase núdze ju diviaky vyhrabávajú z organickej vrstvy lesnej pôdy (Steiner a Fielitz, 2009). Napriek tomu, že táto huba nerastie na povrchu a pre človeka nie je jedlá, sú hlásené jej nálezy aj na Slovensku.

Prehľad najvyšších nameraných hodnôt koncentrácie aktivity ^{137}Cs v svalovine diviakov v období rokov 2005 – 2015 je uvedený v tabuľke č. 45.

Tabuľka č. 45

Najvyššie hodnoty koncentrácie aktivity ^{137}Cs v svalovine diviakov v rokoch 2005 - 2015

LRR#	Rok odberu	Lokalita	Okres	Koncentrácia aktivity ^{137}Cs ($\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$)
33131	2011	Slovenský Grob	Pezinok	368,5 ± 27,7
33654	2012	Hronec	Brezno	306,8 ± 32,0
34515	2014	Podsuhá	Ružomberok	286,6 ± 21,6
30340	2004	Čremošné	Turč. Teplice	279,3 ± 15,4
33767	2012	Horná Štubňa	Turč. Teplice	278,4 ± 21,0
34727	2015	Bravčovo	Brezno	147,5 ± 30,7
34366	2014	Liptovská Teplička	Poprad	124,7 ± 9,4
34367	2014	Hranovnica	Poprad	123,8 ± 9,3
34775	2015	Brezovica	Tvrdošín	93,8 ± 19,6
34693	2015	Brezovica	Tvrdošín	93,5 ± 7,7

34316	2014	Nová Bystrica	Čadca	91,2 ± 6,9
30997	2006	Kubínska Hoľa	Dolný Kubín	89,1 ± 7,5
31002	2006	Trstená - Chlapky	Tvrdošín	76,1 ± 4,3
32136	2008	Horná Maríková	Púchov	71,6 ± 7,5
34347	2014	Horný Turček	Turč. Teplice	64,8 ± 4,9
32010	2008	Oravská Polhora	Dolný Kubín	63,9 ± 6,7
33247	2011	Horná Štubňa	Turč. Teplice	57,1 ± 6,0

7. Veterinárna farmácia

7.1. Úradné kontroly

ŠVPS SR vydáva každoročne nový Metodický pokyn – Štátny dozor na úseku veterinárnej farmácie pre aktuálny rok na základe výsledkov kontrol z predchádzajúceho roka a novej aktuálnej legislatívy, kde sú zohľadnené aj aktuálne problémy štátneho veterinárneho farmaceutického dozoru.

RVPS vykonávali štátny farmaceutický dozor u veľkodistribútorov veterinárnych liekov, vo verejných lekárňach so sortimentom veterinárnych liekov, u súkromných veterinárnych lekárov a na farmách u vlastníkov alebo držiteľov (chovateľov) zvierat určených na produkciu potravín.

ÚŠKVBL vykonával farmaceutický dohľad a dozor u výrobcov veterinárnych liekov, u veľkodistribútorov veterinárnych liekov a u výrobcov medikovaných krmív.

V roku 2015 bol celkový počet úradných kontrol v oblasti veterinárnej farmácie 4 235. Z toho RVPS vykonali 4 209 úradných kontrol. ÚŠKVBL vykonali 26 kontrol. Pri všetkých kontrolách pri zistení nedostatkov boli príslušným kontrolným orgánom uložené opatrenia na ich odstránenie.

Prehľad kontrol vykonaných RVPS a ÚŠKVBL v roku 2015 podľa jednotlivých typov subjektov podliehajúcich výkonu štátneho farmaceutického dozoru v zmysle platného metodického pokynu pre rok 2015 je uvedený v tabuľkách č. 46, 47, 48 a 49.

7.1.1. Veľkodistribúcia veterinárnych liekov veterinárnych zdravotníckych pomôcok a veterinárnych prípravkov

V roku 2015 bolo na území SR evidovaných 95 veľkodistribučných miest veterinárnych liekov a veterinárnych prípravkov podliehajúcich veterinárnemu farmaceutickému dozoru. Inšpektori RVPS v roku 2015 vykonali 59 úradných kontrol. Pri úradných kontrolách neboli zistené nedostatky. V roku 2015 ÚŠKVBL vykonali 7 kontrol, pri ktorých sa zistilo 8 nedostatkov týkajúcich sa správnej veľkodistribučnej praxe. Inšpektori ÚŠKVBL nariadili bezodkladné odstránenie zistených nedostatkov.

7.1.2. Verejné lekárne, vrátane ich pobočiek, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky

V roku 2015 bolo podľa podkladov RVPS evidovaných 1 098 verejných lekární, vrátane ich pobočiek, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky. Jednotlivé RVPS vykonali v roku 2015 v 227 lekárňach spolu 233 úradných kontrol a 8 dodatočných kontrol. Pri úradných kontrolách bolo zistených 14 nedostatkov. V siedmich prípadoch verejná lekáreň nevedela evidenciu týkajúcu sa príjmu a výdaja veterinárnych liekov určených pre potravinové zvieratá, ktorých výdaj je viazaný na veterinárny lekársky predpis alebo pri ktorých je potrebné dodržiavať ochranné lehoty a sedem verejných lekární nemali v rámci vonkajšieho označenia uvedenú skutočnosť, že vydávajú veterinárne lieky. Inšpektori príslušnej RVPS nariadili verejným lekárňam, u ktorých sa pri úradnej kontrole zistili nedostatky bezodkladne a trvale viesť evidenciu týkajúcu sa príjmu a výdaja veterinárnych liekov určených pre potravinové zvieratá, ktorých výdaj je viazaný na veterinárny lekársky predpis alebo pri ktorých je potrebné

dodržiavať ochranné lehoty a ak vydávajú veterinárne lieky uvádzať túto skutočnosť v rámci vonkajšieho označenia. Nariadené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov boli splnené.

7.1.3. Súkromní veterinári lekári

Príslušnými RVPS bolo v roku 2015 v SR vykázaných 733 súkromných veterinárnych lekárov podliehajúcich veterinárnemu farmaceutickému dozoru. RVPS v uplynulom roku vykonali u 733 SVL vykonaných spolu 781 úradných kontrol a 1 dodatočná úradná kontrola. Pri úradných kontrolách bol zistený 1 nedostatok, keď ošetrojúci veterinárny lekár nevedel na farme evidenciu použitých veterinárnych liekov v knihe veterinárnych úkonov.

7.1.4. Chovatelia

Najpočetnejšou skupinou prevádzkovateľov podliehajúcich výkonu štátneho farmaceutického dozoru boli chovatelia. Jednalo sa o nasledovné druhy chovov a kontrol:

- **Chovatelia hovädzieho dobytku**

Na území SR v roku 2015 podliehalo farmaceutickému dozoru podľa vykázaných údajov 4 972 fariem s chovom hovädzieho dobytku. Príslušnými RVPS na 778 farmách bolo v uplynulom roku vykonaných 782 úradných kontrol a 3 dodatočné úradné kontroly. Počas úradných kontrol bol v dvoch prípadoch zistený nedostatok, keď na dvoch farmách nebol vedený register chovateľa.

- **Chovatelia ošípaných**

V uplynulom roku bolo vykázaných 996 produkčných hospodárstiev s chovom ošípaných podliehajúcich farmaceutickému dozoru. U 208 chovateľov bolo vo vykazovanom období vykonaných 210 úradných kontrol a 2 dodatočné úradné kontroly. Pri úradných kontrolách bol zistený 1 nedostatok, keď na farme nebola v knihe veterinárnych úkonov vedená evidencia použitých veterinárnych liekov.

- **Chovatelia oviec**

V roku 2015 z 2204 produkčných hospodárstiev podliehajúcim farmaceutickému dozoru bolo u 419 vykonaných 419 úradných kontrol a 1 dodatočná úradná kontrola. Pri úradných kontrolách bolo zistených 5 nedostatkov, keď v dvoch chovoch nebol vedený register chovateľa, chovateľ počas úradnej kontroly nepredložil knihu veterinárnych úkonov a register chovateľa, chovateľ neposkytol RVPS informácie o spotrebe veterinárnych liekov v chove za 1.polrok 2015 a u chovateľa na salaši bola zistená prítomnosť injekčného veterinárneho lieku s účinnou látkou oxytetracyklín voľne položeného v strunge.

7.1.5. Výrobcovia medikovaných krmív

V roku 2015 výrobcovia s povolenou výrobou medikovaných krmív podliehali dozoru ÚŠKVBL. ÚŠKVBL vykonal kontrolu u 1 výrobcu medikovaných krmív, pričom boli zistené 4 nedostatky týkajúce sa správnej výroby a veľkodistribučnej praxe.

7.1.6. Výroba veterinárnych liekov

V súlade s platným zákonom podlieha štátny dozor na uvedenom úseku výlučne ÚŠKVBL, ktorý v roku 2015 vykonal 8 kontrol. Pri kontrolách ÚŠKVBL zistil 17 nedostatkov, ktoré sa týkali správnej výrobnjej praxe.

7.1.7. Prehľad o počte a záveroch z programu vstupnej inšpekcie u fyzických a právnických osôb žiadajúcich o povolenie na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami

V roku 2015 ÚŠKVBL vykonal 10 vstupných inšpekcií u fyzických a právnických osôb žiadajúcich o povolenie na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami, pričom nezistil žiadne nedostatky.

V rámci vyhodnotenia štátneho veterinárneho farmaceutického dozoru sa vyhodnocuje počet úradných kontrol s nedostatkami a nedostatky podľa ich druhu.

Na odstránenie zistených nedostatkov RVPS ukladali opatrenia dôsledného dodržiavania podmienok distribúcie, výdaja, uchovávaní a používania veterinárnych liekov a medikovaných krmív podľa platných právnych predpisov a tak zabránili vzniku rezíduí v produktoch živočíšneho pôvodu. RVPS následne kontrolovali plnenie uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a dodržanie nariadeného termínu ich splnenia.

Tabuľkové vyhodnotenie kontrol ŠVPS SR, jednotlivých RVPS a ÚŠKVBL je uvedené v tabuľkách č. 44 – 46.

7.2 Úradné kontroly nad dodržiavaním Nariadenia vlády č. 609/2008 Z. z.

V roku 2015 bolo vykonaných 617 veterinárnych kontrol o zákaze používania niektorých látok s hormonálnym alebo tyreostatickým účinkom a beta - agonistických látok v chove hospodárskych zvierat podľa nariadenia č. 609/2008 Z. z., pričom ani v jednom prípade nebolo zistené porušenie príslušného nariadenia.

Tabuľka č. 46

Prehľad vykonaných kontrol nad dodržiavaním nariadenia vlády č. 609/2008 Z. z. podľa krajov

Kraj	Počet vykonaných kontrol
Bratislava	29
Trnava	73
Nitra	58
Trenčín	74
Žilina	84
Banská Bystrica	95
Prešov	111
Košice	93
SR spolu	617

7.3 Úradné kontroly nad dodržiavaním zákona č. 319/2013 Z. z.

V roku 2015 bolo vykonaných 350 veterinárnych kontrol používania biocídnych látok v chove hospodárskych zvierat podľa zákona č. 319/2013 Z. z., pričom ani v jednom prípade nebolo zistené porušenie tohto zákona.

Tabuľka č. 47

Vyhodnotenie kontrol vykonaných ŠVPS a RVPS na úseku veterinárnej farmácie v roku 2015

Kontrolovaný subjekt	Počet subjektov v SR (CEHZ)	Počet subjektov podliehajúcich farmaceutickému dozoru	Počet subjektov, u ktorých boli vykonané kontroly	Počet vykonaných kontrol v kontrolovanom období (počet úradných záznamov)	Počet vykonaných následných kontrol v kontrolovanom období (počet úradných záznamov z dodatočných kontrol)
Veľkodistribútori veterinárnych liekov	97	95	58	59	0
Verejné lekárne / pobočka verejnej lekárne s výdajom a predajom veterinárnych liekov	1229	1098	227	233	8
Súkromní veterinárni lekári (SVL)	782	733	733	781	1
Vlastníci, držitelia zvierat (prvovýrobcovia) - Hovädzí dobytok	10029	4972	778	782	3
Vlastníci, držitelia zvierat (prvovýrobcovia) - Ošípané	1951	996	208	210	2
Vlastníci, držitelia zvierat (prvovýrobcovia) - Ovce	4426	2204	419	419	1
Vlastníci, držitelia zvierat (prvovýrobcovia) - Kozy	1368	569	119	119	0
Vlastníci, držitelia zvierat (prvovýrobcovia) - Hydina	292	218	185	187	0
Vlastníci, držitelia zvierat (prvovýrobcovia) - Ryby	100	100	97	98	0
Vlastníci, držitelia zvierat (prvovýrobcovia medu) - Včely	11933	6325	244	244	0
Vlastníci, držitelia zvierat (prvovýrobcovia) - Ostatné	191	125	109	110	0

Tabuľka č. 48

Vyhodnotenie kontrol vykonaných ÚŠKVBL na úseku veterinárnej farmácie v roku 2015

Kontrolovaný subjekt	Počet subjektov, u ktorých boli vykonané kontroly	Počet zistených nedostatkov v kontrolovanom období	Počet opatrení na odstránenie zistených nedostatkov v kontrolovanom období
Výrobcovia veterinárnych liekov	8	17	17
Veľkodistribútori veterinárnych liekov	7	8	8
Výrobcovia medikovaných krmív	1	4	4
Vstupné inšpekcie u fyzických a právnických osôb žiadajúcich o povolenie na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami	10	0	0

8. Hraničná veterinárna kontrola, veterinárna certifikácia a kontroly pri výmenách, dovozoch a vývozochoch.

8.1. Hraničná veterinárna kontrola - Dovoz a tranzit zvierat, nasadových vajec, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu, vybraných produktov rastlinného pôvodu pochádzajúcich z tretích krajín

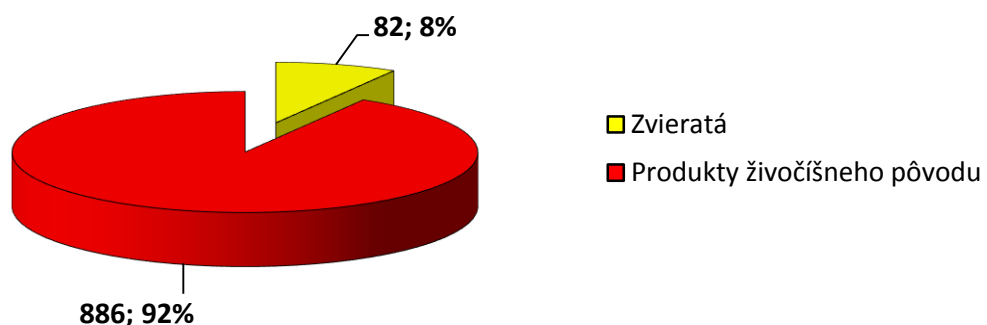
Živé zvieratá a produkty živočíšneho pôvodu môžu vstupovať do EU prostredníctvom HIS na základe striktno harmonizovaných dovozných podmienok. Pri vstupe inšpektor HIS musí vykonať povinné kontroly zahŕňajúce dokumentárnu, identifikačnú a fyzickú kontrolu s cieľom overenia, že výrobky sú v súlade s ich osvedčením a spĺňajú dovozné podmienky. Fyzické kontroly sú požadované vždy v prípade živých zvierat. V prípade produktov živočíšneho pôvodu sa uplatňuje redukcia fyzických kontrol, ktorej súčasťou môže byť aj odber laboratórnych vzoriek.

Ak zásielka uspokojujúco prešla týmito kontrolami je vystavený spoločný veterinárny vstupný dokument (CVED) ktorý povoľuje výrobky uvoľniť do voľného obehu. Na tejto úrovni je blízka spolupráca medzi veterinárnymi a colnými autoritami, ktoré neumožnia uvoľnenie zvierat a produktov živočíšneho pôvodu pokiaľ CVED nie je vystavené a podpísané veterinárnym inšpektorom.

Celkovo bolo do Slovenskej republiky za rok 2015 dovezených z tretích krajín 886 zásielok produktov živočíšneho pôvodu a 82 zásielok zvierat. Spolu **968 zásielok**.

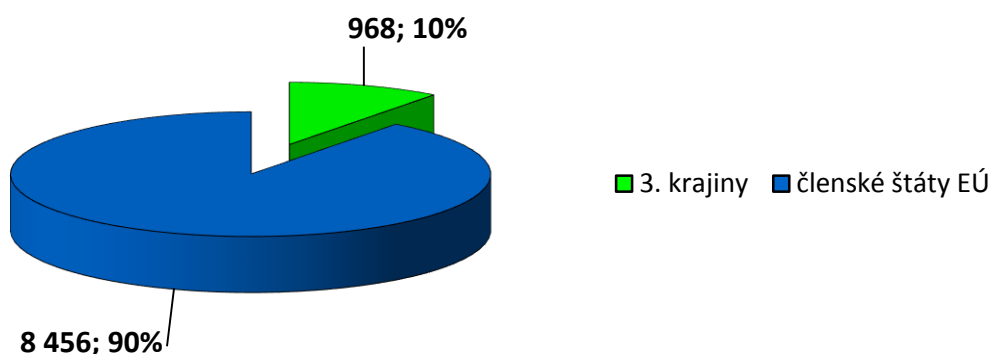
Graf č. 13

Celkový počet zásielok dovezených do SR z tretích krajín za rok 2015

Graf č.14

Porovnanie počtu zásielok dovezených do SR z 3. krajín a z EÚ rok 2015

Tabuľka č. 49

Dovozy zvierat a zárodočných produktov do SR z tretích krajín rok 2015

Spolu 82 zásielok	Množstvo (kg)	Krajina
Kone	24	SAE, Srbsko, Rusko, Ukrajina, USA
Spoločenské zvieratá	9	Turecko, USA, Kanada
Akváriové ryby	138 804	Srí Lanka, Singapur, Izrael, Malajzia, India, Thajsko, Taiwan
Plazy, hady, korytnačky...	50 245	Uzbekistan, Zambia, Čína, Indonézia, Tanzánia
Exotické vtáky, holuby	790	USA, Bosna a Hercegovina, Tanzánia
Hmyz	200	USA, Turecko
Sperma HD	6 zásielok	Kanada, USA

Tabuľka č. 50

Dovozy živočíšnych produktov z tretích krajín do SR rok 2015

Spolu 886 zásielok	Množstvo (kg)	Krajina
Mäso a jedlé droby z hydiny	362 917	Brazília, Ukrajina
Mrazené ryby	126 882	Rusko, Turecko
Mrazené rybnie filé, rybnie mäso	1 039 209	Čína, Vietnam, Argentína, Rusko
Med	1 885 060	Ukrajina, Čína, Moldavsko, Turecko
Mäsové výrobky	20 010	Ukrajina
Jedlé výrobky živočíšneho pôvodu	1 487	Čína, Thajsko
Črevá	153 481	Čína, Turecko, Pakistan, Afganistan
Perie, páperie	7 190	Ukrajina, Rusko
Rohové kosti, slonovina, korytnačina, iné	3 054	Južná Afrika, Nový Zéland, Zimbabwe, Rusko, Namíbia, Maurícius, Čína, Kirgizsko, Kanada
Produkty z rýb, kôrovcov ...na výrobu želatíny	2 992 767	Čína, Kostarika, Ekvádor, Honduras, Indonézia, Mexiko, Vietnam
Prípravky a konzervy z rýb, mäkkýšov, kôrovcov	1 628 979	Thajsko, Kórea, Vietnam, Filipíny, Ekvádor, Maroko, Salvador
Krmivo pre zvieratá	7 423 700	Srbsko, Kanada, Čína, USA, Thajsko
Surové kože a kožky	600 356	Srbsko, Kanada
Vlna neošetrená	35 942	Rusko, Ukrajina

Tabuľka č. 51

Zamietnuté zásielky z tretích krajín s miestom určenia SR na všetkých HIS EÚ v roku 2015

Komodita	HIS	Počet zásielok	krajina pôvodu	Nedostatok
Kosti, rohy, kopytá	Schwechat	1 ks	Čína	Neplatný certifikát, neschválená prevádzkareň
Kosti, rohy, kopytá	Schwechat	1/30 kg	Kirgizsko	iné
VŽP na technické účely	Luka Koper	1/1 000 kg	Čína	Nezhoda s dokladmi
Zmiešaný produkt	Rijeka	1/16374 kg	Čína	Neplatný certifikát
Zmiešaný produkt	Hamburg	1/7223 kg	Kanada	Identifikačné údaje
Konzervované krmivo pre zvieratá	Köln	1/1	USA	Neplatný certifikát
Sušené mlieko	Bratislava	1/10 kg	Kuvajt	Neplatný certifikát
Násadové vajcia	Bratislava	1/2 kg	Indonézia	Neschválená krajina
Hmyz na ľudský konzum	Bratislava	1/1,67 kg	Thajsko	Neplatný certifikát
Spoločenské zviera - pes	Schwechat	1/1 ks	Turecko	Neplatný certifikát/neuspokojivé testy
Omáčky a prípravky na omáčky	Vyšné Nemecké	1/152 kg	Ukrajina	Neplatný certifikát
Akváriové ryby	Praha Ruzyně	1/383 ks	Kongo	Chýbajúci certifikát
Plazy, hady, korytnačky	Praha Ruzyně	1/160 ks	Kongo	Chýbajúci certifikát

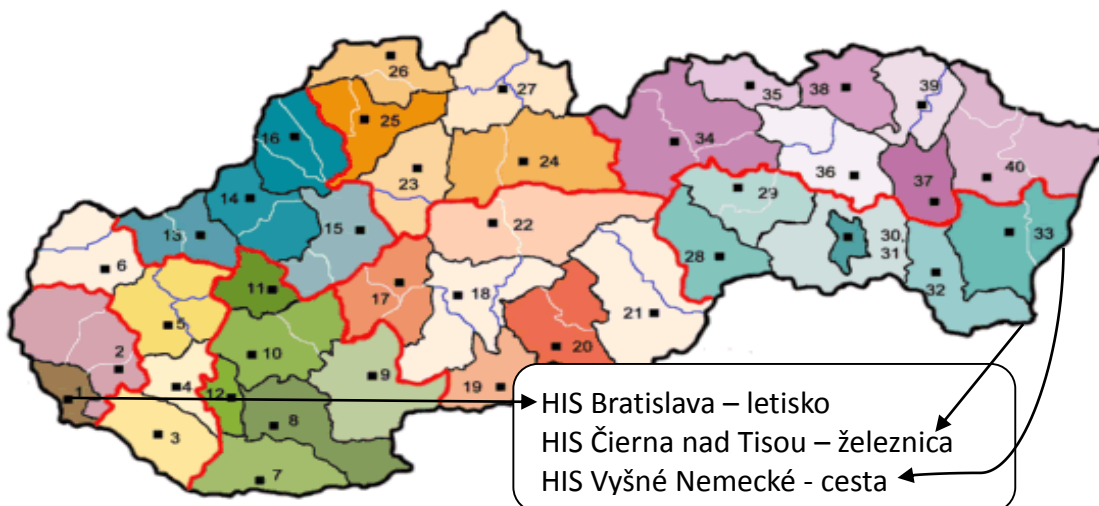
8.1.1. Hraničná veterinárna kontrola na hraničných inšpekčných staniach SR

Hraničnú veterinárnu kontrolu môžu na území SR vykonávať iba HIS publikované na zozname podľa rozhodnutia Komisie č. 2009/821/ES. V SR je členenie HIS nasledovné:

- HIS Vyšné Nemecké – je schválená pre vykonávanie nasledovných kontrol:
 - Inšpekčné stredisko pre zvieratá – kontroly kopytníkov „U“, registrovaných zvierat koňovitých „E“ a ostatných zvierat „O“;

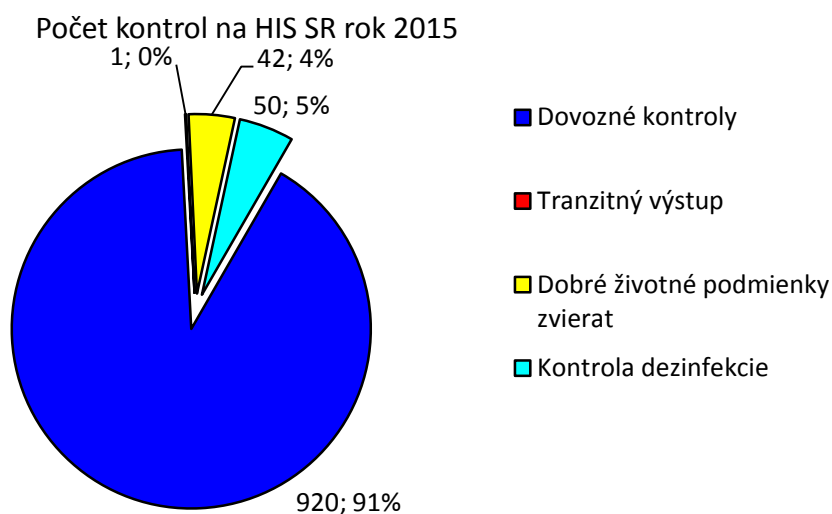
- Inšpekčné stredisko pre produkty – kontroly produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na ľudskú spotrebu, vrátane ŽVP a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v nízkej frekvencii za rok; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia.
- HIS Čierna nad Tisou – je schválená pre vykonávanie kontrol:
 - produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na ľudskú spotrebu, vrátane ŽVP a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v nízkej frekvencii za rok; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia; (nie je schválená pre vykonávanie kontrol živých zvierat).
- HIS Bratislava letisko – je schválená ŠVPS SR pre vykonávanie kontrol:
 - Inšpekčné stredisko pre zvieratá – kontroly ostatných zvierat „O“ a registrovaných zvierat koňovitých „E“;
 - Inšpekčné stredisko pre produkty – kontroly balených produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na ľudskú spotrebu, vrátane ŽVP a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v nízkej frekvencii za rok; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t. j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia.

Obr. č. 7

Graf č. 15

Na HIS SR bolo v roku 2015 vykonaných inšpektormi HIS **1 048** úradných kontrol.

Tabuľka č. 52

Dovoz produktov živočíšneho pôvodu a vedľajších živočíšnych produktov do EÚ z tretích krajín cez HIS SR za rok 2015

Komodita	Zásielky	Množstvo (kg)	Krajina pôvodu	Krajina určenia
Mäso a jedlé droby z hydiny	4	4 379,13	Ukrajina	Slovensko, Francúzsko
Produkty rybolovu	9	72 754,4	Ukrajina	Nemecko, Taliansko
Mlieko, mliečne výrobky	1	264	Ukrajina	Česko
Vaječné výrobky	1	19 200	Ukrajina	Taliansko
Včelí med prírodný	140	2 823 782	Ukrajina, Moldavsko	Slovensko, Taliansko, Maďarsko, Rakúsko, Francúzsko
Včelárske produkty	1	250	Rusko	Bulharsko
Perie a časti peria	16	164 150	Ukrajina	Maďarsko
Hydinové kože mrazené	1	19 980	Rusko	Slovensko
Krmivo pre akváriové ryby	2	6 720	Ukrajina	Slovensko, Taliansko
Mäsové výrobky	2	20 010	Ukrajina	Slovensko
Konzervované mäso	1	792	Ukrajina	Česko
Konzervované ryby	1	528	Ukrajina	Česko
Omáčky a prípravky na omáčky	1	152	Ukrajina	Slovensko
Krmivo pre zvieratá	3	53 636	Rusko	Maďarsko, Česko
Surové kože	1	20 254	Rusko	Taliansko
Vlna neošetrená	2	35 942	Ukrajina	Slovensko
Hmyz na ľudský konzum	1	1,67	Thajsko	Slovensko
Sušené mlieko	1	10	Kuvajt	Slovensko

Tabuľka č. 53

Dovoz zvierat a zárodočných produktov do EU z tretích krajín cez HIS SR za rok 2015

Komodita	Zásielky	Množstvo	Krajina pôvodu	Krajina určenia
Hmyz	2	200 ks	USA, Turecko	Slovensko
Kone	1	1 ks	Ukrajina	Slovensko
Sperma	1	1kg/5440 dávok	Kanada	Slovensko
Násadové vajcia	1	5 kg	Indonézia	Slovensko

Tabuľka č. 54

Ostatné dovozné kontroly v roku 2015

Komodita	Zásielky
Kontrola vozidiel na prepravu zvierat - dezinfekcia	50
Zásielky posúdené ako nepodliehajúce veterinárnej kontrole	713
- z toho poštové zásielky	126

SPÄTNÝ DOVOZ

Inšpektori HIS vykonávajú kontroly spätného dovozu zásielok pôvodom v EÚ, ktoré boli vrátené z tretích krajín.

Tabuľka č. 55

Kontrola spätného dovozu na HIS SR v roku 2015

Komodita	Počet zásielok	3.krajina, ktorá odmietla zásielku	Členský štát pôvodu	Poznámka
Mlieko, mliečne výrobky	1	UA	CZ	
Konzervované mäso	1	UA	CZ	
Konzervované ryby	1	UA	CZ	
Kuracie kože mrazené	1	RU	SK	
Krmivo pre zvieratá	1	RU	CZ	

Tabuľka č. 56

Kontrola tranzitného výstupu na HIS Vyšné Nemecké

Komodita	Počet zásielok	3. krajina pôvodu	3. krajina určenia	Poznámka
Mlieko, mliečne výrobky	1	Srbsko	Ukrajina	

ZAMIETNUTÉ ZÁSIELKY

V priebehu roku 2015 boli na HIS SR zamietnuté a neprepustené na územie EÚ 4 zásielky

Tabuľka č. 57

Zamietnuté zásielky na HIS SR v roku 2015

Komodita	HIS	Počet zásielok	krajina pôvodu	Nedostatok	Poznámka
Hmyz na ľudský konzum	Bratislava	1	Thajsko	Dokumentácia	Zásielka vrátená
Sušené mlieko	Bratislava	1	Kuvajt	Dokumentácia	Zásielka zničená
Násadové vajcia	Bratislava	1	Indonézia	Dokumentácia	Zásielka zničená
Omáčky a prípravky na omáčky	Vyšné Nemecké	1	Ukrajina	Dokumentácia	Zásielka zničená

8.1.2. Kontrola dobrých životných podmienok zvierat

Počas roku 2015 bolo vykonaných **42** kontrol.

Tabuľka č. 58

Druh zvierat	Počet zásielok	Množstvo	Výsledok kontroly
Živá hydina	32	2 180 200 ks	Uspokojivá
Ošípané	10	7286 ks	Uspokojivá

KRÍŽOVÉ KONTROLY

V súlade s legislatívou EÚ a legislatívou Slovenskej republiky, musí mať veterinárny inšpektor HIS prístup k informáciám o všetkých zásielkach prepustených cez hraničný priechod a musí mu byť umožnené vykonať krížové kontroly určených zásielok, zamerať sa na tovary, potraviny aj zložené potraviny, ktoré indikujú živočíšny pôvod a mohli byť prepustené na územie EÚ bez vykonania hraničných veterinárnych kontrol.

Tieto požiadavky sú zakotvené v Dohode o spolupráci medzi Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky a Colným riaditeľstvom Slovenskej republiky.

Za rok 2015 bolo vykonaných 84 krížových kontrol. Po kontrolách a konzultáciách boli vrátené 4 zásielky.

Tabuľka č. 59

Prehľad laboratórnych vzoriek odobraných na HIS SR počas roku 2015

P.č.	Produkt	Druh vyšetrenia	Vyšetrované ukazovatele	Výsledok vyšetrenia
1.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Chloramfenikol	Negatívne

2.	Med včelí	Rezíduá veterinárnych liečiv	Amitraz, Streptomycín	Negatívne
3.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Nitroimidazoly	Negatívne
4.	Med včelí	Rezíduá veterinárnych liečiv	Tylozín, Spiramycín, Sulfonamidy	Negatívne
5.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Chloramfenikol	Negatívne
6.	Med včelí	Iné vyšetrenie	Fruktóza, glukóza, sacharóza	Pozitívne
7.	Zubáč-filety mrazené	Rezíduá a kontaminanty	Rezíduá liečiv sladkovodných rýb	Negatívne
8.	Losos-filety mrazené	Rezíduá a kontaminanty	Zakázané farbivá aj s leukoformou a každý ďalší analyt z tejto skupiny	Negatívne
9.	Med včelí	Rezíduá veterinárnych liečiv	Tetracyklíny, Chinolóny	Negatívne
10.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Nitroimidazoly	Negatívne
11.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Karbamáty-cypermethrin, detametryn	Negatívne
12.	Med včelí	Iné	Fruktóza, glukóza, sacharóza hydroxymetylfurfural	Negatívne
13.	Med včelí	Iné	Fruktóza, glukóza, sacharóza hydroxymetylfurfural	Negatívne
14.	Med včelí	Rezíduá veterinárnych liečiv	Amitraz, Streptomycín	Negatívne
15.	Husacia pečeň zmrazená	Rezíduá a kontaminanty	Dioxíny a dioxínom podobné polychlorované bifenyly	Negatívne
16.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Chloramfenikol	Negatívne
17.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Nitroimidazoly	Negatívne
18.	Med včelí	Rezíduá veterinárnych liečiv	Tylozín, Spiramycín, sulfonamidy	Negatívne
19.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Chloramfenikol	Negatívne

8.1.3. Kontrola spoločenských zvierat

Zoznam vstupných miest pre spoločenské zvieratá v rámci neobchodného styku pri vstupe z tretích krajín

na hranici s Ukrajinou

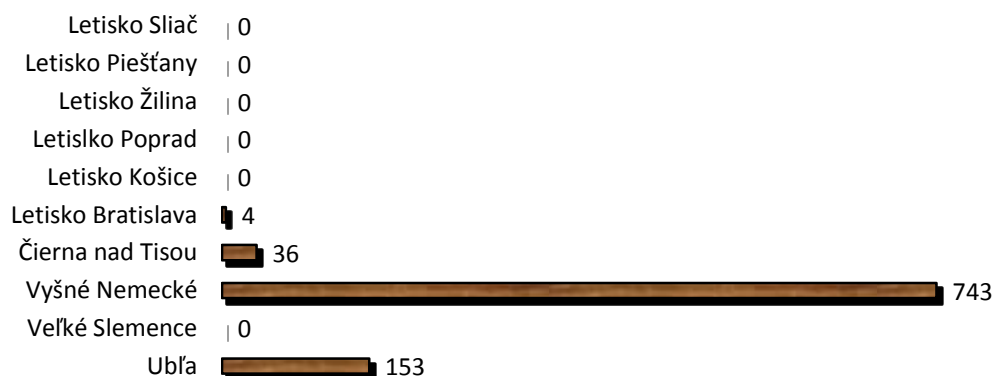
- cestné hraničné priechody **Vyšné Nemecké, Ubľa, Veľké Slemence**
- železničný hraničný priechod **Čierna nad Tisou**

letiská

- letisko **Bratislava, Košice, Poprad, Žilina, Piešťany, Sliac**

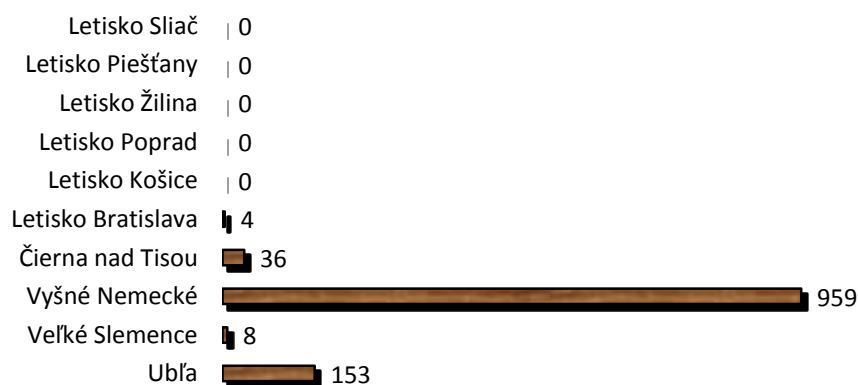
V roku 2015 bolo skontrolovaných **936 dopravných prostriedkov**, v ktorých boli identifikované spoločenské zvieratá uvedené v platnej legislatíve.

Graf č. 16

Graf č. 17

Pri týchto kontrolách bolo preverených **1160 pasov, resp. certifikátov** spoločenských zvierat.

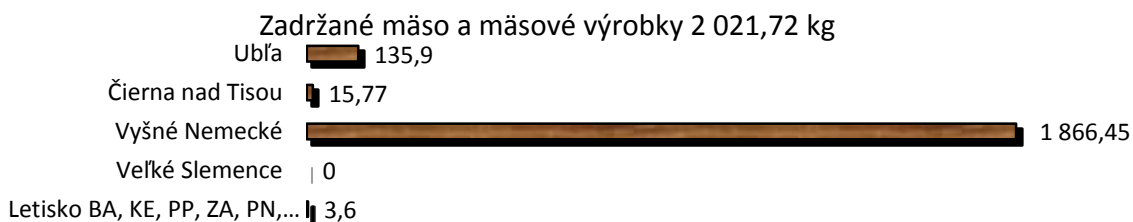

V priebehu roku 2015 bol zaznamenaný jeden (1) prípad vrátenia spoločenského zvierat'a pri nekomerčnom premiestňovaní z dôvodu nepredloženia veterinárneho certifikátu alebo pasu spoločenského zvierat'a na hraničnom priechode Vyšné Nemecké.

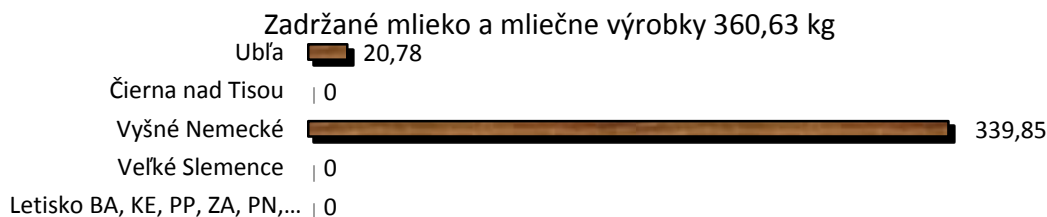
8.1.4. Kontrola produktov živočíšneho pôvodu v osobných batožinách cestujúcich vstupujúcich z tretích krajín

V priebehu roku 2015 bolo na priechodoch SR zaznamenaných 12 prípadov dovozu produktov živočíšneho pôvodu v osobných batožinách v Čiernej nad Tisou, 193 prípadov vo Vyšnom Nemeckom, 55 prípadov v Ubli a 1 prípad na Letisku Bratislava. Tieto produkty boli následne zlikvidované.

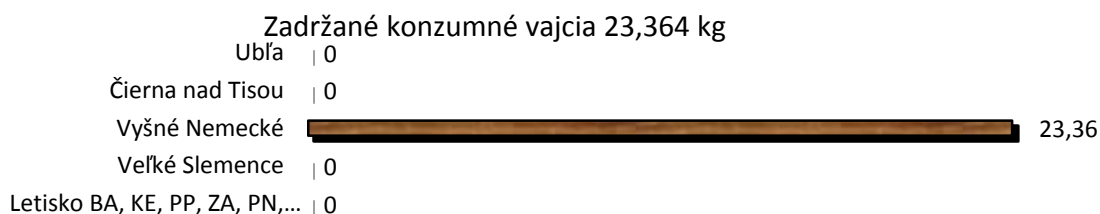
Graf č. 18

Graf č. 19

Graf č. 20

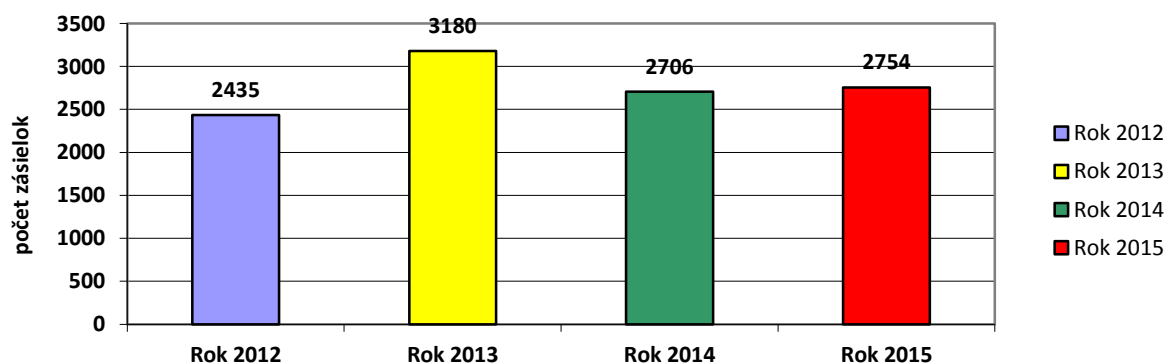

8.2. Vývozy zo SR do tretích krajín

V roku 2015 bolo vystavených do tretích krajín spolu **2 754 certifikátov**, z toho predstavuje vývoz živých zvierat a zárodočných produktov **1 166 certifikátov** a vývoz produktov živočíšneho pôvodu **1 588 certifikátov**. Všetky zistené nedostatky pri kontrolách v mieste pôvodu museli byť odstránené ešte pred vykonaním certifikácie.

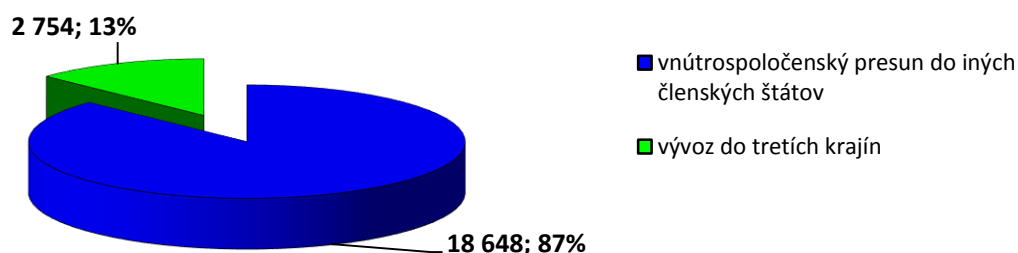
Graf č. 21

Počet zásielok zvierat a produktov živočíšneho pôvodu vyvezených zo SR do tretích krajín

Graf č. 22

Porovnanie počtu zásielok vyvezených zo SR do 3. krajín a do EÚ

8.2.1. Vývoz zvierat a zárodočných produktov zo SR do 3. krajín za rok 2015

V roku 2015 bolo realizovaných **1 166** zásielok vývozu živých zvierat do tretích krajín zo Slovenskej republiky.

Tabuľka č. 60 Vývoz zvierat a zárodočných produktov do tretích krajín

Živé zvieratá	ks	3. krajina
Kone	5	RF, SAE
HD	29 663	Bosna a Hercegovina, RF, Libanon, Turecko, Uzbekistan
Ošípané	2 775	Srbsko
Ovce	4 384	Bosna a Hercegovina, Moldavsko, Srbsko, RF
Jednodňová hydina	1 190 260	Moldavsko, Srbsko, RF, Ukrajina
Čmeliaky	105 520	Čile, Čína, Japonsko, Kórea, Maroko, Macedónsko, Srbsko, RF, Saudská Arábia, Senegal, Turecko, Taiwan
Sperma	48 690 j.	Kanada, Macedónsko, Srbsko, Turecko, Ukrajina, USA
Násadové vajcia	53 626 240	Irak, Líbya, RF, Turecko, Ukrajina, USA
Ostatné živé zvieratá (spoločenské zvieratá, exotické vtáky, holuby, zooliviatá ...)	67 489	SAE, Azerbajdžan, Kanada, Čína, Izrael, Kuvajt, Libanon, Líbya, Moldavsko, Omán, RF, Singapur, Turecko, USA, Ukrajina, Vietnam

8.2.2. Vývoz produktov živočíšneho pôvodu zo SR do 3. krajín za rok 2015

V roku 2015 bolo realizovaných **1 588** zásielok vývozov produktov živočíšneho pôvodu do tretích krajín zo Slovenskej republiky.

Tabuľka č. 61 Vývoz produktov živočíšneho pôvodu do tretích krajín

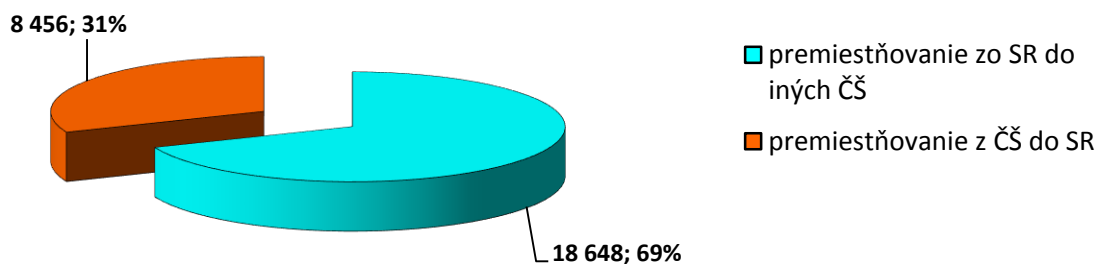
Produkt	kg	3. krajina
Bravčová masť	282 950	RF
Výrobky z hydiny (kože, MSM...)	980 420	RF, Bielorusko, Kazachstan
Mlieko, mliečne výrobky	3 593 726	Austrália, Bosna a Hercegovina, Cyprus, Gabon, Gruzínsko, Izrael, Jordánsko, Kórea, Libanon, Líbya, Moldavsko, Čierna Hora, Macedónsko, Maurícius, Nový Zéland, Filipíny, Srbsko, Singapur, Turkménsko, Turecko, Ukrajina, USA, Vietnam

Mäsové výrobky	211 488	Rusko, Srbsko
Kuracie krídla	783 335	Gabon, Hongkong, Mayotte, Albánsko
Dehydrované výrobky	460 282	Albánsko, Srbsko, Moldavsko, Columbia, Južná Afrika
Zmiešané produkty, rastlinné produkty	5 585 188	Azerbajdžan, Benin, Bosna a Hercegovina, Burkina Faso, Egypt, Gabon, Ghana, Maroko, Maurícius, Nigéria, katar, Senegal, Syria, Vietnam, Ukrajina, Južná Afrika, Pobrežie slonoviny, Alžírsko, Hongkong, Jordánsko, Kórea, Kuvajt, Libanon, Líbya, Moldavsko, Srbsko, Saudská Arábia, Turkménsko, Turecko, SAE
Glutén	483 000	RF, Bielorusko
Želatína +kolagén, rybí prášok	533 205	SAE, Austrália, Bielorusko, Kanada, Čína, Gruzínsko, Izrael, Japonsko, Kórea, Macedónsko, Malajzia, Nový Zéland, Srbsko, Singapur, Thajsko, Taiwan, Ukrajina, USA
Surové kože, kožky	9 246 925	Bosna a Hercegovina, Bielorusko, Čína, Indonézia, Srbsko, Turecko, Taiwan, Ukrajina
Črevá	1294	Srbsko
Krmivo pre zvieratá	3 214 715	Bosna a Hercegovina

8.3. Obchod v rámci EÚ

Graf č. 23

Porovnanie počtu zásielok zvierat a vedľajších živočíšnych produktov (VŽP) odoslaných zo SR do iných ČŠ a naopak

Tabuľka č. 62 Zásielky podliehajúce veterinárnej certifikácii premiestnené zo SR do iných ČŠ rok 2015

	KONE	HD	OŠÍPANE	OVCE,	HYDINA	OST.ŽIVÉ	ŽIVÉ	NÁS.	ZVER V	SPERMA	ČMELE	SLIMÁ	VŽP+	KOMERČNÝ
	Ks	Ks	Ks	Ks	Ks	Ks	zásielky	Ks	Kg	jedn.	jedn.	kg	Kg	Kg
BELGICKO	14	6285				23082								
BULHARSKO	1							81360			1344			5480
ČESKO	77	2072	2095	184	3352353	156691	176	50763239	140093	17520	747		9773	9250606
DÁNSKO	3										600			
ESTÓNSKO	2													
FÍNSKO	1													300
FRANCÚZSKO	12					916		145000			19206			74100
GRÉCKO		663			42408	5779					14243		310	
HOLANDSKO	11	19			23220	10353				48050	212956			454350
CHORVÁTSKO	11	5631						320840			1784			48720
ÍRSKO	1					9198							50	
LITVA														3218210
LOTYŠSKO				15										
MAĎARSKO	18	2466	276819	10121	7422803	31848	61	547000	48975		3051			24924684
MALTA						1								
NEMECKO	34	365	325			9907	4	663160	11042	3531	1826		3252	1536570
NÓRSKO	6					3								
POLSKO	47	42867	28238	5750	15370555	168014	58	802800			18039			1762390
PORTUGALSKO						331								
RAKÚSKO	24	15964	18479	7349	26496	670		768540	37450	2000	5629			1257906
RUMUNSKO	2	260	110588		1104564						106			
SLOVINSKO		1751	4430			4140	5	81720	34010					72560
ŠPANIELSKO	2					124106					246750			67660
ŠVÉDSKO	1					6								
ŠVAJČIARSKO	16					208							65	45
TALIANSKO	41	2752	10559	19953		133730	44				89791	4930	690	1657335
UK	11					302				21	21776		18945	
SPOLU	335	81095	451533	43372	27342399	679285	348	54173659	271570	71122	637848	4930	33085	44330916

Tabuľka č. 63 Zásielky podliehajúce veterinárnej certifikácii premiestnené z ČŠ do SR rok 2015

	KONE	HD	OŠÍPANÉ	OVCE KOZY	HYDINA	OSTATNÉ ŽIVÉ ZV.	ŽIVÉ RYBY	NÁS. VAJCIA	SPERMA	VŽP+ODV. PRODUKTY	KOMERČNÝ DOKUMENT
	ks	ks	ks	ks	ks	ks	zásielky	ks	Jedn.	kg	kg
BELGICKO	87	248				581			1		
BULHARSKO					400	735		211680			
ČESKO	250	4785	80994	3124	54858527	50026	275	268110	44688		4198700
DÁNSKO		35	9757				1		15		
ESTÓNSKO				1							
FRANCÚZSKO	19	5820	8	9	66385	7			8146		
FÍNSKO	1										
HOLANDSKO	178	138	12332			14	5		4800		
CHORVÁTSKO	7	7				13					9427186
ÍRSKO	11										
LITVA			8155								
LOTYŠSKO	2					10					
MAĎARSKO	51	532	36537	154	4578766	68068	65	623080	4258		4705325
NEMECKO	124	65	18436	30	1217685	69		74400	48501		80950
NÓRSKO	4					4					
POLSKO	6	74	10560	10198	783584	260		52020			5342030
PORTUGALSKO											
RAKÚSKO	119	260		42	47038	39	1		32469		19641585
RUMUNSKO	9	513				9		110160		1518	4620490
SLOVINSKO	7					64					377580
ŠPANIELSKO	27										
ŠVAJČIARSKO	16					3					
ŠVÉDSKO						22					
TALIANSKO	59	104			38844	3848			116		24600
UK	18				78652	1		20000	16356		
SPOLU	995	12581	176779	13558	61669881	123773	347	1359450	159350	1518	48418446

8.4. Kontroly počas transportu

Kontroly počas transportu sa vykonávajú v spolupráci s Policajným zborom Slovenskej republiky.

8.4.1. Vyhodnotenie kontroly počas prepravy produktov živočíšneho a rastlinného pôvodu a živých zvierat.

Tabuľka č. 64

Počet kontrolných akcií	12	
Počet hliadok zapojených do kontrol	592	
Počet kontrolovaných zásielok	1 688	
Množstvo (t)	4 045,8	
Počet nezrovnalostí	163	9,65 % z počtu kontrolovaných zásielok
Množstvo (t) nezrovnalostí	160,01	3,95 % z celkovej váhy
Vrátené zásielky	47	28,83 % z počtu nezrovnalostí
Množstvo (t) vrátených zásielok	15,63	9,76 % zo zásielok s nezrovnalosťami
Počet zahájených správnych konaní	41	
Počet pokút	109	
Suma spolu (EUR)	5 084	

Tabuľka č. 65 Vyhodnotenie kontrol počas transportu január – december 2015

Mesiac 2015	Počet hliadok	Počet kontrolovaných zásielok	Počet kontrolovaných komodít podľa druhu	Množstvo (tona)	Počet nezrovnalostí	Množstvo s nezrovnalosťami (tona)	Vrátené zásielky	Množstvo vrátených zásielok (tona)	Počet zahájených správnych konaní	Počet pokút	Suma
január	70	191	316	390,1	16	2,18	4	0,33	1	12	607
február	69	212	342	532,5	17	6,05	1	0,20	2	11	430
marec	55	190	293	488,5	39	36,74	18	4,34	2	21	1116
apríl	47	150	249	395,9	8	6,27	2	2,40	3	3	150
máj	46	145	265	298,3	18	20,11	5	1,25	4	10	473
jún	43	118	231	221,6	10	5,42	9	0,36	1	7	272
júl	43	143	204	366,8	17	3,2	2	3,0	4	8	540
august	44	118	210	260,5	11	6,6	2	1,0	6	3	320
september	44	129	228	417,9	12	43,9	1	2,3	2	6	105
október	46	129	198	393,7	10	15,46	3	0,45	8	10	400
november	44	94	155	145,5	1	3,07	0	0	5	8	276
december	41	69	106	134,5	4	11,01	0	0	3	10	395
SPOLU I.-XII.	592	1688	2797	4045,8	163	160,01	47	15,63	41	109	5084
					9,65 % z celkového počtu zásielok	3,95 % z celkovej váhy	28,83 % z počtu nezrovnalostí	9,76 % zo zásielok s nezrovn.			

Tabuľka č. 66 Percentuálny podiel prípadov nezrovnalostí podľa miesta nakládky rok 2015

KRAJINA	POČET ZÁSIELOK (komodít) PODĽA KRAJINY NAKLÁDKY	POČET NEZROVNALOSTÍ	%
Poľsko (PL)	368	54	14,67
Česko (ČR)	342	20	5,84
Ostatné	187	10	5,34
Rakúsko (AT)	43	2	4,65
Slovensko (SK)	1804	76	4,21
Maďarsko (HU)	53	1	1,88

Tabuľka č. 67 Percentuálny podiel prípadov nezrovnalostí podľa miesta nakládky rok 2015

KRAJINA	POČET ZÁSIELOK (komodít) PODĽA KRAJINY NAKLÁDKY	POČET NEZROVNALOSTÍ	%
Maďarsko (HU)	97	12	12,37
Poľsko (PL)	580	59	10,17
Slovensko (SK)	3859	196	5,07
Česko (ČR)	372	13	3,49
Rakúsko (AT)	72	0	0
Ostatné	58	0	0

Tabuľka č. 68 Najčastejšie druhy nedostatkov a približný počet nedostatkov za krajinu za rok 2015

Druh nedostatku	Krajina	Počet	% podiel nedostatku na celkových nedostatkoch
Nevyhovujúca hygiena	Slovensko	43	50,92
	Poľsko	28	
	Česko	5	
	Maďarsko	1	
	Rakúsko	1	
	Ostatné	5	
Nedodržaný teplotný režim	Slovensko	20	15,95
	Poľsko	3	
	Maďarsko	1	
	Rakúsko	1	
	Ostatné	1	
Chýbajúce značenie	Poľsko	15	15,95
	Slovensko	6	
	Česko	3	
	Ostatné	2	
Znemožnená výsledovateľnosť, chýbajúca dokumentácia	Poľsko	7	7,36
	Česko	3	
	Slovensko	2	
ostatné	Česko	9	9,81
	Slovensko	6	
	Poľsko	1	

Tabuľka č. 69

Najčastejšie druhy nedostatkov a približný počet nedostatkov Porovnanie rokov 2014 a 2015					
Rok 2014			Rok 2015		
Poradie	Druh nedostatku	% podiel nedostatku na celkových nedostatkoch	Poradie	Druh nedostatku	% podiel nedostatku na celkových nedostatkoch
1.	Nevyhovujúca hygiena	47,14	1.	Nevyhovujúca hygiena	50,92
2.	Nedodržaný teplotný režim	22,85	2.	Nedodržaný teplotný režim	15,95
3.	Ostatné	16,64	3.	Chýbajúce označenie	15,95
4.	Chýbajúce označenie	8,21	4.	Ostatné	9,81
5.	Znemožnená výsledovateľnosť, chýbajúca dokumentácia	7,14	5.	Znemožnená výsledovateľnosť, chýbajúca dokumentácia	7,36

Tabuľka č. 70

Porovnanie jednotlivých parametrov kontrol V období 01.01.2014-31.12.2014 s obdobím 01.01.2015-31.12.2015 (prepočet je vyjadrený priemernou hodnotou na jednu kontrolnú akciu)			
	január–december 2014	január- december 2015	
Počet kontrolovaných zásielok (áut)	119,38	140,66	Nárast o 21,28 zásielok t.j. 17,82 %
Počet kontrolovaných komodít podľa druhu	193,76	233,08	Nárast o 39,32 komodít, t.j. 20,29 %
Počet zistených nezrovnalostí	10,76	13,58	Nárast o 2,82 nezrovnalostí, t.j. 26,20 %
Počet vrátených zásielok (áut) do miesta pôvodu	0,80	3,91	Nárast o 3,11 zásielky, t.j. 388,75 %
Počet správnych konaní	1,84	3,41	Nárast 1,57, t.j. 85,32 %
Počet udelených pokút	6,38	9,08	Nárast o 2,7, t.j. o 42,31 %

8.5. Nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov

Cieľom spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva, stanovenej v legislatíve EÚ, je zabezpečiť také využívanie živých vodných zdrojov, ktoré zabezpečí trvalo udržateľné hospodárske, environmentálne a sociálne podmienky.

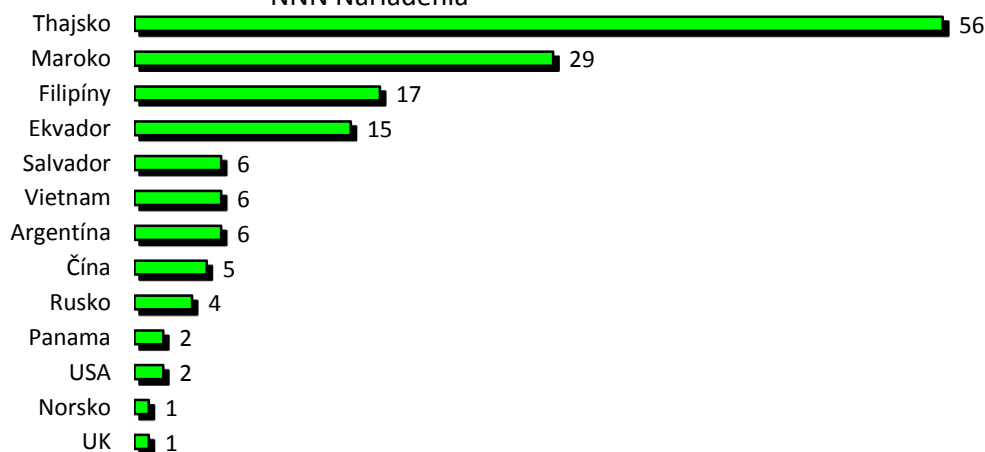
ŠVPS SR je poverená MPRV SR, ako kompetentná autorita na výkon kontrol v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 1005/2008.

Tabuľka č. 71

Počet zásielok	Hmotnosť (kg)	Krajina pôvodu
1	20 300	UK
1	3 000	Nórsko
2	4 458	USA
2	23 280	Panama
4	92 548	Rusko
5	132 795	Čína
6	188 495	Argentína
6	97 680	Vietnam
6	23 042	Salvador
15	273 546	Ekvádor
17	206 767	Filipíny
29	374 549	Maroko
56	685 323	Thajsko

Graf č. 24

Za rok 2015 bolo v SR vykonaných 149 kontrol produktov rybolovu z pohľadu
NNN Nariadenia

9. Potraviny rastlinného pôvodu

Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy vychádzali pri úradných kontrolách v oblasti potravín rastlinného pôvodu z koncepcie **Viacročného plánu úradných kontrol vypracovaného na roky 2015-2017**, ktorý bol aktualizovaný na príslušný rok v súlade s EÚ legislatívou a to na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a záujmov spotrebiteľov v celom potravinovom reťazci, od prvovýroby až po maloobchodný predaj.

Hlavným cieľom úradných kontrol potravín rastlinného pôvodu, rovnako ako v minulých rokoch, bolo overovanie dodržiavania právnych predpisov, zabezpečenie eliminácie nedostatkov u potravín vyrábaných na našom území a taktiež zabránenie vstupu rizikových potravín dovážaných z tretích krajín tak, aby bola zabezpečená ochrana zdravia spotrebiteľov Európskej únie. Veľký dôraz bol kladený aj na odhaľovanie zavádzania a klamania spotrebiteľov a taktiež aj falšovania potravín. Všetky tieto zamerania úradných kontrol priniesli radu významných zistení a podklady pre smerovanie úradných kontrol do ďalšieho obdobia.

9.1. Výsledky úradných kontrol potravín

V Slovenskej republike bolo celkovo registrovaných spolu 38 123 prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, z tohto počtu bolo kontrolovaných 17 569 prevádzkovateľov.

ŠVPS SR, RVPS v roku 2015 vykonala **66 682 úradných kontrol potravín** (zákon č. 152/95 Z. z., zákon č. 39/2007 Z. z.) na všetkých stupňoch v reťazci, z ktorých bolo 8,88 % s nedostatkami (5 919 kontrol), pričom bežné kontroly vykazovali 9,14 % nedostatkov, kontroly mimo pracovnej doby vykazovali 45,18 % nedostatkov a mimoriadne celoslovenské kontroly až 93,34 % nedostatkov.

Výsledky úradnej kontroly v roku 2015 sú v porovnaní s rokom 2014 lepšie, čo znamená, že prijaté opatrenia na zlepšenie hygieny predaja a bezpečnosti potravín boli účinné.

Z celkového počtu kontrolovaných objektov boli u 5 919 prevádzok (t. j. 33,69 %) zistené nedostatky (porušenosť v roku 2015 predstavovala 41,74 %).

Najčastejšie pri úradných kontrolách boli zistené nedostatky v celkovej hygiene (14 084), ďalej v označovaní výrobkov (3 127), predaj tovaru po dobe spotreby a minimálnej trvanlivosti (2 882), nedostatky v správnej výrobnéj praxi (401), v zložení (28), kontaminanty (8), ako aj iné nedostatky (príloha č.1).

Najviac nedostatkov bolo v maloobchode, kde pri kontrolách bolo zistených až 4 506 objektov s nedostatkami. Nedostatky sa týkajú hlavne celkovej hygieny, zistení tovaru po dobe spotreby a po dátume minimálnej trvanlivosti, označovania výrobkov a iných.

U výrobcov a baliarní s výrobkami rastlinného pôvodu boli zistené nedostatky v 461 objektoch z celkového počtu kontrolovaných objektov, pričom nedostatky boli zisťované hlavne v celkovej hygiene a správnej výrobnéj praxi, ako aj ostatné nedostatky (príloha č.1).

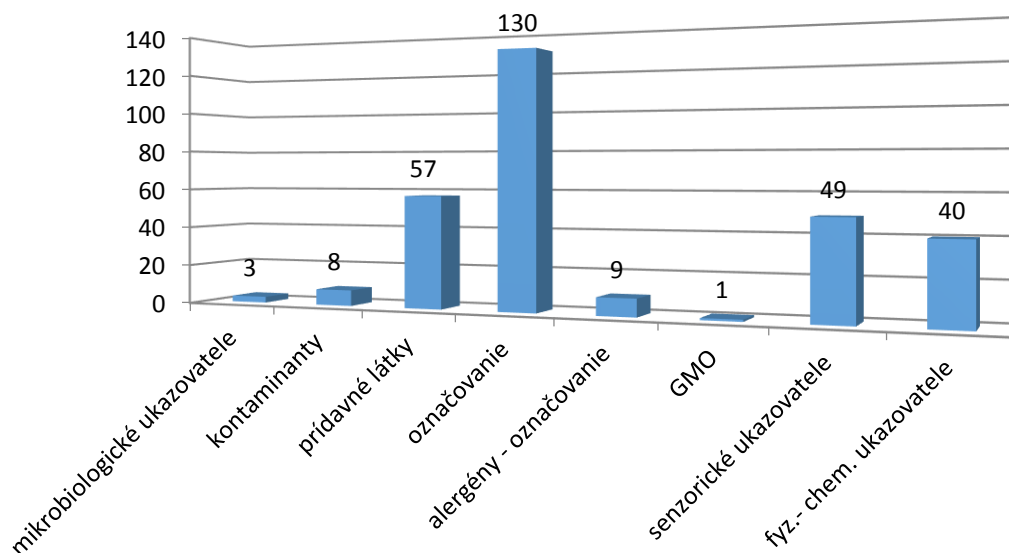
V roku 2015 orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy vykonali u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov rastlinných komodít aj audity so zameraním na overenie zhody zavedeného systému zabezpečenia kontroly hygieny potravín a správnej výrobnéj praxe s platnou legislatívou.

Veterinárne a potravinové ústavy v Slovenskej republike analyzovali a vyhodnotili **v roku 2015 v komoditách výrobkov rastlinného pôvodu** a tabakových výrobkov **6 517** vzoriek z ktorých **245**, t. j. **3,76 % nevyhovelo** požiadavkám Potravinového kódexu SR, Vyhláškam MPRV SR alebo iným záväzným právnym predpisom v oblasti kvality a bezpečnosti potravín (v roku 2014 bolo odobratých 6 744 vzoriek, z ktorých 305 vzoriek, t. j. 4,52 % nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy).

Z celkového počtu odobratých vzoriek potravín rastlinného pôvodu nevyhoveli platnej legislatíve v mikrobiologických ukazovateľoch 3, v kontaminantoch 8, v prídavných látkach 57, v označovaní 130, v alergénoch - označovanie 9, GMO 1, v senzorických ukazovateľoch 49, vo fyzikálno - chemických ukazovateľoch 40 vzoriek (príloha č. 2). Prehľad nevyhovujúcich vzoriek rastlinného pôvodu v jednotlivých kontrolovaných ukazovateľoch za rok 2015 a porovnanie rokov 2011, 2012, 2013, 2014 a 2015 je uvedený v grafoch č. 25 a 26.

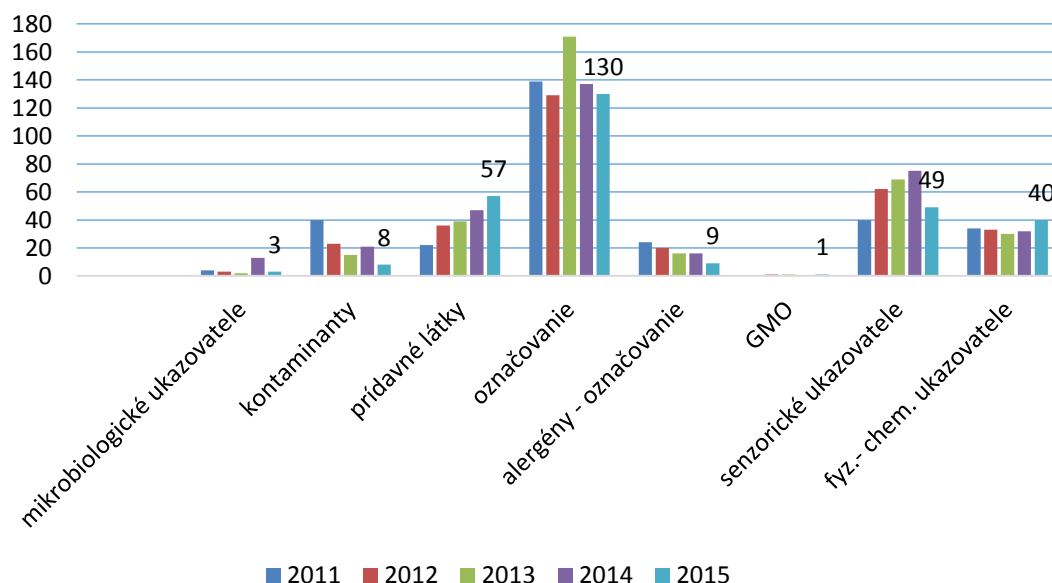
Graf č. 25

Prehľad nevyhovujúcich vzoriek rastlinného pôvodu v jednotlivých kontrolovaných ukazovateľoch za rok 2015

Graf č. 26

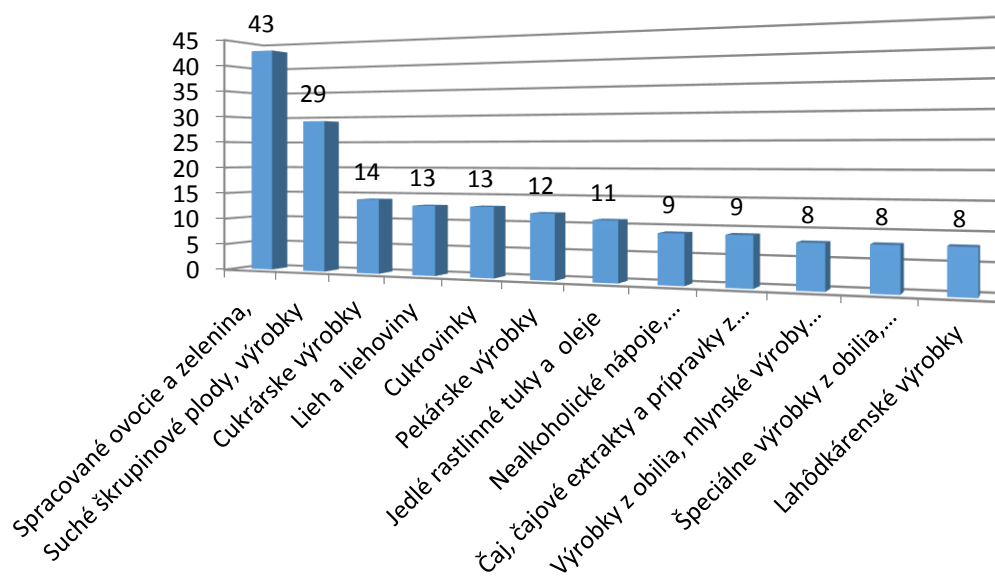
Prehľad nevyhovujúcich vzoriek rastlinného pôvodu v jednotlivých kontrolovaných ukazovateľoch za rok 2011, 2012, 2013, 2014 a 2015

Z pohľadu jednotlivých komodít boli najvyššie počty nevyhovujúcich výrobkov zistené u spracovaného ovocia a zeleniny, suchých škrupinových plodov, cukrárskych výrobkov, liehu a liehovín, pekárskeho výrobkov, cukrovínok, jedlých rastlinných tukov a olejov, nealkoholických nápojov a koncentrátov (*potom nasledujú ďalšie komodity podľa porušenia*). Prehľad o porušenia potravín rastlinného pôvodu podľa komodít je uvedený v grafe č. 27 a prílohe č.2.

Graf č. 27

Porušenie potravín rastlinného pôvodu podľa komodít v roku 2015

Jednotlivé analyzované vzorky rastlinného pôvodu boli odoberané vo výrobe a v obchodnej sieti.

Celkovo bolo odobratých **vo výrobe 2 051 vzoriek** rastlinného pôvodu, čo je 31,47 % z celkového počtu odobratých vzoriek. Z toho bolo **46 nevyhovujúcich** vzoriek (2,24 %).

V obchodnej sieti bolo celkovo odobratých 4 203 vzoriek rastlinného pôvodu, čo je 64,49 % z celkového počtu odobratých vzoriek, z toho bolo **192 nevyhovujúcich** vzoriek (4,57 %). V obchodnej sieti sa odoberali vzorky z domácej produkcie, ostatných krajín EÚ a dovozu z tretích krajín. Najvyššia porušenosť v obchodnej sieti bola zistená u výrobkov rastlinného pôvodu z tretích krajín, u ktorých z celkovo odobratých 600 vzoriek bola zistená porušenosť u 35 vzoriek (5,83 %). Porušenosť bola zistená aj u výrobkov v obchodnej sieti, ktoré pochádzali z vnútrokomunitárnej výmeny (krajiny EÚ), u ktorých z celkovo odobratých 1 326 vzoriek bola zistená porušenosť u 56 vzoriek (4,22 %), ako aj u výrobkov v obchodnej sieti domáceho pôvodu, u ktorých z celkovo odobratých 2 277 vzoriek bola zistená porušenosť u 101 vzoriek (4,44 %)

Pri dovoze z tretích krajín bolo odobratých **263 vzoriek**, čo je 4,04 % z celkového počtu všetkých odobratých vzoriek. Z toho bolo **7 nevyhovujúcich vzoriek**, čo je 2,66 % -ná porušenosť.

Pre porovnanie v roku 2014 bolo pri dovoze odobratých 250 vzoriek (5,6% nevyhovujúcich). Prehľad o celkovom počte odobratých vzoriek vo výrobe, obchodnej sieti a pri dovoze z tretích krajín je uvedený v tabuľke č. 72 a grafe č. 28.

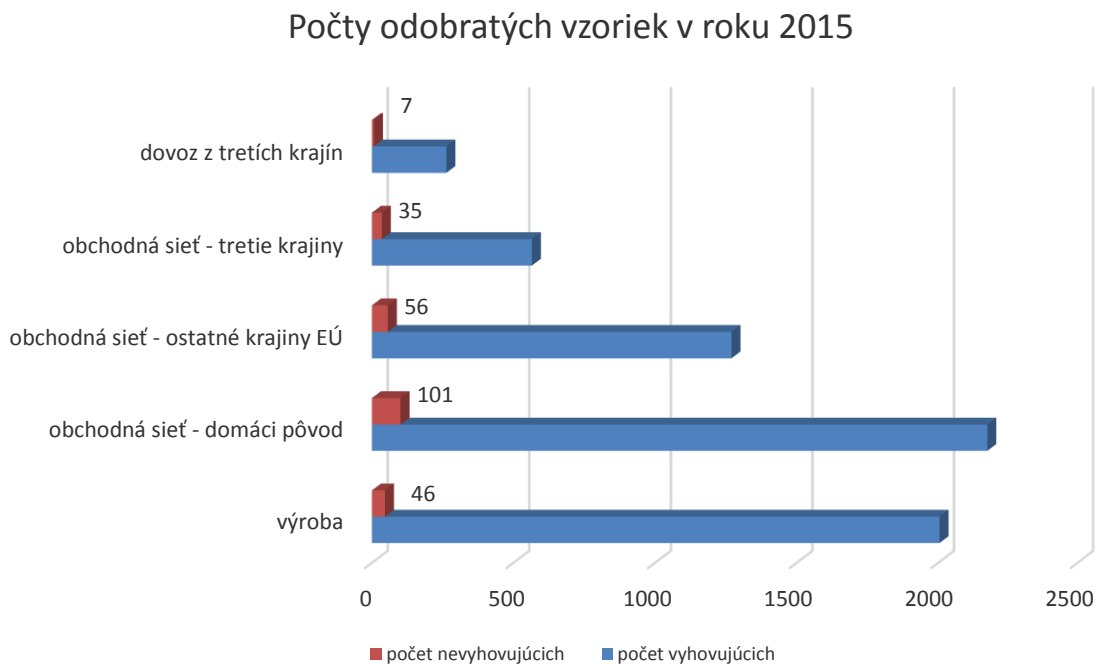
Tabuľka č. 72

Prehľad o počte odobratých vzoriek vo výrobe a v obchodnej sieti v roku 2015

Miesto odberu		Odobraté vzorky			% porušenosti z celkového počtu odobratých vzoriek
		Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	
Výroba		2 005	46	2 051	2,24%
Obchodná sieť	Vzorky domáceho pôvodu	2 176	101	2 277	4,44%
	Vzorky z ostatných krajín EÚ	1 270	56	1 326	4,22%
	Vzorky z tretích krajín	565	35	600	5,83%
	SPOLU obchodná sieť	4 011	192	4 203	4,57%
Vzorky odobraté pri dovoze z tretích krajín		256	7	263	2,66%
SPOLU (všetky odobraté vzorky)		6 272	245	6 517	3,76%

Graf č. 28

Prehľad o počte odobratých vzoriek vo výrobe, obchodnej sieti a dovoze z tretích krajín

Frekvencia a typy nezhôd

- nezhody v systéme správnej výrobnjej praxe** – v roku 2015 bolo prekontrolovaných 17 569 objektov, v ktorých bolo zistených 401 nedostatkov v uplatňovaní systému správnej výrobnjej praxe. Najviac porušení v rámci potravín bolo zistených u výrobcov a baliarní (213) a v maloobchode (123).
 Najčastejšie zistené nedostatky boli naďalej v nedostatočnom uplatňovaní vypracovanej dokumentácie správnej výrobnjej praxe, kde jednotlivé operácie súvisiace s výrobou, manipuláciou a umiestnením potravín na trh vychádzajúce zo všeobecných hygienických požiadaviek na výrobu potravín podľa platnej legislatívy neboli v dostatočnej miere zavedené do praxe, chýbajúca dokumentácie SVP, nedostatočné vedenie a nedostatky v oblasti záznamov systému zabezpečenia kontroly hygieny potravín, nevykonávanie monitoringu CCP a tiež v nedodržiavaní plánu ochrany pred škodcami.
- nedostatky v uplatňovaní požiadaviek na celkovú hygienu** – najvyšší počet nedostatkov bol zistený v maloobchode, kde všeobecne v rámci 10 057 prekontrolovaných objektov boli zistených 10 521 nezhôd,

Tabuľka č. 73

Typ nedostatkov na úrovni maloobchodu

Typ nedostatku - maloobchod	Počet kontrol s nedostatkom	Počet nedostatkov celkom
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1 107	3 264
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1 102	2 080
Hygiena skladovania	783	1 786

Osobná hygiena	746	853
Hygiena predaja	616	1 041
Nevyhovujúca hygiena	83	192
Nevyhovujúca hygiena - Iné	71	125
Hygiena prepravy	7	7
Celkový súčet	3 152*	9 348

*Počet kontrol s nedostatkom nie je súčtom celého stĺpca, nakoľko v niektorých prípadoch v rámci 1 úradnej kontroly bolo zistených viac typov nedostatkov

- **nedostatky v uplatňovaní požiadaviek na osobnú hygienu** - nevhodný pracovný odev, zanedbanie nosenia pracovného oblečenia, znečistené pracovné oblečenie, chýbajúce pokrývky vlasovej časti hlavy, nezabezpečenie základných hygienických potrieb (tekuté mydlo, jednorazové utierky a pod.), nepoužívanie ochranných pomôcok pri manipulácií s potravinami a podobne,
- **nedostatky v overovaní pôvodu tovaru (vysledovateľnosť)** - nedostatočné vedenie záznamov o všetkých dodávateľoch a odberateľoch potravín a zložiek potravín vo všetkých stupňoch výroby, spracovania, distribúcie a manipulácie - chýbajúce nadobúdacie doklady, neúplné údaje o pôvode potravín, uchovávanie potravín v obaloch bez akéhokoľvek označenia, alebo nedostatočné označenie a tiež neoznačenie potravín v štátnom jazyku, prelepovanie a prepisovanie údajov,
- **nedostatky v uplatňovaní požiadaviek na skladovanie potravín** - spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, potraviny po dátume spotreby alebo dátume minimálnej trvanlivosti, včasné zistenie potravín po dátume spotreby a po dátume minimálnej trvanlivosti a ich vyradenie z obehu a oddelené uloženie a zreteľné označenie výrobkov na iný než pôvodný účel, nedostatočné vybavenie skladov meracími zariadeniami, nedodržanie chladiaceho reťazca skladovaných surovín a potravín, uloženie potravín priamo na podlahe, potraviny, ktorých trvanlivosť je viac ako 4 dni a doba zostávajúca do ich dátumu spotreby je kratšia ako 24 hodín neumiestnené oddelene a neoznačené informáciou pre spotrebiteľa o blížiacom sa ukončení doby spotreby,
- **nedostatky v zložení výrobkov a v označovaní** v jednotlivých komoditách potravín rastlinného pôvodu sú podrobne uvedené v kapitole 09.,
- **uplatňovanie neharmonizovanej legislatívy - nedostatky v zložení výrobkov** nedostatky v zložení sú uvedené u jednotlivých komodít v kapitole 09.,
- **uplatňovanie harmonizovanej časti legislatívy – nedostatky v označovaní a z hľadiska mikrobiologickej kontaminácii a obsahu kontaminantov** - prekročenie stanovených limitov pre mikrobiologické kritéria, prídavné látky a kontaminanty sú uvedené u jednotlivých komodít v kapitole 09.

Počet identifikovaných nezhôd a opis jednotlivých typov nezhôd je uvedený v prílohe č. 02, v ktorej sú vyhodnotený výsledky inšpekcií na mieste. Vyhodnotenie nevyhovujúcich výrobkov v jednotlivých komoditách potravín rastlinného pôvodu sú uvedené v prílohe č. 02. V prílohe

č. 03 sú uvedené výsledky analýz odobratých vzoriek potravín rastlinného pôvodu vo výrobe, v obchodnej sieti a pri dovoze z tretích krajín.

Najvyššia frekvencia nezhôd sa vyskytovala v maloobchode. Prehľad najčastejšie zistených skupín nedostatkov (počty úradných kontrol v zmysle zákona č.152/95 Z. z.) sú uvedené v prehľadových tabuľkách nižšie a porovnaním stavu v roku 2013, 2014 a 2015. Prevádzkovateľom potravinárskych podnikov boli uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Tabuľka č. 74

Porovnanie počtu kontrol s nedostatkom v rokoch 2013, 2014 a 2015 v obchodnej sieti a vývoj za sledované obdobie v jednotlivých oblastiach

Hypermarkety a supermarkety

Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	346	2015
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	335	
Hygiena skladovania	279	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	276	
Hygiena predaja	192	
po DS/DMT	174	
Poškodený obal, tovar	114	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	411	2014
Hygiena skladovania	388	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	376	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	342	
po DS/DMT	240	
Hygiena predaja	226	
Nevhodné na ľudskú spotrebu	183	
Hygiena skladovania	467	2013
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	404	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	402	
po DS/DMT	328	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	283	
Hygiena predaja	274	
Nevyhovujúce laboratórne analýzy	176	

Stredné predajne

Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	525	2015
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	501	
Osobná hygiena	371	
Hygiena skladovania	355	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	318	
Hygiena predaja	266	
po DS/DMT	206	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	718	2014
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	634	
Hygiena skladovania	503	
Osobná hygiena	422	

Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	384	2013
Hygiena predaja	374	
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	265	
Hygiena skladovania	570	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	515	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	436	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	426	
po DS/DMT	394	
Osobná hygiena	365	
Hygiena predaja	365	

Malé predajne

Osobná hygiena	388	2015
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	371	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	332	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	305	
Hygiena predaja	248	
Hygiena skladovania	209	2014
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	202	
Osobná hygiena	388	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	371	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	332	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	305	
Hygiena skladovania	248	
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	209	2013
Hygiena predaja	202	
Osobná hygiena	342	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	319	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	303	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	298	
Hygiena skladovania	297	
po DS/DMT	245	2013
Hygiena predaja	239	

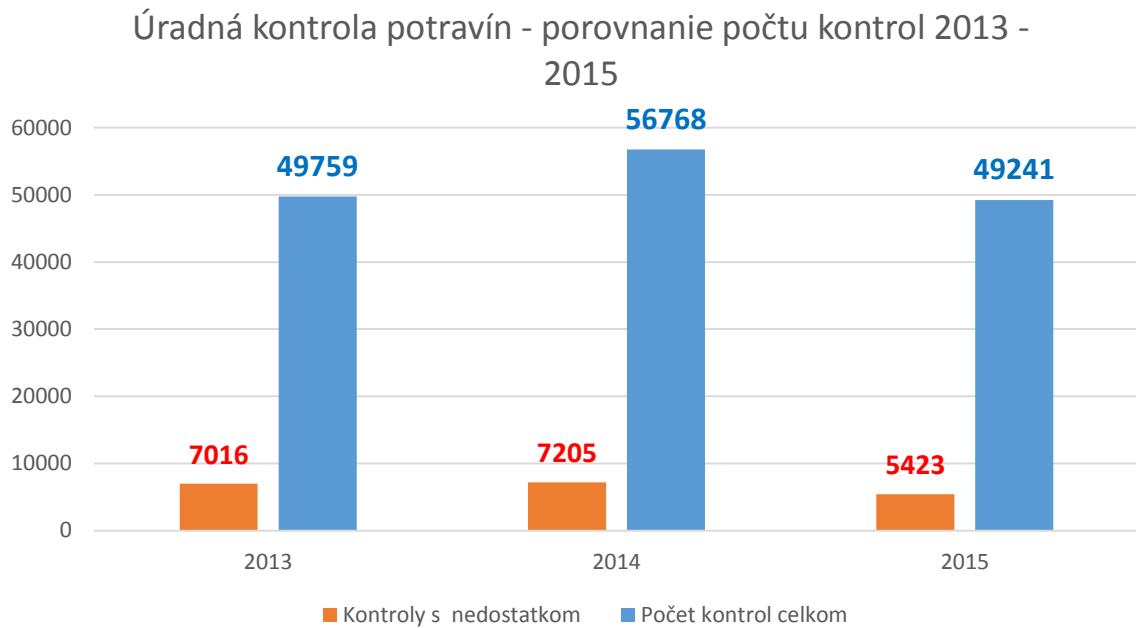
V nižšie uvedenej tabuľke sú uvádzané najviac vyskytujúce sa nedostatky, zoradené podľa počtu úradných kontrol v príslušnom kalendárnom roku. Uvádzaných je „TOP 15“ najčastejších nedostatkov a porovnanie s predchádzajúcim rokom.

Tabuľka č. 75

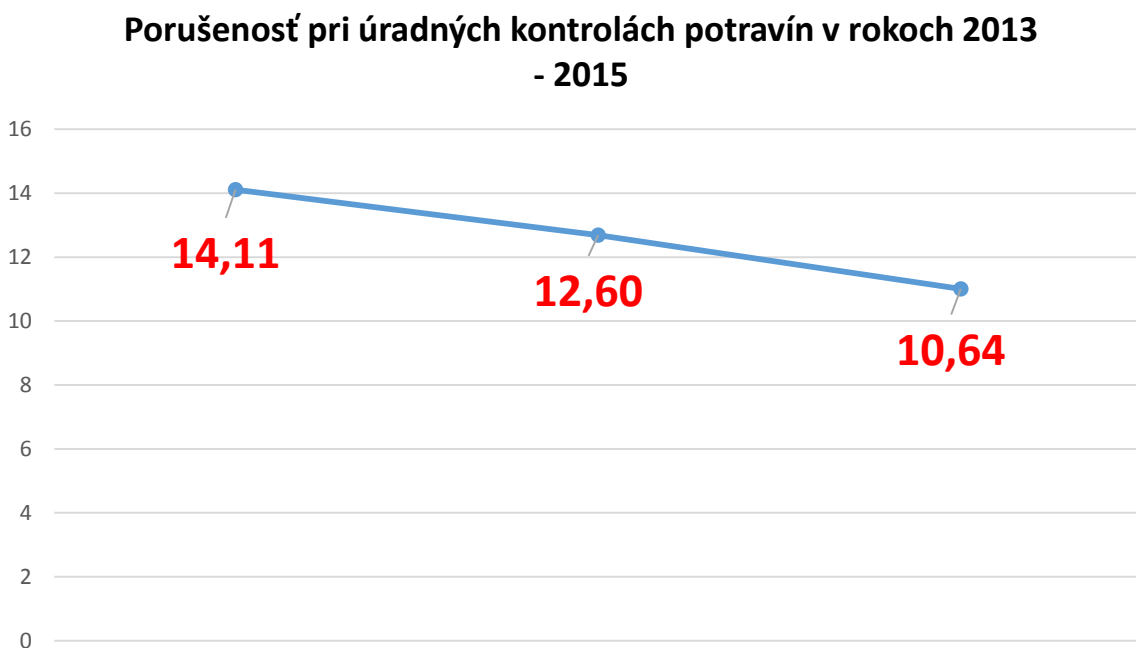
Porovnanie počtu úradných kontrol s nedostatkom v rokoch 2014 a 2015

2014		2015	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1872	Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1399
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1550	Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1253
Hygiena skladovania	1338	Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	1070
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	1293	Hygiena skladovania	914
Osobná hygiena	978	Osobná hygiena	813
Hygiena predaja	891	Hygiena predaja	627
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	669	po DS/DMT	503
po DS/DMT	628	Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	449
Nevyhovujúce laboratórne analýzy	322	Nevyhovujúce laboratórne analýzy	260
Nevhodné na ľudskú spotrebu	299	Poškodený obal, tovar	208
Poškodený obal, tovar	297	Nedostatky v dokumentácií	197
Nedostatky v dokumentácií	283	HACCP, SPP a podobné systémy	179
HACCP, SPP a podobné systémy	218	Nevhodné na ľudskú spotrebu	160
DDD, evidencia, výskyt škodcov	189	DDD, evidencia, výskyt škodcov	154
Vybavenosť šatní a sociálnych zariadení	166	Sanitačný poriadok, evidencia	111

Graf č. 29
Porovnanie počtu kontrol

Graf č. 30
Porušenosť pri úradných kontrolách v rokoch 2013, 2014 a 2015

9.2. Charakter rizika pochádzajúceho z nezhôd v rámci komodít rastlinného pôvodu

Všetky zistené nedostatky sú uvedené v prílohe č. 3 „Analýza odobratých vzoriek rastlinného pôvodu za rok 2015“ a podrobne rozpísané v jednotlivých komoditách rastlinného pôvodu.

Jedlé rastlinné tuky a oleje

11 vyšetrených vzoriek nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje porušenosť 6,67 %. Oproti roku 2014 to predstavuje zhoršenie o 3,73 %.

V siedmych prípadoch bolo dôvodom nevyhovenia nesprávne označenie výrobkov, v dvoch prípadoch bol olej na základe výsledkov senzorickeho posúdenia vyhodnotený ako nevhodný na ľudskú spotrebu pre nečistú, cudziu, horkastú chuť a pach. V dvoch prípadoch boli na výrobkoch uvedené nepovolené výživové tvrdenia. V jednom prípade bol zároveň zistený prepisovaný údaj o minimálnej trvanlivosti výrobku.

Pokiaľ ide o označenie, chyby boli v nesprávnom označení výživovej hodnoty, chýbal názov výrobku v štátnom jazyku, v dvoch prípadoch boli nesprávne uvedené údaje o kategórii olivového oleja a v jednom prípade boli údaje na slovenskej etikete ťažko čitateľné.

Dehydrované pokrmy, polievkové prípravky a ochucovadlá

2 vzorky nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy t. j. **1,33 %**. Jednalo sa o vzorky odobraté v obchodnej sieti (domáci pôvod – veľkosť písma a nečitateľnosť údajov pre spotrebiteľa a potravina z tretej krajiny – zistená prítomnosť alergénu horčice).

Termosterilizované pokrmy, tepelne opracované mrazené hotové jedlá

2 vzorky nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy t. j. **2,60 %** porušenosť. Vzorka v rámci vnútrospoločenskej výmeny nevyhovela v označení pre uvedenie spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o zloženie tejto potraviny a hlbokomrazená potravina vyrobená v SR nevyhovela v senzorickej hodnote - knedličky neboli plnené marhuľami, ale náplňou kašovitých konzistencie, čo nie je zohľadnené v názve výrobku vyjadrujúcom jeho podstatu.

Kvasný ocot, horčica a iné chuťové prípravky

V uvedenej skupine výrobkov **3 vzorky** nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy v označení, čo predstavuje porušenosť **2,8 %**

Jedlé obilie, ryža

V roku 2015 v rámci tejto komodity bolo kontrolovaných 253 vzoriek, z čoho **2 vzorky nevyhoveli** požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje **0,79 %** porušenosť. V predošlom roku bola porušenosť 2,35 %. Nevyhoveli 1 vzorka pšenice potravinárskej a 1 vzorka kukurice pukancovej. Vzorka pšenice potravinárskej odobratá v obchodnej sieti nevyhovela požiadavkám legislatívy v znaku nízky obsah bielkovín a vzorka kukurice pukancovej odobratá v obchodnej sieti nevyhovela pre prekročený maximálny limit furmonizínu B1 a sumy furmonizínov B1.

Výrobky z obilia, mlynské výroby z obilia

V roku 2015 nevyhovovalo **8 vzoriek mlynských výrobkov**, čo predstavuje **4,04 %** z celkového množstva.

Najviac porušení bol zaznamenaný v senzorickej ukazovateľoch, keď v štyroch vzorkách mlynských výrobkov bol zistený výskyt škodcov, resp. viditeľný výskyt zátočkov.

Vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch nevyhovela pšeničná múka semolina, ktorá obsahovala nižšie percento mokrého lepku v sušine. V jednej vzorke pohánkovej múky bola zistená prítomnosť gluténu. Vo vzorke kukuričných vločiek bola zistená prítomnosť GMO sóje,

vo vzorke ovsených vločiek bol prekročený povolený limit kadmia (0,1 mg/kg). Nameraná hodnota kadmia bola až 1,74 mg/kg.

Cestoviny

Zo 170 odobraných vzoriek cestovín nevyhovovali **2 vzorky**, čo predstavuje **1,18 %** porušeností. V jednej vzorke cestovín bolo nesprávne označenie - neuvedenie návodu na použitie. Výrobok Gnocchi zemiakové noky bez lepku nevyhovoval v označení, pre nedostatočný preklad do slovenského jazyka, zmätočné informácie, a nesprávne výrazy v označení prídavných látok.

Pekárske výrobky

V pekárskych výrobkoch nevyhovovalo **12 vzoriek** z celkového počtu 358 prekontrolovaných vzoriek. Najviac porušení v pekárskych výrobkoch bolo tentoraz v prídavných látkach a v označení. Pri hodnotení parenej knedle bola zistená prítomnosť konzervačnej látky – kyseliny propiónovej, resp. kyseliny sorbovej. Konzervačné látky v tomto pekárskom výrobku v zmysle nariadenia (ES) č. 1333/2008 o prídavných látkach nie sú povolené. Nesúlad v označení pekárskych výrobkov bol zaznamenaný v piatich vzorkách a to: klamlivé označenie výrobku, keď na obale bolo uvedené zloženie a na dolepanej etikete v slovenskom jazyku bolo uvedené iné zloženie výrobku, používanie skratiek v označovaní výrobku, nerozpísané zložené zložky, v zložení výrobku neboli zdôraznené alergény a neuvedenie konzervačnej látky v zložení výrobku. V dvoch vzorkách chleba bolo zistené vysoké prekročenie maximálneho limitu obsahu soli.

Trvanlivé pečivo

Nevyhovovalo **6 vzoriek**, čo predstavuje **3,53 %** z celkového počtu odobratých vzoriek. Najviac nedostatkov bolo zistených v označovaní trvanlivého pečiva. Nesúlad z označením súvisel s nesprávnym označením alergénov, nesprávnym označením zložiek a nesprávnym vyjadrením a prezentáciou výživových hodnôt. Ďalším z nedostatkov týkajúcich sa označenia bol nesprávny preklad povinných informácií v štátnom jazyku a spôsob tlače na etikete - dolepkou výrobku bol ľahko zmazateľný. Vo vzorke oblátok bola zistená prítomnosť mliečneho alergénu, avšak v zložení výrobku tento alergén nebol uvedený. Pri zhodnocovaní údajov vo výživových hodnotách bolo zistené dvojnásobné množstvo cukrov oproti hodnote uvedenej vo výživovej tabuľke. V troch vzorkách trvanlivého pečiva bola zistená porušenosť v prídavných látkach - farbivách, v jednej z nevyhovujúcich vzoriek sa nachádzalo farbivo azorubín, ale doplnková informácia nebola uvedená predpísaným spôsobom. V jednej z odobratých vzoriek pri sensorickom posudzovaní bolo zistené porušenie pre nečistú vôňu a chuť po plesni.

Špeciálne výrobky z obilia, extrudované výrobky

Nevyhovovalo **8 vzoriek**. Vo výrobkoch typu müsli, chrumky a cornflakes sa zvýšil počet nevyhovujúcich vzoriek oproti r. 2014. Podľa analýz najviac nedostatkov bolo zistených v prídavných látkach a v označovaní. Pri prídavných látkach boli zistené nedostatky v prekročení limitu v povolených farbivách a pri deklarovaní farbiva E124, nebola na obale výrobku uvedená doplnková informácia: „môže mať nepriaznivé účinky na činnosť a pozornosť detí“. Vo výrobku „Ilavský polotovar na vysmážanie“ bolo nevyhovujúce označenie, keď názov nevystihoval podstatu výrobku. V zložení výrobku neboli uvedené kategórie prídavných látok E 500ii, E124, E132. Na obale bolo deklarované "Vyrobené bez chemickej konzervácie" pričom v zložení boli uvedené konzervačné látky - E221, E222. V označovaní špeciálnych výrobkov z obilia boli ďalej zaznamenané nedostatky týkajúce sa veľkosti písma, nedodržania spôsobu

uvedenia informácií v označení výživových. Jedna vzorka müsli na základe sensorického hodnotenia bola nevhodná na ľudskú spotrebu pre nečistú chuť a pach po rozložení tuku.

Olejniný

V komodite olejniný bolo analyzovaných 100 vzoriek, z toho nevyhovelo **5 vzoriek**, čo predstavuje **5 %**. V roku 2014 predstavovala porušenosť 17,95 %. Z nevyhovujúcich znakov u maku modrého to boli sensorické ukazovatele - mak nevhodný na ľudskú spotrebu pre pach, chuť po zoxidovanom tuku a horkú chuť. Tekvica bezšupková nevyhovela v sensorickom znaku pre štipľavú a horkú chuť. Slničnica lúpaná pražená, solená nevyhovela v sensorických znakoch pre pach a nečistú chuť po zoxidovanom tuku.

Strukoviny a výrobky zo strukovín

V rámci komodity bolo skontrolovaných 169 vzoriek, z čoho nevyhoveli **3 vzorky**, čo predstavuje **1,78 %**. Sójový nápoj originál nevyhovelo v znaku označenie, pre neoznačený alergén. Sója bez lepku nevyhovela v znaku označenie, označenie uvádza do omylu „bez lepku“ – informácia o osobitných vlastnostiach. Fazuľa farebná Lolis bola nevhodná na ľudskú spotrebu pre výskyt plesne a pachu po plesni.

Čerstvé ovocie, zelenina a zemiaky

Nevyhoveli **4 vzorky** čerstvého ovocia a zeleniny (0,7 % porušenosť) a v prípade zemiakov nevyhovela 1 (1,02 %) vzorka.

Z dôvodu prekročených limitov na kontaminanty boli nevyhovujúce všetky 4 vzorky (kapusta špicatá, petržlen praný, čínska kapusta - 3 pre prekročený limit dusičnanov, mrkva pre nadlimitný obsah kadmia).

Vzorka konzumných zemiakov odroda Anuschka nevyhovela v sensorických znakoch pre poškodenie hnilobou. Vo vyššie uvedenom hodnotení nie sú uvádzané vzorky čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov analyzované na rezíduá pesticídov, ktoré sú vyhodnotené osobitne v Správe o kontrole rezíduí pesticídov v potravinách za rok 2015.

Výrobky zo zemiakov

Nevyhovela **1 vzorka** z celkového počtu 46 vzoriek, čo predstavuje **2,17 %**.

Smažené zemiakové lupienky s príchuťou paprika a rajčina nevyhoveli v označení - ako zložka je uvedený čili prášok, čo nebolo zohľadnené v názve výrobku.

Spracované ovocie a spracovaná zelenina, výrobky z ovocia a zeleniny, ovocné džemy, marmelády, rôsoly, gaštanové pyrė

43 vzoriek nevyhovelo požiadavkám platných predpisov, čo predstavuje **6,57 %**.

V prípade kontaminantov bol prekročený maximálny limit pre ochratoxín A u hrozienok. Ako ďalšie dôvody porušenia platnej legislatívy boli napríklad vyhodnotené sensorické nedostatky ako sú nečistý a cudzí pach v sterilizovanej čalamáde, neuvádzanie použitých konzervačných látok a syntetických farbív v sušenom a kandizovanom ovocí, používanie nepovolených syntetických farbív v konzervovanom zeleninovom výrobku a v jahodových kompótoch. Časté boli v zisteniach aj nedostatky v označovaní, ktoré majú priamu súvislosť s informovaním spotrebiteľa o vlastnostiach a charaktere potraviny, zavádzajúce výživové tvrdenia ako aj malé nečitateľné písmo. Z fyzikálno-chemických analýz boli ako nevyhovujúce vyhodnotené džemy a ovocné nátierky, u ktorých bol nameraný nízky obsah refraktometrickej sušiny.

Pestované jedlé huby, voľne rastúce jedlé huby, výrobky z čerstvých jedlých húb

Nevyhovujúce boli **3 vzorky**, čo predstavuje **3,3 %**. Jednalo sa o 1 vzorku čerstvých húb pôvodom z Maďarska pre nečistý pach, netypický pre hlivu. Ďalšie 2 nevyhovujúce vzorky boli sterilizované výrobky z húb v náleve, u ktorých bol ako nevyhovujúci vyhodnotený nízky pevný podiel vzhľadom na údaj deklarovaný na obale. Obe vzorky boli pôvodom z Číny.

Koreniny, koreninové zmesi, prípravky, prípravky s koreninami, polievkové korenia, koreninová soľ

Z celkového počtu odobratých vzoriek korenín **6 nevyhovelo** požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje **2,36 %**.

3 vzorky koreninových zmesí boli nevyhovujúce v znaku označovanie alergénov, kedy spotrebiteľovi nebola poskytnutá informácia o obsahu zeleru vo výrobku. V analytických znakoch boli nevyhovujúce 2 vzorky korenia pre nízky obsah popola. Z mikrobiologického hľadiska bola vyhodnotená 1 vzorka ako nevyhovujúca z dôvodu zistenej prítomnosti baktérie *Salmonella Infantis* v surovine na výrobu mletej papriky.

Nealkoholické nápoje, koncentráty, energetické nápoje, ovocné a zeleninové šťavy

V roku 2015 bolo skontrolovaných **525 vzoriek**, z čoho požiadavkám platnej legislatívy nevyhovelo **9 vzoriek, čo predstavuje 1,71 %**. V roku 2014 predstavovala porušenosť 4,4%. V znaku označenie nevyhovelo výrobok Nealkoholický nápoj s príchuťou malina, broskyňa, v názve bola uvedená neznáma príchuť „kolesá“ a v zložení nie je preložená zložka „saflor“ do slovenského jazyka. Vera Aloe Originál so sladidlom nevyhovelo v označení pre nesprávne označenie fruktózy. U Multivitamínového viacdruhového nápoja bez cukru a náhradných sladidiel bola zistená prítomnosť sladidiel, ktoré neboli uvedené na obale a označenie vitamínov nebolo v slovenskom jazyku. OKE Aloe Vera nevyhovelo v označení. U výrobku „Dzus Costa z čiernej ríbezle“ bola dolepka s gramatickými chybami, označenie nezodpovedalo požiadavkám legislatívy na označenie v slovenskom jazyku. U výrobku Malinovka sirupka 400 ml nebol uvedený názov vyjadrujúci podstatu výrobku, neboli uvedené kategórie prídavných látok, nesprávne vyznačený dátum minimálnej trvanlivosti. Pink grep limonáda uvádzal spotrebiteľa do omylu pre neuvedenie sacharínu v označení. U nápoja Koruna pomaranč 2 l bola zistená prítomnosť sladidla acetsulfám K 950. Jemne sýtený nealkoholický nápoj s náhradnými sladidlami nevyhovelo v označení pre uvedenie dvoch názvov výrobku, neúplný zoznam zložiek – zistená prítomnosť kyseliny benzoovej, ktorá nebola uvedená v zložení.

Pivo

V roku 2015 požiadavkám platnej legislatívy nevyhoveli **3 vzorky** piva, čo predstavuje porušenosť **1,83 %** z počtu 164 vzoriek piva. 3 vzorky nevyhoveli pre označovanie (1 vzorka v dvoch ukazovateľoch) a 3 vzorky vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (u svetlého piva prekročenie farby vyjadrenej v jednotkách EBC, nedodržaný obsah alkoholu v rámci povolenej odchýlky a zistený nízky obsah extraktu v pôvodnej mladine oproti deklarácii).

Ovocné víno sladové víno, aromatizované vína, medovina

V roku 2015 všeobecne záväzným právnym predpisom nevyhovelo **5 vzoriek**, čo predstavuje **6,02 %**. 4 vzorky nevyhoveli pre označovanie, 2 krát fyzikálno-chemické ukazovatele (nedodržaný obsah alkoholu oproti deklarácii), 2 krát zistené prídavné látky nedeklarované na

obale a 1 analýza pri senzorigickom hodnotení ovocného vína (vôňa a chuť nezodpovedala deklarovaným zložkám).

Miešané nápoje

Z počtu 80 vzoriek v roku 2015 boli **4 vzorky** vyhodnotené ako nevyhovujúce, čo je **5,00 %**. Ide o pokles o 7,80 % oproti predchádzajúcemu roku. Všetky nevyhovujúce vzorky nezodpovedali požiadavkám legislatívy v znaku označovanie. U dvoch vzoriek bola zistená prítomnosť farbív nedeklarovaných v označovaní výrobkov. Taktiež bol klamlivo označený miešaný alkoholický nápoj vyrobený z piva aj ako „pivo“. V jednom prípade miešaný alkoholický nápoj bol označený 3 rôznymi údajmi o množstve alkoholu vo výrobku.

Lieh a liehoviny

V roku 2015 bolo nevyhovujúcich **13 vzoriek**, čo predstavuje **5,22 %** z celkového počtu 249 odobratých vzoriek. Porušenosť sa znížila o 2,14 % oproti roku 2014.

Najviac vzoriek nevyhovelo v znaku označovanie. 9 vzoriek bolo v rozpore s deklarovaným botanickým pôvodom etanolu (príslušného ovocia – slivka, hruška a pod.) za predpokladu, že ide o jednodruhový alkohol. Bližší popis výsledkov je uvedený v kapitole 9.15.

V jednej vzorke nebola liehovina označená kategóriou prídavných látok. Výrobok WORM – červovica, liehovina s tequilou nevyhovovala v označovaní – tequila ako zložka nebola uvedená v zložení. Taktiež bola v liehovine zistená prítomnosť lariev potemníka brazílskeho, čo nie je prípustné. Ide o novú potravinu neschválenú v zmysle nariadenia pre nové potraviny a zložky potravín.

Čaj, čajové extrakty a prípravky z nich

9 vzoriek nevyhovovalo požiadavkám platnej legislatívy (**6,67 %**). Všetky nevyhovujúce vzorky nevyhoveli v znaku označovanie, hlavne nejednoznačné a zavádzajúce názvy výrobkov.

Kakao a výrobky z kakaa

V priebehu roku 2015 bolo v tejto komodite odobratých **93 vzoriek**, z toho **2 vzorky nevyhoveli** požiadavkám platnej legislatívy. **Celková porušenosť bola 2,17 %, čo predstavuje zlepšenie oproti roku 2014.**

V jednom prípade boli údaje na výrobku nečitateľné a v jednom prípade bol zistený obsah kakaového masla vo výrobku nad stanovený limit.

Káva, kávoviny a výrobky z nich

V tejto komodite bola **1 vzorka nevyhovujúca**, čo predstavuje porušenosť **0,69%**. Nedostatky boli zistené v označovaní.

Majonézy

V uvedenej komodite bolo odobratých **34 vzoriek**.

Boli zistené dva nevyhovujúce výrobky, čo predstavuje porušenosť 5,88 %. Obidve nevyhovujúce vzorky boli odobraté priamo u výrobcu. Výrobky boli označené ako majonéza pričom podľa zloženia výrobku sa jednalo o majonézové omáčky, resp. nátierky.

Škrob a výrobky zo škrobu

V tejto komodite bolo odobratých **26 vzoriek**. **Nesúlad s požiadavkami bol zaznamenaný pri jednej vzorke, čo predstavuje porušenosť 3,85 %.** Jednalo sa o výrobok domáceho pôvodu,

odobratý v obchodnej sieti, kde bola zistená prítomnosť gluténu, neuvedeného v označení výrobku.

Čokoláda, výrobky z čokolády

V roku 2015 bolo analyzovaných **126 úradných vzoriek čokolád, z toho 3 vzorky nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje porušenosť 2,38 %**. Oproti roku 2014 to predstavuje zlepšenie o **2,73 %**. V jednom prípade bol zistený obsah mliečneho tuku pod stanovený limit a súčasne nevyhovujúca veľkosť písma v označení výrobku, jeden výrobok bol neprijateľný pre ľudskú spotrebu na základe sensorického vyšetrenia a v jednom prípade nebol v označení výrobku uvedený zistený alergén – mliečna bielkovina.

Všetky nevyhovujúce vzorky boli odobraté v obchodnej sieti, z toho jedna pochádzala zo Slovenska, jedna z EÚ a jedna z tretej krajiny.

Cukrovinky

V tejto komoditnej skupine bolo analyzovaných spolu **256 vzoriek, z toho požiadavkám legislatívy nevyhovelo 13 vzoriek, čo predstavuje porušenosť 5,06 %**. Oproti roku 2014 to predstavuje zlepšenie o **2,9 %**.

V 11 prípadoch bolo zistené nesprávne označenie výrobkov. Najčastejším nedostatkom v označovaní bolo nesprávne uvedenie kategórie prídavnej látky, rozdielne označenie výrobku v štátnom jazyku a na pôvodnom obale, nečitateľný, nejasný text a názov potraviny, chýbajúce povinné údaje v štátnom jazyku, v troch prípadoch bola nesprávne uvedená kategória prídavnej látky, v štyroch prípadoch bola zistená prítomnosť nedeklarovaného farbiva, v jednom prípade nebol označený na obale mliečny proteín.

Niektoré cukry, ostatné cukry

V tejto kategórii bolo analyzovaných **18 vzoriek**. Nesúlad s požiadavkami bol zaznamenaný pri jednej vzorke, čo predstavuje porušenosť **5,56 %**. Išlo o výrobok z tretích krajín, kde v trstinovom cukre bola zistená prítomnosť nepovoleného farbiva.

Suché škrupinové plody a výrobky z nich

V komodite bolo **29 vzoriek nevyhovujúcich (8,55 %)**. Podľa jednotlivých analýz bolo 27 vzoriek vyhodnotených ako nevyhovujúce v sensorických znakoch, 1 vzorka v označovaní a 1 vzorka v znaku kontaminanty. Zo sensorických nedostatkov boli najčastejšie popísané prípady zatuchnutých jadier orechov rôznych druhov, chuť po zoxidovanom tuku, prítomnosť škodcov rôznych štádiách vývoja, zaplesnelé alebo nahnité jadrá orechov. V kontaminantoch bol u jednej vzorky arašidov zistený nadlimitný obsah aflatoxínov.

Cukrárske výrobky

Z 292 odobratých vzoriek **nevyhovovalo 14 vzoriek, čo tvorí 4,79 %**. Z uskutočnených analýz odobratých vzoriek sa najviac nedostatkov zistilo pri vyhodnocovaní prídavných látok a v označení cukrárskych výrobkov. Nedostatky v prídavných látkach súviseli s prekročením povoleného limitu najvyššieho prípustného množstva farbiva ako je chinolínová žltá alebo Ponceau 4R, košenilová červená. Ešte stále pri použití farbív, ktoré sú uvedené v prílohe č. V nariadenia (ES) č. 1333/2008 (napríklad - E 104, E 124...) výrobcovia neuvádzajú doplnkovú informáciu o nepriaznivých účinkoch na činnosť a pozornosť detí. Ďalším najviac rezonujúcim nedostatkom v cukrárskych výrobkoch bolo nesprávne označovanie. Nesúlad s nariadením (ES) č.1169/2011 bol zistený uvádzaním skratiek v zložení výrobkov, nesprávnym uvedením

tukov, nedodržaní veľkosti písma, nerozpísanie zložených zložiek a nez dôraznením alergénov v zložení cukrárskych výrobkov.

Minerálne, pramenité a balené vody

V priebehu roka 2015 bola zistená porušenosť u **2 vzoriek** v mikrobiologických znakoch, čo predstavuje **3,17 %** z počtu odobratých vzoriek. Ide o pramenité vody u ktorých bol zistený prekročený limit koliformných baktérií.

Lahôdky

Spolu bolo v komodite **8 vzoriek** vyhodnotených ako nevyhovujúce, čo predstavuje porušenosť **6,9 %**.

Nevyhovujúce vzorky nevyhoveli v znakoch, prídavné látky (3) - neuvedenie použitých konzervačných látok v zložení výrobku a označovanie (4) – stredná výška písma je menšia ako predpisuje legislatíva, a u výrobku Treska v majonéze pre nesprávny a zavádzajúci názov výrobku. U jedného výrobku – rastlinnej nátierky bol nedostatok vyhodnotený z dôvodu uvádzania informácie „bez cholesterolu“, hoci všetky rastlinné nátierky spĺňajú takúto charakteristiku, 2 vzorky boli nevyhovujúce v senzorickom hodnotení a vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch.

Tabakové výrobky

V rámci tabakových výrobkov sa odobralo v roku 2015 celkovo **18 vzoriek**.

Na kontrolné stanovenie obsahu nikotínu, kondenzátu a oxidu uhoľnatého v roku 2015 bolo odobratých 17 vzoriek, všetky vyhoveli.

1 vzorka bola odobratá na základe podnetu spotrebiteľa, šnupavý tabak nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy pre neuvedenie obchodného názvu v kodifikovanej podobe štátneho jazyka a neuvedenie sídla dovozcu, porušenie § 7 písm. a), b) zákona č. 335/2011.

9.3. Kontrola potravín neživočíšneho pôvodu dovážaných z tretích krajín

ŠVPS SR ako kompetentná autorita vykonáva v rámci Slovenskej republiky v roku 2015 okrem iných činností aj kontrolu kvality a bezpečnosti potravín neživočíšneho pôvodu importovaných z tretích krajín na územie SR a Európskej únie.

Okrem potravín neživočíšneho pôvodu patriacich do kompetencie orgánov ŠVPS SR sa pri importoch z tretích krajín kontrolujú aj **potraviny a výživové doplnky podliehajúce dozoru ÚVZ**. Kontrolovaná je každá zásielka potravín neživočíšneho pôvodu prichádzajúca z tretích krajín, ktorá vstupuje na našom území do Spoločenstva. Kontrola môže byť dokladová, identifikačná a fyzická (vrátane odberu vzoriek). Zásielka je colným orgánom uvoľnená do režimu voľný obeh až po jej odsúhlasení orgánom dozoru buď ihneď pri dokladovej alebo fyzickej kontrole, alebo až po ukončení rozborov v prípade odberu vzorky.

Počty importných kontrol potravín rastlinného pôvodu

V roku 2015 bolo spolu **vykonaných 2 832 importných kontrol**, pri ktorých bolo **prekontrolovaných 3 511 zásielok z tretích krajín** čo predstavuje **38 665 966 kg** potravín neživočíšneho pôvodu. Odobratých bolo spolu **263 vzoriek**, 7 nevyhovelo požiadavkám platnej

legislatívy (bez analýz ohľadne rezíduí pesticídov, ktoré sú vyhodnotené samostatne v osobitnej správe).

Tabuľka č. 76

Výsledky importných kontrol v roku 2015

Výsledok importnej kontroly	Počet kontrol	Počet zásielok	Množstvo tovaru v kg
znehodnotenie dodávky	2	2	18 395
vrátenie dodávky	3	3	18 303
povolenie dodávky	2 732	3 411	37 148 253
iné účely	2	2	32 300
reexport dodávky	0	0	0
dočasné pozastavenie	93	93	1 448 715
Celkový súčet	2 832	3 511	38 665 966 kg

Tabuľka č. 77

Prehľad tretích krajín s najväčším počtom dovozov v roku 2015

Poradie	Krajina pôvodu	Počet zásielok
1.	Turecko	649
2.	Čína	447
3.	Srbsko	276
4.	Spojené Štáty Americké	208
5.	Vietnam	188
6.	Ukrajina	152
7.	Švajčiarsko	150
8.	Macedónsko	131
9.	Kanada	119
10.	Moldavsko	95

Tabuľka č. 78

Komodity s najväčším počtom zásielok v roku 2015

Poradie	Komodita	Počet zásielok	Množstvá tovaru v kg
1.	Výživové doplnky	264	202 844
2.	Grapefruity	134	1 076 324
3.	Arašidy	132	2 198 661
4.	Kompóty	131	2 863 704
5.	Citróny	130	2 083 337
6.	Arašidy upravené	103	2 580 563
7.	Ostatné cukrovinky	100	1 149 687
8.	Šošovica	79	1 846 613
9.	Fazuľa	72	1 563 218
10.	Dyňa červená	70	1 449 570
11.	Káva zelená	69	932 465
12.	Rafinované oleje	66	1 378 131

13.	Sušienky	49	260 645
14.	Oblátky	48	182 332
15.	Pravé ušľachtilé destiláty	44	269 026

9.4. Výsledky kontroly označovania GMO potravín

Úradné kontroly orgánov ŠVPS SR boli zamerané na výrobky, ktoré získali oprávnenie na umiestnenie na trh, ale bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES s ohľadom na GMO, ktoré nie sú v Spoločenstve povolené (neautorizované). Cieľom kontrol bolo preveriť, či v Slovenskej republike nedochádza k uvádzaniu do obehu nepovolených geneticky modifikovaných organizmov a či sú potraviny (suroviny) obsahujúce GM označené v zmysle platnej legislatívy.

Pokiaľ sa jedná o **dovoz z tretích krajín** postupovalo sa v zmysle legislatívnych predpisov týkajúcich sa nepovolenej geneticky modifikovanej ryže vo výrobkoch z ryže pochádzajúcich z Číny. Pri importoch bolo nariadené sa zameriavať aj na zásielky, ktoré nepochádzajú iba priamo z Číny, ale aj z iných krajín pôvodu, nakoľko je možné, že zásielky odchádzajú z Číny do iných tretích krajín a následne potom smerujú do Spoločenstva.

Odber vzoriek sa vykonával u výrobcov potravín rastlinného pôvodu, pri uvádzaní na trh a manipulácii, u dovozcov z tretích krajín s vyššie uvedenými surovinami a potravinami rastlinného pôvodu (VO - sklady, obchodná sieť).

Vzorky boli analyzované v skúšobných laboratóriách **ŠVPÚ: VPÚ Dolný Kubín (národné referenčné laboratórium) a VPÚ Bratislava**. V roku 2015 odobrali inšpektori v rámci úradných kontrol **139 vzoriek**. Z tohto počtu bolo 126 vzoriek odobraných inšpektormi RVPS a 13 vzoriek inšpektormi RÚVZ. Výsledky úradnej kontroly na zisťovanie prítomnosti GMO v potravinách za rok 2015, sú spracované podľa komodít a laboratória, ktoré analýzy vykonalo.

Následné analýzy 159 vzoriek preukázali nasledovné pozitívne výsledky v 5 prípadoch:

- do 0,1 % príslušnej zložky potraviny (LOQ): **4 vzorky** - GM sója MON40-3-2 a MON89788,
- do 0,9 % príslušnej zložky potraviny: **žiadna vzorka**,
- **nad 0,9 % príslušnej zložky potraviny: 1 vzorka** - detekcia prítomnosti prímеси sóje a GM sóje MON40-3-2 (51,99 %) bez označenia prítomnosti GMO.

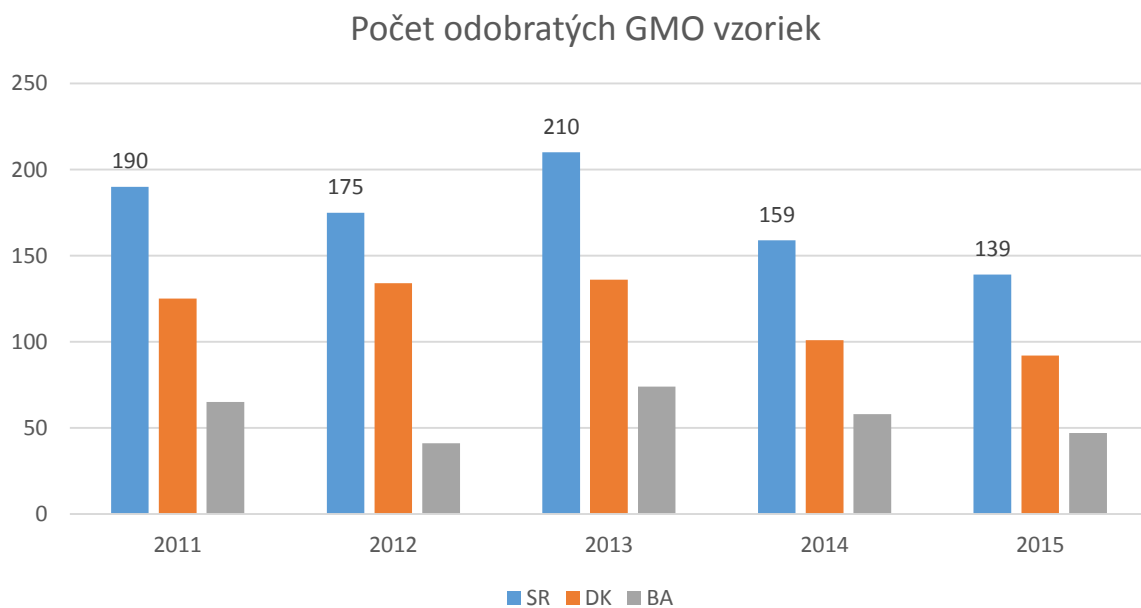
Tabuľka č. 79

Prehľad o počte analyzovaných vzoriek v príslušných laboratóriách v roku 2015

Typ vzorky	Výsledok kvalitatívnej analýzy	Laboratórium ŠVPÚ		Spolu
		VPÚ Dolný Kubín	VPÚ Bratislava	

		počet vzoriek			
		RVPS	RÚVZ	RVPS	
kukurica a výrobky z kukurice	negatívna	20	3	14	37
	pozitívna	1	0	0	1
sója a výrobky zo sóje	negatívna	31	4	17	52
	pozitívna	0	1	3	4
ryža a výrobky z ryže	negatívna	26	5	12	43
	pozitívna	0	0	0	0
ľan	negatívna	1	-	1	2
	pozitívna	0	-	0	0
iné	negatívna	-	-	-	-
	pozitívna	-	-	-	-
neizolovaná DNA		-	-	-	-
SPOLU		79	13	47	139

Graf č. 31
Prehľad o analyzovaných vzorkách potravín GMO za roky 2011 - 2015 v SR

9.5.Kontrola verejných skladov

Zákon č.144/1998 Z. z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov, zavádza 2 druhy cenných papierov: skladiskový záložný list a tovarový záložný list, prostredníctvom ktorých je možné získať úver a na zabezpečenie záväzkov s tým spojených, zriadiť záložné právo k hnutelným veciam – výrobkom rastlinného

pôvodu, na ktoré znie záložný list. Kontrolu dodržiavania citovaného zákona vykonávali poverení inšpektori v rámci pôsobnosti príslušných RVPS v spolupráci s MPRV SR.

V roku **2015** vykonali poverení inšpektori na základe požiadavky MPRV SR celkovo **31 kontrol verejných skladov**, v priebehu 3 kontrol boli zistené nedostatky. Prekontrolovaných bol 12 právnych subjektov a 18 prevádzok.

Zistené nedostatky:

- hangárový sklad nie je označený, ako "Verejný sklad",
- mostové váhy a vlhkomer v laboratóriu nie sú platne kalibrované,
- skladovateľ nepredložil všetky časti záložného listu,
- poistenie nehnuteľnosti a tovaru vo verejnom sklade.

9.6. Kontrola krížového plnenia a delegované činnosti

Stanovenie a dodržiavanie pravidiel krížového plnenia úzko súvisí s reformou SPP, ktorá sa začala v roku 2003. Reforma v rámci krížového plnenia spočíva v tom, že poberatelia priamych platieb, niektorých platieb v rámci SOT resp. niektorých platieb v rámci PRV 2014 – 2020, ktoré majú podobný charakter musia dodržať základné normy pre životné prostredie, zmenu klímy, dobrý poľnohospodársky a environmentálny stav pôdy, verejné zdravie, zdravie zvierat, zdravie rastlín a dobré životné podmienky zvierat.

Krížové plnenie sa vzťahuje na vyplácanie priamych platieb a niektorých opatrení v rámci PRV 2014 – 2020. Medzi platby v rámci PRV 2014 – 2020 patria platba pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami, platba v rámci sústavy NATURA 2000, agroenvironmentálne - klimatické opatrenie, ekologické poľnohospodárstvo, dobré životné podmienky zvierat, lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov. Krížové plnenie sa taktiež vzťahuje na platby v rámci spoločnej organizácie trhu s vínom podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Tabuľka č. 80

Kontrola PH a kompetencie ŠVPS SR

Označenie podmienky hospodárenia	Predmet kontroly - názov/označenie požiadavky/normy
PH 4	Bezpečnosť potravín a krmív
PH 5	Zabránenie používaniu určitých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a betaagonistov pri chove hospodárskych zvierat
PH 6	Identifikácia a registrácia ošípaných
PH 7	Identifikácia registrácia hovädzieho dobytku
PH 8	Identifikácia a registrácia oviec a kôz
PH 9	Pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií
PH 11	Minimálne normy na ochranu teliat
PH 12	Minimálne normy na ochranu ošípaných
PH 13	Ochrana zvierat chovaných na hospodárske účely

Tabuľka č. 81

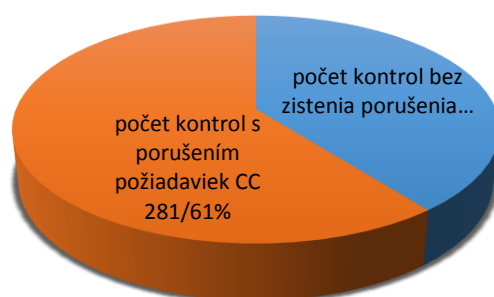
Prehľad porušení podľa požiadaviek PH 4 - PH 13 (kompetencie ŠVPS SR)

Podmienka hospodárenia	bez porušení	porušení	nedbanlivosť			úmysel		nevzťahuje sa/ nekontrolované	Celkový súčet
			1	3	5	1	5		
PH4.II.1.	168	0						16	184
PH4.II.2.	169	1		1				14	184
PH4.II.3.	169	0						15	184
PH4.II.4.	169	0						15	184
PH4.II.5.	169	0						15	184
PH4.II.6.	6	0						178	184
PH4.III.1.	98	0						86	184
PH4.III.2.	97	0						87	184
PH4.III.3.	97	0						87	184
PH4.III.4.	96	0						88	184
PH4.IV.1.	3	0						181	184
PH5.I.1.	182	1					1	1	184
PH5.I.2.	182	1					1	1	184
PH5.I.3.	179	0						5	184
PH5.I.4.	182	1					1	1	184
PH6.I.1.	74	1		1				114	189
PH6.I.2.	74	1		1				114	189
PH6.I.3.	73	2		2				114	189
PH6.I.4.	65	2			2			122	189
PH6.I.5.	47	28	9	19				114	189
PH6.I.6.	74	1			1			114	189
PH7.I.1.	431	3		3				7	441
PH7.I.2.	420	13		11	2			8	441
PH7.I.3.	409	10	2	8				22	441
PH7.I.4.	180	254	77	172	5			8	442
PH7.I.5.	419	7		7				15	441
PH7.I.6.	431	3			3			7	441
PH8.I.1.	169	6		2	4			208	383
PH8.I.2.	163	11		7	4			209	383
PH8.I.3.	149	8	1	7				226	383
PH8.I.4.	110	65	22	36	7			208	383
PH8.I.5.	170	5			5			208	383
PH9.I.1.	184	0							184
PH9.I.2.	6	0						178	184
PH9.I.3.	2	0						182	184
PH9.I.4.	165	0						19	184
PH11.I.1.	159	0						25	184
PH11.I.2.	160	0						24	184
PH11.I.3.	158	0						26	184
PH11.I.4.	159	0						25	184
PH11.I.5.	146	0						38	184
PH11.I.6.	103	0						81	184
PH11.I.7.	143	0						41	184

PH11.I.8.	159	1	1					24	184
PH11.I.9.	160	0						24	184
PH11.I.10.	161	0						23	184
PH11.I.11.	159	0						25	184
PH11.I.12.	159	0						25	184
PH11.I.13.	159	1	1					24	184
PH11.I.14.	156	0						28	184
PH11.I.15.	161	0						23	184
PH11.I.16.	160	0						24	184
PH12.I.1.	43	0						141	184
PH12.I.2.	66	0						118	184
PH12.I.3.	36	0						148	184
PH12.I.4.	65	1	1					118	184
PH12.I.5.	65	0						119	184
PH12.I.6.	63	0						121	184
PH12.I.7.	64	0						120	184
PH12.I.8.	63	0						121	184
PH12.I.9.	63	1	1					120	184
PH12.I.10.	38	0						146	184
PH12.I.11.	39	0						145	184
PH12.I.12.	39	0						145	184
PH12.I.13.	40	1	1					143	184
PH12.I.14.	37	0						147	184
PH12.I.15.	40	0						144	184
PH12.I.16.	41	0						143	184
PH12.I.17.	35	0						149	184
PH12.I.18.	40	0						144	184
PH12.I.19.	27	0						157	184
PH12.I.20.	60	0						124	184
PH12.I.21.	56	0						128	184
PH13.I.1.	180	3	2	1				1	184
PH13.I.2.	182	0						2	184
PH13.I.3.	183	0						1	184
PH13.I.4.	181	1		1				2	184
PH13.I.5.	183	1				1			184
PH13.I.6.	183	0						1	184
PH13.I.7.	182	1	1					1	184
PH13.I.8.	182	1	1					1	184
PH13.I.9.	179	1	1					4	184
PH13.I.10.	183	0						1	184
PH13.I.11.	159	1	1					24	184
PH13.I.12.	179	0						5	184
PH13.I.13.	181	1	1					2	184
PH13.I.14.	183	0						1	184
PH13.I.15.	183	0						1	184
PH13.I.16.	183	0						1	184
PH13.I.17.	178	0						6	184
PH13.I.18.	179	0						5	184
Celkový súčet	13171	440	124	279	33	1	3	6621	20232

Graf č. 32

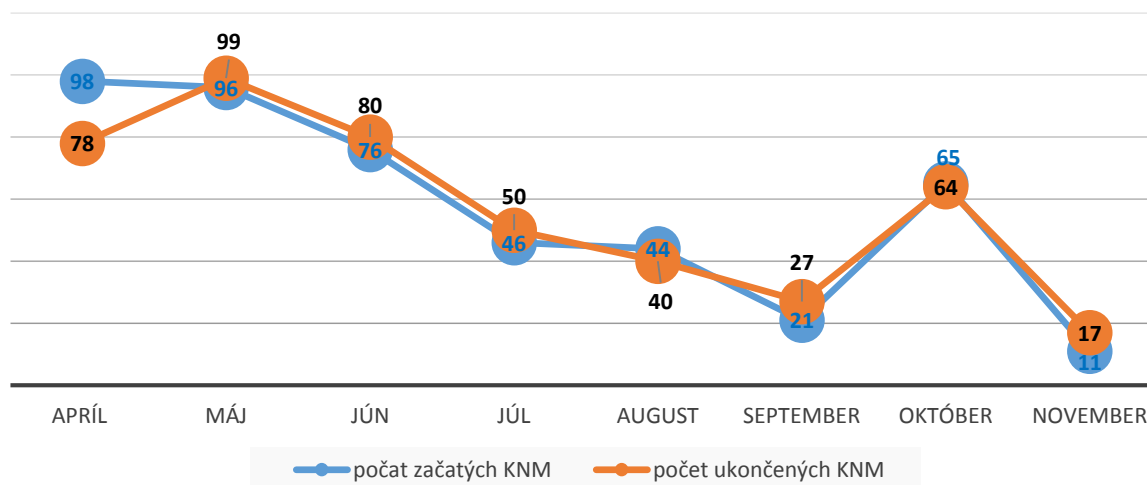
Prehľad o počte vykonaných kontrol na mieste v roku 2015

Graf č. 33

Prehľad o počte vykonaných kontrol na mieste počas roka 2015

Priebeh výkonu kontrol počas roka 2015

Delegované činnosti

V roku 2015 boli vykonávané aj činnosti v zmysle Dohody o delegovaných činnostiach uzatvorenej medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou a ŠVPS SR.

V prípade programu „**Školské ovocie**“ sa vykonávali odbery vzoriek a následne analýzy, kde sa preverovalo, či výrobky neobsahujú pridané látky – cukor, tuk, soľ, sladidlá. Prítomnosť látok nebola zistená. Vykonaných bolo celkovo **5 úradných kontrol**.

V prípade programu „**Školské mlieko**“ sa vykonávali odbery vzoriek a následne analýzy, kde sa preveroval súlad s platnou legislatívou u obsahu bielkovín, obsah pridaného cukru, obsah tuku a sušiny. Nedostatky neboli zistené. Vykonaných bolo celkovo **10 úradných kontrol**.

V rámci „**Sťahovanie z trhu**“ sa preverovalo, či sťahované výrobky zodpovedajú obchodným normám v zmysle nariadenia K. (EÚ) č. 543/2011. Celkovo bolo vykonaných **42 úradných kontrol**, nezhoda nebola zistená.

9.5. Značka kvality SK 2015 – potraviny rastlinného pôvodu

V roku 2015 boli inšpektormi RVPS vykonané aj kontroly výrobkov, uchádzajúcich sa o udelenie alebo predĺženie Značky kvality SK, keďže podľa „Zásad posudzovania a udeľovania Značky kvality SK na poľnohospodárske produkty a potraviny“, vykonávajú kontrolu dodržiavania podmienok pre udeľovanie značky u registrovaných výrobkov orgány Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky.

Pri kontrolách inšpektori zisťovali, či výrobok spĺňa všetky požiadavky uvedené v platných zásadách Značky kvality SK, t. j. najmä či:

- výrobca spĺňa požiadavky zákona o potravinách, ako aj príslušnej národnej a európskej legislatívy vzťahujúcej sa k predmetnému výrobku,
- výrobok spĺňa parametre uvedené v technickej dokumentácii, ktorú výrobca ako

prílohu predkladal k žiadosti o udelenie značky, inšpektori venovali osobitnú pozornosť posúdeniu údajov v kolónke „nadštandardné kvalitatívne vlastnosti“ ,

- výrobok spĺňa požiadavku na predpísané % zastúpenie surovín domáceho pôvodu,
- všetky fázy výrobného procesu sú uskutočňované na území Slovenskej republiky, s výnimkou surovín z dovozu.

Spolu bolo vykonaných 64 kontrol pred udelením, resp. predĺžením ocenenia, pri ktorých bolo skontrolovaných 238 výrobkov rastlinného pôvodu.

9.6. Politika kvality

V zmysle Zákona NR SR č. 152/95 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, § 9a odsek (8) „Úradnú kontrolu poľnohospodárskych výrobkov a potravín s chráneným označením pôvodu (CHOP), s chráneným zemepisným označením (CHZO) alebo s označením zaručenej tradičnej špeciality (ZTŠ) spĺňajúcich požiadavky podľa osobitných predpisov vykonávajú orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy“.

Pri bežných plánovaných úradných kontrolách v obchodnej sieti preto inšpektori úradnej kontroly potravín v roku 2015 vykonávali aj nasledovné činnosti:

1. skontrolovali, či sa v predajni vyskytujú výrobky s CHOP, CHZO alebo ZTŠ,
2. uviedli podrobné údaje o výskyte takýchto výrobkov do záznamu z úradnej kontroly (Presný originálny názov výrobku, výrobca, druh výrobku, druh použitého symbolu a pod.),
3. overili si následne v elektronickej databáze EÚ „DOOR“ oprávnenosť použitia loga na výrobkoch.
4. zistenia boli zapísané aj do programu KIČ (elektronická databáza kontrolnej činnosti), kde je v rámci zápisu zistení z plánovaných úradných kontrol vytvorená kolónka „Politika kvality“.

Na základe údajov z elektronickej databázy bolo v obchodnej sieti v roku 2015 prekontrolovaných spolu 4 388 výrobkov s chráneným označením, z toho 696 výrobkov s chráneným označením pôvodu, 3 177 výrobkov s chráneným zemepisným označením a 515 výrobkov s označením zaručená tradičná špecialita. Pokiaľ ide o krajinu pôvodu, najčastejšie išlo o výrobky z Českej republiky a zo Slovenska, potom výrobky vyrobené v Taliansku, Nemecku, Francúzsku, Grécku, Španielsku, Rakúsku a iných krajinách.

Pokiaľ ide o výrobky rastlinného pôvodu, prekontrolovaných bolo 131 výrobkov s CHOP, 1614 výrobkov s CHZO a 6 výrobkov so ZTŠ.

V prípade potravín rastlinného pôvodu neboli zistené žiadne nedostatky.

9.7. Mimoriadne kontroly predaja čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov ponúkaných spotrebiteľom v maloobchodnej sieti v SR.

Inšpektori vo svojej činnosti zamerali na kontroly predaja čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov z pohľadu hygienických a dokladových požiadaviek a vhodnosti na ľudskú spotrebu. Kontroly boli vykonávané v zmysle zákona NR SR č. 152/1995 Z. z.. Za uvedené obdobie inšpektori vykonali **3 396 kontrol**.

Tabuľka č. 82

Počty vykonaných úradných kontrol a ich zameranie

Zameranie úradnej kontroly	Počet kontrol	Kontroly s nedostatkom celkovo
Vhodnosť konzumných zemiakov na spotrebu	495	17
Kontrola ovocia a zeleniny v obchodnej sieti	956	23
Kontroly v miestach určenia ŽP a OZ	1 916	18
Mimoriadne kontroly čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov z EU	94	2
SPOLU za obdobie	3 396	42 (1,24 %)

*Počet kontrol a kontroly s nedostatkom celkovo nie je súčtom celého stĺpca, nakoľko v niektorých prípadoch sa mala úradná kontrola rôzne zameranie a zistili sa viaceré nedostatky.

Tabuľka č. 83

Typ zistených nedostatkov

Typ nedostatku	Kontroly/nedostatky
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	38
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	30
po DS/DMT	28
Poškodený obal, tovar	22
Nevhodné na ľudskú spotrebu	20
Nesúlad s nahlásenou zásielkou - dátum príjmu	19
Hygiena predaja	16
Hygiena skladovania	15
Neohlásenie zásielky	9
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	7
Kvalita potravín	6
DDD, evidencia, výskyt škodcov	4
Nedostatky v dokumentácií	4
Nesúlad s nahlásenou zásielkou - množstvo	4
Vybavenosť šatní a sociálnych zariadení	4
Nakladanie s odpadom	3
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	2
Nevyhovujúca hygiena - Iné	2
Nevyhovujúce suroviny, výrobky, tovar - Iné	2
Osobná hygiena	2
Nesúlad s nahlásenou zásielkou - pôvod	1

9.8. Cielená kontrola mimo pracovnej doby inšpektorov zameraná na obchodnú sieť

Cielená kontrola bola zameraná na zvýšenie účinnosti úradných kontrol v obchodnej sieti a v miestach určenia. Cieľom kontrol mimo pracovnej doby inšpektorov úradnej kontroly potravín bola ochrana spotrebiteľov pri predaji potravín v neskorších popoludňajších hodinách a mimo pracovných dní. Výsledky kontrol sú uvedené v tabuľke č. 84.

Tabuľka č. 84

Porovnanie bežných kontrol a kontrol mimo pracovnej doby

Druh kontroly	Počet kontrol	Počet kontrol s nedostatkami	Percento kontrol s nedostatkami z celkového počtu kontrol
S P O L U	49 241	5 243	10,64 %
bežné kontroly	47 421	4 334	9,14 %
mimo pracovnej doby	1 640	741	45,18 %
mimoriadne kontroly celoslovenské	180	168	93,34 %

9.9. Zákaz dovozu do Ruskej federácie, miesta určenia a ambulantný predaj

V súvislosti s rozhodnutím Európskej komisie o zákaze dovozu do Ruskej federácie z členských štátov EÚ bolo potrebné aj v roku 2015 zabezpečiť zo strany orgánov úradnej kontroly potravín zvýšenú mieru úradných kontrol. Jednalo sa o výkon úradných kontrol potravín, hlavne potravín živočíšneho pôvodu, ale aj čerstvého ovocia a zeleniny, pôvodom z okolitých členských štátov, kde bol predpoklad, že pokiaľ neboli umiestnené na trh Ruskej federácie, je pravdepodobné, že budú uvádzané aj na slovenský trh. Vykonávali sa úradné/veterinárne kontroly produktov ŽP a ovocia a zeleniny v miestach určenia, nahlasovanie zásielok, kontrola zásielok, senzorická kontrola ovocia a zeleniny.

Tabuľka č. 85

Počet úradných kontrol v miestach určenia v roku 2015

Typ kontroly	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Kontroly bez nedostatkov	Kontroly s nedostatkom	Počet kontrol celkom
Kontroly v miestach určenia ŽP a OZ	463	692	1 898	18 (0,94 %)	1 916

Tabuľka č. 86

Typ nedostatkov v miestach určenia

Typ nedostatku	Počet kontrol s nedostatkom	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok
Neohlásenie zásielky	8	8	8
Nesúlad s nahlásenou zásielkou - dátum príjmu	5	5	5
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	3	2	2
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1	1	1
Nedostatky v dokumentácií	1	1	1
Nesúlad s nahlásenou zásielkou - množstvo	1	1	1

Nesúlád s nahlásenou zásielkou - pôvod	1	1	1
--	---	---	---

Taktiež sa vykonávali kontroly ambulantsného predaja, stánkového predaja a kontroly na trhoviskách v zmysle zákona č.152/1995 Z. z. v platnom znení a kontroly v zmysle zákona č.178/1998 Z. z. v platnom znení.

Tabuľka č. 87

Počty vykonaných úradných kontrol v zmysle zákona o potravinách (152/1995 Z. z. v platnom znení) a v zmysle zákona č. 178/1998 v platnom znení v roku 2015

Typ činnosti	Kontroly bez nedostatkov	Kontroly s nedostatkom	Počet kontrol celkom
Malé predajne - ambulantsný predaj	314	65	379
Malé predajne - stánkový predaj	1079	83	1162
Malé predajne - trhovisko	278	25	303
Spolu	1671	173 (9,38 %)	1844

Typ kontroly	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Kontroly bez nedostatkov	Kontroly s nedostatkom	Počet kontrol celkom
Kontrola podľa zákona č.178/1998 (trhové miesta)	160	185	224	28 (11,11 %)	252

Celkovo bolo vykonaných na stupňoch ambulantsný predaj, stánkový predaj a trhoviská 2 096 úradných kontrol, z toho 201 kontrol s nedostatkom (čo predstavuje 9,59 %). Výsledok poukazuje na zlepšenie, v roku 2014 porušenosť predstavovala 15,48 %.

9.10. Kontrola „Vianočného tovaru 2015“

ŠVPS SR nariadila všetkým veterinárnym a potravinovým správam v SR v mesiacoch november a december vykonať sprísnené kontroly potravín živočíšneho, rastlinného a zmiešaného pôvodu, vrátane lahôdkarských výrobkov, ktoré sa umiestňujú na trh a konzumujú spotrebiteľmi v období Vianoc a Nového roku. Tieto kontroly sa vykonávali hlavne v rámci úradných kontrol v obchodnej sieti. Úradné kontroly zahŕňali aj odber vzoriek potravín, odoberali sa predovšetkým potraviny sezónneho charakteru. V sledovanom období sa celkovo vykonalo **1 495 cielených úradných kontrol potravín.**

Tabuľka č. 88

Počty kontrol a kontrolované prevádzky „Vianoce 2015“

Typ kontroly/CS	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Kontroly bez nedostatkov	Kontroly s nedostatkom	Počet kontrol celkom
Vianoce 2015	703	1 176	1 451	44	1495
Celkový súčet	703	1 176	1 451	44 (2,94 %)	1495

Tabuľka č. 89

Počty kontrol s nedostatkom a výsledky podľa typu činnosti „Vianoce 2015“

Typ činnosti	Počet kontrol s nedostatkom	CELKOVO počet kontrolovaných právnych subjektov	CELKOVO počet kontrolovaných prevádzok
Hypermarkety a supermarkety	13	39	221
Malé predajne	10	376	372
Malé predajne - ambulantný predaj	1	5	4
Stredné predajne	15	273	513
VO sklad zmiešaný	1	11	11
Výrobcovia - rastl.	4	8	9
Celkový súčet	44	712	1 130

Tabuľka č. 90

Počty kontrol s nedostatkom a typy nedostatkov „Vianoce 2015“

Typ nedostatku	Počet kontrol s nedostatkom	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Počet nedostatkov
HACCP, SPP a podobné systémy	1	1	1	1
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	7	7	7	9
Hygiena predaja	3	3	3	3
Hygiena skladovania	6	6	6	9
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	8	8	8	16
Nakladanie s odpadom	1	1	1	1
Nevhodné na ľudskú spotrebu	1	1	1	1
Nevyhovujúca hygiena - Iné	1	1	1	1

Nevyhovujúce laboratórne analýzy	2	2	2	2
Osobná hygiena	11	9	11	12
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	15	12	14	20
po DS/DMT	4	3	4	18
Poškodený obal, tovar	1	1	1	4
Sanitačný poriadok, evidencia	1	1	1	1
Vysledovateľnosť	1	1	1	2
Celkový súčet	44	34	43	100

*Počet kontrol s nedostatkom, počet kontrolovaných právnych subjektov a počet kontrolovaných prevádzok nie je súčtom celého stĺpca, nakoľko v niektorých prípadoch sa v priebehu úradnej kontroly zistili viaceré nedostatky, právny subjekt a kontrolovaná prevádzka podľa zamerania a zistenia z úradnej kontroly.

9.11. Kontrola „Ambulantného predaja na cestách 2015“

ŠVPS SR nariadila všetkým veterinárnym a potravinovým správam v SR v mesiacoch júl a august vykonať sprísnené kontroly potravín živočíšneho, rastlinného a zmiešaného pôvodu, v prípade ambulantného predaja pri cestách.

Tabuľka č. 91

Počty kontrol a kontrolované prevádzky

Typ kontroly	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Kontroly bez nedostatkov	Kontroly s nedostatkom	Počet kontrol celkom
Cielená kontrola ambulantného predaja pri cestách	78	141	139	36	175

Tabuľka č. 92

Počty kontrol s nedostatkom a typy nedostatkov

Typ nedostatku	Počet kontrol s nedostatkom	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Počet nedostatkov
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	1	1	1	1
Hygiena predaja	1	1	1	1
Hygiena prepravy	1	1	1	1

Nedostatky v dokumentácií	5	4	5	6
Neohlásenie zásielky	4	4	4	4
Neznámy pôvod, neschválený alebo neregistrovaný PPP	21	2	16	26
Osobná hygiena	2	2	2	2
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	4	3	4	9
Registrácia	4	4	4	4
Celkový súčet	36	12	30	54

*Počet kontrol s nedostatkom, počet kontrolovaných právnych subjektov a počet kontrolovaných prevádzok nie je súčtom celého stĺpca, nakoľko v niektorých prípadoch sa v priebehu úradnej kontroly zistili viaceré nedostatky, právny subjekt a kontrolovaná prevádzky podľa zamerania a zistenia z úradnej kontroly.

9.12. Cielená kontrola zameraná na parenú knedľu a použitie konzervačných látok v zmysle nariadenia (ES) č. 1333/2008

Parená knedľa je v zmysle Vyhlášky MPRV SR č. 24/2014 v znení neskorších predpisov zaradená medzi ostatné pekárské výrobky. Technológia výroby parených výrobkov je odlišná od technológie výroby chleba alebo pečiva. Prevádzkovateľ potravinárskeho podniku si určuje trvanlivosť svojho výrobku. Pri dodržaní technológie, použitých surovín a podmienok skladovania je trvanlivosť pareného výrobku cca 3 dni. V obchodnej sieti sa začali nachádzať parené knedle s trvanlivosťou 7 až 10 dní a dokonca niektoré z nich nemali uvedené ani podmienky skladovania. Cielená kontrola sa uskutočnila v rámci 14-tich RVPS SR. Zameranie bolo na výrobky, ktoré mali dlhšiu dobu trvanlivosti. Z 11-ich odobratých vzoriek bolo 5 vzoriek nevyhovujúcich. Výrobky mali vysoký obsah konzervačnej látky kyseliny propiónovej v množstve od 687,10 mg/kg po 1440,7 mg/kg a v dvoch z nich bola zistená aj prítomnosť kyseliny sorbovej v množstve 83,9 a 85,7 mg/kg. Na etikete knedlí, v ktorých bola zistená kyselina sorbová mala jedna knedľa uvedenú konzervačnú látku E 200 a druhá mala v zložení vaječnej melanže uvedený iba regulátor kyslosti E 330 (kyselina citrónová). Ani na jednej etikete z nevyhovujúcich knedlí nebola uvedená kyselina propiónová. Pri odbere vzoriek parených výrobkov bola odobratá jedna vzorka parených buchiet, v ktorej bola zistená kyselina sorbová v množstve 36,9 mg/kg. Uvedené množstvo bolo zapríčinené prenosom, avšak v zložení slivkového lekváru nebola táto konzervačná látka uvedená, čím došlo k porušeniu označovania v zmysle nariadenia (ES) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom. Na základe zistených nedostatkov začali príslušné RVPS SR správne konania.

9.13. Cielená kontrola - autenticita ovocných destilátov

Nakoľko na trhu v Slovenskej republike je značné množstvo liehovín výrazne označených názvom ovocia a obrázkom ovocia, ŠVPS SR požiadala RVPS v rámci SR o výkon cieľenej kontroly, za účelom overenia pravosti – autenticity ovocných destilátov. Cieľená kontrola začala odberom vzoriek u výrobcov ovocných destilátov, okrem pestovateľských páleníc, ktoré vyrábajú destiláty určené na vlastnú spotrebu pestovateľa. Vzorky boli doručené a analyzované v Colnom laboratóriu FR SR Bratislava. Z počtu 37 analyzovaných vzoriek, 9 vzoriek bolo v rozpore s deklarovávaným botanickým pôvodom etanolu (príslušného ovocia – slivka, hruška a pod.) za predpokladu, že ide o jednodruhový alkohol, čo predstavuje 24,30 % porušenie. Najčastejšie zloženie zistenej zmesi alkoholu bolo – etanol z obilia, etanol z repy/zemiakov a etanol z kukurice/trstiny. Ide o klamlivé označenie predajného názvu kategorizovanej liehoviny „ovocný destilát“. V skutočnosti predajný názov mal byť „liehovina“. Účinnosť prijatých opatrení výrobcami ovocných destilátov bude overená odberom a analýzou destilátov, ktoré boli v rozpore s deklarovávaným botanickým pôvodom etanolu v 1. štvrtroku 2016.

9.14. Audity

Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy vykonávali aj v roku 2015 u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov rastlinných komodít audity so zameraním na overenie zhody zavedeného systému zabezpečenia kontroly hygieny potravín a správnej výrobných praxe s platnou legislatívou. Celkovo bolo vykonaných **115 auditov**, z toho bolo **5 auditov s nezhodami**, pri ktorých bolo zistených **16 nezhôd**. Pre porovnanie v roku 2014 bolo vykonaných 140 auditov, z toho bolo 14 auditov s nezhodami, pri ktorých bolo zistených 29 nezhôd.

Tabuľka č. 93

Výsledky auditov v roku 2015

Typ činnosti	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Audity bez nedostatkov	Audity s nedostatkom	Počet auditov celkom
Baliarne	1	1	1		1
Hypermarkety a supermarkety	4	4	5		5
Internetový predaj	3	3	3		3
Primárni výrobcovia	4	4	5		5
Veľkoobchodný sklad OZ	3	3	3		3
VO sklad rastlinný	8	8	8		8
VO sklad zmiešaný	7	7	7		7
Výrobca vo svojej predajni	9	8	8	2	10
Výrobcovia	68	66	70	3	73
Celkový súčet	101*	100*	110	5	115

*Počet kontrolovaných právnych subjektov nie je súčtom celého stĺpca, nakoľko v niektorých prípadoch ten istý právny subjekt, resp. prevádzka boli kontrolované na viacerých stupňoch

Zistenia (nezhody) boli v priebehu auditov nasledovné:

- v dokumentácii SVP a HACCP nie sú aktualizované predpisy potravinového práva,
- nevypracovaný metrologický program,
- nesúladi stanovených CCP s diagramom výroby,
- výrobca v pláne (pôdoryse) prevádzky nemá graficky znázornené rozmiestnenie strojných a technologických zariadení, technologické postupy a materiálne toky,
- v opise výrobkov chýbajú údaje pre skupinu výrobkov a v sanitačnom programe nie je uvedený plán rozmiestnenia zariadení,
- nedostatky v označení a hygiene,
- odborná spôsobilosť pracovníkov,
- iné nedostatky.

9. 15 Kontrola obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny**9.15.1. Plánované kontroly obchodnej kvality**

Kontrola obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny sa v roku 2015 vykonávala v zmysle legislatívy EÚ a národnej legislatívy – Zákona č. 491/2001 Z. z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov.

Kontrolu vykonávalo 38 autorizovaných inšpektorov na všetkých stupňoch obchodu, u prvovýrobcov (pestovateľov), veľkoobchodníkov, dovozcov, vývozcov a vo všetkých typoch maloobchodného predaja. Na autorizáciu sa pripravovalo 10 inšpektorov.

Inšpektori vykonali 1 685 kontrol na všetkých stupňoch obchodu. Podrobnosti uvádza tabuľka č. 94. Najväčšie množstvo nevyhovujúcich plodín bolo zistené vo veľkoobchodných skladoch 14 703,3 kg, v maloobchodných jednotkách 9 523,5 kg a pri iných kontrolách 120,0 kg. Pri dovoze čerstvého ovocia a zeleniny z tretích krajín do EÚ boli vykonané 3 kontroly zhody, pri vývoze 122 kontrol zhody.

Najviac zistených nedostatkov bolo u jablák – 75, u rajčiakov – 59 a u papriky zeleninovej – 52. V kilogramoch bolo najviac nevyhovujúcich plodín u jablák – 3 736,9 kg, uhoriek – 3 141,3 kg a broskýň, nektáriniek – 2 221,6 kg.

Podľa pôvodu bolo najviac nevyhovujúcich plodín zo Slovenska – 103, Španielska – 86 a Talianska – 73 nevyhovujúcich plodín.

Tabuľka č. 94

Počet kontrol a hodnotenie zhody na mieste podľa jednotlivých stupňov obchodu

Miesto kontroly	Počet kontrol	Počet HNM	Z toho počet HNM nevyhovujúcich
Maloobchod	1 271	6 709	583
Veľkoobchod	309	1 070	27
Prvovýroba	84	188	0
Iné kontroly (na požiadanie)	21	84	1
Spolu	1 685	8 051	611

Tabuľka č. 95

Hmotnosť plodín hodnotených na mieste:

HNM	Množstvo celkom	Vyhovujúce	Nevyhovujúce
Spolu kg	3 772 041,02	3 747 693,83	24 347,21

9.15.2. Cílené kontroly

Kontrola obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny po pracovnom čase

V roku 2015 vykonali autorizovaní inšpektori pre kontrolu zhody s obchodnými normami v rámci tematických kontrol po pracovnej dobe, v sobotu a nedeľu na území SR spolu 237 kontrol supermarketov a hypermarketov. Z uvedeného počtu kontrol bolo 82 kontrol so zisteniami porušenia požiadaviek na kvalitu OZ.

Počas kontroly vykonali inšpektori 1 423 hodnotení na mieste v celkovom množstve 63 465,82 kg, v 134 prípadoch plodiny nevyhoveli hodnoteniu na mieste, čo predstavuje spolu 2 852,37 kg ovocia a zeleniny. 26,5 % nevyhovujúcich plodín nezodpovedalo minimálnym požiadavkám noriem, 45,5 % požiadavkám na kvalitu a 28 % požiadavkám na označovanie.

Celkom bolo hodnotených 51 druhov ovocia a zeleniny, z ktorých 39 podlieha požiadavkám všeobecnej normy a 12 požiadavkám špecifických noriem NK č. 543/2011, príloha č I.

Nevyhovujúce plodiny: Ananás, avokádo, banány žlté, brokolica, broskyne, nektárinky, cesnak, cibuľa, citróny, cuketa, gaštany, grapefruity, hrozno stolové, jablká, jahody, kapusta hlávková, kel, kapusta čínska, karfiol, maliny, mandarínky, mrkva, paprika, petržlen, pomaranče, rajčiaky, šalát hlávkový, uhorky, zázvor.

Podľa pôvodu bolo najviac nevyhovujúcich plodín Španielsko – 30, Slovensko – 26, Taliansko – 10, Poľsko - 9, u 10 plodín nebola uvedená krajina pôvodu.

9.16. Postupy na zabezpečenie efektívnosti úradných kontrol

ŠVPS SR a RVPS SR v zmysle **zákona o potravinách** uložili za zistené nedostatky nasledovné opatrenia a sankcie prevádzkovateľom potravinárskeho podniku:

Právoplatné rozhodnutia

V roku 2015 nadobudlo v správnom konaní právoplatnosť **2 232 rozhodnutí** riaditeľov miestne príslušných RVPS pri výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovaní na trh v hodnote **7 061 840 €**, pričom priemerná hodnota uloženej pokuty bola 3 164 € a maximálna suma uloženej pokuty bola **1 000 000 €**.

Blokové pokuty

Blokových pokút uložených podľa zákona o potravinách fyzickým osobám pri výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovaní na trh bolo **2 099 v hodnote 56 807 €**.

V zmysle **zákona o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami** bolo v roku 2015 právoplatne ukončených 42 správnych konaní voči subjektom podnikajúcim v sektore ovocia a zeleniny. Na základe porušenia tohto zákona boli právnym subjektom uložené pokuty vo výške **47 950 €**.

Tabuľka č. 96

Prehľad právoplatne ukončených správnych konaní a výška uložených pokút v zmysle Zákona č. 491/2001 Z. z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov

Správne konanie na RVPS	Právoplatne ukončené	Pokuta v €
Bratislava	7	10 100
Košice mesto	5	3 800
Komárno	2	800
Martin	17	22 700
Prešov	1	1 000
Poprad	5	5 000
Senec	1	800
Senica nad Myjavou	1	1 000
Topoľčany	2	2 400
Veľký Krtíš	1	350
Spolu	42	47 950

Tabuľka č. 97

Porovnanie výšky pokút uložených podľa Zákona č. 491/2001 Z. z. v rokoch 2010 - 2015

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Pokuty v €	27 017	16 342	107 355	76 410	47 50

9.17. Školenia

V roku 2015 sa 7 inšpektorov z RVPS a ŠVPS SR zúčastnilo školení organizovaných EK v rámci programu „**Better Training for Safer Food**“.

Tabuľka č. 98

Školenia organizované cez DG SANCO – Better Training for Safer Food

Názov školenia	Počet účastníkov
Controls on contaminants in food and feed	1
Quality schemes PDO/PGI/TSG	2
Import controls of food and feed of non - animal origin	1
Food hygiene flexibility	2
Organisation and implementation of training activities on FOOD HYGIENE AT PRIMARY PRODUCTION Plants for food	1

9.18. Usmernenia alebo informácie pre potravinárskych prevádzkovateľov

Zástupcovia ŠVPS SR sa v roku 2015 zúčastňovali ako lektori na rôznych školiacich seminároch organizovaných zväzmi a asociáciami pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov.

Pracovníci ŠVPS SR sa zúčastnili aj školení organizované cez DG SANCO – Better Training for Safer Food ako lektori.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Potravinárska komora Slovenska a zväzy sú písomne a elektronicky informovaní aj o niektorých aktuálnych informáciách a požiadavkách, napr. požiadavky nariadenia o informáciách pre spotrebiteľov o potravinách, nové požiadavky nariadenia o prídavných látkach do potravín, požiadavky nariadení na dovozy potravín neživočíšneho pôvodu z tretích krajín a iné.

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov sú o aktuálnych informáciách, ktoré sa týkajú postupov ŠVPS SR vo vzťahu k prevádzkovateľom potravinárskych podnikov a o zmenách v európskej a národnej legislatíve informovaní prostredníctvom internetovej stránky ŠVPS SR <http://www.svps.sk/>.

Veľa informácií o potravinách dostávajú výrobcovia a aj spotrebiteľia prostredníctvom vystúpení zástupcov ŠVPS SR v tlačných a elektronických médiách.

10. Kontrola kvality a zdravotnej neškodnosti vína

V roku 2015 ŠVPS SR vykonávala kontrolu v zmysle zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve. Bolo vykonaných **1 084 kontrol**, z toho 168 vo výrobných podnikoch, 309 kontrol v maloobchodných predajniach sudových vín, 399 kontrol v maloobchodných predajniach a 84 kontrol v zariadeniach spoločného stravovania. Počas roka 2015 bolo vykonaných 124 kontrol pri dovoze vína z tretích krajín.

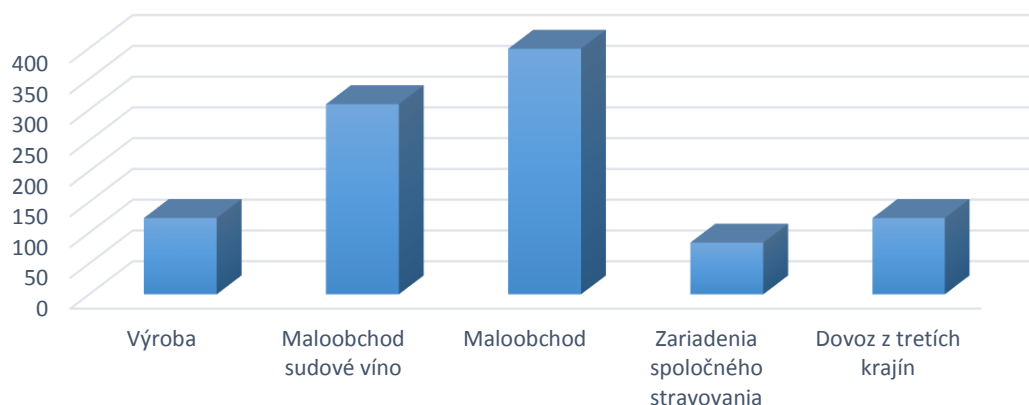
Tabuľka č. 99

Počet vzoriek hodnotených na mieste (HNM) a odobratých do laboratórií ŠVPÚ

	Vzorky HNM	Nevyhovujúce HNM	Vzorky odobraté do laboratória	Nevyhovujúce v laboratóriách	Vzorky celkom / nevyhovujúce spolu	% porušenosti
Výrobné podniky	402	15	19	2	421/17	4,0
Maloobchodné predajne sudového vína	665	91	41	10	706/101	14,3
Maloobchodné predajne	575	150	78	20	653/170	26,0
-slovenské vína	265	37	24	7	289/44	15,2
-zahraničné vína	310	113	54	13	364/126	34,6
Zariadenia spoločného stravovania	229	22	19	6	248/28	11,3
-slovenské vína	98	5	5	1	103/6	5,8
-zahraničné vína	131	17	14	5	145/22	15,1
SPOLU	1871	278	157	38	2028/ 316	15,5

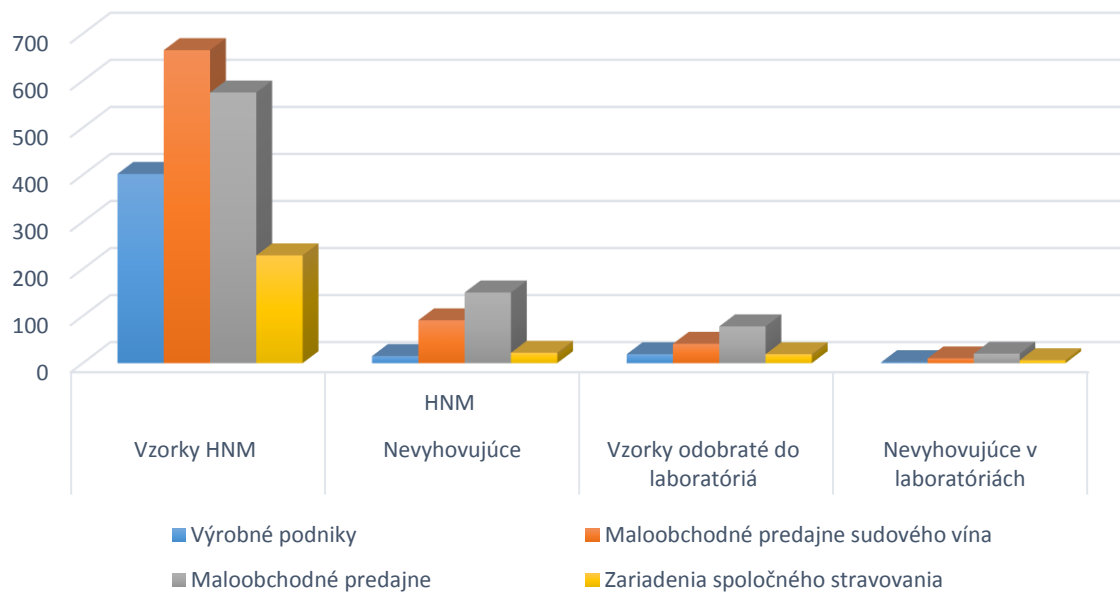
Graf č. 34

Podiel kontrol na jednotlivých stupňoch obchodu v roku 2015

Graf č. 35

Počet vzoriek hodnotených na mieste (HNM) a odobratých do laboratórií ŠVPÚ v roku 2015

10.1. Zisťované nedostatky pri kontrolách

Vo výrobných prevádzkach bolo pri výrobe vína najčastejším nedostatkom porušenie prevádzkovej hygieny a plánu HACCP. Pri predaji sudového vína sa zistilo nedodržanie požiadaviek prevádzkovej hygieny a plánu HACCP, nedostatky pri skladovaní hotových výrobkov tvorili najmenší podiel. Porušenie prevádzkovej hygieny sa zistilo najmä pri čistote predajných nádob a v použití nevhodných nádob pri predaji vína v sudovej forme. Nedostatočné chladenie skladových nádob so sudovým vínom bol najčastejší nedostatok v letných mesiacoch. Z hľadiska posudzovania prevádzkovej hygieny možno konštatovať, že v roku 2015 sa počet zistených porušení prevádzkovej hygieny, nedostatkov pri skladovaní hotových výrobkov a dodržiavanie plánov HACCP v kontrolovaných prevádzkach znížil pri porovnaní s rokom 2014.

10.2. Vyhodnotenie nevyhovujúcich vzoriek vín

Najviac nevyhovujúcich vín bolo vo veľkoskladoch a hypermarketoch pri zahraničných vínach v najnižšej kvalitatívnej kategórii vín. Uvedené zahraničné vína boli plnené v 1 litrových tetrapackoch, 1,5 a 3 litrových PET fľašiach, 5 litrových baleniach „bag in box“ a 1 litrových sklenených fľašiach. Vína mali podľa deklarácie krajinu pôvodu hlavne zmes vín z EU, Maďarsko, Bulharsko, Taliansko a Španielsko. V sensorických znakoch najväčšími nedostatkami boli sedimenty vo fľašiach, vôňa a chuť nečistá po oxidácii a rozklade kvasníc, sekundárnej fermentácii, myšine a malolaktickej fermentácii.

V letnom období sa vo zvýšenej miere zistila porušenosť sudového vína, ako aj vína vo fľašovej forme. Nedostatky sa prejavovali v sekundárnom rozkvasení a zákaloch predávaného sudového vína. Dôvodom bola vysoká teplota skladovania u predajcov. Vo fľašovej forme sa

zistila v mnohých prípadoch jablčno-mliečna fermentácia, ako aj sekundárna fermentácia hlavne vo vínach so zvyškovým cukrom a sedimenty.

Najviac nevyhovujúcich vín bolo zistených pri senzoričkom hodnotení kvality v laboratóriách ŠVPÚ. Najväčšie nedostatky boli zistené opakovane vo vínach plnených do PET obalov pôvodom vína z Maďarska, Talianska a Španielska.

V rámci dovozu vín z tretích krajín boli vykonané kontroly kvality a zdravotnej neškodnosti cisternových vín dodávaných pre slovenských výrobcov a fľašových vín najmä z Moldavska, Macedónska, Čile a z Nového Zélandu. Najviac sudových vín z tretích krajín bolo dovezených z Macedónska a Moldavska.

V označovaní boli zistené nedostatky pri slovenských vínach hlavne v uvedení nesprávneho údaju o obsahu alkoholu, zvyškového cukru a krajiny pôvodu – chýbal údaj o krajine pôvodu. Pri prívlastkových vínach hlavne vo vinotékach chýbali nálepky alebo označenie Štátneho kontrolného čísla (ŠKČ).

Nevyhovujúce vína boli okamžite stiahnuté z predaja. Za zistené nedostatky boli kontrolovaným subjektom uložené pokuty v rámci správneho konania.

Pri percentuálnom vyhodnotení porušenosti možno konštatovať zníženie nedostatkov v predajniach sudových vín. V reštauračných zariadeniach sa taktiež výrazne znížila porušenosť kontrolovaných vín hlavne v správnom označovaní zahraničných vín ako aj v kvalite rozlievaného vína.

10.3. Správne konania

V roku 2015 bolo celkovo uložených 51 sankčných postihov v celkovej sume 43 000 €.

11. Kontrola klasifikácie jatočného hovädzieho dobytka a ošípaných

Kontrola klasifikácie jatočných tiel hovädzieho dobytka a ošípaných sa vykonáva na celom území Slovenskej republiky na 128 bitúnkoch. MPRV SR na základe rozhodnutia poveruje vykonávaním úradnej kontroly klasifikácie jatočne opracovaných tiel ŠVPS SR. Inšpekčnú skupinu tvorili v roku 2015 2 autorizovaní inšpektori ŠVPS SR.

Frekvencia kontrol vo veľkokapacitných bitúnkoch je 8 kontrol ročne, nízkokapacitné bitúny HD mali stanovenú frekvenciu 2 kontroly ročne a nízkokapacitné bitúny pre ošípané 1 kontrolu ročne.

V roku 2015 bolo vykonaných spolu 218 kontrol klasifikácie JOT HD a ošípaných. Oproti roku 2014 sa znížil počet kontrol o 22,9 % pri znížení počtu bitúnkov o 8.

Najčastejšie chyby pri kontrolách v roku 2015 boli najmä:

- nadhodnocovanie či podhodnocovanie tried mäsitosti (90x) a pretučnenosti (243x),
- opracovanie jatočného tela nezodpovedalo štandardnej úprave HD (31x), ošípané (19x),
- chýbajúce kalibrácie váh (8x),
- klasifikačné protokoly neboli k dispozícii (3x),
- nečitateľné označenie na jatočných telách (14x),
- chýbajúce kalibrácie prístrojov pre klasifikáciu ošípaných (6x),
- neoznačovanie resp. nesprávne označovanie jatočných tiel HD a ošípaných (3x),
- nevykonávanie dennej kontroly prístrojov pre klasifikáciu ošípaných (6x).

Uvedené nedostatky boli riešené uložením opatrení na mieste, ktorých plnenie bolo kontrolované pri následnej kontrole. Nesplnenie plánu kontrol klasifikácie jatočne opracovaných tiel hovädzieho dobytka a ošípaných za rok 2015 bolo zapríčinené prerušením pravidelnej kontrolnej činnosti z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v rozpočte ŠVPS SR na kontroly.

Tabuľka č. 100

Kontrola klasifikácie HD - rok 2015

Hovädzí dobytok	Počet bitúnkov	Frekvencia kontrol za rok	Minimálny počet kontrol za rok	Plánovaný počet kontrol za I. - XII. 2015	Skutočný počet kontrol za I. - XII. 2015	% plnenia
Nízkokapacitný	63	2	126	126	86	68,3
Veľkokapacitný	4	8	32	32	25	78,1
SPOLU	67		158	158	111	70,3

Nízkokapacitný bitúnok = porážka menej ako 75 ks HD za týždeň

Veľkokapacitný bitúnok = porážka viac ako 75 ks HD za týždeň

Tabuľka č. 101

Kontrola klasifikácie ošípané - rok 2015

Ošípané	Počet bitúnkov	Frekvencia kontrol za rok	Minimálny počet kontrol za rok	Plánovaný počet kontrol za I. - XII. 2015	Skutočný počet kontrol za I. - XII. 2015	% plnenia
Nízkokapacitný	49	1	49	49	70	142,9
Veľkokapacitný	12	8	96	96	37	38,5
SPOLU	61		145	145	107	73,8

Nízkokapacitný bitúnok = porážka menej ako 200 ks ošípaných za týždeň

Veľkokapacitný bitúnok = porážka viac ako 200 ks ošípaných za týždeň

Tabuľka č. 102

Skutočný počet kontrol klasifikácie hovädzieho dobytku a ošípaných

ROK 2015	HOVÄDZÍ DOBYTOK			OŠÍPANÉ		
	Počet kontrol	Veľkokapacitný bitúnok	Nízkokapacitný bitúnok	Počet kontrol	Veľkokapacitný bitúnok	Nízkokapacitný bitúnok
	január	0	0	0	0	0
február	6	1	5	9	4	5
marec	16	4	12	22	10	12
apríl	17	4	13	17	6	11
máj	10	0	10	6	1	5
jún	0	0	0	0	0	0
júl	11	0	11	9	0	9
august	0	0	0	0	0	0
september	11	0	11	7	1	6
október	16	5	11	15	5	10
november	11	6	5	11	6	5
december	13	5	8	11	4	7
SPOLU	111	25	86	107	37	70

12. Potraviny živočíšneho pôvodu

Úradné kontroly produktov živočíšneho pôvodu vykonávali príslušné orgány veterinárnej správy v roku 2015 podľa Viacročného plánu úradných kontrol vypracovaného na roky 2015- 2017 v súlade s rozhodnutím Komisie 2007/363/ES. Úradné/veterinárne kontroly produktov živočíšneho pôvodu sa vykonávali podľa zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a podľa zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov v súlade s nariadením (ES) č.882/2004 a nariadením (ES) č.854/2004 v záujme ochrany zdravia zvierat a zdravia ľudí na všetkých stupňoch potravinového reťazca [podľa nariadení (ES) č.853/2004 a 854/2004], t.j. od prvovýroby až po maloobchodný predaj.

Hlavným cieľom úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu bolo overovanie dodržiavania právnych predpisov v tejto oblasti. Špecifickými strategickými cieľmi v tejto oblasti boli:

1. Zisťovanie mikrobiologickej kontaminácie a chemickej kontaminácie (kontaminanty, rezíduá veterinárnych liekov, rezíduá pesticídov, prídavné látky)
2. Kontrola označovania potravín (alergény) v záujme ochrany zdravia spotrebiteľov
3. Ochrana spotrebiteľov pred klamaním a ilegálnymi praktikami (kontrola označovania a zloženia potravín)
4. Monitorovať riziko z mikrobiologickej kontaminácie salmonelami v záujme ochrany zdravia spotrebiteľov
5. Ochrana záujmov spotrebiteľov pred uvedením do omylu a zamedzenie falšovania potravín s nadštandardnými vlastnosťami prostredníctvom kontrol potravín s chránenými označeniami na trhu.

12.1. Úradné kontroly produktov živočíšneho pôvodu na úrovni prvovýroby

Úradné/veterinárne kontroly živočíšneho pôvodu na úrovni prvovýroby vykonávali úradní veterinári lekári regionálnych veterinárnych a potravinových správ v registrovaných produkčných chovoch mlieka, v registrovaných zberných strediskách zveriny a v schválených chovoch nosníc (produkcia vajec).

12.1.1.Prvovýroba – surové mlieko

K 31.12.2015 bolo v Slovenskej republike registrovaných 975 produkčných chovov mlieka, z toho produkčných chovov surového kravského mlieka 570, surového ovčieho mlieka 350 a surového kozieho mlieka 55. V týchto produkčných chovoch bolo vykonaných spolu 1 044 veterinárnych kontrol. V 155 produkčných chovoch boli zistené nedostatky (15,90 %), čo je zlepšenie oproti roku 2014 o 0,35 %. Najčastejšie sa zisťovali stavebno – technické nedostatky, nedostatky v dodržiavaní hygienických podmienok a nedostatky vo vedení dokumentácie. Na základe zistených nedostatkov bolo spolu uložených 418 opatrení na ich odstránenie (24 rozhodnutí v správnom konaní a 185 iných opatrení RVPS) a bolo uložených 5 pokút v hodnote 850 €.

V roku 2015 sa vykonal u prvovýrobcov zaregistrovaných na priamy predaj odber 108 vzoriek surového mlieka na rezíduá inhibičných látok, všetky vzorky vyhovovali.

12.1.2. Prvovýroba – zberné strediská zveri

K 31.12.2015 bolo v SR registrovaných 81 zberných stredísk na uchovávanie ulovenej voľne žijúcej zveri, v ktorých bolo vykonaných 153 veterinárnych kontrol. 12 nedostatkov sa zistilo v 5 zberných strediskách (6,17 %). Bolo uložených 12 opatrení na ich odstránenie.

12.1.3. Prvovýroba vajec – chovy nosníc

V roku 2015 bolo vykonaných 234 veterinárnych kontrol v prvovýrobe vajec – v schválených chovoch nosníc. Nedostatky boli zistené v 2 chovoch.

12.2. Úradné/veterinárne kontroly na úrovni výroby, spracovania a skladovania produktov živočíšneho pôvodu

12.3. Kontroly zásielok pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu

V roku 2015 sa pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu do tretích krajín vykonali veterinárne kontroly pri 1 867 zásielkach, ktoré predstavovali 23 307 258 kg.

12.4. Veterinárne kontroly v mieste určenia podľa nariadenia vlády SR č.292/2003 Z.z.

V roku 2015 bolo v SR zaregistrovaných 3 400 miest určenia a RVPS vykonali 3 504 veterinárnych kontrol zásielok produktov živočíšneho pôvodu dodávaných z ostatných členských štátov. Pri zistení nedostatkov bolo uložených 57 opatrení. Bolo uložených 10 pokút v celkovej sume 41 910 € podľa zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti. Najčastejšie zisťovanými nedostatkami boli: nedostatky, ktoré sa týkali nahlasovania zásielok 24 hodín vopred /nenahlasovanie zásielok, nepravidelné nahlasovanie).

Pri kontrolách v mieste určenia bolo v roku 2015 odobratých 746 vzoriek produktov živočíšneho pôvodu, 19 vzoriek bolo nevyhovujúcich (2,55 %).

12.5. Kontroly potravín živočíšneho pôvodu na úrovni maloobchodu

12.5.1. Kontroly potravín živočíšneho pôvodu v maloobchodných prevádzkarniach

Výsledky úradných kontrol potravín živočíšneho pôvodu vykonávané na úrovni maloobchodných predajní okrem odberu vzoriek sú spoločné s výsledkami úradných kontrol potravín rastlinného pôvodu. V roku 2015 bolo zaregistrovaných 19 028 maloobchodných prevádzkarní (v roku 2014 bolo zaregistrovaných 17 854 maloobchodných prevádzkarní), v ktorých sa uskutočnilo 34 560 úradných kontrol potravín, čo je o 7 138 kontrol menej ako v roku 2014, nedostatky boli zistené v 4 560 prevádzkarňach (23,96 % z celkového počtu prevádzkarní), čo je oproti roku 2014 zlepšenie o 8,11 %. Najviac nedostatkov sa týkalo tak ako v roku 2014 celkovej hygieny.

12.5.2. Priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov živočíšneho pôvodu, mäsa z hydiny a domácich králikov, voľne žijúcej zveri a zveriny z nej

Regionálne veterinárne a potravinové správy priebežne vykonávali registráciu na základe žiadosti prvovýrobcov a užívateľov poľovných revírov, ktorí vykonávajú priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov živočíšneho pôvodu [surové mlieko, vajcia, med, produkty akvakultúry (ryby)], mäsa z hydiny a domácich králikov, voľne žijúcej zveri a zveriny z nej. V roku 2015 bolo vykonaných 633 kontrol, nedostatky boli zistené u 12 prevádzkovateľov. V roku 2015 bol u prvovýrobcov zaregistrovaných na priamy predaj malých množstiev surového mlieka na farme vykonaný odber 108 vzoriek surového mlieka na vyšetrenie na rezíduá inhibičných látok. Rezíduá sa nezistili v žiadnej vzorke.

K 31.12.2015 bolo spolu zaregistrovaných 7 967 prvovýrobcov a užívateľov poľovných revírov. Prehľad registrácie je uvedený v tabuľke:

Tabuľka č. 103

Prehľad počtu zaregistrovaných prvovýrobcov/ užívateľov poľovných revírov podľa druhu produktov živočíšneho pôvodu dodávaných v malých množstvách

Druh produktov živočíšneho pôvodu dodávaných v malých množstvách	Počet zaregistrovaných prvovýrobcov/ užívateľov poľovných revírov
Produkty akvakultúry (ryby)	126
Surové mlieko	469
Vajcia	365
Včelí med	5 184
Mäso z hydiny zabitej na farme	187
Mäso z domácich králikov zabitých na farme	61
Voľne žijúca zver a zverina z nej	1 575
Spolu:	7 967

12.5.3. Automaty na predaj surového kravského mlieka

K 31.12.2015 bolo v Slovenskej republike 170 automatov na predaj surového kravského mlieka (k 31.12.2014 ich bolo 175).

12.5.4. Veterinárne kontroly v registrovaných prevádzkarniach pre produkty živočíšneho pôvodu

V roku 2015 bolo podľa § 39 zákona č.39/2007 Z.z. registrovaných 680 maloobchodných prevádzkarní vykonávajúcich výrobné činnosti, v ktorých bolo vykonaných 1 416 úradných kontrol. Nedostatky boli zistené v 52 prevádzkarniach (7,65 %). Najčastejšie išlo o stavebno-technické nedostatky a nedostatky v hygiene priestorov. K 31.12.2015 bolo podľa zákona č.39/2007 Z.z. registrovaných 135 skladov, v ktorých bolo vykonaných 208 úradných kontrol. Nedostatky boli zistené v 8 skladoch (5,93 %). Najčastejšími nedostatkami boli stavebno-technické nedostatky (hlavne poškodené podlahy).

12.6. Odber vzoriek

V roku 2015 bolo odobratých 6 113 vzoriek potravín živočíšneho pôvodu, 447 vzoriek (prevažne sterov) zo spracovateľských priestorov a zo zariadení na dôkaz *Listeria monocytogenes*, 40 vzoriek pitnej vody.

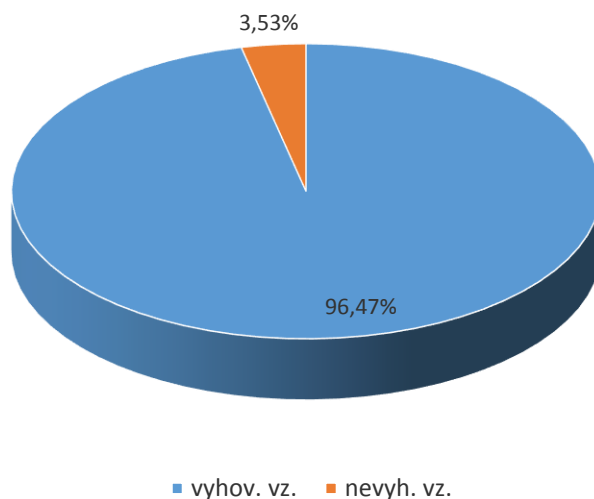
12.6.1. Odber vzoriek potravín živočíšneho pôvodu

V roku 2015 bolo odobratých spolu 6 113 vzoriek potravín živočíšneho pôvodu, nevyhovelo 216 vzoriek (3,53 %), čo je v porovnaní s rokom 2014 zlepšenie o 0,25 %. Najviac vzoriek nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám – 58 (v roku 2014 najviac vzoriek nevyhovelo požiadavkám na zloženie). Požiadavkám na označovanie nevyhovelo 54 vzoriek, požiadavkám na zloženie nevyhovelo 52 vzoriek, sensorickým požiadavkám nevyhovelo 31 vzoriek, požiadavkám na prídavné látky nevyhoveli 2 vzorky, na obsah osobitnej prísady – NaCl nevyhovelo 7 vzoriek, požiadavkám na označovanie alergénov nevyhovelo 13 vzoriek, 9 vzoriek nevyhovelo požiadavkám na kontaminanty a 1 vzorka nevyhovela iným požiadavkám. Všetky vzorky vyhoveli požiadavkám na rezíduá veterinárnych liekov.

Analýza odobratých vzoriek potravín živočíšneho pôvodu v roku 2015 je v Prílohe č.1. Prehľad vyhovujúcich a nevyhovujúcich výsledkov vyšetrení vzoriek potravín živočíšneho pôvodu v roku 2015 je v grafe 46, prehľad počtu nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu podľa vyšetrovaných ukazovateľov za rok 2015 je v grafe č.47 a prehľad počtu nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu podľa vyšetrovaných ukazovateľov za rok 2014 a 2015 je v grafe č.48:

Graf č. 46

Prehľad výsledkov vyšetrení potravín živočíšneho pôvodu v roku 2015

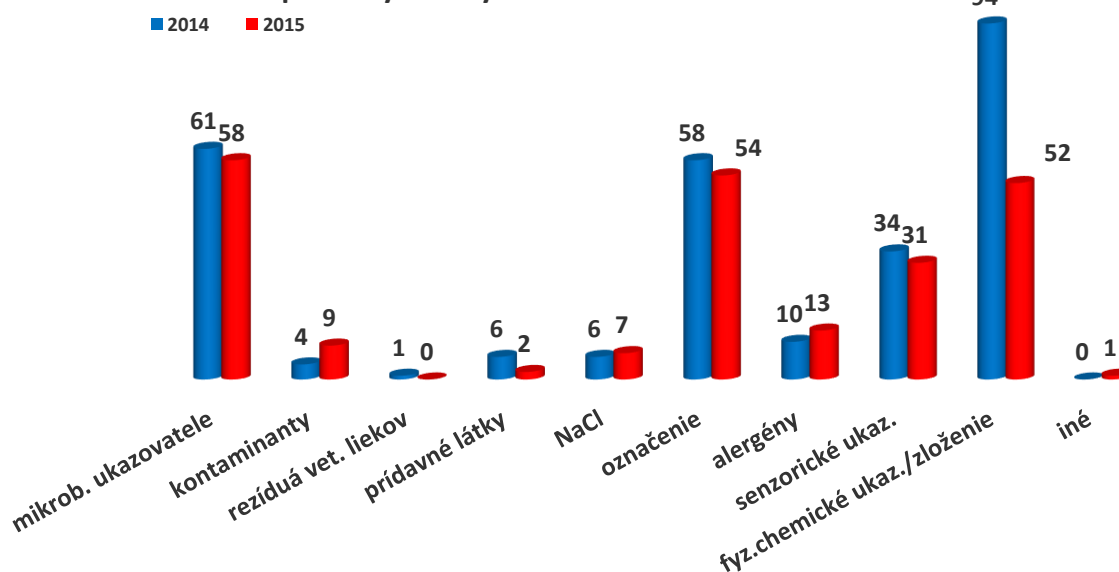
Graf č. 47

Prehľad počtu nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu podľa ukazovateľov v r. 2015

Graf č.48

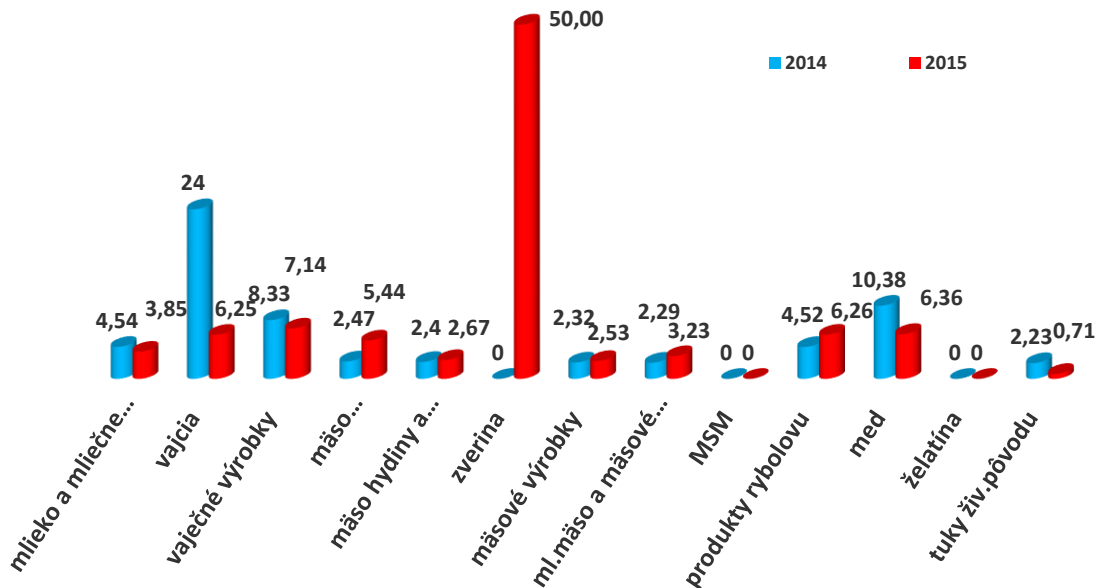
Prehľad počtov nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu podľa vyšetrených ukazovateľov v r. 2014 a 2015

Podľa jednotlivých druhov potravín živočíšneho pôvodu najvyššie percento nevyhovujúcich vzoriek bolo pri zverine (50,00 %), avšak išlo len o odber 2 vzoriek. Percento nevyhovujúcich vzoriek pri ďalších produktoch živočíšneho pôvodu bolo nasledovné: vaječné výrobky 7,14 % (odobraných bolo len 14 vzoriek), med 6,36 %, produkty rybolovu 6,26 %, vajcia 6,25%, mäso domácich kopytníkov 5,44%, mlieko a mliečne výrobky 3,85 %, mleté mäso a mäsové prípravky 3,23 %, mäso hydiny a králikov 2,67 %, mäsové výrobky 2,53 %, škvarené živočíšne tuky 0,71 %, vyhoveli všetky vzorky želatíny a mechanicky separovaného mäsa. V grafe č.49 je prehľad nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu v roku 2014 a 2015.

Graf č. 49

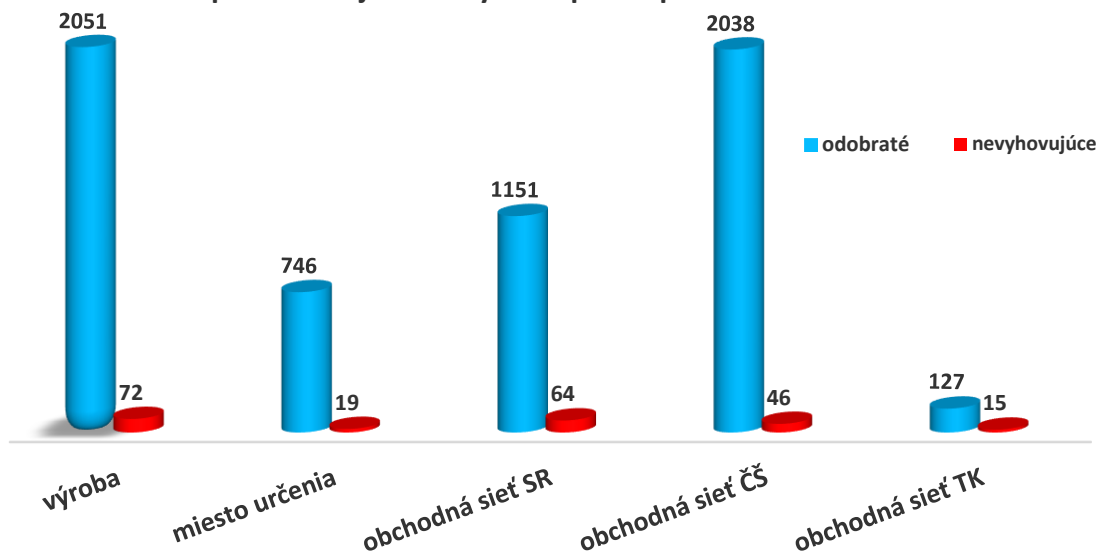
Prehľad nevyhovujúcich vzoriek potravín živ. pôvodu v r. 2014 a 2015 v %

Vzorky potravín živočíšneho pôvodu boli odoberané na všetkých stupňoch potravinového reťazca (Príloha č.2). V spracovateľských prevádzkarniach (výroba) bolo odoberatých 2 051 vzoriek, nevyhovelo 72 (3,51 %), čo je oproti roku 2014 zhoršenie o 0,38 %. V maloobchodnej sieti bolo spolu odoberatých 3 316 vzoriek, nevyhovelo 125 (3,77 %) (v roku 2014 nevyhovelo 4,77 %); z toho bolo odoberatých 1 151 vzoriek domáceho pôvodu, nevyhovelo 64 (5,56 %) (v roku 2014 8,22 %); z ostatných členských štátov bolo odoberatých a vyšetrených 2038 vzoriek, nevyhovelo 46 (2,26 %) (v roku 2014 nevyhovelo 2,88 %); z tretích krajín bolo odoberatých 127 vzoriek potravín, nevyhovelo 15 vzoriek (11,8 %) (v roku 2014 6,42 %). V mieste určenia potravín živočíšneho pôvodu pochádzajúcich z ostatných členských štátov bolo odoberatých a vyšetrených 746 vzoriek, 19 vzoriek nevyhovelo (2,55 %) (v roku 2014 nevyhovelo 1,56 %). Prehľad počtu odoberatých vzoriek a počtu nevyhovujúcich vzoriek na rôznych stupňoch potravinového reťazca v roku 2015 je uvedený v grafe č. 16. Vyhodnotenie vyhovujúcich a nevyhovujúcich vzoriek v percentách na rôznych stupňoch potravinového reťazca v roku 2015 je v grafe č.50:

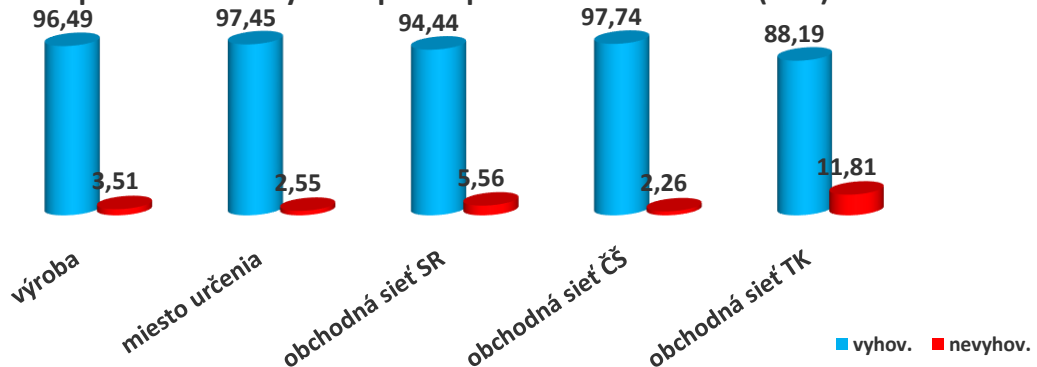
Graf č.50

Prehľad počtu odobratých vzoriek a nevyhovujúcich vzoriek potravín živ. pôvodu na jednotlivých stupňoch potr. reťazca v roku 2015

Graf č.51

Vyhodnotenie vyhovujúcich a nevyhovujúcich vzoriek potravín živ. pôvodu na rôznych stupňoch potr. reťazca v r. 2015 (v %)

12.6.2 Analýza výsledkov podľa jednotlivých druhov potravín živočíšneho pôvodu:

• **Mlieko a mliečne výrobky**

V roku 2015 bolo v rámci úradnej kontroly spolu vyšetrených 2 079 vzoriek mlieka a mliečnych výrobkov, nevyhovelo 80 vzoriek 3,85 %, čo je zlepšenie v porovnaní s rokom 2014 o 0,69 %. Z celkového počtu 2 079 vzoriek bolo vyšetrených 399 vzoriek surového mlieka a mliečnych výrobkov vyrobených so surovým mliekom, nevyhovelo 42 vzoriek (10,53%) a 1 680 vzoriek tepelne ošetrovaného mlieka a mliečnych výrobkov vyrobených z tepelne ošetrovaného mlieka, nevyhovelo 38 vzoriek (2,26 %).

Najväčší počet vzoriek nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám - 43 vzoriek (7,28 % z počtu odobratých vzoriek na mikrobiológiu). V 8 vzorkách mliečnych výrobkov sa zistila prítomnosť patogénneho mikroorganizmu *Listeria monocytogenes*. V prevažnej väčšine vzoriek (išlo o vzorky syrov vyrobených zo surového mlieka) sa zistilo prekročenie prípustného množstva mikroorganizmov *Staphylococcus aureus*, ktoré svedčia o nedodržaní hygieny prevádzky. Ani v jednej z týchto vzoriek sa však nezistila prítomnosť stafylokokového enterotoxínu.

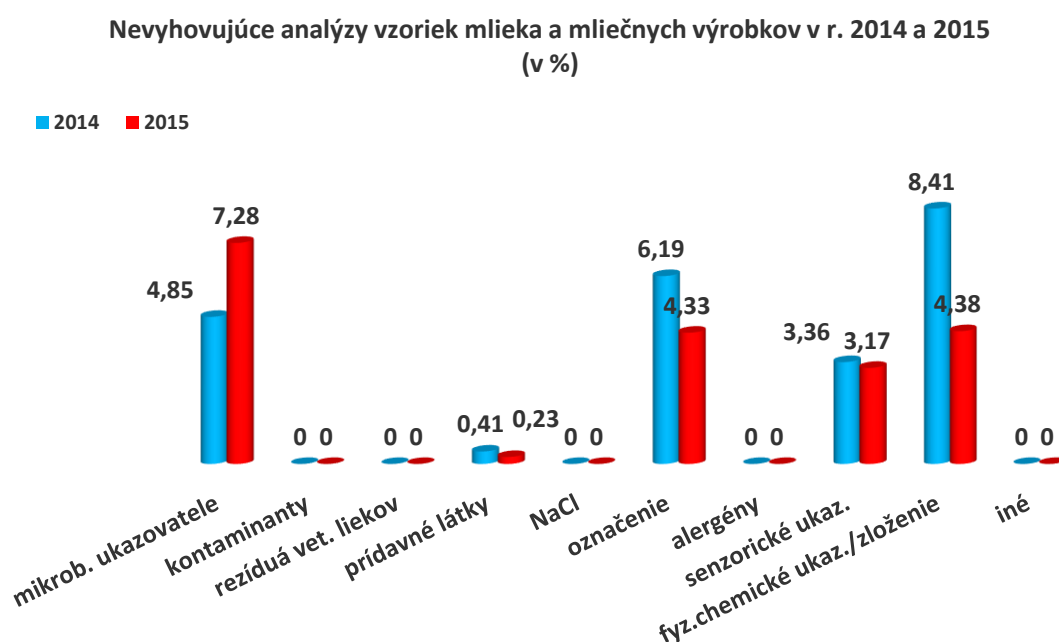
Požiadavkám na zloženie nevyhovelo 16 vzoriek (4,38 % z počtu vzoriek odobraných na zloženie).

Požiadavkám na označovanie nevyhovelo 20 vzoriek (4,33 % z počtu odobratých vzoriek). Sensorickým požiadavkám nevyhovelo 6 vzoriek (3,17 % z počtu odobratých vzoriek na sensorické hodnotenie), pričom prevažovali vzorky odobraté na základe sťažností a podnetov spotrebiteľov. Požiadavkám na prídavné látky nevyhovela 1 vzorka pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva konzervačnej látky kyseliny sorbovej v tvarohovom dezerte.

Všetky odobraté vzorky vyhoveli požiadavkám na obsah NaCl, kontaminanty, rezíduá pesticídov, rezíduá inhibičných látok/rezíduá veterinárnych liekov a požiadavkám na označovanie alergénov.

Porovnanie nevyhovujúcich analýz mlieka a mliečnych výrobkov v % v rokoch 2014 a 2015 je v grafe č. 52:

Graf č. 52

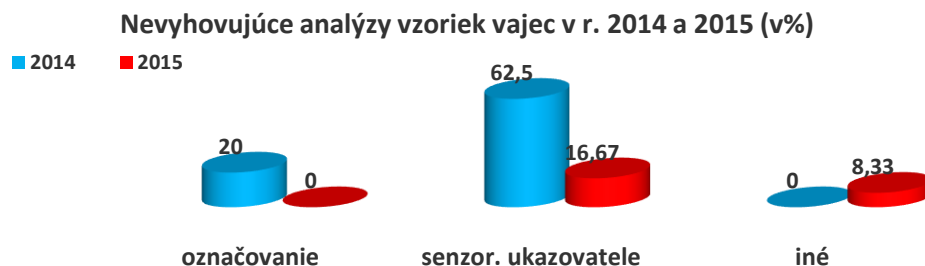

- **Vajcia a vaječné výrobky**

V rámci úradnej kontroly bolo v roku 2015 odobratých 32 vzoriek vaječnej výroby, nevyhoveli 2 vzorky (6,25 %), čo je v percentuálnom vyjadrení zlepšenie o 17,75 %. Jedna vzorka nevyhovela sensorickým požiadavkám, jedna vzorka mala nižšiu hmotnosť, ako je stanovená pre príslušnú veľkosť vaječnej výroby. Obe vzorky boli odobraté na základe sťažností a podnetov spotrebiteľov.

V rámci úradnej kontroly bolo v roku 2015 odobratých 14 vzoriek vaječných výrobkov; nevyhovela jedna vzorka (7,14 %) v znaku označovanie alergénov pre zistenie prítomnosti mliečnych proteínov. Porovnanie nevyhovujúcich analýz vaječnej výroby v % v rokoch 2014 a 2015 je v grafe č. 53:

Graf č. 53

- **Mäso domácich kopytníkov**

V roku 2015 bolo odobratých 147 vzoriek mäsa domácich kopytníkov; 8 vzoriek nevyhovelo (5,44 %), čo je zhoršenie oproti roku 2014 o 2,97 %. Všetky vzorky nevyhoveli sensorickým požiadavkám, pričom išlo o vzorky odobraté na základe podnetov a sťažností spotrebiteľov.

- **Mäso hydiny a králikov**

V roku 2015 bolo odobratých 337 vzoriek mäsa hydiny a králikov, nevyhovelo 9 vzoriek (2,67 %), čo je zhoršenie v porovnaní s rokom 2014 o 0,27 %. Najviac vzoriek – 5 (13,16 %), tak ako v roku 2014, nevyhovelo sensorickým ukazovateľom, pričom išlo hlavne o vzorky odobraté na základe podnetov a sťažností spotrebiteľov. Tri vzorky (7,50 %) nevyhoveli požiadavkám na označovanie. Jedna vzorka hydinového mäsa (2,17 %) vykazovala celkový obsah vody vyšší ako je stanovený najvyšší limit pre vyšetrený druh hydinových dielov. Všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám a požiadavkám na rezíduá veterinárnych liekov.

Porovnanie nevyhovujúcich analýz mäsa hydiny v % v roku 2014 a 2015 je uvedené v grafe č. 54:

Graf č. 54

- **Zverina**

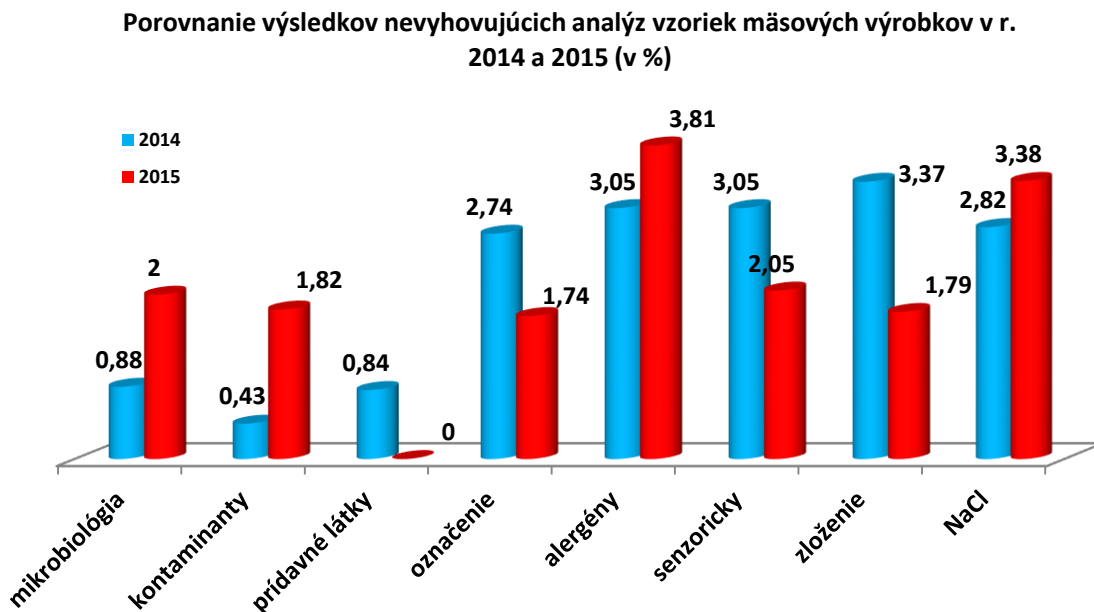
V roku 2015 boli odobraté dve vzorky zveriny, jedna vzorka (50,00 %) nevyhovela v sensorických znakoch. Vzorky boli odobraté na základe sťažnosti spotrebiteľa.

- **Mäsové výrobky**

Pri úradných kontrolách bolo v roku 2015 odobratých 2 092 vzoriek mäsových výrobkov, celkovo nevyhovelo 53 vzoriek (2,53 %), čo je oproti roku 2014 nárast o 0,21 %. Požiadavkám na označovanie nevyhovovalo 8 vzoriek (1,74 % z odobratých vzoriek). V 12 vzorkách (3,81 % zo vzoriek analyzovaných na alergény) sa preukázala prítomnosť alergénov neuvedených v označení /prítomnosť neoznačeného zeleru (1x), sójových bielkovín (9x), gluténu (2x)/. 6 vzoriek nevyhovelo požiadavkám na zloženie (1,79 % analyzovaných na ukazovatele kvality

- vo všetkých prípadoch išlo o klamlivé uvedenie množstva mäsa); prekročenie najvyššieho prípustného množstva NaCl sa zistilo v 7 vzorkách (3,38 % z vyšetrených). Požiadavkám na prídavné látky vyhovel všetky vzorky. 4 vzorky odobraté zväčša na základe podnetov spotrebiteľov (2,05 %) nevyhoveli sensorickým požiadavkám. 8 vzoriek nevyhovelo mikrobiologickým kritériám (2,00 % z vyšetrených - 6x zistenie patogénneho mikroorganizmu *Listeria monocytogenes*, 2x nález plesní). Požiadavkám na kontaminanty nevyhovelo 8 vzoriek (1,82 % z vyšetrených – neprípustný obsah PAU).

Graf č. 55

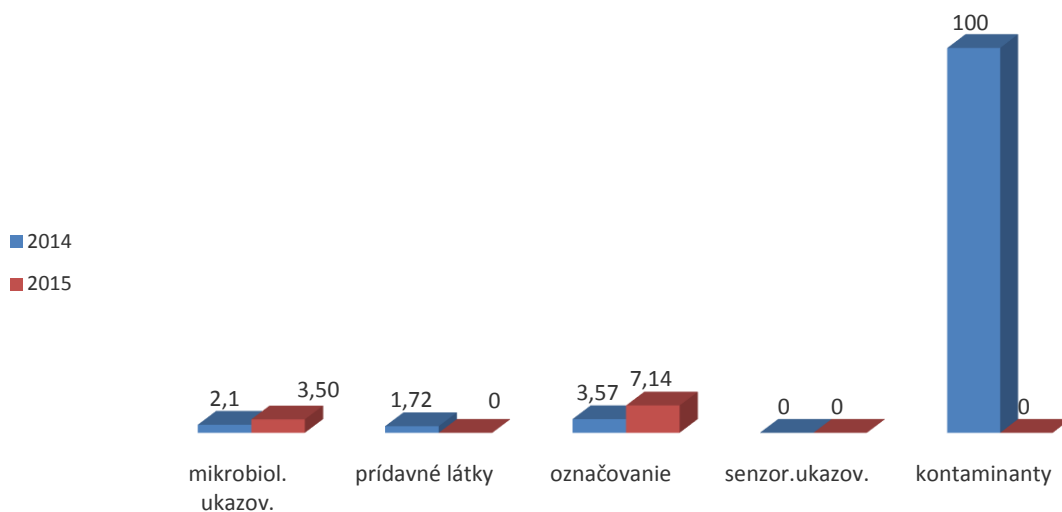

- **Mleté mäso a mäsové prípravky, mechanicky separované mäso**

V roku 2015 bolo v rámci úradnej kontroly odobratých 310 vzoriek **mletého mäsa a mäsových prípravkov** a 10 vzoriek **mechanicky separovaného mäsa**. Všetky vzorky mechanicky separovaného mäsa boli vyhovujúce. Nevyhovelo 10 vzoriek mletého mäsa a mäsových prípravkov (3,23 %), čo je zhoršenie oproti roku 2014 o 0,94 %. 7 vzoriek (3,50 %) nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám pre zistenie prítomnosti salmonel. 3 vzorky nevyhoveli pre označovanie (ťažko čitateľné – nevyhovujúca stredná výška písma, chýbal návod na prípravu/použitie, chýbal dátum zmrazenia a označovanie nebolo v slovenskom jazyku). Porovnanie nevyhovujúcich analýz mäsových prípravkov a mletého mäsa v rokoch 2014 a 2015 je v grafe č. 56.

Graf č. 56

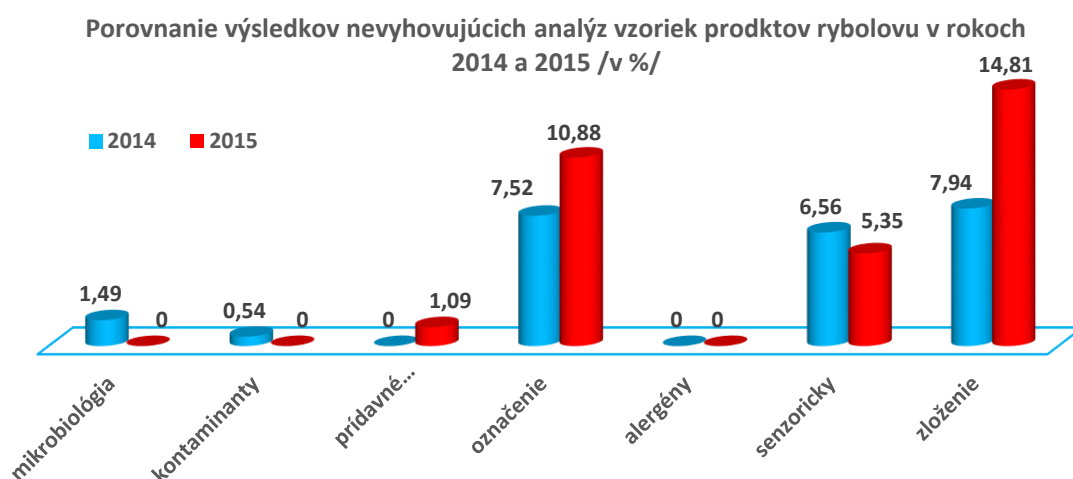
Nevyhovujúce analýzy vzoriek mletého mäsa a mäsových prípravkov v rokoch 2014 a 2015 (v %)

• Produkty rybolovu

V rámci úradnej kontroly bolo v roku 2015 vyšetrených spolu 575 vzoriek produktov rybolovu, z toho nevyhovujúcich bolo 36 vzoriek (6,26 %). Najviac nevyhovujúcich vzoriek (10 %) sa vyskytlo u nespracovaných produktov rybolovu. Najčastejšie porušenými ukazovateľmi boli požiadavky na zloženie: 16 vzoriek (14,81 % z vyšetrených) - išlo o klamlivé deklarovanie pevného podielu u glazúrovaných rýb a obsah rybieho mäsa v obalovaných produktoch. Požiadavkám na označovanie nevyhovovalo 16 vzoriek (10,88 %). Organoleptické nedostatky sa zistili v 3 vzorkách (5,35 %). Jedna vzorka (1,09 %) nevyhovela požiadavkám na obsah konzervačných prídavných látok.

Graf č. 57

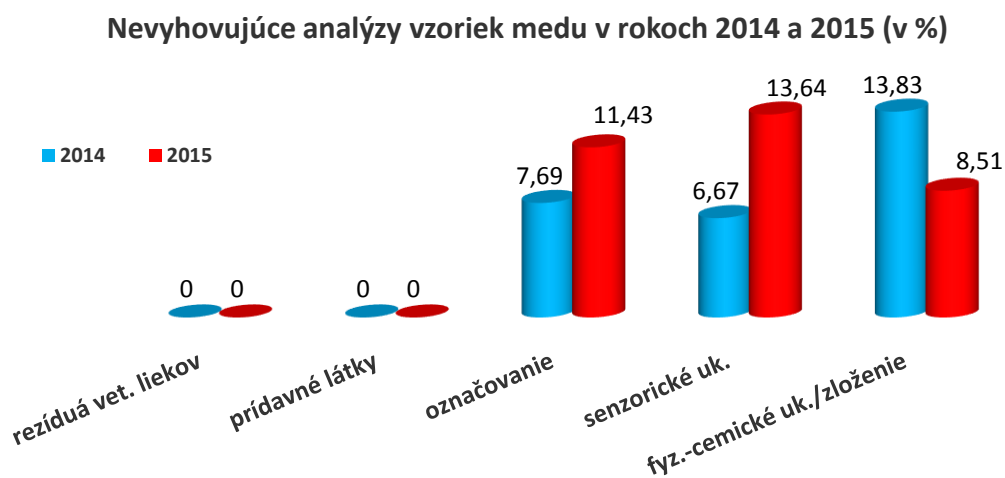
• Med

V roku 2015 bolo odobratých 220 vzoriek včelieho medu; 14 vzoriek (6,36 %) bolo nevyhovujúcich. Oproti roku 2014 ide o zlepšenie o 4,02 %. Hlavnou príčinou nevyhovujúcich vzoriek (tak ako v rokoch 2013 a 2014) bolo nedodržanie požiadaviek na zloženie (nevyhovelo

12 vzoriek, čo je 8,51 % z počtu vzoriek odobratých na zloženie), pričom najčastejšie zisťovanými nedostatkami bolo prekročenie limitu pre sacharózu, zistenie prítomnosti farbiva E 150d (amoniak sulfitový karamel) a prekročenie požiadaviek na množstvo hydroxymetylfurfuralu. 4 vzorky nevyhoveli požiadavkám na označovanie (11,43 % zo vzoriek odobratých na označovanie – 2x med nebol označený vôbec, 1x nebolo označenie v slovenskom jazyku; v jednom prípade išlo o medový výrobok s kakaovou príchuťou, u ktorého chýbalo označenie zloženia) a 3 vzorky senzoričným požiadavkám (13,64 % z vzoriek odobratých na senzoričné vyšetrenie). V roku 2015, tak ako v roku 2014, sa v žiadnej vzorke nezistili rezíduá veterinárnych liekov.

Porovnanie nevyhovujúcich analýz medu v roku 2014 a 2015 je v grafe č. 58.

Graf č. 58

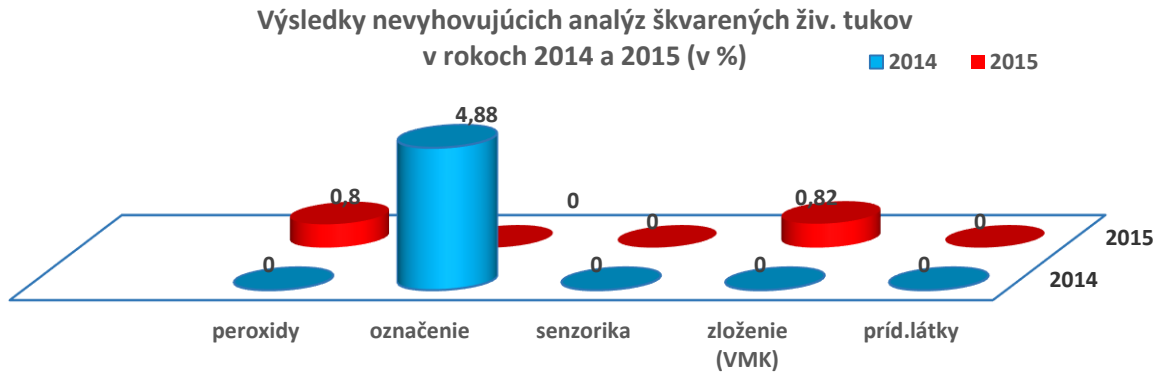
- **Želatína**

V roku 2015 bolo odobratých 12 vzoriek želatíny na ľudskú spotrebu. Všetky vzorky vyhovovali.

- **Škvarené živočíšne tuky**

V roku 2015 bolo v rámci úradnej kontroly odobratých 283 vzoriek škvarených živočíšnych tukov; nevyhoveli 2 vzorky (0,71 %) – jedna pre nesplnenie normy pre voľné masťné kyseliny a jedna pre prekročenie normy pre peroxidy.

Graf č. 59

12.6.3. Odber vzoriek zo spracovateľských priestorov a zo zariadení na dôkaz *Listeria monocytogenes*

V prevádzkarniach, ktoré vyrábajú potraviny živočíšneho pôvodu určené na priamu spotrebu, ktoré môžu predstavovať riziko *Listeria monocytogenes* pre verejné zdravie, bolo v roku 2015 v súlade s nariadením Komisie (ES) č.2073/2005 o mikrobiologických kritériách pre potraviny v platnom znení odobratých 447 vzoriek zo spracovateľských priestorov a zo zariadení na dôkaz *Listeria monocytogenes*. 9 vzoriek bolo pozitívnych (2,01 %). Boli nariadené opatrenia.

12.6.4. Odber vzoriek pitnej vody

V prevádzkarniach, v ktorých pri výrobe potravín živočíšneho pôvodu sa pridáva pitná voda a ľad vyrobený z pitnej vody a v ostatných prevádzkarniach, ktoré vyrábajú produkty živočíšneho pôvodu, bolo v roku 2015 odobratých 40 vzoriek pitnej vody. 2 vzorky nevyhoveli (5,00 %) – jedna vzorka v mikrobiologických ukazovateľoch a jedna vzorka vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch.

12.7. Cielené kontroly a osobitné kontroly produktov živočíšneho pôvodu

12.7.1.Cielené kontroly produktov živočíšneho pôvodu

V roku 2015 bolo vykonaných 8 cieľných kontrol produktov živočíšneho pôvodu:

- Cielená kontrola povinných údajov pri označovaní čerstvého, chladeného a mrazeného mäsa z hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec a kôz
- Cielená kontrola zameraná na slepačie vajcia - Veľká noc 2015
- Cielená kontrola medu
- Cielená kontrola – VEĽKÁ NOC 2015
- Cielená kontrola hygienických procesov pri jatočnom opracovaní tiel domácich kopytníkov na schválených bitúnkoch
- Cielené sledovanie Vianoce 2015
- Cielená kontrola bryndze (jún 2015)
- Cielená kontrola bryndze (november 2015)

- **Cielená kontrola povinných údajov pri označovaní čerstvého, chladeného a mrazeného mäsa z ošípaných, oviec, kôz a hydiny**

Vzhľadom na uplatňovanie VYKONÁVACIEHO NARIADENIA KOMISIE (EÚ) č. 1337/2013 od 1. apríla 2015, ktorým sa stanovujú pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011, pokiaľ ide o uvedenie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu pre čerstvé, chladené a mrazené mäso z ošípaných, oviec, kôz a hydiny v termíne od 7.4. - 30.4.2015 ŠVPS SR nariadila cielenú kontrolu. Takto bolo skontrolovaných 359 prevádzkarní, pričom nedostatky boli zistené v 31 predajniach maloobchodu. Na mieste bolo uložených 30 opatrení a v troch prípadoch bola v správnom konaní uložená pokuta 2300 Eur. Vyhodnotenie je v tabuľke č. 104:

Tabuľka č. 104

Zistené nedostatky na etikete	Bravčové mäso	Hydinové mäso
Chýbali všetky povinné údaje	11	7
Zavádzajúce údaje (na etikete uvedený pôvod EÚ, na dodacom liste uvedený pôvod Belgicko)	1	
Chýbal kód dávky	5	3
Chýbal údaj o krajine (chované v)	3	
Chýbala etiketa na prepravnom obale	1	
Chýbali povinné údaje na výveske pri chladiacej vitríne pre konečného spotrebiteľa	5	3
Etiketa na prepravných obaloch uvedená v Poľskom jazyku	1	2
Spolu	27	15

- **Cielená kontrola zameraná na slepačie vajcia - Veľká noc 2015**

Cielená kontrola bola zameraná na slepačie vajcia, ktoré sú uvádzané na trh v Slovenskej republike prostredníctvom maloobchodu (predajne, supermarkety), veľkoobchodu (veľkoobchodné predajne), ambulantného predaja a prostredníctvom miest určenia. Súčasne regionálne veterinárne a potravinové správy vykonávali úradné kontroly v rámci svojej pôsobnosti v triediarňach vajec, ktoré boli zamerané na slepačie vajcia pochádzajúce z chovov SR, ako aj iných členských štátov, ktoré sa v predmetných triediarňach triedili a balili. Predmetom úradnej kontroly boli aj miesta určenia, distribučné sklady a dodávatelia slepačích vajec.

Cieľom kontroly bolo overenie výsledovateľnosti v zmysle nariadenia (ES) č.178/2002 a vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č.931/2011 - overenie pôvodu slepačích vajec, tzn. či pochádzajú zo schválených prevádzkarní pre chov nosníc, ktoré spĺňajú požiadavky príslušnej legislatívy EÚ a sú uvedené na príslušných zoznamoch schválených chovov nosníc. Pri úradných kontrolách sa overoval aj súlad označení spotrebiteľských obalov s príslušnou legislatívou EÚ.

Kontroly v maloobchode a pri ambulantnom predaji boli zamerané na kontrolu dokladov o pôvode vajec, množstvách dodávaných vajec, kontrolu označovania spotrebiteľských obalov, kontrolu dodržiavania dátumu minimálnej trvanlivosti pri predaji, kontrolu označovania vajec kódom výrobcu, kontrolu teploty pri skladovaní a predaji, kontrolu hygieny predaja, kontrolu hygieny budov a vozidiel poskytujúcich ambulantný predaj. Kontroly v triediarňach boli zamerané na kontroly dokladov o pôvode vajec, množstvách dodávaných

vajec, kontroly označenia vajec kódom výrobcu, kontroly označenia na spotrebiteľských obaloch po zabalení vajec, kontrolu teploty pri skladovaní a preprave, kontrolu hygieny manipulácie, kontrolu hygieny budov, priestorov a zariadení. Kontroly v miestach určenia zásielok a skladoch boli zamerané na kontroly dokladov o pôvode vajec, množstvách dodávaných vajec, kontroly označenia vajec kódom výrobcu, kontroly údajov uvádzaných na prepravných obaloch, kontroly označenia na spotrebiteľských obaloch, kontrolu teploty pri skladovaní a preprave, kontrolu hygieny manipulácie, kontrolu hygieny budov, priestorov a zariadení. Pri úradných kontrolách sa vzorky vajec neodoberali.

Tabuľka č. 105

Kontroly v obchodnej sieti	Počet úradných kontrol v obchodnej sieti	Počet zistených nedostatkov	Zistený nedostatok
Ambulantný predaj	3	0	0
Stánkový predaj	4	0	0
Predaj na trhovisku	2	0	0
Malé predajne	181	1	stavebnotechnický stav: nevyhovujúca príjmová rampa
Stredné predajne	343	0	0
Hypermarkety a supermarkety	129	0	0
Spolu	662	1	1

Tabuľka č. 106

Kontroly u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov	Počet úradných kontrol u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov	Počet zistených nedostatkov	Zistený nedostatok
Triediarne vajec	39	0	0
Producenti vajec	53	0	0
Triediarne vajec	39	0	0
Baliarne vajec	5	0	0
Dopravcovia a distribútori	6	0	0
Spolu	142	0	0

Tabuľka č. 107

Kontroly v miestach určenia a skladoch	Počet úradných kontrol v miestach určenia a v skladoch	Počet zistených nedostatkov	Zistený nedostatok
Veľkoobchodný sklad	45	0	0
Veľkoobchodný sklad – zmiešaný tovar	84	1	na dodacích listoch nebola uvedená prevádzka z ktorej boli vajcia vyskladnené
Spolu	129	1	1

- **Cielená kontrola medu**

Cielená kontrola bola zameraná na medy, ktoré boli uvádzané na trh prostredníctvom maloobchodu (predajne, supermarkety, veľkoobchodné predajne) a prostredníctvom baliarní medu.

Kontroly v maloobchode a u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov boli zamerané na kontrolu dokladov o pôvode medu, kontrolu označenia spotrebiteľských obalov a zároveň sa vykonával aj úradný odber vzoriek. Úradné kontroly vykonávali vybrané regionálne veterinárne a potravinové správy tak, aby sa pokryl plánovaný odber vzoriek, ktoré boli cielene odoberané na laboratórne vyšetrenie na rezíduá veterinárnych liekov.

V rámci cielenej kontroly bolo spolu vykonaných 8 úradných kontrol. V baliarňach medu boli vykonané 3 úradné kontroly. V maloobchode bolo vykonaných 5 úradných kontrol. Pri úradných kontrolách neboli zistené nedostatky.

Tabuľka č. 108

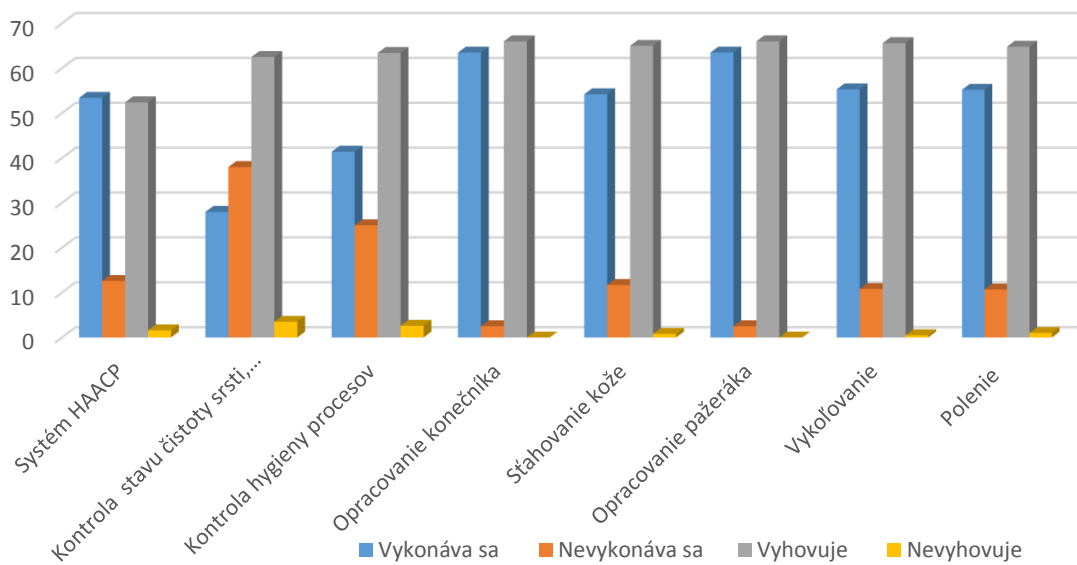
Druh medu	Výrobca	Krajina pôvodu	Výsledok skúšok na rezídua veterinárnych liekov
Kvetový med	Vyrobené pre Lidl SR, v.o.s.	Maďarsko	negatívny
Med kvetový	Vyrobené pre Lidl SR, v.o.s.	Zmes medov z EÚ a mimo EÚ	negatívny
Med kvetový	Vyrobené pre Lidl SR, v.o.s.	Zmes medov z EÚ a mimo EÚ	negatívny
Včelí med kvetový	Slovenská republika	Slovensko	negatívny
Včelí med kvetový	Slovenská republika	Slovensko	negatívny
Med medovicový z Toskánska	Nemecká spolková republika	Taliano	negatívny
Egejský medovicový med z borovice	Nemecká spolková republika	Turecko	negatívny
Včelí med kvetový	Slovenská republika	Zmes medov z EÚ a mimo EÚ	negatívny
Včelí med agátový	Slovenská republika	Slovensko	negatívny
Kvetový včelí med	Slovenská republika	Slovensko	negatívny
Včelí med agátový á 650 g	Slovenská republika	Poľsko	negatívny
Včelí med kvetový á 950 g	Slovenská republika	Zmes medov z EÚ a mimo EÚ	negatívny
Med kvetový	Česká republika	Zmes medov z EÚ a mimo EÚ	negatívny
Včelí med kvetový	Slovenská republika	Slovensko	negatívny
Včelí med zmiešaný lesný	Slovenská republika	Zmes medov z EÚ	negatívny

-
-
-
- **Kontrola hygienických procesov pri jatočnom opracovaní tiel domácich kopytníkov na schválených bitúnkoch**

V mesiaci september 2015 bola vykonaná cieľená kontrola hygienických procesov v prípade hovädzieho dobytku a oviec na 66 schválených bitúnkoch a v prípade ošípaných na 34 bitúnkoch. Výsledky sú uvedené v grafoch č.60 a 61.

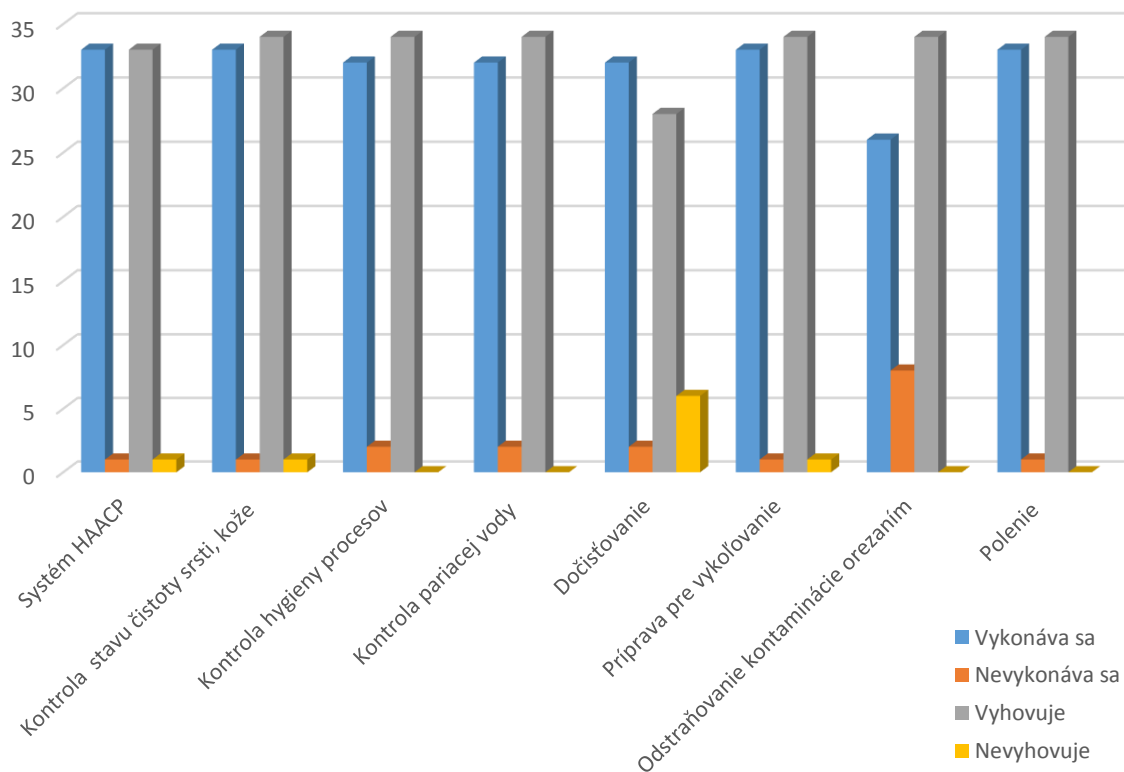
Graf č. 60

Čistota zvierat a vizuálna úradná kontrola hygieny procesu a technologického opracovania jatočných tiel hovädzieho dobytku 2015

Graf č. 61

Čistota zvierat a vizuálna úradná kontrola hygieny procesu a technologického opracovania jatočných tiel ošípaných 2015

- **Cielené kontroly bryndze**

V roku 2015 sa uskutočnili dve cielené kontroly bryndze zamerané na zloženie – obsah ovčieho syra v bryndzi. V obchodnej sieti bolo spolu odobratých 26 vzoriek bryndze, nevyhovelo 5 vzoriek (17,24 %).

12.7.2. Osobitné kontroly

- Kontroly v súvislosti s povoľovaním výnimiek z uplatňovania maximálnych hodnôt obsahu polycyklických aromatických uhľovodíkov výrobcami tradične údeného mäsa a mäsových výrobkov
- Koordinovaný plán kontrol pravosti medu v zmysle Odporúčania Komisie zo dňa 12.marca 2015
- Koordinovaný plán kontrol náhrady druhov rýb v zmysle Odporúčania Komisie zo dňa 12.marca 2015
- Monitoring antimikrobiálnej rezistencie v roku 2015
- Úradné kontroly potravín vykonané inšpektormi s celoslovenskou pôsobnosťou v obchodnej sieti a skladoch, zamerané na ochranu spotrebiteľov pred zdravotne nebezpečnými a nekvalitnými potravinami.

- **Kontroly v súvislosti s povoľovaním výnimiek z uplatňovania maximálnych hodnôt obsahu polycyklických aromatických uhľovodíkov výrobcom tradične údeného mäsa a mäsových výrobkoch**

Zmenou nariadenia Komisie (ES) č.1881/2006 Európska komisia doplnila v článku 7 svojím nariadením (EÚ) č. 1327/2014 nový odsek 6, ktorým odchylné od článku 1 nariadenia 1881/2006 umožnila niektorým členským štátom a medzi nimi aj Slovenskej republike povoliť uvádzanie na svojom trhu tradične údeného mäsa a údených mäsových výrobkov, údených na ich území a určených na spotrebu na ich území s hodnotami PAU vyššími ako hodnoty stanovené v bode 6.1.4 prílohy nariadenia Komisie (ES) 1881/2006, za predpokladu, že uvedené výrobky sú v súlade s maximálnymi hodnotami obsahu platnými pred 1. septembrom 2014, t. j. 5,0 µg/kg pre benzo(a)pyrén a 30,0 µg/kg pre sumu benzo(a)pyrénu, benz(a)antracénu, benzo(b)fluoranténu a chryzénu. K 31.12.2015 regionálne veterinárne a potravinové správy na základe žiadosti a vykonanej úradnej kontroly povolili 24 prevádzkovateľom potravinárskych podnikov uvádzať na trh v SR tradične údené mäso a údené mäsové výrobky. Výnimka z uplatňovania nižších maximálnych hodnôt obsahu PAU sa týka len malých lokálnych a regionálnych výrobcov mäsových výrobkov údených tradičným spôsobom, a to menovite týchto výrobkov: klobásy (domáce, gazdovské, údené, s miestnym prívlastkom, a pod.) údenej slaniny, údeného soleného mäsa. Ide výlučne o výrobky údené „klasickým“ spôsobom s vyvíjaním dymu spaľovaním dreva na rošte, údené zvyčajne do tmavohnedej farby na povrchu, pri ktorých ani pri uplatňovaní správnej hygienickej praxe pri údení tradičným spôsobom nie je možné dodržať ihneď od 1. 9. 2014 nové prísnejšie limity.

- **Koordinovaný plán kontrol pravosti medu v zmysle Odporúčania Komisie zo dňa 12.marca 2015**

V zmysle odporúčania Európskej komisie zo dňa 12. marca 2015 o koordinovanom pláne kontrol s cieľom stanoviť mieru rozšírenia podvodných praktík pri predaji určitých potravín bolo od 1. júna do 15. júla 2015 v rámci koordinovaného plánu kontrol pravosti medu odobraných spolu 62 vzoriek medu na rôznych stupňoch dodávateľského reťazca. Všetky vzorky, ktoré boli doposiaľ vyšetrené /38 vybraných, väčšinou podozrivých vzoriek medu, sa bude vyšetrovať izotopovou analýzou LC/IRMS v Nemecku do konca júna 2016/ vyhovel legislatívnym požiadavkám. V jednej vzorke lesného medu bola zistená nepovolená prítomnosť farbiva E 150d. Išlo o vzorku zmesi medu pôvodom z krajín EÚ a mimo EÚ. Podrobnosti sú uvedené v časti Laboratórna diagnostika.

- **Koordinovaný plán kontrol náhrady druhov rýb v zmysle Odporúčania Komisie zo dňa 12.marca 2015**

V zmysle odporúčania Európskej komisie zo dňa 12. marca 2015 o koordinovanom pláne kontrol s cieľom stanoviť mieru rozšírenia podvodných praktík pri predaji určitých potravín, bolo od 1. júna do 15. júla 2015 v rámci koordinovaného plánu kontrol náhrady druhov rýb (cieľom bolo zistiť, či druhy rýb, zistené v produktoch rybolovu a akvakultúry, sú v súlade s druhmi, deklarovanými na označení alebo v iných informáciách pre spotrebiteľa), inšpektormi RVPS odobratých na rôznych stupňoch distribučného reťazca 55 úradných vzoriek. Do koordinovaného plánu boli zapojené aj RÚVZ, ktoré vykonali odber 13 vzoriek rýb v zariadeniach spoločného stravovania. U troch analyzovaných vzoriek bolo zistené porušenie legislatívy - v prípade 2 vzoriek filé štiky morskej a 1 vzorky filé tresky aljašskej bol na označení uvedený iný druh ryby. Podrobnosti sú uvedené v časti Laboratórna diagnostika.

- **Monitoring antimikrobiálnej rezistencie**

Na základe Vykonávacieho rozhodnutia Komisie č. 2013/652/EÚ o monitorovaní a ohlasovaní antimikrobiálnej rezistencie u zoonotických a komenzálnych baktérií bol v roku 2015 vykonaný monitoring antimikrobiálnej rezistencie izolátov salmonel získaných zo sterov z jatočných tiel ošípaných, izolátov *Escherichia coli* (*E.coli*) a *E.coli* produkujúcich širokospektrálne beta-laktamázy (ESBL)/ beta-laktamázy typu AmpC zo vzoriek slepého čreva ošípaných a izolátov *E. coli* produkujúcich ESBL /AmpC enzýmy v bravčovom mäse a hovädzom mäse v maloobchodnej sieti. Odber vzoriek vykonali inšpektori príslušných RVPS na bitúnkoch a v maloobchodnej sieti. Izoláty salmonel boli získané zo vzoriek z povrchov jatočných tiel ošípaných na bitúnkoch odobratých v rámci úradných kontrol pri testovaní zhody s mikrobiologickým kritériom hygieny procesu *Salmonella* spp. podľa Nariadenia Komisie (EÚ) č.2073/2005.

Spolu bolo odobratých 131 vzoriek slepého čreva ošípaných z domácich chovov na vybraných 8 bitúnkoch, z ktorých bolo získaných 116 izolátov komenzálnych *E.coli* a 59 izolátov *E.coli* produkujúcich ESBL/AmpC enzýmy.

V maloobchodnej sieti bolo odobratých 150 vzoriek čerstvého bravčového mäsa a 150 vzoriek čerstvého hovädzieho mäsa, ktoré boli vyšetované na prítomnosť *E.coli* produkujúce ESBL/AmpC enzýmy. Zo vzoriek bravčového mäsa bolo získaných 5 izolátov a zo vzoriek hovädzieho mäsa bolo získaných 5 izolátov.

10 izolátov salmonel, 85 izolátov komenzálnych *E.coli* a 68 izolátov *E.coli* produkujúcich ESBL/AmpC enzýmy bude testovaných na citlivosť na určené antimikrobiálne látky.

Podrobnosti sú uvedené v časti Laboratórna diagnostika.

- **Úradné kontroly potravín vykonané inšpektormi s celoslovenskou pôsobnosťou v obchodnej sieti a skladoch, zamerané na ochranu spotrebiteľov pred zdravotne nebezpečnými a nekvalitnými potravinami.**

Inšpektori ŠVPS SR v spolupráci s poverenými inšpektormi RVPS, v roku 2015 vykonali 180 úradných kontrol potravín zameraných na ochranu spotrebiteľov pred zdravotne nebezpečnými a nekvalitnými potravinami.

Tabuľka č. 108

Vyhodnotenie úradných kontrol potravín:

	Počet úradných kontrol	Počet úradných kontrol so zistenými nedostatkami	Percentuálne vyhodnotenie úradných kontrol so zistenými nedostatkami
Hyper a supermarkety	167	155	92,8 %
Stredné predajne	13	13	100 %
Spolu	180	168	93,3 %

Pri úradných kontrolách potravín boli najčastejšie zisťované nedostatky:

- nevyhovujúca hygiena skladovania a predaja potravín,
- nevyhovujúca hygiena prevádzkarní, technologických zariadení,

- nedostatočná DDD, výskyt škodcov,
- predaj potravín po dobe spotreby alebo po dobe minimálnej trvanlivosti,
- predaj potravín nevhodných na ľudskú spotrebu, hlavne hnilého a plesnivého ovocia a zeleniny,
- nedodržanie teplotných režimov v mraziacich a chladiacich zariadeniach,
- v označovaní potravín – nesprávne, nedostatočné, klamlivé
- poškodený obal, narušené vákuové balenie

Počas kontrol boli odobraté 4 vzorky, z ktorých 3 nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy:

- 2x v označovaní - nebol uvedený opisný názov výrobku
- 1x nevhodné na ľudskú spotrebu - na povrchu súvislý porast šedočiernej plesne, čo bolo potvrdené mykologickým nálezom (Penicillium, Rhizopus).

12.8. Politika kvality

Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, § 9a odsek (8) „Úradnú kontrolu poľnohospodárskych výrobkov a potravín s chráneným označením pôvodu (CHOP), s chráneným zemepisným označením (CHZO) alebo s označením zaručenej tradičnej špeciality (ZTŠ) spĺňajúcich požiadavky podľa osobitných predpisov vykonávajú orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy“.

Pri bežných plánovaných úradných kontrolách v obchodnej sieti inšpektori úradnej kontroly potravín preto v roku 2015 vykonávali kontroly, ktorých predmetom bolo:

- 1 kontrola, či sa v predajni vyskytujú výrobky s CHOP, CHZO alebo ZTŠ, prípadne dvoch mäsových výrobkov „Liptovská saláma“ a „Spišské párky“, ktoré sú ZTŠ aj kontroly uplatňovania ochrany výhrady názvu
- 2 uvedenie podrobných údajov o výskyte takýchto výrobkov do záznamu z úradnej kontroly (Presný originálny názov výrobku, výrobca, druh výrobku, druh použitého symbolu a pod.)
- 3 následné overenie v elektronickej databáze EÚ „DOOR“ oprávnenosť použitia loga na výrobkoch
- 4 v prípade zistenia neoprávneného použitia loga na výrobku vykonanie v predajni dodatočnej úradnej kontroly
- 5 v prípade pozitívnych zistení RVPS zaslanie na ŠVPS SR kópie záznamov z dodatočných úradných kontrol
evidencia kontroly aj do elektronickej databázy kontrolnej činnosti.

V roku 2015 pri 1 264 vykonaných kontrolách boli zistené potraviny živočíšneho pôvodu s označením CHOP, CHZO alebo ZTŠ. Pri týchto kontrolách bolo spolu prekontrolovaných 2 637 výrobkov živočíšneho pôvodu, z toho 565 výrobkov s označením CHOP, 1 563 výrobkov s označením CHZO a 509 výrobkov ZTŠ vrátane výrobkov s výhradou názvu. Nedostatky neboli zistené.

12.9. Kontroly označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa podľa nariadenia (ES) č. 1760/2000/ES zo 17. júla 2000, ktorým sa zavádza systém pre identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytku a ktoré sa týka označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa

12.9.1. Kontroly označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa – povinné údaje

Spolu v Slovenskej republike bolo v roku 2015 kontrolovaných 2 546 subjektov, u ktorých bolo spolu vykonaných 3 903 kontrol.

Na 91 bitúnkoch, ktoré sú schválené na zabíjanie hovädzieho dobytku, sa počas roku 2015 vykonalo spolu 209 kontrol označovania hovädzieho mäsa a produktov z neho, pri ktorých neboli zistené nedostatky.

Bolo kontrolovaných 240 rozrábkarní, kde sa v roku 2015 vykonalo spolu 587 kontrol, pri ktorých sa zistilo 7 nedostatkov: dva nedostatky v povinných údajoch na etikete, dva nedostatky v registračnom systéme vstupov a výstupov tiel a štvrtí hovädzieho dobytku /hovädzieho mäsa, jeden nedostatok pri spätnej vysledovateľnosti a dva nedostatky v korelácii obchodných dokladoch: príjem – výstup.

V 69 skladoch mäsa sa vykonalo spolu 116 kontrol označovania hovädzieho mäsa a produktov z neho. Zistený bol jeden nedostatok v povinných údajoch na etikete.

V maloobchodných predajniach a v obchodných reťazcoch bolo kontrolovaných spolu 2 146 subjektov a vykonaných 2 991 kontrol. Pri kontrolách sa spolu zistilo 30 nedostatkov: identifikácia tiel, alebo štvrtí pri príjme – 7x, povinné údaje na etikete – 11x, registračný systém vstupov a výstupov – 5x, obchodné doklady – 2x, nedostatky pri spätnej vysledovateľnosti – 5x.

Bolo vydaných 15 opatrení na mieste podľa § 14 zákona č.39/2007 Z.z., začaté boli 2 správne konania, uložených bolo 9 pokút.

12.10. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu z jatočných tiel hovädzieho dobytku, oviec a kôz

12.10.1. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu na schválených bitúnkoch

V roku 2015 vykonali úradní veterinárni inšpektori RVPS kontroly na 104 schválených bitúnkoch spolu 171 kontrol zameraných na odstraňovanie a likvidáciu (ŠRM) z jatočných tiel hovädzieho dobytku, oviec a kôz. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

12.10.2. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu (ŠRM) v rozrábkarniach

V 21 prevádzkach, ktoré sú schválené na rozrábanie hovädzieho mäsa s obsahom ŠRM (lebka okrem čeľuste vrátane mozgu, očí a miechy zvierat starších ako 12 mesiacov u zvierat pochádzajúcich z členských štátov EU so štatútom zanedbateľného rizika BSE), v 6 prevádzkarniach schválených na odoberanie mäsa z hláv hovädzieho dobytku staršieho ako 12 mesiacov a v niektorých rozrábkarniach, ktoré schválenie nemajú, bolo v roku 2015

vykonaných spolu 74 kontrol. Pri týchto kontrolách odstraňovania ŠRM v rozrábkarniach bol zistený jeden nedostatok a to chýbajúce školenie zamestnancov na odstraňovanie ŠRM.

12.11. Domáce zabíjačky

Na základe národnej legislatívy (§ 23 ods. 1) zákona č. 39/2007 Z. z. a metodických usmernení ŠVPS SR bolo v roku 2015 nahlásených 469 domácností, v ktorých sa vykonalo 684 domácich zabíjačiek ošípaných. V oblastiach so zvýšeným rizikom výskytu svalovca bolo odobraných spolu 172 vzoriek z bráničných pilierov u ošípaných na laboratórne vyšetrenie trichinelózy. Všetky vyšetrenia boli negatívne.

V roku 2015 bolo nahlásených spolu 5 052 domácich zabíjačiek hovädzieho dobytku, z toho 2 745 ks do 24 mesiacov veku a 2 307 ks starších ako 24 mesiacov. Na vyšetrenie BSE bolo odobratých 14 vzoriek. Všetky vyšetrenia boli negatívne.

Na BSE sa vyšetrovali len kusy s diagnostikovanými poruchami chovania, narušením zdravotného stavu, nervovými príznakmi, uhynuté zvieratá a podozrivé zo zoonotických ochorení.

12.12. Skúšky vyškolených poľovníkov

V Slovenskej republike bolo k 31.12.2015 platných 2 981 certifikátov/osvedčení na vykonávanie prvotného vyšetrenia voľne žijúcej zveri na mieste po ulovení.

V roku 2015 vystavila Štátna veterinárna a potravinová správa SR spolu 470 nových certifikátov.

12.13. Značka kvality SK 2015 – potraviny živočíšneho pôvodu

Okrem kontrol vykonaných v zmysle zákona o potravinách, boli inšpektormi RVPS v roku 2015 vykonané aj kontroly v zmysle „Národného programu podpory poľnohospodárskych výrobkov a potravín“, keďže podľa „Zásad posudzovania a udeľovania Značky kvality SK na poľnohospodárske výrobky a potraviny“, vykonávajú kontrolu dodržiavania podmienok udeľovania národnej značky u registrovaných výrobkov orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy. Pri kontrolách inšpektori zisťovali, či výrobok spĺňa všetky požiadavky uvedené v štatúte Značky kvality SK, t.j. najmä či:

- výrobca spĺňa požiadavky zákona o potravinách, ako aj príslušnej národnej a európskej legislatívy vzťahujúcej sa k predmetnému výrobku,
- výrobok spĺňa parametre uvedené v technickej dokumentácii, ktorú výrobca ako prílohu predkladal k žiadosti o udelenie značky; inšpektori venovali osobitnú pozornosť posúdeniu údajov v kolónke „nadštandardné kvalitatívne vlastnosti“ ,
- výrobok spĺňa požiadavku na predpísané % zastúpenia surovín domáceho pôvodu,
- všetky fázy výrobného procesu sú uskutočňované na území Slovenskej republiky, s výnimkou surovín z dovozu.

V roku 2015 vykonali inšpektori RVPS v SR, na základe žiadostí PPP spolu 39 kontrol na udelenie Značky kvality, pri ktorých skontrolovali 204 výrobkov živočíšneho pôvodu.

12.14. Opatrenia na zabezpečenie účinnosti

12.14.1. Opatrenia prijaté na zabezpečenie účinného fungovania služieb úradných kontrol

- **Nové, aktualizované alebo revidované postupy kontroly**

V záujme zabezpečenia jednotného postupu vykonávania úradných/veterinárnych kontrol produktov živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike ŠVPS SR vypracovala 39 nových alebo aktualizovaných dokumentovaných postupov a ďalších informácií určených pre RVPS.

- **Iniciatívy v oblasti odbornej prípravy**

Na základe Národného plánu vzdelávania sa v oblasti produktov živočíšneho pôvodu na rok 2015 uskutočnilo 5 školení. Okrem toho sa veterinárni inšpektori pre hygienu potravín živočíšneho pôvodu zúčastnili aj ďalších školení v rámci vzdelávacích aktivít organizovaných v ostatných oblastiach v rámci Národného programu vzdelávania organizovaného IVVL (napr. informačné systémy pri úradných kontrolách, nová potravinová legislatíva, kontrola krížového plnenia).

V roku 2015 sa 1 veterinárna inšpektorka zúčastnila školenia „Hygiena potravín a flexibilita“ organizovaného Európskou komisiou v rámci programu „Better Training for Safer Food“.

V roku 2015 sa niektorí inšpektori RVPS a ŠVPS SR zúčastňovali školení v rámci Systematického prehlbovania kvalifikácie zamestnancov Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

V roku 2015 ŠVPS SR zorganizovala 3 pracovné porady týkajúce sa produktov živočíšneho pôvodu, ktorých sa zúčastnili príslušní zástupcovia RVPS.

- **Osobitné iniciatívy v oblasti kontroly**

V roku 2015 bolo vykonaných 8 cielených kontrol produktov živočíšneho pôvodu a 5 osobitných kontrol. Podrobnosti sú uvedené v časti 1.7. tejto správy.

ŠVPS SR vypracovala pre PPP a zverejnila na svojej internetovej stránke príručku Správnej praxe na redukcii kontaminácie mäsových výrobkov polycyklickými aromatickými uhľovodíkmi (PAU) pri údení tradičným spôsobom a vzor žiadosti o povolenie výnimky z uplatňovania nižších maximálnych hodnôt obsahu polycyklických aromatických uhľovodíkov (PAU).

ŠVPS SR aktualizovala na svojej internetovej stránke informáciu týkajúcu sa podmienok predaja živých rýb pre konečného spotrebiteľa /stánkový/ambulantný predaj/.

Ďalej ŠVPS SR a RVPS spolupracovali so Zväzom chovateľov oviec a kôz na Slovensku pri programe certifikácie produktov z ovčieho a kozieho mlieka a mäsa „Zlatá ovca/Zlatá koza“.

- **Poskytovanie poradenstva alebo informácií prevádzkovateľom potravinárskych podnikov**

Zástupcovia ŠVPS SR sa v roku 2015 tak ako v predchádzajúcich rokoch zúčastňovali ako lektori v rámci rôznych školiacich seminárov organizovaných súkromnými organizáciami pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov (napr. školenia pre salaše, odborný seminár k problematike uvádzania slepačích vajec na trh v SR a odborný seminár k problematike chovu hydiny a jej spracovaniu v SR; odborný seminár k problematike označovania, skladovania a predaja vajec a školenie požiadavkám VYKONÁVACIEHO NARIADENIA KOMISIE (EÚ) č. 1337/2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre uplatňovanie nariadenia EP a RADY (EÚ) č. 1169/2011, pokiaľ ide o uvedenie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu pre čerstvé, chladené a mrazené mäso zo sviň, oviec, kôz a hydiny, v rámci odborných konferencií (napr. Hygiena Alimentorum).

Tiež sa konali pracovné rokovania so zástupcami rôznych zväzov a zástupcami prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, napr. k problematike mlieka a mliečnych výrobkov.

V roku 2015 bolo v SR vykonaných 5 školení, ktorých sa zúčastnilo 139 poľovníkov a 12 preškolení, ktorých sa zúčastnilo 299 poľovníkov. Na získanie Certifikátu na prvotné vyšetrenie

voľne žijúcej zveri na mieste po ulovení bolo v roku 2015 vykonaných 10 skúšok, ktorých sa zúčastnilo 137 poľovníkov.

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov sú o aktuálnych informáciách, ktoré sa týkajú postupov ŠVPS SR vo vzťahu k prevádzkovateľom potravinárskych podnikov a o legislatíve informovaní prostredníctvom internetovej stránky ŠVPS SR <http://www.svsr.sk/>. Na internetovej stránke je pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov zverejnený aktuálny zoznam schválených prevádzkarní pre produkty živočíšneho pôvodu.

12.14.3 Audity FVO

V roku 2015 sa uskutočnili tri audity Potravinového a veterinárneho úradu EK (FVO), ktoré sa týkali produktov živočíšneho pôvodu:

1. GR(SANTE) 2015-7375 Hodnotenie vykonávania úradných kontrol výsledovateľnosti mäsa po zabití, mäsových výrobkov a prípravkov, zložených produktov. Predmetom auditu bola výsledovateľnosť, označovanie a systém identifikácie mäsa (mäso domácich kopytníkov, hydinové mäso a zverina z voľne žijúcej zveri), mletého mäsa, mechanicky separovaného mäsa, mäsových prípravkov, mäsových výrobkov a zložených výrobkov obsahujúcich mäso. Predmetom tohto auditu bolo aj používanie prídavných látok.
2. GR(SANTE) 2015-7593 Hygiena na bitúnkoch. V prípade tohto auditu išlo o študijnú návštevu a hlavným cieľom bola výmena osvedčených postupov/správnej praxe pri hygiene zabíjania hlavne – hovädzieho dobytku a oviec. Študijnej návštevy sa zúčastnil 1 audítor z FVO a 4 národní experti z členských štátov. Študijná návšteva sa považuje za účinný nástroj uľahčenia výmeny správnej praxe a umožňuje národným expertom sa zúčastniť návštevy ČŠ a prediskutovať a analyzovať stratégie a postupy v danej oblasti. Zo študijnej návštevy bola vypracovaná správa, ktorá však nemá podobu správ z auditov FVO, nebude publikovaná na web stránke EK a neobsahuje odporúčania, ktoré by vyžadovali akčný plán na odstránenie nedostatkov.
3. Elektronický administratívny audit „Administrative follow up“ (netýkal sa len produktov živočíšneho pôvodu, tento audit sa týkal všetkých auditov vykonaných v rokoch 2012-2014). Cieľom tohto auditu bolo vykonanie aktualizácie Profilu krajiny (Country Profile) a vykonanie vyhodnotenia plnenia akčných plánov na základe odporúčaní z auditov FVO vykonaných v rokoch 2012-2014.

13. Laboratórna diagnostika

Laboratórnú diagnostiku vykonával v rámci úradnej kontroly v oblasti ochrany zdravia zvierat a potravín, surovín a krmív od 1.1.2015 do 31.12.2015 Štátny veterinárny a potravinový ústav v 3 Veterinárnych a potravinových ústavoch a 1 Veterinárnom ústave. Spolu v týchto diagnostických laboratóriách v roku 2015 pracovalo 277 pracovníkov, z toho 140 vysokoškolsky vzdelaných, 113 stredoškolsky vzdelaných a 24 pomocného personálu.

13.1. Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín

13.1.1. Veterinárny a potravinový ústav Bratislava s detašovaným skúšobným laboratóriom Nitra

Vykonával analýzy vzoriek potravín a surovín živočíšneho a rastlinného pôvodu, analýzy vzoriek v oblasti ochrany zdravia zvierat. Špecializoval sa najmä na:

- na vyšetovanie salmonel,
- vykonávanie rádiologických kontrol životného prostredia, tak ako sú definované v Technickej správe Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu,
- monitorovanie prítomnosti hormonálnych látok, ich rezíduí v živých zvieratách a v jednotlivých produktoch živočíšneho pôvodu,
- analýzy produktov rastlinného a živočíšneho pôvodu na obsah rezíduí pesticídov, N-nitrozamínov, 3-MCPD, solanínu, ako jediný ústav vyšetieval tabak a tabakové výrobky, vykonával rozbery pre zistenie falšovania liehu.

V rámci ústavu je 15 národných referenčných a referenčných laboratórií.

V priebehu roka bola väčšina odborných činností sústredená na 1 pracovisku – Botanická 17 v Bratislave. Detašované pracovisko v Nitre vykonávalo iba úlohy súvisiace s činnosťou Národného referenčného laboratória pre mlieko a mliečne výrobky a referenčného laboratória rádiometrie a rádiológie.

13.1.2. Veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín s detašovaným skúšobným laboratóriom Prešov

Vykonával analýzy vzoriek potravín a surovín živočíšneho a rastlinného pôvodu, analýzy vzoriek v oblasti ochrany zdravia zvierat. Špecializoval sa najmä na:

- oblasť listérií a kamylobakterov a verotoxinogénnych *E. coli*,
- analýzy rezíduí antibiotík podľa Nariadenia 2377/90 EC vrátane použitia screeningových a post screeningových metód,
- analýzy aditívnych látok v potravinách, analýzy morských biotoxínov, analýzy PAU,
- analýzy medu na rezíduá ATB a dôkaz falšovania medu,
- analýzy na úseku chorôb rýb, produktov rybolovu a chorôb kôrovcov, dôkaz falšovania druhov rýb,
- analýzy v oblasti antimikrobiálnej rezistencie,
- analýzy GMO v potravinách.

V rámci ústavu je 16 národných referenčných a referenčných laboratórií.

13.1.3. Veterinárny ústav Zvolen

Vykonával analýzy vzoriek v oblasti ochrany zdravia zvierat. Špecializoval sa najmä na:

- úlohy monitorovania chorôb zvierat a preventívnu kontrolu prenosných ochorení a ich diagnostiku,
- spoluprácu pri vypracovaní národných programov ozdravovania pre jednotlivé druhy zvierat,
- vykonávanie epidemiologických štúdií, vyšetrovaní ochorení zvierat v rámci ozdravovacích, eradikačných a kontrolných programov ako i programov monitorovania besnoty u domácich a voľne žijúcich zvierat, zhubnej katarálnej horúčky oviec, transmisívnych spongiformných encefalopatií u hovädzieho dobytku a oviec a pod.,
- vykonávanie monitoringu nových ochorení napr. Schmalenbergov vírus, Africký mor ošípaných apod.,
- zhromažďovanie údajov národnej databanky výskytu klasického moru ošípaných u domácich ošípaných a u diviakov, besnoty u domácich a voľne žijúcich zvierat, bovinnej spongiformnej encefalopatie, scrapie a genotypizácie oviec.

V rámci ústavu je 14 národných referenčných a referenčných laboratórií.

13.1.4. Veterinárny a potravinový ústav Košice

Vykonával analýzy vzoriek potravín a surovín živočíšneho a rastlinného pôvodu, analýzy vzoriek v oblasti ochrany zdravia zvierat. Špecializoval sa najmä na:

- vykonávanie analýz podľa národného programu kontroly na stanovenie prítomnosti dioxínov, furánov, dioxínom podobných PCB vo vybraných potravinách,
- vykonávanie analýz chemických prvkov a ťažkých kovov,
- analýzy mykotoxínov,
- skúšanie krmív živočíšneho a rastlinného pôvodu so zameraním na diagnostiku prítomnosti živočíšnych proteínov v krmivách.

V rámci ústavu je 5 národných referenčných a referenčných laboratórií.

13.2. Vyhodnotenie údajov o laboratórnom vyšetrení a analýzach úradných vzoriek

Z údajov z laboratórneho vyšetovania vo veterinárnych a potravinových ústavoch a veterinárnom ústave vypracovali pracovníci odboru laboratórnej diagnostiky tieto súhrnné správy:

- Správa o kontrole rezíduí pesticídov v potravinách za rok 2014 (spracovaná pre potreby EFSA v predpísaných formátoch a rozsahu; pre MPRV SR s podrobným komentárom k výsledkom)
- Vyhodnotenie monitoringu akrylamidu za rok 2014
- Vyhodnotenie diagnostickej činnosti veterinárnych a potravinových laboratórií za rok 2014
- Správa o trendoch a zdrojoch zoonóz, pôvodcov zoonóz a ich antimikrobiálnej rezistencii u zvierat, v potravinách a krmivách za rok 2014, ktorá bola zaslaná do Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín
- Správa o zoonózach, alimentárnych nákazách a nákazách z vody v Slovenskej republike za rok 2014.

13.2.1. Vyhodnotenie niektorých monitorovacích programov za rok 2015

- **Vyhodnotenie kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného a živočíšneho pôvodu za rok 2015**

Kontrola rezíduí pesticídov v potravinách vychádza z aktuálnej legislatívy EÚ. Na ŠVPS SR bol pre rok 2015 vypracovaný „Viacročný kontrolný program pre rezíduá pesticídov v potravinách a detskej výžive v SR“, ktorý bol schválený na MPRV SR. (Kontrola detskej výživy sa vykonáva v rezorte Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré zároveň poskytuje podklady do tohto programu). V uvedenom dokumente bol určený druh a počet vzoriek potravín, ktoré sa majú analyzovať v rokoch 2015 až 2017 ako aj rozsah analytov, ktoré sa majú v odobratých vzorkách v danom roku analyzovať. Predmetom kontroly sú podľa viacročného plánu vzorky potravín, pochádzajúcich od domácich pestovateľov, vzorky pochádzajúce z krajín EÚ ako aj vzorky pochádzajúce z tretích krajín. Analýzou vzoriek odobratých na zisťovanie prítomnosti a množstva rezíduí pesticídov je poverený ŠVPÚ - VPÚ Bratislava, národné referenčné laboratórium pre rezíduá pesticídov.

Výsledky kontroly za rok 2015

Inšpektori RVPS odobrali na analýzu rezíduí pesticídov 427 vzoriek ovocia, zeleniny, obilia a výrobkov z nich, masla a slepačích vajec, ktoré pochádzali z domácej produkcie, zo štátov EÚ a z tretích krajín. V 226 analyzovaných vzorkách t. j. v 52,9 % z celkového počtu vzoriek bola zistená prítomnosť aspoň jedného pesticídu. Kontrola prítomnosti rezíduí pesticídov sa vykonáva aj pri importe ovocia, zeleniny alebo iných určených potravín z tretích krajín v mieste vstupu. V roku 2015 boli odobraté a analyzované vzorky z 37 zásielok.

Porušenie platnej potravinovej legislatívy sme zaznamenali u 7 vzoriek (1,6 %), ktoré boli vyhodnotené po započítaní neistoty merania ako „nevyhovujúce“.

Prehľad výsledkov analýz je zhrnutý v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka č. 109

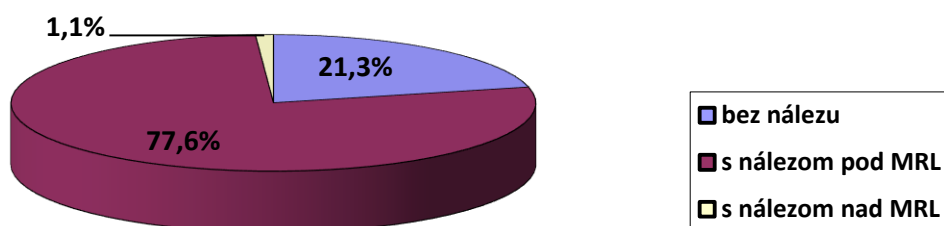
Kategória potravín	Počet vzoriek			
	celkom	< LOQ**	>LOQ	nad MRL (vyhodnotené ako nevyhovujúce)
Ovocie	178	38	138	2
Zelenina	164	86	75	3
Ostatné potraviny rastlinného pôvodu	55	40	13	2
Potraviny živočíšneho pôvodu	30	30	0	0
BIO potraviny*	9	9	0	0
SPOLU	427	194	226	7

*vzorky sú započítané vo vzorkách ovocia, zeleniny alebo iných analyzovaných potravín

**limit kvantifikácie použitej analytickej metódy

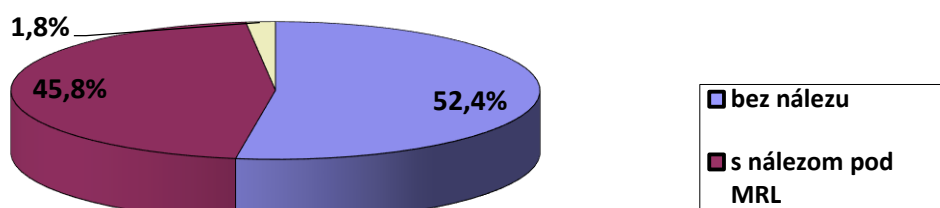
Graf č. 62

Grafické vyhodnotenie analyzovaných vzoriek ovocia:

Graf č. 63

Grafické vyhodnotenie analyzovaných vzoriek zeleniny:

Uvedené grafy vyjadrujú skutočnosť, že pesticídy sa v širšom rozsahu aplikujú viac na ovocie ako na zeleninu, čo potvrdzuje vyššie % (viac ako 75 %) vzoriek ovocia s nálezom rezíduí pesticídov.

Zistenia rezíduí pesticídov vo vzorkách niektorých druhov ovocia a zeleniny poskytuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 110

Prehľad nálezov rezíduí pesticídov vo vybraných druhoch ovocia za rok 2015

Plodina	Počet vzoriek	Počet vzoriek s nálezom nad LOQ*	% počtu vzoriek s nálezom nad LOQ k počtu analyzovanej potraviny	Počet nevyhovujúcich vzoriek
Ananás	3	1	33,3	
Banány	15	15	100,0	
Citrusy	58	44	75,9	
Drobné bobuľové ovocie	5	4	80,0	
Hrozno	20	16	80,0	
Hrušky	11	10	90,9	
Jablká	22	18	81,8	
Jahody	15	11	73,3	
Marhule, broskyne	18	16	88,9	2
Slivky, ringloty, čerešne	4	0		
Ostatné exotické ovocie	11	4	36,4	

*vzorka, u ktorej bola zistená prítomnosť aspoň jedného pesticídu nad LOQ (z množiny analyzovaných pesticídov v danej potravine)

Tabuľka č. 111

Prehľad nálezov rezíduí pesticídov vo vybraných druhoch zeleniny a zemiakov za rok 2015

Plodina	Počet vzoriek	Počet nálezov nad LOQ	% počtu vzoriek s nálezom nad LOQ k počtu potraviny	Počet nevyhovujúcich vzoriek
Kapusta	8	0		
Hrášok	15	2	13,3	1
Paprika	22	11	50,0	
Uhorky/cukiny	10	4	40,0	
Rajčiny	18	15	83,3	
Red'kovka/red'kev	5	2	40,0	
Šalát hlávkový	9	5	55,6	1
Karfiol/brokolica	21	16	76,2	
Ostatná koreňová zelenina	18	10	55,6	
Zemiaky	8	2	25,0	
Baklažán	15	6	40,0	
Špenát	4	0		

Informácie o nevyhovujúcich vzorkách ovocia, zeleniny a iných potravín:

- Hrášok, pôvod Slovensko, prekročená hodnota u pesticídu propamocarb, namerané množstvo 0,025 mg/kg;
- Šalát, pôvod Poľsko, prekročená hodnota u pesticídu chlorpyrifos, namerané množstvo 0,199 mg/kg;
- Broskyne, pôvod Slovensko, prekročená hodnota u pesticídu dimethoate, namerané množstvo 0,058 mg/kg;
- Broskyne, pôvod Slovensko, prekročená hodnota u pesticídu folpet, namerané množstvo 0,138 mg/kg;
- Čaj, surovina dovezená z Nemecka, prekročená hodnota u pesticídov imidacloprid, namerané množstvo 0,16 mg/kg a acetamiprid, namerané množstvo 0,15 mg/kg;
- Čaj, pôvod Indonézia, prekročená hodnota u pesticídu imidacloprid, namerané množstvo 0,13 mg/kg;
- Goji, pôvod Čína, prekročená hodnota u pesticídu carbofuran, namerané množstvo 0,097 mg/kg;

Kontrola bioproduktov na prítomnosť rezíduí pesticídov

V priebehu roku 2015 bolo odobratých a analyzovaných 9 vzoriek potravín organického poľnohospodárstva. Boli to bioprodukty domáceho a zahraničného pôvodu. V žiadnej z analyzovaných vzoriek bioproduktov nebola zistená prítomnosť rezíduí pesticídov nad LOQ aplikovanej analytickej metódy.

- **Vyhodnotenie odberu vzoriek a analýz dioxínov, furánov, dioxínom podobných PCB vo vybraných potravinách v roku 2015**

V roku 2015 vykonali RVPS v období apríl až november 2015 odber úradných vzoriek vybraných potravín za účelom analýz dioxínov, furánov a dioxínom podobných PCB (DL PCB). Inšpektori odobrali vzorky potravín domáceho pôvodu, vzorky potravín pôvodom z iných členských štátov a vzorky pochádzajúce z tretích krajín.

Všetky vzorky boli analyzované na ŠVPÚ – VPÚ Košice skríningovou metódou DR CALUX.

Z celkového počtu **80 vzoriek** v žiadnej z analyzovaných vzoriek nebolo zistené prekročenie platného maximálneho limitu.

Tabuľka č. 112

Sumárny prehľad zistených hladín dioxínov, furánov a DL PCB v roku 2015

Komodita	Počet vzoriek	Minimálna nameraná hodnota	Maximálna nameraná hodnota	Priemer hodnôt	Max. limit	Merná jednotka
Mäso z hovädzieho dobytká	4	0,004	2,2	0,551	4,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Mäso z oviec	1	<LOQ	<LOQ	<LOQ	4,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Mäso z ošípaných	3	0,3	0,8	0,6	1,25	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Mäso z hydiny	4	0,6	1,8	1,225	3,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Ryby-sladkovodné	2	0,04	0,19	0,115	6,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)
Rybacie výrobky-konzervy	8	<LOQ	2,3	0,525	6,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)
Trešcia pečeň (konzerva)	8	2,8	8,7	5,562	20,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)
Maslo	1	<LOQ	<LOQ	<LOQ	5,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Surové mlieko ovčie, kravské	24	<LOQ	2,8	0,871	5,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Vajcia slepačie čerstvé	9	<LOQ	2,9	0,9111	5,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)

Komodita	Počet vzoriek	Minimálna nameraná hodnota	Maximálna nameraná hodnota	Priemer hodnôt	Max. limit	Merná jednotka
Rastlinné oleje	1	0,5	0,5	0,5	1,25	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Pečeň suchozemských zvierat okrem ovčej pečene	5	<LOQ	0,18	0,036	0,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)
Ovčia pečeň	2	<LOQ	0,2	0,1	2,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)
Zrejúce a nezrejúce syry	8	<LOQ	3,1	0,95	5,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)

- **Monitoring antimikrobiálnej rezistencie 2015**

Monitoring AMR sa vykonával v súlade s Rozhodnutím komisie č. 2013/652/EÚ a zahŕňal testovanie izolátov salmonel, kampylobakterov, komenzálnych *E.coli* a enzýmy produkujúcich *E.coli* získaných zo zvierat a z potravín voči predpísaným antibiotikám. Monitoring sa vykonáva v dvojiročných cykloch, ktoré zahŕňajú kombinácie druhov baktérií a typu vzorky populácií zvierat alebo kategórií potravín.

V roku 2015 prebiehal monitoring antimikrobiálnej rezistencie izolátov salmonel získaných zo sterov z jatočných tiel ošípaných, izolátov *E.coli* a *E.coli* produkujúcich ESBL/AmpC enzýmy zo vzoriek slepého čreva ošípaných a izolátov *E.coli* produkujúcich ESBL/AmpC enzýmy z bravčového mäsa a hovädzieho mäsa odobratého v obchodnej sieti.

Odber vzoriek vykonávali inšpektori príslušných RVPS na bitúnkoch a v obchodnej sieti.

Vzorky sterov z tiel ošípaných boli odoberané v rámci úradných kontrol pri testovaní zhody s mikrobiologickým kritériom 2.1.5. podľa Nariadenia komisie č. 2073/2005 – kritérium hygieny procesu *Salmonella* spp. v jatočných telách ošípaných.

Na účely monitoringu antimikrobiálnej rezistencie bolo odobratých 131 vzoriek cék ošípaných z domácich chovov na vybraných 8 bitúnkoch, z ktorých bolo získaných 116 izolátov komenzálnych *E.coli* a 59 izolátov *E.coli* produkujúcich ESBL/AmpC enzýmy.

V obchodnej sieti bolo odobratých 150 vzoriek čerstvého bravčového mäsa a 150 vzoriek čerstvého hovädzieho mäsa, ktoré boli vyšetované na prítomnosť *E.coli* produkujúce ESBL/AmpC enzýmy. Zo vzoriek bravčového mäsa bolo získaných 5 izolátov a zo vzoriek hovädzieho mäsa bolo získaných 5 izolátov.

10 izolátov salmonel, 85 izolátov komenzálnych *E.coli* a 68 izolátov *E.coli* produkujúcich ESBL/AmpC enzýmy bude testovaných na citlivosť voči 14 antibiotikám na 1. paneli, ktorý obsahuje predpísané rozsahy koncentrácií antibiotík: ampicilín, cefotaxím, ceftazidím, meropeném, kyselina nalidixová, ciprofloxacín, tetracyklín, kolistín, gentamicín, trimethoprim, sulfametoxazol, chloramfenikol, azitromycín a tigecyklín. Izoláty rezistentné na cefotaxím alebo ceftazidím alebo meropeném budú testované na 2. paneli s predpísaným rozsahom

koncentrácií 10 antibiotík: cefoxitín, cefepím, cefotaxím + kyselina klavulánová, ceftazidím + kyselina klavulánová, meropeném, termocilín, imipeném, ertapeném, cefotaxím, ceftazidím.

Vzorky sa vyšetrujú v laboratóriách ŠVPÚ. ŠVPÚ-VPÚ Bratislava, NRL pre salmonely, vyšetruje vzorky na salmonelu, vykonáva typizáciu a testovanie antimikrobiálnej citlivosti izolátov salmonel. ŠVPÚ – VPÚ Dolný Kubín, NRL pre E.coli a antimikrobiálnu rezistenciu, vyšetruje vzorky na E.coli a enzýmy produkujúce E.coli a testuje citlivosť izolátov týchto baktérií na antibiotiká.

Údaje z monitoringu budú po vyhodnotení zasielané podľa požiadaviek Rozhodnutia komisie č. 2013/652/EÚ Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín.

- **Cielená kontrola na základe koordinovaného plánu kontrol EÚ s cieľom stanoviť mieru rozšírenia podvodných praktík pri predaji určitých potravín**

V zmysle odporúčania Európskej komisie zo dňa 12. marca 2015 o koordinovanom pláne kontrol s cieľom stanoviť mieru rozšírenia podvodných praktík pri predaji určitých potravín sa SR zapojila do koordinovaného plánu kontrol pravosti medu a kontrol náhrady druhov rýb. V termíne od 1. júna do 15. júla 2015 bol vykonaný úradný odber vzoriek medu a rýb.

Kontrola pravosti medu:

S cieľom zistiť mieru rozšírenia nesprávne označeného medu z pohľadu jeho geografického a/alebo botanického pôvodu a tiež mieru rozšírenia produktov, označených ako „med“, ktoré obsahujú exogénne cukry alebo iné produkty cukrov bolo odobraných spolu 62 vzoriek, z toho 16 vzoriek medu domáceho pôvodu, 19 vzoriek medu pôvodom z konkrétnej krajiny (štáty EÚ alebo mimo EÚ) a 27 vzoriek zmiešaných medov (zmes medov z EÚ, zmes medov mimo EÚ, zmes medov z EÚ a mimo EÚ) na rôznych stupňoch dodávateľského reťazca.

Odobraté vzorky medu sa podľa Protokolu pre autenticitu medu vyšetrovali na VPÚ Dolný Kubín senzorickým testom, ďalej sa stanovovala elektrická vodivosť, diastatická aktivita, peľová analýza a prítomnosť exogénnych cukrov metódou HPLC. Určitá časť vzoriek bola vyšetrená izotopovou analýzou EA/IRMS na VPÚ Bratislava. Na vyšetrenie do JRC v IRMM (Nemecko) bolo zaslaných 38 vybraných, väčšinou podozrivých vzoriek medu, ktoré sa budú vyšetrovať izotopovou analýzou LC/IRMS. Analýza týchto vzoriek bude ukončená do konca júna 2016.

Všetky vzorky, ktoré boli doposiaľ vyšetrené horeuvedenými metódami, vyhovel legislatívnym požiadavkám. V jednej vzorke lesného medu bola zistená nepovolená prítomnosť farbiva E 150d. Jednalo sa o vzorku zmesi medu pôvodom z krajín EÚ a mimo EÚ.

Cielená kontrola náhrady druhov rýb:

S cieľom zistiť, či druhy rýb v analyzovaných vzorkách sú v súlade s druhmi, deklarovanými na označení alebo v iných informáciách pre spotrebiteľa, inšpektori RVPS odobrali na rôznych stupňoch distribučného reťazca 55 úradných vzoriek. Do koordinovaného plánu boli zapojené aj RÚVZ, ktoré vykonali odber 13 vzoriek rýb v zariadeniach spoločného stravovania. Analýzu všetkých odobratých vzoriek vykonával VPÚ Dolný Kubín metódou DNA-barcoding. U troch analyzovaných vzoriek bolo zistené porušenie legislatívy. V prípade 2 vzoriek filé šťuky morskej a 1 vzorky filé tresky aljašskej bol na označení spotrebiteľského obalu uvedený iný druh ryby.

13.3. Iniciatívy v oblasti odbornej prípravy

Zamestnanci odboru sa zúčastnili 4 školení:

- Seminár pre certifikačné orgány certifikujúce produkty (ISO/IEC 17065)
- Tréning zameraný na informácie pre administrátorov RASFF na národných kontaktných bodoch
- BTSF: Controls on contaminants in feed and food, 24.-27.3.2015
- BTSF: Training for control staff on general investigation and control techniques helping to detect crime/fraud in the food sector, 18.-21.5.2015

13.4. Metrológia

Počas roka 2015 nedošlo v oblasti metrológie k zásadným legislatívnym zmenám. Činnosť na úseku metrológie bola v priebehu roka zameraná na poradenstvo pri nákupe meracej techniky, predovšetkým meradiel teploty a na vyhodnocovanie výsledkov meraní.

14. Systém rychlého varování pro potraviny a krmivá

14.1. Úloha

Bezpečnost potravin a krmiv patří mezi strategické záujmy veřejnosti. Prostřednictvím systému rychlého varování pro potraviny a krmivá (Rapid Alert for Food and Feed - „RASFF“) sa podporujú opatrenia členských štátov umožnením rýchlej výmeny informácií o rizikách, ktoré predstavujú potraviny alebo krmivá, a o opatreniach, ktoré boli alebo majú byť prijaté ako reakcia na tieto riziká.

Tabuľka č. 113

Typy oznámení

	<p>Varovné oznámenie (rok/číslo)</p> <p><i>je oznámenie rizika, ktoré si vyžaduje alebo by mohlo vyžadovať rýchle konanie v inej členskej krajine</i></p>
	<p>Informatívne oznámenie nevyžadujúce si ďalší postup (rok/číslo)</p> <p><i>je oznámenie v súvislosti s výrobkom, ktorý</i></p> <ul style="list-style-type: none">➤ <i>sa vyskytuje iba v oznamujúcej členskej krajine alebo</i>➤ <i>nebol uvedený na trh alebo</i>➤ <i>už nie je na trhu</i> <p>Informatívne oznámenie vyžadujúce si ďalší postup (rok/číslo)</p> <p><i>je oznámenie v súvislosti s výrobkom, ktorý sa uvádza alebo sa môže uvádzať na trh v inej členskej krajine</i></p>
	<p>Oznámenie o zamietnutí na hraničnom prechode (rok/písmeno)</p> <p><i>je oznámenie o zamietnutí dávky, kontajnera alebo nákladu potravín alebo krmív podľa článku 50 ods.3 písm. c) nariadenia (ES) č.178/2002</i></p>

14.2. Členovia Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá v Slovenskej republike v roku 2015

Do systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá boli v roku 2015 začlenené tieto subjekty úradnej kontroly:

- ŠVPS SR - kontaktné miesto
- 40 RVPS
- 3 hraničné inšpekčné stanice (letisko Bratislava, Vyšné Nemecké, Čierna nad Tisou)
- Úrad verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR)

- 36 regionálnych úradov verejného zdravotníctva
- Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP)
- v krízových situáciách sa do siete zapájajú aj MPRV SR a MZ SR

14.3. Výsledky činnosti Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá v Slovenskej republike v roku 2015

Zaslané oznámenia zo SR do EK – podľa typu oznámení

V roku 2015 zaslalo kontaktné miesto SR do Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá („RASFF“) 38 oznámení. 1 oznámenie vrátila EK a 1 oznámenie stiahlo Slovensko. V oboch prípadoch to bolo z dôvodu nedostatočného preukázania priameho alebo nepriameho rizika pre zdravie spotrebiteľa. 2 oznámenia boli zaslané ako NEWS oznámenia, z dôvodu, že obchodné označenie morskej ryby nezodpovedalo biologickému druhu ryby. Oznámenia boli zaslané na základe výsledkov cieľenej kontroly, ktorá vyplývala z koordinovaného kontrolného plánu EÚ zameranom na falšovanie rýb. Tieto 4 oznámenia sa nezapočítali do počtu oznámení, ktoré boli vyhodnotené EK v záverečnej správe. Konečný počet zaslaných oznámení za Slovenskú republiku bol **34**.

Z tohto počtu bolo

- **13** varovných oznámení (38 %),
- **7** informatívnych oznámení vyžadujúcich ďalší postup (21 %),
- **8** informatívnych oznámení nevyžadujúcich ďalší postup (23 %),
- **6** oznámení o zamietnutí na hraničnom prechode (18 %)

Vo všetkých 34 zaslaných oznámeniach boli zastúpené iba **potraviny**, pričom výrobky **rastlinného pôvodu – 19 oznámení** (56 %) prevládali nad potravinami **živočíšneho pôvodu - 15 oznámení** (44 %).

Z celkového počtu bolo 25 oznámení zaslaných na základe úradných kontrol, 6 oznámení na základe kontrol na hraničnom prechode, 2 oznámenia boli zaslané na základe podnetu spotrebiteľa a **1 oznámenie** bolo zaslané na základe **ochorenia z potravín**. Miestom odberu bol:

obchod (25 oznámení – na základe plánovanej kontroly, 2 oznámenia na základe sťažnosti spotrebiteľa),

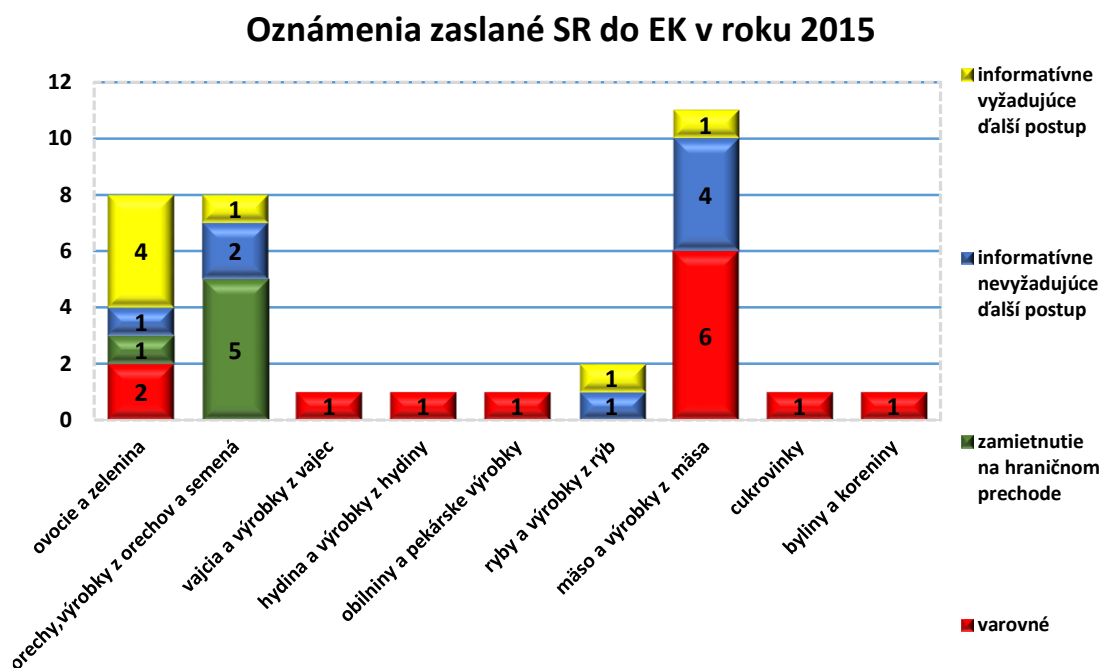
kontrola na hraničnom prechode – (6 oznámení na základe kontroly vykonanej priamo u dovozcu).

Z celkového počtu **97 % oznámení** zaslala ŠVPS SR (t. j. 33 oznámení na potraviny) **3 %** oznámení zaslal ÚVZ SR (t. j. 1 oznámenie na potravinu, u ktorej bolo podozrenie, že zapríčinila ochorenie človeka).

Zaslané oznámenia SR do EK – podľa kategórie výrobkov

Výrobky, ktoré boli predmetom hlásení patrili do *9 rôznych kategórií*. **Najviac oznámení bolo z kategórií „mäso a výrobky z mäsa“** (celkom 11 oznámení). Zastúpenie jednotlivých kategórií výrobkov v oznámeniach v roku 2015 je znázornené na grafe č. 1.

Graf č. 64
Oznámenia zaslané SR do EK v roku 2015 podľa kategórie výrobku

Prehľad druhov rizika v oznámeniach zaslaných SR do EK cez RASFF

V roku 2015 bolo identifikovaných celkom 11 druhov rizík. Podrobnejšie informácie o výskyte jednotlivých druhov rizík v rôznych typoch zaslaných oznámení sa nachádzajú v tabuľke č. 114.

Tabuľka č. 114

Druh rizika	Počet oznámení celkom	Varovné oznámenia	Zamietnutie na hraniciach	Informatívne oznámenia nevyžadujúce ďalší postup	Informatívne oznámenia vyžadujúce ďalší postup
alergény	7	7			
senzorické porušenie	5			3	2
mykotoxíny	4	2	2		
patogénne mikroorganizmy	4	2	2		
aditívne látky do potravín	4		1	1	2
cudzie teleso	4		3		1
nepatogénne mikroorganizmy	3		1	1	1
priemyselné kontaminanty	2	1		1	
ťažké kovy	1	1			
biotoxíny	1				1
označenie	1			1	

Poznámka:

Počet druhov rizík sa nezohoduje s počtom zaslaných oznámení, pretože u niektorých výrobkov bolo zistených viac rizík.

Prehľad o všetkých zistených rizikách vo výrobkoch v zaslaných oznámeniach sa nachádza v tabuľke č. 115.

Tabuľka č. 115

Druh rizika	Zistené riziko	Výrobok	Krajina pôvodu	Kategória výrobku
alergény neoznačené v zložení výrobku	sója	salónky fondánové s marcipánovou príchuťou máčané v kakaovej poleve	Maďarsko	cukrovinky
		pražská šunka (konzerva)	Česká republika	mäso a výrobky z mäsa
		jemná nátierka	Poľsko	
		pečeňová paštéta	Poľsko	hydina a výrobky z hydiny
	paštéta s husacím mäsom	Poľsko		
	zeler	grilovacia zmes	Slovensko	byliny a koreniny
	mliečny proteín	sušená vaječná zmes	Bulharsko cez Poľsko	vajcia a výrobky z vajec
senzorické porušenie	cudzía vôňa so zjavnými známami kazenia	olivy zelené bez kôstky v slanom náleve	Španielsko cez Taliansko	ovocie a zelenina
	horká, štiplavá chuť	tekvica bezšupková	Čína	orechy, výrobky z orechov a semená
	cudzía horká chuť, po oxidácií tukov	lieskové orechy lúpané	Gruzínsko	
	neprijemný cudzí pach vzbudzujúci odpor	Tilapia (Oreochromis Niloticus) - filety bez kože, glazurované, hlboko-zmrazené 2x	surovina z Vietnamu, balené na Slovensku	ryby a výrobky z rýb
mykotoxíny	nad limit aflatoxínu B1 a nad limit sumy aflatoxínov (B1, B2, G1, G2)	lieskovce lúpané pražené	Turecko	orechy, výrobky z orechov a semená
		arašidy lúpané pražené, nesolené	Čína	
	nad limit fumonizínu B1 a sumy fumonizínov (B1 a B2)	pukancová kukurica na prípravu popkornu v mikrovlnnej rúre	Maďarsko	obilniny a pekárske výrobky
	nad limit ochratoxínu A	hroziienka JUMBO	Čile cez Argentínu, Českú republiku, balené na Slovensku	ovocie a zelenina
patogénne mikroorganizmy	Salmonella enterica	mletý mäsový prípravok chladený 3x	Poľsko	mäso a výrobky z mäsa
	Salmonella enterica	mleté bravčové mäso	Poľsko	
aditívne látky do potravín	nepovolené použitie farbiva E124 – Ponceau 4R/košenilová červená	jahodový kompót v mierne sladkom náleve 2x	Čína	ovocie a zelenina
	nepovolené použitie farbiva E122 – azorubín	chren Ukrajinský	Ukrajina	

	neoznačenie SO ₂ na obale	sušené slivky	surovina z Čile, balené na Slovensku	
cudzie teleso	mŕtvy hmyz	arašidy nelúpané	Egypt Čína 2x	orechy, výrobky z orechov a semená
		vlašské orechy	surovina zo Slovenska, balené v Českej republike	
nepatogénne mikroorganizmy	plesne Penicillium a Rhizopus	bravčová pečeňová paštéta	Nemecko	mäso a výrobky z mäsa
	plesne Aspergillus a Penicillium	lieskové orechy	Gruzínsko	orechy, výrobky z orechov a semená
	plesne	arašidy nelúpané	Čína	
priemyselné kontaminanty	benzo(a)pyrén a polyaromatické uhľovodíky (PAU)	údené rebrá	Poľsko	mäso a výrobky z mäsa
		údené bravčové koleno s kosťou	Maďarsko	
ťažké kovy	kadmium	mrkva	Poľsko	ovocie a zelenina
biotoxíny	podozrenie na botulínový toxín	cícerová nátierka	Slovensko	ovocie a zelenina
označenie	na obale chýbalo schválené veterinárne číslo výrobcu	saláma	Poľsko	mäso a výrobky z mäsa

Hodnotenie rizika pre potreby Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá vykonával aj v roku 2015 Výskumný ústav potravinársky (VÚP), ako rezortné pracovisko pre hodnotenie rizika, ktorý bol pre túto činnosť poverený MPRV SR. VÚP na základe žiadostí kontaktného miesta vyhodnotil **7 rôznych nálezov rezíduí pesticídov** - v ovocí (3), v zelenine (2) a v porciovanom čaji (2). *VÚP výpočtom zistil, že nálezy rezíduí pesticídov nepredstavujú riziko pre deti a dospelých*, a preto neboli zaslané oznámenia na tieto druhy výrobkov do RASFF systému.

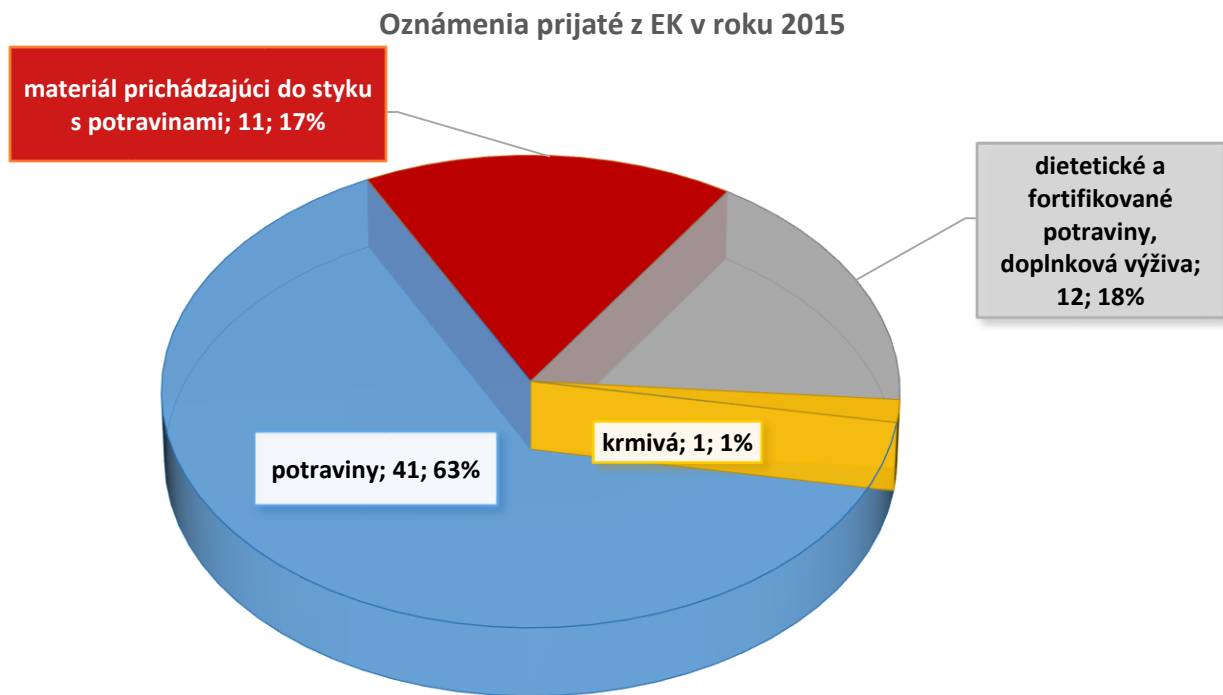
Oznámenia prijaté Slovenskou republikou z EK.

V roku 2015 prijala SR cez kontaktné miesto systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá **65 oznámení** z EK - DG Sanco (Directorate G – Veterinary and International affairs, G4 – Food, Alert system and training).

Z tohto počtu bolo **47** varovných oznámení, **12** informatívnych oznámení vyžadujúcich ďalší postup, **5** informatívnych oznámení nevyžadujúcich ďalší postup a **1** oznámenie z hraníc (kontrola na hraniciach – tovar v colnom režime) V týchto oznámeniach bola Slovenská republika buď miestom distribúcie, tranzitu alebo krajinou pôvodu.

Aké bolo zastúpenie jednotlivých komodít v oznámeniach prijatých SR v roku 2015 vyjadruje graf č. 65.

Graf č. 65
Oznámenia prijaté z EK v roku 2015

V 37 prijatých oznámeniach o nebezpečných potravinách prevládali oznámenia na výrobky rastlinného pôvodu (54 %).

V 65 prijatých oznámeniach bolo 63 % výrobkov pôvodom z členských štátov EÚ, 37 % výrobkov pochádzalo z tretích krajín.

Ku všetkým prijatým oznámeniam boli vykonané úradné kontroly. 52 % kontrol vykonali orgány v pôsobnosti ŠVPS SR a 48 % kontrol vykonali orgány v pôsobnosti MZ SR.

Niektoré kontroly boli vykonané spoločne zodpovednými organizáciami. O výsledkoch kontrol Slovensko zaslalo informácie do EK formou následných oznámení. Tieto oznámenia EK zverejnila v závislosti od obsahu informácie buď ako následné oznámenia k pôvodným oznámeniam (add) alebo len ako informáciu (inf.).

Slovensko ako krajina pôvodu v oznámeniach z EK

V 1 prijatom oznámení z EK v roku 2015 sa Slovensko vyskytovalo ako krajina pôvodu. Jednalo sa o informatívne oznámenie nevyžadujúce si ďalšiu pozornosť, ktoré zaslalo Chorvátsko z dôvodu prítomnosti *Salmonelly infantis* v mrazenom mletom kuracom mäse, ktoré bolo vyrobené slovenským výrobcom.

V tabuľke č. 116 sú uvedené ďalšie príklady oznámení podľa kategórie výrobku, rizika a krajiny pôvodu (bez Slovenska ako krajiny pôvodu), ktoré prijala SR z EK v roku 2015.

Tabuľka č. 116

Kategória výrobku	Druh rizika	Výrobok	Krajina pôvodu
dietetické a fortifikované potraviny, doplnková výživa	nepovolená látka metylsynefrín	doplnková výživa	USA, Veľká Británia
	nepovolená látka 2,4-dinitrophenol (DNP)		USA cez Holandsko
	nepovolený E 912-ester montánových kyselín		Lotyšsko,
	nepovolená zložka novej potraviny-Epimedium		Čína
	nepovolená zložka novej potraviny-agmatínsíran		Poľsko
	nepovolená zložka novej potraviny-deriváty kreatínu		Poľsko
	nepovolená zložka novej potraviny Stephania a Chelidonium majus		Vietnam a Ukrajina
	nepovolené ožiarenie riasy spirulina platensis v doplnkovej výžive		Česká republika
	neoznačenie alergénu pšenice		
materiál prichádzajúci do styku s potravinami	migrácia primárnych aromatických amínov	plastový kuchynský riad, ručný šľahač, nylonová lyžica, polievková naberačka, miagač na zemiaky	Čína
	migrácia ESBO (epoxidovaného sójového oleja)	viečka na sklenené poháre	Poľsko
	migrácia olova a kadmia	sklenené hrnčeky	Čína
	migrácia niklu	sada nástrojov na grilovanie	Čína
	migrácia olova a kadmia	sklenené poháre s motívom	Čína cez Českú republiku
krmivo pre spoločenské zvieratá	vysoký obsah vitamínu D	mlieko pre mačiatka a šteniatka	Francúzsko
obilniny a pekárske výrobky	zvýšený obsah atropínu a skopolamínu	hnedé proso, bio bezgluténové proso	Rakúsko
	zvýšený obsah atropínu a skopolamínu	bio polenta z kukuričnej múky	Nemecko
	zvýšený obsah atropínu a skopolamínu	v širokovej múke, ktorú obsahovali kaše	Česká republika
	zvýšený obsah atropínu a skopolamínu	pšenovú guľičky	Maďarsko
	deoxynivalenol (DON) a zearalenone nad limit	kukuričná strúhanka	Nemecko, surovina z Českej republiky
	stopy sóje	bio cestoviny	Taliansko cez Nemecko
ovocie a zelenina	prítomnosť škodcov	datle	Tunisko
	neoznačenie SO ₂	špargľa v náleve	Čína
	nesprávna výroba - kontaminácia špinavým vzduchom	hummus	Nemecko
	prítomnosť etylesterov mastných kyselín	hrozienka zlaté	Česká republika, surovina z Iránu
	reziduá pesticídov omethoate a dimethoate	mango	Brazília

orechy výrobky z orechov a semená	<i>Salmonella Barranquilla</i>	bio tahini	Nemecko
	<i>Salmonella Johannesburg a Salmonella Kedougou</i>	mleté melónové semená	Veľká Británia cez Holandsko
	neoznačenie arašidov	lieskovcový a mandľový krém	Španielsko
	nad limit morfínu	mak mletý	Česká republika
	prítomnosť cudzieho telesa (kúskov gummy)	tekvicové semená	Čína
byliny a koreniny	<i>Salmonella Derby</i>	žihľavový prášok	Česká republika, surovina z Albánska a Bulharsko
	<i>Salmonella spp</i>	ochucovadlo	Chorvátsko
cukrovinky	neoznačenie mliečnej zložky	marcipán s medom v čokoláde	Nemecko cez Rakúsko
kakao, výrobky z kakaa, káva, čaj	<i>Salmonella enteritidis</i>	bezgluténové čokoládové oblátky	Holandsko
	stopy laktoproteínu	bio sušené bobule arónie v horkej čokoláde	Nemecko
hydina a výrobky z hydiny	<i>Salmonella enteritidis</i>	mrazené kuracie stehenné rezne bez kostí a kože	Poľsko
		chladené kuracie mäso	Česká republika
		mrazené kuracie krídla	
		mrazené kuracie krídla	Poľsko
	<i>Salmonella infantis</i>	chladené kuracie prsia	Poľsko
<i>Salmonella Stanley</i>	mrazený kebab z morčacieho mäsa	Rakúsko, surovina z Maďarska	
ryby a výrobky z rýb	kadmium a ortuť	mrazené steaky z čierneho marlina	Španielsko, balené v Českej republike
	ortuť	mrazené filety z čierneho marlina	Španielsko,
	kadmium	tuniak v konzerve	Taliansko
	histamín	mrazené steaky zo žltoplutvového tuniaka (<i>Thunnus albacares</i>)	Taliansko
		žltoplutvový tuniak	Španielsko, surovina z Mexika
		filety z ančovičiek s kapari v olivovom oleji	Portugalsko
	zakázaná látka nitrofurán (metabolit) nitrofurazon (SEM)	mrazený pangasius (<i>Pangasius spp.</i>)	Vietnam
dvojchlopňové mäkkýše	norovirus	chladené mušle	Taliansko

14.4. Informácie pre spotrebiteľov

Kontaktné miesto SR uverejňuje na internetovej stránke ŠVPS SR <http://www.svps.sk/> v časti „Informácie pre spotrebiteľov - Rapid Alert systém“ preklady oznámení do slovenského jazyka po týždňoch, ktoré sú dostupné na stránkach EK <https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal/>

V roku 2015 boli spotrebiteľia informovaní v reálnom čase aj o zistených nevyhovujúcich výrobkoch, ktoré sa vyskytli na slovenskom trhu prostredníctvom internetovej stránky ŠVPS SR <http://www.svps.sk/potraviny/>

14.5. Bilaterálne výmeny informácií o nevyhovujúcich výrobkoch

V roku 2015 Slovenská republika využila možnosť informovať štáty EÚ na základe článku 36 Nariadenia 882/2004 „Pomoc na požiadanie“ o niektorých zistených nevyhovujúcich výrobkoch odobratých pri kontrole na trhu.

Z národného kontaktného bodu Slovenskej republiky pre Systém rýchleho varovania pre potraviny a krmivá ***bolo odoslaných spolu 15 oznámení v rámci bilaterálnych výmen informácií***, z toho bolo 12 oznámení zaslaných formou oficiálnych listov na národné kontaktné body RASFF Českej republiky (8 oznámení), Maďarska (2 oznámenia), Rakúska a Poľska po 1 oznámení.

Ich cieľom bolo upozorniť na: senzorycky nevyhovujúce vlastnosti výrobkov (4 prípady), na prítomnosť zistených rôznych rizík vo výrobkoch ako *nepovolených aditívnych látok (4 prípady)*, *patogénnych mikroorganizmov (2 prípady)*, *nepovolených GMO (1 prípad)*, *výskyt škodcov (1 prípad)*. V týchto bilaterálnych oznámeniach prevládali výrobky rastlinného pôvodu nad výrobkami živočíšneho pôvodu.

Ďalšie 3 oznámenia zaslalo Slovensko v rámci bilaterálnych výmen informácií *cez nový IT nástroj „systém AAC“ - systém administratívnej pomoci a spolupráce* (Administrative Assistance and Cooperation System).

AAC systém bol zriadený v zmysle Vykonávacieho Rozhodnutia Komisie (EÚ) 2015/1918 z 22. októbra 2015 a oficiálne začal fungovať v novembri roku 2015. Na Slovensku bola ŠVPS SR v súlade s článkom 35 ods. 1 Nariadenia (ES) č. 882/2004 poverená MPRV SR funkciou *špecializovaného styčného orgánu pre oblasť podvodov s potravinami a krmivami*. Pracovníci z Odboru laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie ŠVPS SR zaslali v roku 2015 *cez AAC systém 2 oznámenia* do Českej republiky (nepovolená aditívna látka v medovine a podozrenie na klamlivo označený dátum spotreby doplnkovej výživy) a *1 oznámenie* do Maďarska (nevhodné senzorycké vlastnosti sterilizovanej čalamády).

V roku 2015 národný kontaktný bod Slovenskej republiky ***prijal spolu 5 oznámení*** v rámci bilaterálnych výmen informácií z *Českej republiky a Maďarska*. Predmetom *4 oznámení* z Českej republiky boli: *2 oznámenia* na kešu orechy pražené a sušené marhule, ktoré nevyhovovali senzorycky a boli zabalené na Slovensku, *1 oznámenie* z dôvodu nevyhovujúceho mikrobiologického nálezu v majonéze vyrobenej v Českej republike a distribuovanej na Slovensku, *1 oznámenie* sa týkalo klamlivo označených rybiech výrobkov zabalených v Českej republike. *1 oznámenie* zaslalo Maďarsko z dôvodu senzorycky nevyhovujúcej mletej škorice dovezenej na Slovensko.

Všetky prijaté oznámenia boli podnetom k vykonaniu kontroly na Slovensku príslušnými RVPS a spätne o ich výsledku boli informované zasielajúce štáty.

15. Certifikácia

15.1. Politika kvality

Systém Politiky kvality EÚ bol vytvorený ako podpora rozvoja kvality originálnych, tradičných poľnohospodárskych výrobkov a potravín a podpory kultúrnych tradícií a regiónov, v ktorých sa tieto výrobky vyrábajú.

Vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 668/2014, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny a Korigende k tomuto nariadeniu zo dňa 14.02.2015 sú uvedené symboly Únie pre:

- Chránené označenie pôvodu, CHOP (Protected designation of origin, PDO)

- Chránené zemepisné označenie, CHZO (Protected geographical indication, PGI)

- Zaručená tradičná špecialita, ZTŠ (Traditional speciality guaranteed, TSG).

Certifikačný orgán pre poľnohospodárske a potravinárske výrobky ŠVPS SR je autorizovaný na kontrolu overovania dodržiavania špecifikácie poľnohospodárskych výrobkov a potravín pred ich umiestnením na trh a na kontrolu overovania dodržiavania špecifikácie liehovín so zemepisným označením pred ich umiestnením na trh na základe Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka. V roku 2015 bolo ukončené prechodné obdobie zavádzania normy STN EN ISO/IEC 17065: 2013 Posudzovanie zhody. Požiadavky na organizácie certifikujúce výrobky, procesy a služby. Certifikačný orgán preukázal úspešné zvládnutie všetkých požadovaných kritérií novej normy a jeho spôsobilosť plniť kritéria ISO/IEC 17065:2012 potvrdil akreditačný orgán SNAS vydaním osvedčenia o akreditácii dňa 08.04.2015.

15.2. Vydané certifikáty

Certifikačný orgán pre poľnohospodárske a potravinárske výroby ŠVPS SR v roku 2015 vydal spolu 4 certifikáty na výrobky s chráneným označením. Z toho bol 1 certifikát vydaný na dobu určitú a 3 certifikáty boli vydané bez časového obmedzenia. Prehľad vydaných certifikátov je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 117

Certifikáty vydané certifikačným orgánom v roku 2015

č. certifikátu	Dátum vydania	Výrobca	Výrobok
001/2015	06.02.2015	GVP, spol. s r.o., Tolstého 1, 066 01 Humenné	Spišské párky, ZTŠ
002/2015	20.10.2015	hamsal, s.r.o. A. Hlinku 27, 022 01 Čadca	Spišské párky, ZTŠ
003/2015	27.10.2015	ERI BAKERY, a.s., Kráľovská 4/10, 909 01 Skalica	Skalický trdelník, CHZO <i>Platnosť do 31.12.2015</i>
004/2015	17.12.2015	ERI BAKERY, a.s., Kráľovská 4/10, 909 01 Skalica	Skalický trdelník, CHZO

15.3. Dohľad nad certifikovanými výrobkami

V rámci dohľadu sa raz za 12 mesiacov preveruje dodržiavanie kvality certifikovaných výrobkov s chráneným názvom. V roku 2015 Certifikačný orgán pre poľnohospodárske výroby a potraviny ŠVPS SR vydal protokoly o preverení zhody pri overovaní dodržiavania špecifikácie certifikovaného výrobku pre 19 výrobkov. Platnosť certifikátov všetkých preverovaných výrobkov bola potvrdená, ako je to uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 118

Dohľad nad certifikovanými výrobkami vykonaný v roku 2015

č. certifikátu	Výsledok dohľadu	Výrobca	Výrobok
001/2010	Potvrdenie certifikátu 21.12.2015	Správa mestského majetku s.r.o., Nám. Slobody 10, 90901 Skalica	Skalický trdelník, CHZO
002/2010	Potvrdenie certifikátu 12.01.2016 *	Peter Purgat, Jesenského 5, 90851 Holíč <i>* dohľad uzavretý v januári 2016</i>	Skalický trdelník, CHZO
003/2010	Potvrdenie certifikátu 18.12.2015	LARK s.r.o., Pod Hájkom 2, 90901 Skalica	Skalický trdelník, CHZO
004/2010	Potvrdenie certifikátu 18.12.2015	Senické a skalické pekárne, a.s. Priemyselná 1338, 90801 Senica	Skalický trdelník, CHZO

Č. certifikátu	Výsledok dohľadu	Výrobca	Výrobok
002/2011	Potvrdenie certifikátu 28.07.2015	TAURIS a.s., Potravínárska 6, 979 01 Rimavská Sobota	Spišské párky, ZTŠ
003/2011	Potvrdenie certifikátu 09.07.2015	František Košický Pod vinicou 50, 054 01 Levoča	Spišské párky, ZTŠ
007/2011	Potvrdenie certifikátu 31.08.2015	MAROŠ s.r.o., Kasárenská 1708, 911 05 Trenčín	Spišské párky, ZTŠ
009/2011	Potvrdenie certifikátu 27.11.2015	Jakub Ilavský, s.r.o., Záblatská 471, 911 06 Trenčín	Spišské párky, ZTŠ
011/2011	Potvrdenie certifikátu 26.10.2015	DALTON, s.r.o., Napájadlá 1/A, 042 47 Košice	Spišské párky, ZTŠ
013/2011	Potvrdenie certifikátu 03.11.2015	JINEX, s.r.o., M. Rázusa 15/3930, 010 01 Žilina	Spišské párky, ZTŠ
014/2011	Potvrdenie certifikátu 03.11.2015	JINEX, s.r.o., M. Rázusa 15/3930, 010 01 Žilina	Špekačky, ZTŠ
015/2011	Potvrdenie certifikátu 28.12.2015	Mäso Parížek s.r.o. Robotnícka 22, 036 01 Martin	Spišské párky, ZTŠ
001/2012	Potvrdenie certifikátu 05.03.2015	Althan, s.r.o., Chemlonská 1, 06601 Humenné	Spišské párky, ZTŠ
002/2012	Potvrdenie certifikátu 21.01.2015	ERI, s.r.o., Kráľovská 4/10, 90901 Skalica	Skalický trdelník, CHZO
003/2012	Potvrdenie certifikátu 14.05.2015	COOP Jednota Topoľčany, SD Stummerova5, 95521 Topoľčany, mäsová výrobná: Pri stanici 11, 95633 Chynorany	Spišské párky, ZTŠ
001/2013	Potvrdenie certifikátu 05.03.2015	Hôrka, s.r.o., Teplická 1, 914 01 Trenčianska Teplá	Spišské párky, ZTŠ
003/2013	Potvrdenie certifikátu 31.08.2015	DALTON, s.r.o., Napájadlá 1/A, 04247 Košice	Špekačky, ZTŠ
004/2013	Potvrdenie certifikátu 28.10.2015	DALTON, s.r.o., Napájadlá 1/A, 04247 Košice	Lovecká saláma, ZTŠ
001/2014	Potvrdenie certifikátu 17.08.2015	MECOM GROUP s.r.o., Mikušovská cesta 3022, 984 14 Lučenec	Spišské párky, ZTŠ

15.4. Zrušené certifikáty

Na základe oznámenia výrobcu o predaji spoločnosti novému majiteľovi zrušil v roku 2015 certifikačný orgán 1 certifikát výrobku s chráneným označením. Bližšie údaje o zrušenom certifikáte sú v tabuľke č. 119.

Tabuľka č. 119

Zoznam zrušených certifikátov

Č. certifikátu	Dátum zrušenia	Výrobca	Výrobok
002/2012	27.10.2015	ERI, s.r.o., Kráľovská 4/10, 90901 Skalica	Skalický trdelník, CHZO

16. Informačné technológie a ich význam pre činnosť organizácie

V roku 2015 sa na odbore informatiky opätovne pokračovalo v riešení úloh na zabezpečenie informatizácie Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR (ŠVPS SR) a jej priamo riadených organizácií. Odbor informatiky sa tiež venoval zabezpečeniu plnej funkčnosti prenosu a spracovávaní informácií, vývoju nových informačných systémov, rozvoju jednotlivých existujúcich informačných systémov a spracovávaní informácií v rámci svojich kompetencií.

Odbor informatiky venoval vysokú pozornosť aj tvorbe nových užívateľských aplikácií a úprave a inovácii existujúcich užívateľských aplikácií z dôvodu promptného reagovania na požiadavky odborných útvarov, legislatívnych zmien a z dôvodu šetrenia financií.

Pôsobnosť odboru informatiky bola zameraná najmä na nasledovné oblasti:

1. Správa aplikovaných IS z EU implementované v jednotlivých členských štátoch,
2. Aktívna účasť na pracovných skupinách EU v oblasti informačných systémov,
3. Správa aplikačných IS využívaných jednotlivými odbornými útvarmi ŠVPS SR a jej priamo riadených organizácií:
 - *CESKO1* – kontrola pohody zvierat počas prepravy,
 - *CESKO2* – kontroly zvierat na bitúnkoch a farmách,
 - *VIS* – Veterinárny informačný systém pre oblasť veterinárneho dozoru,
 - *KIČ* – Kontrolná inšpekčná činnosť v oblasti potravinového dozoru,
 - *Nepovolený rybolov* – Evidencia a vyhodnocovanie nezákonného rybolovu,
 - *Kontroly na ceste*- Evidencia a vyhodnocovanie kontrolných činností prepravcov potravinových a veterinárnych komodít,
 - *Portál úradných kontrol* – Komplexný graficky orientovaný Portál pre širokú verejnosť so zobrazením potravinových kontrol a zobrazovaním právoplatných rozhodnutí o kontrolách,
 - Iné, bližšie nerozpísané.
4. *Správa a údržba SCCM 2012 R2* v prostredí ŠVPS SR, RVPS (40), HIS (3) a detašovaných pracoviskách v zmysle využívania licencií „software assurance“ k produktom spoločnosti Microsoft,
5. *Metodické riadenie konfigurácií Firewallov a nastavení VPN* ŠVPS SR a jednotlivých RVPS (40), HIS (3) a detašovaných pracovísk,
6. *Správa databáz vedených a využívaných v jednotlivých IS,*
7. *Správa, údržba a inovácia webového sídla* ŠVPS SR,
8. *Správa, rozvoj, údržba a administrácia IS a serverov* ŠVPS SR,
9. *Správa, rozvoj, údržba a administrácia užívateľských desktopov* ŠVPS SR,
10. *Rozvoj a administrácia sietí a IS* priamo riadených organizácií,
11. *Obnova hardware a nových verzií software* serverov a užívateľských desktopov,
12. *Správa, údržba, tvorba a inovácia Intranetového Portálu* ŠVPS SR s modulmi:
 - Certifikácia - Veterinárna certifikácia zásielok zvierat a produktov určených na obchod v rámci EÚ a na vývoz do tretích krajín,

- Podpora IT - Inštalčné média pre programy používané na základe multilicencii MS Office, MS Windows, SAP, ESET, odporúčaná konfigurácia výpočtovej techniky, inštalácia programov,
- Zásielky – Informačný systém zriadený za účelom evidencie produktov živočíšneho pôvodu, nespracovanej zeleniny, ovocia a vedľajších živočíšnych produktov, ktoré sú predmetom obchodu s členskými štátmi EU, na úrovni ŠVPS SR a RVPS,
- Denník HIS – Evidencia a spracovanie zásielok na jednotlivých hraničných inšpekčných staniciach,
- Prípisy - Prípisy, metodické pokyny, usmernenia, smernice, manuály a ostatné dokumenty vydávané jednotlivými odbormi a oddeleniami na ŠVPS SR,
- Rezervácia techniky - Rezervácia techniky ŠVPS pre služobné účely,
- Správa kolegov - Správa užívateľov informačného systému PORTAL, úprava informácií o užívateľoch na úrovni ŠVPS SR a RVPS, správa kontaktov,
- Krížové plnenie - Výkon kontrol krížového plnenia, odbúranie manuálneho systému evidencie plnenia kontrol na RVPS pomocou emailov,
- KOBRA - aktualizácia a integrácia modulu KOBRA (Kontroly počas prepravy) do IS PORTAL,
- Rapid alert system - odbúranie nesystémovej evidencie a zavedenie automatizovaného publikovania informácií pre verejnosť,
- integrácia číselníka právnických subjektov získavaných zo Štatistického úradu do modulov IS PORTAL.

V uplynulom roku odbor informatiky venoval opäť značné úsilie pri rozvoji veterinárneho informačného systému „VIS“, ktorého uplatnenie je nevyhnutné na riešenie veterinárnych úloh na jednotlivých stupňoch riadenia. Informačný systém „VIS“ sa dopĺňoval o nové moduly, doladľoval sa modul pre komunikáciu s laboratórnymi systémami a tiež sa upravoval na základe požiadaviek jednotlivých užívateľov (RVPS, SVL).

V roku 2015 sa pokračovalo aj v uplatňovaní celoslovenského sieťového programu na kontrolnú inšpekčnú činnosť – „KIČ“ (produkt odboru informatiky ŠVPS SR) prostredníctvom virtuálnej privátnej siete „VPN“. V aplikácii KIČ sa priebežne aktualizovala a upravovala najmä časť evidencie právnych subjektov a prevádzkarní. Aplikácia bude aj naďalej rozvíjaná podľa požiadaviek užívateľov.

Zamestnanci odboru aktualizovali informačné systémy ako sú Zásielky na evidovanie, vyhodnocovanie a kontroly súvisiace s bezpečnosťou potravín, Denník HIS na evidovanie a vyhodnocovanie zásielok dovážaných z tretích krajín, Nepovolený rybolov na evidovanie, kontrolu a vyhodnocovanie v oblasti nezákonného rybolovu.

Odbor informatiky venoval v uplynulom roku pozornosť aj vzdelávacím činnostiam najmä z oblasti veterinárneho informačného systému VIS a KIČ ako aj ďalším odborným IT aplikáciám.

V roku 2015 sa uskutočňoval zber, korekcia a vyhodnocovanie dát z jednotlivých štátnych veterinárnych a potravinových ústavov, vykonávala sa priebežná aktualizácia internetových a intranetových stránok ŠVPS SR, obnova IT na ŠVPS SR a jednotlivých priamo riadených organizáciách.

Pracovníci odboru tiež trvale spolupracujú s plemenárskymi službami SR a MPRV SR pri úpravách a doplneniach software centrálnej evidencie hospodárskych zvierat „CEHZ“, aktívne sa podieľajú na uplatnení a skvalitnení aplikácií EÚ.

V roku 2015 bolo tiež prioritou odboru informatiky pokračovať v zabezpečení bezproblémového a bezporuchového informačného servisu pre celú ŠVPS SR a jej priamo riadené organizácie (40 RVPS a 3 HIS) na zabezpečenie všetkých ich činností závislých od informačných systémov. Táto úloha je veľmi komplexná a zahŕňa v sebe kompletnú starostlivosť o jednotlivé technické prostriedky – hardware a kompletnú starostlivosť o základné a aplikačné programové vybavenie - software jednotlivých užívateľov. V roku 2015 sa tiež podarilo nahradiť všetky zastarané stolové počítače s operačným systémom Windows XP za nové. Táto základná úloha odboru predpokladá vytvorenie a zabezpečenie optimálneho pracovného prostredia z hľadiska informatiky pre každého odborného pracovníka ŠVPS SR a jej podriadených organizácií.

17. Rozpočet organizácie

Tabuľka č. 120

Rozpis ukazovateľov verejného rozpočtu a jeho plnenie za rozpočtové organizácie v riadení ŠVPS SR:

ukazovateľ	Fc	rozpočet schválený	rozpočet upravený	skutočnosť k 31.12.2015	prekročenie nedočerpanie	%
PRÍJMY		4 672 600,00	10 483 477,35	10 485 187,49		100,02
rozpočtové		4 672 600,00	4 850 521,00	4 852 231,14	1 710,14	
mimorozpočtové			5 632 956,35	5 632 956,35		
VÝDAVKY celkom	0421	16 063 935,00	23 120 818,48	23 118 571,74		99,99
bez prekročenia			17 490 262,42	17 488 015,68	2 246,74	99,99
povolené prekročenie			5 630 556,06	5 630 556,06		100,00
podľa kategórií		16 083 935,00	17 490 262,42	17 488 015,68	2 246,74	99,99
610	0421	7 585 140,00	7 928 030,00	7 927 984,50	45,50	100,00
620	0421	2 651 006,00	2 946 975,00	2 946 782,65	192,35	99,99
630	0421	5 747 789,00	6 085 129,02	6 083 701,07	1 427,95	99,98
vzdelávanie	0980	20 000,00	20 000,00	20 000,00		100,00
WHO - HIS	0760	10 000,00	10 000,00	9 972,07	27,93	99,72
640	0421	70 000,00	94 450,00	94 323,39	126,61	99,87
700	0421		405 678,40	405 252,00	426,40	99,89
podľa prvku		16 063 935,00	17 490 262,42	17 488 015,68	2 246,74	99,99
08W010J	0421	13 743 635,00	15 107 679,68	15 106 650,82	1 028,86	99,99
08W0101	0421	1 519 200,00	1 856 079,00	1 854 892,79	1 186,21	99,94
08W0102	0421	44 100,00	31 511,00	31 510,29	0,71	100,00
08W0103	0421	747 000,00	434 710,00	434 709,59	0,41	100,00
08W010I	0421		7 000,00	7 000,00		100,00
	0411		10 000,00	9 997,38	2,62	99,97
0DB04	0421	10 000,00	30 000,00	29 972,07	27,93	99,91
0D40I - SK Pres	0760		13 282,74	13 282,74		100,00
podľa zdroja		16 063 935,00	23 120 818,48	23 118 571,74	2 246,74	99,99
111		16 063 935,00	17 490 262,42	17 488 015,68	2 246,74	99,99
36			1 815 683,52	1 815 683,52		100,00
72e			27 800,54	27 800,54		100,00
72c			3 787 072,00	3 787 072,00		100,00

Tabuľka č. 121

Rozpočtové opatrenia

ukazovateľ	počet	kategória	výška úpravy	rozpočet schválený	rozpočet upravený
prijmy	3	200	177 921,00	4 672 600,00	4 850 521,00
výdavky					
kapitálové výdavky	2	700	405 678,40	0,00	405 678,40
mzdy, platy	2	610	342 890,00	7 585 140,00	7 928 030,00
odvody	6	620	295 969,00	2 651 006,00	2 946 975,00
tovary, služby	12	630	315 057,28	3 437 489,00	3 752 546,28
transfery	8	640	24 450,00	70 000,00	94 450,00
08W0101	9	630	256 879,00	1 519 200,00	1 776 079,00
08W0102	6	630	-12 589,00	44 100,00	31 511,00
08W0103	13	630	-232 290,00	747 000,00	514 710,00
08W010I	5	630	17 000,00	0,00	17 000,00
0D40I	2	610,620	13 282,74	0,00	13 282,74
ODB04				10 000,00	10 000,00
počet RO	40		1 426 327,42	16 063 935,00	17 490 262,42

ŠVPS SR realizovala v riadených organizáciách vnútorné rozpočtové opatrenia v počte: **202** na základe žiadostí ÚŠKVBL a RVPS v SR.

Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov rozpočtu k 31.12.2015

Tabuľka č. 122

Príjmy

ukazovateľ	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť k 31.12.2015	%
PRÍJMY CELKOM	4 672 600,00	10 483 477,35	10 485 187,49	100,02
rozpočtové	4 672 600,00	4 850 521,00	4 852 231,14	100,04
rozpočtové - z vlastníctva	113 000,00	113 000,00	160 297,00	141,86
rozpočtové - pokuty	4 559 600,00	3 044 000,00	3 044 165,12	100,01
rozpočtové - poplatky		1 314 421,00	1 458 759,79	110,98
ostatné - kapitálové		115 900,00	116 605,52	100,61
iné príjmy		263 200,00	72 403,71	27,51
mimorozpočtové		5 632 956,35	5 632 956,35	100,00
mimorozpočtové- EÚ		1 568 135,66	1 568 135,66	100,00
mimorozpočtové- poisťné plnenie		30 200,83	30 200,83	100,00
mimorozpočtové - krížové kontroly		247 547,87	247 547,87	100,00
mimorozpočtové - mzdy, odvody		3 787 072,00	3 787 072,00	100,00

Tabuľka č. 123

Kapitálové príjmy:

budovy	23 010,00	KE-o
	7 520,00	LV
	13 000,00	KN
	65 000,00	ZV
automobily	2 175,52	KE-o
	1 094,00	ŠVPS SR
	276,00	HE
	80,00	ZH
	630,00	RV
pozemky	3 820,00	KN
	116 605,52	

Mimorozpočtové príjmy:

- z Európskej komisie vo výške **1,568 135,66 €**
- poisťné plnenie vo výške **30 200,83 €**, v tom z roku 2014: **2 400,29 €**
- prostriedkov na krížové kontroly vo výške **247 547,87 €**
- prostriedky dary a granty **3 787 072 €**

Tabuľka č. 124

Pohľadávky z príjmov RO

POHLADÁVKY CELKOM	
poplatky z veterinárnych kontrol	571 059,26
pokuty	3 153 942,72
zhoda	79,63
pohľadávky z minulých rokov	
poplatky z veterinárnych kontrol	411 932,68
pokuty	1 651 824,48
zhoda	44,48
rok 2015	
poplatky z veterinárnych kontrol	159 126,58
pokuty	1 502 118,24
zhoda	35,15

Výdavky

Kapitálové výdavky

Tabuľka č. 125

Čerpané na **99,89 %** predstavujú finančné prostriedky vynaložené na investičné akcie zapísané v registri investícií ŠP:

	položka	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť	nevyčerpané
klimatizácia ŠVPS SR	713005		36 000,00	35 998,80	1,20
diskové pole	713005		11 678,40	11 678,40	
automobily	714001		300 000,00	299 584,80	415,20
traktor, automobil			50 000,00	49 990,00	10,00
príviesny vozík Veľký Krtíš			8 000,00	8 000,00	
			405 678,40	405 252,00	426,40
rozdelenie automobilov pre RVPS - 15					
Bardejov	Lučenec				
Košice mesto	Levice				
Košice okolie	Nitra				
Stará Ľubovňa	Púchov				
Liptovský Mikuláš	Svidník				
Rimavská Sobota	Rožňava				
Nové Mesto nad Váhom	Trenčín				
Prievidza					

Bežné výdavky

Čerpané na **99,99 %**, nedočerpané finančné prostriedky rozpočtu: **2 246,74 €**:
v tom **na programe**:

08W010J	1 028,86
08W0101	1 186,21
08W0102	0,71
08W0103	0,41
08W010I	2,62
0DB04	27,93

V roku 2015 bolo **povolené prekročenie** rozpočtu vo výške **5 630 556,06 €**

- zdroj 36 - prostriedky z EÚ vo výške **1 568 135,66 €**
- zdroj 36 - krížové kontroly **247 547,86 €**
- zdroj 72e - poisťné udalosti **27 800,54 €**
- zdroj 72c – mzdy, odvody (dary, granty) **3 787 072 €**

Čerpanie povoleného prekročenia rozpočtu vo výške:

Prostriedky EÚ (ŠVPS SR) – 7 950,40 uplatnené na programe 08W0101 a **1 560 185,26** na programe 08W0103.

Krížové kontroly: príjem 247 548, čerpanie **247 547,87**, nedočerpanie 0,13

Poistné plnenie (ŠVPS a RVPS – Topoľčany, Žiar nad Hronom, Šaľa, Trenčín, Senec, Trnava, Nové Mesto nad Váhom, Prievidza, Nitra, Banská Bystrica - havárie služobných motorových vozidiel a Košice mesto – havária budovy.

Mzdy a odvody z darov a grantov: 3 787 072 .

Mimorozpočtové prostriedky použili organizácie na:

- realizáciu výplát miezd a odvodov z dôvodu nedostatku rozpočtových prostriedkov na kategórii 610 a 620,
- úhradu faktúr za opravy motorových vozidiel, budovy
- ŠVPS SR na úhradu faktúr za monitoring eradikačných chorôb v zmysle národného plánu eradikácie a rozhodnutí EK.

Tabuľka č. 126

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na programe 08W0101

	zdroj 111	zdroj 36
VPO ŠVPS SR	808 703,28	7 950,40
Služby súkromných veterinárnych lekárov (SVL)	423 270,02	
Vyšetovanie krmív	103 933,30	
Krmivá vedľajších živočíšnych produktov	13 562,38	
Národný program kontroly reziduí (NPKR)	139 588,55	
Monitoring poľovnej zveri (MLZ)	41 276,66	
BSE – služby SVL	316 608,20	
	1 846 942,39	7 950,40
spolu	1 854 892,79	

Tabuľka č. 127

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na školenia, konferencie 08W010J, Fc 0980

program	08W010J
Fc	0980
položka	637001
rozpočet	20 000,00
skutočnosť	20 000,00
ŠVPS SR	6 313,10
RVPS	13 686,90

Tabuľka č. 128

Prehľad o mimorozpočtových účtoch

	zostatky
	k 31.12.2015
účet ES úročený	891 053,71
krížové kontroly	0,13
príjem z MPRV SR	247 548,00
čerpanie	247 547,87
depozit	1 182 267,17
sociálny fond	35 517,07
dary, granty	0,00
príjem z MPRV SR	3 787 072,00
čerpanie	3 787 072,00

Plnenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu:**ŠVPS SR – vlastná činnosť**

ŠVPS SR zabezpečovala v roku 2015 financovanie vlastnej činnosti vrátane 3 hraničných inšpekčných staníc (HIS Vyšné Nemecké, Čierna nad Tisou a Letisko Bratislava).

Tabuľka č. 129

Rozpis ukazovateľov verejného rozpočtu a jeho plnenie

	rozpočet	rozpočet	skutočnosť	
	schválený	upravený	k 31.12.2015	%
PRÍJMY	4 573 593,0	7 869 154,17	3 225 330,03	
	0			
príjmy mimorozpočtové		3 123 950,37	3 124 115,37	100,00
rozpočtované príjmy		4 745 203,80	101 214,66	
VÝDAVKY	rozpočet	rozpočet	skutočnosť	
	schválený	upravený	k 31.12.2015	%
	4 382 102,0	6 762 844,52	6 762 280,22	99,99
	0			
povolené prekročenie		3 123 950,37	3 123 950,37	
bez prekročenia		3 638 894,15	3 638 329,85	99,98
nedočerpanie				564,30
		6 762 844,52	6 762 280,22	99,99
v tom: kapitálové		405 678,40	405 252,00	99,89
bežné	4 382 102,0	6 357 166,12	6 357 028,22	100,00
	0			
podľa kategórií:	4 382 102,0	6 762 844,52	6 762 280,22	99,99
	0			

610 – mzdy	1 449 234,0 0	731 410,16	731 405,14	100,00
620 - odvody	506 507,00	328 416,41	328 416,00	100,00
630 – tovary, služby	2 356 361,0 0	2 145 919,15	2 145 787,34	100,00
povolené prekročenie		3 123 950,37	3 123 950,37	
640 - transfery	70 000,00	27 470,03	27 469,37	100,00
700 - kapitálové		405 678,40	405 252,00	99,89
podľa prvku:	4 382 102,0 0	6 762 844,52	6 762 280,22	99,99
08W010J	3 074 361,0 0	2 323 683,46	2 323 154,59	99,98
povolené prekročenie		59 375,80	59 375,80	
povolené prekročenie mzdy		1 496 438,91	1 496 438,91	
08W0101	506 641,00	808 706,95	808 703,28	100,00
povolené prekročenie		7 950,40	7 950,40	
08W0102	44 100,00	31 511,00	31 510,29	100,00
08W0103	747 000,00	434 710,00	434 709,50	
povolené prekročenie		1 560 185,26	1 560 185,26	
08W010I		17 000,00	16 997,38	99,98
0DB04	10 000,00	10 000,00	9 972,07	99,72
0D40I		13 282,74	13 282,74	100,00
podľa zdroja	4 382 102,0 0	6 762 844,52	6 762 280,22	99,99
111	4 382 102,0 0	3 638 894,15	3 638 329,85	99,98
36		2 086 138,16	2 086 138,16	
72e		7 573,30	7 573,30	
72c		1 496 438,91	1 496 438,91	

Tabuľka č. 130

2.2 Plnenie príjmov k 31.12.2015

PRÍJMY	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť
	4 573 593,00	7 869 154,17	3 225 330,03
príjmy z vlastníctva (212)	11 532,00	7 682,80	7 172,96
pokuty (222), poplatky (223)	4 562 061,00	4 358 421,00	92 887,04
príjem z kapitálových aktív (231)		115 900,00	1 094,00
Iné príjmy		263 200,00	
úroky bežného účtu EÚ (243)			60,66
Mimorozpočtové: zdroj 72c mzdy		1 496 438,91	1 496 438,91
Zdroj 36 – krížové plnenie		51 802,50	51 802,50
Zdroj 36 - EK		1 568 135,66	1 568 135,66
Zdroj 72e – poisťné plnenie		7 573,30	7 738,30

V stĺpcoch schválený a upravený rozpočet sú zahrnuté rozpočtované príjmy za **poplatky** z veterinárnych kontrol a inšpekcií **všetkých rozpočtových organizácií riadených ŠVPS SR**. Vzhľadom na túto skutočnosť sa javí plnenie príjmov ŠVPS SR ako veľmi nízke.

Počas roku 2015 boli upravené príjmy z vlastníctva riadeným organizáciám podľa aktuálneho stavu účinnosti nájomných zmlúv. Úprava rozpočtu bola premietnutá do rozpočtu ŠVPS SR na položke 212.

Čerpanie výdavkov k 31.12.2015

Tabuľka č. 131

Kapitálové výdavky

	položka	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť	nevyčerpané
klimatizácia ŠVPS SR	713005		36 000,00	35 998,80	1,20
diskové pole	713005		11 678,40	11 678,40	
automobily	714001		300 000,00	299 584,80	415,20
traktor, automobil			50 000,00	49 990,00	10,00
prívesný vozík Veľký Krtíš			8 000,00	8 000,00	
			405 678,40	405 252,00	426,40

Tabuľka č. 132

Bežné výdavky

Bežné výdavky boli čerpané na 99,99 %

Rozpočet bežných výdavkov nebol dočerpaný vo výške **137,90 €**:

Program 08W010J	Finančná položka	Výška
mzdy	611	5,02
odvody	625002	0,41
prevádzka	637012	96,47
transfery	642015	0,66
0DB04	637004	27,93
08W0101	637004	3,67
08W0102	637004	0,71
08W0103	637004	0,41
08W010I	637004	2,62

Prehľad o čerpaní výdavkov na kategórii 630 v programe 08W0101 viažucich sa na národné programy, prípadne na rozhodnutia vlády SR, MPRV SR **hradených z rozpočtu ŠVPS SR**

Tabuľka č. 133

ukazovateľ	skutočnosť k 31.12.2015
trichinely	40 161,42
trichinelóza líšok	5 551,90
trichinelóza diviakov	12 821,50
trichinely ostatné	92,97
zástrelné za líšky	13 201,94
IBR	269 072,00

salmonela OP	685,10
salmonela brojlery	4 340,70
salmonela ošípané	68 367,60
antrax	8 730,24
VHS ryby, raky	173,10
mor včelieho plodu	161 898,80
pepsín	11 458,70
pesticídy	137 542,80
brucelóza	11 087,90
monitoring AMR	16 451,20
AMR zo zdroja 36	7 950,40
NPKR došetrovanie	3 310,60
VPO krmivá došetrovanie	9 369,90
vzorky HIS	3 197,70
ovocie zelenina	1 821,11
rádiohygienická kontrola	27 771,50
nariadené kontroly	1 594,60
spolu	816 653,68

Tabuľka č. 134

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na programe 08W0103 Eradikačné choroby

	zdroj 111	zdroj 36
Aviárna influenza – vtáčia chrípka	18 865,00	17 149,20
Bluetongue – modrý jazyk	979,00	18 004,50
KMO – klasický mor ošípaných	142 472,70	560 230,80
Africký mor ošípaných	35 200,00	87 887,30
Monitoring TSE – scrapie	663,00	27 807,00
Salmonella – vyšetrenia, vakcíny	187 536,49	384 043,46
Besnota – vakcíny, vyšetrenia	39 057,70	448 756,90
Salmonella – morky	215,20	594,10
Cielené vyšetrenia medu	255,70	9 318,90
Cielené vyšetrenia rýb	179,20	6 182,40
Iné choroby	9 285,60	210,70
	434 709,59	1 560 185,26
Spolu	1 994 894,85	

Tabuľka č. 135

Prehľad výdavkov na nariadené kontroly

ukazovateľ	skutočnosť k 31.12.2015
Počet osôb, ktoré kontroly vykonali	3 646
Počet nadčasových hodín a hodín pohotovosti	43 162,21

Výdavky	473 518,62
mzdy	156 959,07
príplatky za nadčasové hodiny	149 901,06
príplatky za pohotovosti	4 950,86
odvody	108 977,94
cestovné výdavky (doprava, stravné)	27 169,92
všeobecný materiál	16 458,22
pohonné hmoty – služobné vozidlá	9101,55

Tabuľka č. 136

Prehľad transferových výdavkov kategória 640

Finančná položka		
642012	odstupné	
642013	odchodné	19 008,00
642015	náhrady DPN	8 461,37
Spolu		27 469,37

Tabuľka č. 137

Účelové prostriedky 08W010I

ukazovateľ	rozpočet	08W010I	nevyčerpané
Misie FVO	7 000,00	7 000,00	
choroby	10 000,00	9 997,38	2,62
Spolu	17 000,00	16 997,38	2,62

Tabuľka č. 138

Účelové prostriedky ODB04

ukazovateľ	schválený	upravený		nevyčerpané
Požiadavky WHO pre HIS	10 000,00	30 000,00	29 972,07	27,93

Tabuľka č. 139

Účelové prostriedky 0D40I – SK Pres

ukazovateľ	rozpočet		
mzdy	9 843,00	9 843,00	
odvody	3 439,74	3 439,74	
spolu	13 282,74	13 282,74	

Mimorozpočtové zdroje

Povolené prekročenie rozpočtu tvorí čiastku € : 3 124 115,37 – príjmy
3 123 950,37 - výdavky

Príjmová časť

- z dôvodu prijatia finančné prostriedky z Európskej komisie vo výške **1 568 135,66**
- z poistného plnenia vo výške **7 738,30** , v tom 165,00 – poistné plnenie z roku 2014
- dary, granty **1 496 438,91**
- krížové plnenie **51 802,50**

Výdavková časť

- z dôvodu prijatia finančné prostriedky z Európskej komisie vo výške **1 568 135,66**
- z poistného plnenia vo výške **7 573,30**
- dary, granty **1 496 438,91**
- krížové plnenie **51 802,50**

Prehľad o výdavkoch prijatých z EÚ na mimorozpočtový zdroj 36:

Z prijatých prostriedkov EÚ sa uhradili výdavky na úhradu ďalších monitoringov eradikačných chorôb. Výdavky sa realizovali z programu **08W0103** a **08W0101**.

V zmysle rozhodnutia Európskej komisie z 30. novembra 2014, ktorým sa schvaľujú ročné a viacročné programy a finančný príspevok Spoločenstva na eradikáciu, kontrolu a monitorovanie určitých chorôb zvierat a zoonóz predložené členskými štátmi na rok 2015 boli z rozpočtu ŠVPS SR – zdroj 36 použité výdavky nasledovne:

Tabuľka č. 140

eradikačné choroby		1 568 135,66
vyšetrenia	modrý jazyk	18 004,50
vyšetrenia a vakcíny	salmonely	384 043,46
vyšetrenia	KMO	560 230,80
vyšetrenia	africký mor ošípaných	87 887,30
vyšetrenia	vtáčia chrípka	17 149,20
vyšetrenia	TSE - scrapie	27 807,00
vyšetrenia a vakcíny	besnota líšok	448 756,90
vyšetrenia	morky	594,10
vyšetrenia	iné choroby nár. plánu	23 662,40

Tabuľka č. 141

Bežné účty k 31.12.2015

stav bežného fondu – SF	
	8 748,58
stav depozitného účtu	
	202 265,80
stav bežného účtu ES ŠVPS SR	
	891 053,71

Verejný obstarávanie zákaziek na dodanie tovaru, na poskytnutie služieb a zákaziek na uskutočnenie stavebných prác v roku 2015

ŠVPS SR ako verejný obstarávateľ v procese verejného obstarávania a zadávaní zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na poskytnutie služieb a zákaziek na uskutočnenie stavebných prác postupoval v súlade so zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v aktuálnom znení.

ŠVPS SR realizuje proces verejného obstarávania od jeho prípravy, určenia a vykonania správneho postupu verejného obstarávania až po dodanie tovaru, poskytnutie služby alebo uskutočnenia stavebnej práce tak, aby jeho výsledkom bol výber najvhodnejšieho zmluvného partnera a aby vynaložené finančné prostriedky na obstaranie predmetu zákazky boli primerané požadovanej kvalite a cene.

ŠVPS SR ako verejný obstarávateľ volí postupy verejného obstarávania tak, aby boli dodržané základné princípy verejného obstarávania a to princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Realizované

ŠVPS SR ako verejný obstarávateľ v roku 2015 **realizoval** tieto verejné súťaže:

- **1 podlimitnú zákazku** s uskutočnením priameho rokovacieho konania
- **1 podlimitnú zákazku** s použitím elektronickej aukcie
- **1 nadlimitnú zákazku** s použitím elektronickej aukcie
- **4 podlimitné zákazky** s použitím elektronického kontraktačného systému (EKS)

Tabuľka č. 142

Por. č.	Postup vo verejnom obstarávaní	Predmet zákazky	Názov zákazky
1.	podlimitná zákazka s uskutočnením priameho rokovacieho konania	poskytnutie služby	Technická podpora Veterinárneho informačného systému ŠVPS SR – rok 2015.
2.	podlimitná zákazka s použitím elektronickej aukcie	dodanie tovaru	Dodanie motorového vozidla.
3.	nadlimitná zákazka s použitím elektronickej aukcie	dodanie tovaru	Dodanie osobných motorových vozidiel.
4.	3x podlimitná zákazka použitím EKS	dodanie tovaru	Dodanie výpočtovej techniky.
5.	podlimitná zákazka s použitím EKS	dodanie tovaru	Dodanie osobného motorového vozidla.

Dokončené

ŠVPS SR ako verejný obstarávateľ v roku 2015 **dokončil** realizáciu jednej verejnej súťaže, vyhlásenej v roku 2014, ktorej výsledkom bolo uzatvorenie rámcovej dohody na obdobie štyroch rokov a to:

Tabuľka č. 143

Por. č.	Postup vo verejnom obstarávaní	Predmet zákazky	Názov zákazky
1.	nadlimitná zákazka s použitím elektronickej aukcie	dodanie tovaru	Dodanie vakcíny na orálnu imunizáciu líšok proti besnote a jej letecké polozenie - jarne a jesenné vakcinačné kampane 2015 – 2018.

18. Personálne otázky

ŠVPS SR je rozpočtová organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou, začlenená do rezortu MPRV SR.

V jej riadiacej pôsobnosti je celkom 41 štátnych rozpočtových organizácií a 2 príspevkové organizácie (ŠVPÚ a IVVL), zriaďovateľom ktorých je MPRV SR. Celkový evidenčný počet zamestnancov ŠVPS SR je 1 275 zamestnancov, z toho v ŠVPS SR a riadených rozpočtových organizáciách celkom 984 zamestnancov a v príspevkových organizáciách celkom 291 zamestnancov.

V roku 2015 boli obsadzované pracovné pozície na voľné štátnozamestnanecké miesta formou výberového konania a výberu.

Na funkciu vedúceho štátneho zamestnanca, vedúceho služobného úradu RVPS Zvolen bolo vyhlásené vonkajšie výberové konanie, ktoré skončilo úspešne vybratím vhodného kandidáta na funkciu riaditeľa. Úspešne skončilo aj vnútorné výberové konanie na pozíciu vedúceho oddelenie krížového plnenia a delegovaných činností ŠVPS SR. Ďalších 5 voľných štátnozamestnaneckých miest bolo obsadených na základe úspešných výberov.

Dôležitou oblasťou činnosti osobného úradu je ďalšie vzdelávanie zamestnancov v štátnej službe ako i zamestnancov v službe vo verejnom záujme.

Ako po každý rok, aj v priebehu celého roku 2015 prebiehalo odborné vzdelávanie zamestnancov v súlade s Národným programom vzdelávania v Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach.

Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov (ďalej len „IVVL“) je vzdelávacie a kongresové zariadenie MPRV SR primárne zamerané na rozvoj ľudských zdrojov. Dôraz je kladený na ďalšie vzdelávania zamestnancov organizácií ŠVPS SR v oblastiach zdravia a ochrany zvierat, zahraničných vzťahov, dovozoch a vývozoč, hygieny krmív, ekológie a veterinárnej farmácie, hygieny produktov živočíšneho pôvodu, kontroly potravín rastlinného pôvodu, rýchleho výstražného systému a certifikácie a laboratórnej diagnostiky.

V súlade so zákonom č. 39/2007 Z. z. a v zmysle vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 480/2007 Z. z., o postgraduálnom vzdelávaní veterinárnych lekárov a ďalšom vzdelávaní zamestnancov orgánov veterinárnej správy a úradných veterinárnych laboratórií IVVL v roku 2015 zrealizoval 34 vzdelávacích aktivít pre 1 857 zamestnancov ŠVPS SR a jej riadených organizácií. Obsahová náplň školení aktuálne reagovala na požiadavky výkonu všetkých odborných činností.

Tabuľka č. 145

Názov vzdelávacej aktivity	Počet	Počet
Národný program vzdelávania podľa odborných činností		
Zdravie a ochrana zvierat (ZD; ZD1;ZD3;ZD5;ZD2)	5	367
Zahraničné vzťahy, dovozy a vývozy (H1, H2)	2	21
Hygieny krmív, ekológie a veterinárnej farmácie (HK4;HK1, HK2, HK3, HK 5)	5	247
Hygienu produktov živočíšneho pôvodu (HP1; HP2; HP4;HP3;HP9;HP10)	6	556
Kontrola potravín rastlinného pôvodu (PD1 – 3 termíny;PD2;PD3;PD5)	6	581
Organizácia trhu (OZ1;V1;OZ2;OZ3;V2)	5	64
Spolu	29	1 836

IVVL realizuje vzdelávacie programy aj pre ostatných pracovníkov agropotravinárskeho sektoru, kde v rámci 74 vzdelávacích odborných veterinárskych aktivít vyškoliť 1 855 účastníkov.

Akreditované vzdelávacie aktivity MŠVVaŠ SR v roku 2015 organizované v spolupráci so ŠVPS SR:

- Ochrana zvierat pri preprave bola v roku 2015 realizovaná v 11 behoch, počas ktorých sa vyškoliť 218 účastníkov.

- Ochrana zvierat počas usmrcovania, v rámci 9 školení bolo vyškolených 263 osôb.

- Ochrana zvierat používaných na vedecké účely - bolo vyškolených 677 vedeckých pracovníkov.

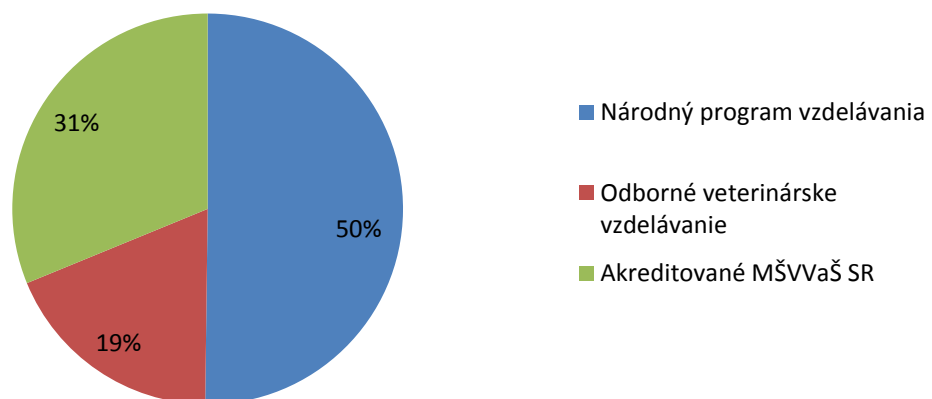
Odborné vzdelávacie aktivity pre ostatné cieľové skupiny:

- Odchyt túlavých zvierat, v rámci ktorého sa v roku 2015 vyškoliť v troch termínoch 45 osôb.

- Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí, cieľom ktorého je získať odbornú spôsobilosť na prvotné vyšetrenie zveri na mieste po ulovení so zameraním na hygienu zveriny a bezpečnosť potravín. V roku 2015 bolo v 5 behoch vyškolených 139 osôb. V rámci preškolenia vyškolených osôb sa uskutočnilo 12 termínov preškolení s účasťou 299 osôb.

Graf č. 66

Podiel vzdelávacích aktivít podľa oblastí za rok 2015

19. Vyhodnotenie kontrolnej činnosti za rok 2015

19.1. Interné audity vykonávané podľa článku 4 ods.6 nariadenia (ES) č.882/2004

19.1.1. Interné audity podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z.z.

V Programe interných auditov ŠVPS SR na rok 2015 bolo naplánovaných aj vykonaných 13 auditov, pri ôsmich bol vykonaný aj následný audit na overenie splnenia prijatých opatrení k nezhodám z minulých auditov. Počas auditov bolo zistených 7 nezhôd.

Najčastejšie boli zisťované nedostatky:

- nesprávne ukladané blokové pokuty v obchodnej sieti
- plán úradných kontrol potravín v maloobchodných prevádzkarňach nebol v súlade s dokumentovaným postupom ŠVPS SR, kontroly sa nevykonávali podľa zaradenia prevádzky do kategórie
- pri výkone plánovaných úradných kontrol u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, vyrábajúcich potraviny rastlinného pôvodu, nebolo postupované podľa osnovy Manuálu pre výkon plánovaných úradných kontrol potravín u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov rastlinného pôvodu
- Na oddelení kontroly vín:
 1. nebolo zabezpečené pravidelné vykonávanie úradných kontrol na základe analýzy rizika s vhodnou frekvenciou, v prípade zistenia nedostatkov pri úradnej kontrole inšpektori nepostupovali v zmysle platnej legislatívy - neboli uložené pokuty a neboli nariadené vhodné opatrenia
 2. pri riešení nevyhovujúcich vzoriek - neboli nariadené vhodné opatrenia a neboli vo všetkých prípadoch uložené pokuty
 3. pri výkone úradných kontrol potravín neživočíšneho pôvodu dovážaných z tretích krajín inšpektori nepostupovali v zmysle platnej legislatívy a Manuálu ŠVPS SR pre výkon úradných kontrol potravín neživočíšneho pôvodu.

Tabuľka č. 146

Prehľad interných auditov s počtom zistených nezhôd

Predmet auditu	Počet naplánovaných auditov	Počet vykonaných auditov	Počet nezhôd
Systém výkonu úradnej kontroly potravín u PPP rastlinného pôvodu - kompletnosť dokumentácie z úradnej kontroly potravín- odber vzoriek, vedenie dokumentácie, postup pri riešení nevyhovujúcich vzoriek - výkon úradnej kontroly pri riešení podnetov a sťažností od spotrebiteľov - postup nahlasovania a riešenia nevyhovujúcich vzoriek prostredníctvom RASFF- výkon úradnej kontroly potravín na mieste u PPP	2	2	2

Systém výkonu úradnej kontroly potravín v maloobchode - kompletnosť dokumentácie z úradnej kontroly potravín - odber vzoriek, vedenie dokumentácie, postup pri riešení nevyhovujúcich vzoriek - výkon úradnej kontroly pri riešení podnetov a sťažností od spotrebiteľov - postup nahlasovania a riešenia nevyhovujúcich vzoriek prostredníctvom RASFF	4	4	2
Systém výkonu auditov HACCP u prevádzkovateľov pre potraviny rastlinného pôvodu, overenie na mieste u PPP	3	3	-
Systém výkonu importných kontrol potravín neživočíšneho pôvodu z tretích krajín	3	3	-
Systém výkonu úradnej kontroly vína - plánovanie úradných kontrol - kompletnosť dokumentácie z úradnej kontroly - systém a plánovanie odberu vzoriek, vedenie dokumentácie - postup pri riešení nevyhovujúcich vzoriek - importné kontroly - výkon úradnej kontroly pri riešení podnetov a sťažností od spotrebiteľov- postup nahlasovania a riešenia nevyhovujúcich vzoriek prostredníctvom RASFF	1	1	3
Spolu	13	13	7

19.1.2. Interné audity podľa zákona č. 39/2007 Z.z.

Odbor auditu a kontroly ŠVPS SR vykonal 21 interných auditov, pri šiestich bol vykonaný aj následný audit na overenie splnenia prijatých opatrení k nezhodám z minulých auditov. V Programe interných auditov ŠVPS SR na rok 2015 bolo naplánovaných 24 auditov, 3 audity neboli vykonané z personálnych dôvodov, budú presunuté na rok 2016.

Počas auditov bolo zistených 28 nezhôd.

Najčastejšie boli zistené nedostatky:

- nesprávne vypracované plány úradných kontrol
- nedodrжанá frekvencia úradných kontrol určená metodickým pokynom, nesplnený plán úradných kontrol
- nedostatky vo vedení dokumentácie z úradných kontrol – v záznamoch z úradnej kontroly sú kontrolné zistenia nad rámec vymedzeného účelu kontroly

- nedostatky u prevádzkovateľov, zistené počas auditu na mieste, neboli dostatočne zdokumentované inšpektormi RVPS
- nedostatky v ukladaní opatrení pri zistení nedostatkov
- nedostatky v plánovaní a vykonávaní kontrol VPO
- nesplnený plán odberu vzoriek - VPO
- nenahlásenie porušenia podmienok krížového plnenia na ŠVPS SR v zmysle MP ŠVPS SR
- výkon úradných kontrol I a R HZ nebol v súlade s MP na vykonávanie úradných kontrol identifikácie a registrácie zvierat na mieste, neboli uložené opatrenia na mieste
- postup pri vykonaní fyzických kontrol na mieste u chovateľa, ktorý nedodrжал povinnosť odobrať a zaslať vzorky z uhynutých zvierat na vyšetrenie TSE, nebol v súlade s príslušnými metodickými pokynmi ŠVPS SR
- plánovanie a výkon úradných kontrol krmív, zameraných na zákaz skrmovania živočíšnych bielkovín, nebol v súlade s metodickými pokynmi ŠVPS SR
- plánovanie a výkon úradných kontrol na označovanie, odstraňovanie a sledovanie hmotnosti špecifikovaného rizikového materiálu (ŠRM) nebol v zmysle platných predpisov a usmernení
- žiadanky, ktoré sprevádzajú vzorku na laboratórne vyšetrenie, neboli riadne a úplne vypĺňané, v zmysle príslušných metodických pokynov ŠVPS SR
- nebol dodržaný legislatívou požadovaný rozsah vzdelávania ÚVL

Tabuľka č. 147

Prehľad interných auditov s počtom zistených nezhôd

Predmet auditu	Počet naplánovaných auditov	Počet vykonaných auditov	Počet nezhôd
TSE - systém výkonu úradných veterinárnych kontrol	2	2	5
systém výkonu kontrol v sekcii VI – mäsové výrobky a v sekcii XII – Škvarené živočíšne tuky a oškvarky	1	1	4
systém výkonu úradnej kontroly v sekcii I – mäso domácich kopytníkov (bitúnok, rozrábkareň), TRACES	1	1	1
systém výkonu úradnej kontroly v sekcii III – zverina zo zveri z farmových chovov a v sekcii IV – zverina z voľne žijúcej zveri	1	1	-
systém výkonu úradnej kontroly v sekcii X – vajcia a vaječné výrobky	1	1	-
systém výkonu úradnej kontroly medu	1	1	-
systém výkonu úradnej kontroly v sekcii II – mäso z hydiny a zajacovitých (bitúnky, rozrábkarne), TRACES	2	2	-
systém výkonu úradných kontrol identifikácie a registrácie hospodárskych zvierat	2	2	3
systém výkonu certifikácie pri obchode s členskými štátmi, pri vývoze do tretích	1	1	-

krajín, sprievodná dokumentácia pri premiestňovaní v SR, ochrana zvierat pri preprave			
systém výkonu kontrol - ochrana zvierat na farme	1	1	-
overenie zhody systému zabezpečenia výkonu a kontroly nad dodržiavaním uplatňovania národných eradikačných programov, monitoringov, pohotovostných plánov, veterinárna prevencia a ochrana štátneho územia	2	2	6
systém výkonu kontrol vo veterinárnej farmácii a systém kontrol rezíduí	2	1	-
systém výkonu kontrol - vedľajšie živočíšne produkty a odvodené produkty, TRACES	3	2	5
systém výkonu úradných kontrol na úseku hygieny krmív a medikovaných krmív, TRACES	2	1	2
systém výkonu kontrol krížového plnenia	2	2	2
Spolu	24	21	28

Pri interných auditoch podľa zákona č.152/1995 Z.z. ani podľa zákona č.39/2007 Z.z. neboli zistené systémové nezhody. Auditované organizácie prijali termínované opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ktorých splnenie bude kontrolované následnými auditmi.

19.2. Vnútorne kontroly

19.2.1. Podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov

Vnútorne kontrolná činnosť ŠVPS SR bola vykonávaná v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov a so Smernicou ŠVPS SR o vnútornej kontrole.

Vnútorne kontrolná činnosť jednotlivých odborov ŠVPS SR bola vykonaná v týchto oblastiach:

- **odbor auditu a kontroly**

- kontrola prijímania, evidencie a vybavovania žiadostí o slobodnom prístupe k informáciám, sťažností, petícií a iných podaní
- riešenie podaní na výkon úradnej kontroly inšpektorov RVPS
- výkon úradnej kontroly v prevádzkarni určenej na produkciu násadových vajec, jednoduchovej hydiny, chovnej hydiny a úžitkovej hydiny

odbor laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie

- kontrola pripravenosti na zriadenie národných referenčných laboratórií pre zdravie zvierat - pre choroby zvierat uvedené v smernici Rady 92/119/ES a kontrola plnenia úloh národných referenčných laboratórií

- metódy a postupy vyšetovania antimikrobiálnej rezistencie vzoriek v súlade s metodickým pokynom
- postupy vyšetovania antimikrobiálnej rezistencie vzoriek v rozsahu požiadaviek vykonávacieho rozhodnutia Komisie č. 2013/652/EÚ z 12. novembra 2013 o monitorovaní a ohlasovaní antimikrobiálnej rezistencie u zoonotických a komezálnych baktérií.
- **odbor hygieny, krmív, ekológie a veterinárnej farmácie**
 - výkon úradných kontrol v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, ktorým sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií v platnom znení
 - výkon úradných kontrol na úseku hygieny krmív
 - kontrola plnenia Metodického pokynu k Národnému plánu kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu, plnenie metodických pokynov na odber, zasielanie vzoriek a analytickú kontrolu živočíšnych produktov a krmív na obsah umelých rádionuklidov v SR, na monitoring poľovnej zveri a rýb v SR
 - výkon úradných kontrol na úseku veterinárnej farmácie
 - výkon úradných kontrol na úseku vedľajších živočíšnych produktov
- **odbor zdravia a ochrany zvierat**
 - výkon úradných kontrol v karanténach a útulkoch
 - výkon úradnej kontroly na úseku zdravia zvierat pri plnení eradikačných programov na salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej, v krdľoch brojlerov kury domácej, v krdľoch nosníc kury domácej a v krdľoch moriek

Tabuľka č. 148

Prehľad o vykonaných vnútorných kontrolách

Útvar	Počet kontrol	Výsledok kontrol	
		bez nedostatkov	s nedostatkami
Odbor auditu a kontroly	5	1	4
Odbor laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie	3	1	2
Odbor hygieny krmív, ekológie a veterinárnej farmácie	2		2
Odbor zdravia a ochrany zvierat	2		2
S p o l u :	12	2	10

19.2.2. Podľa zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- **Sekcia ekonomiky**

- vykonáva kontroly dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami a s majetkom štátu

Tabuľka č. 149

Prehľad vykonaných vnútorných finančných kontrol

Počet plánovaných kontrol	Počet vykonaných kontrol	Výsledok kontrol	
		záznam, bez nedostatkov	správa s opatrením
12	12	13	-
	1	-	-
Spolu	13	13	-

19.3. Iné podania, sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach, žiadosti o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z., petície podľa zákona č. 85/1990 Z.z. o petičnom práve v znení neskorších predpisov

ŠVPS SR a riadené organizácie v roku 2015 prijali, riešili alebo odstúpili príslušnému orgánu verejnej správy:

- 2987 iných podaní,
- 29 žiadostí o poskytnutie informácií podľa zákona č.211/2000 Z.z.,
- 13 sťažností podľa zákona č.9/2010 Z.z. o sťažnostiach,
- 1 petíciu podľa zákona č.85/1990 Z.z. o petičnom práve.

Iné podania, žiadosti o poskytnutie informácií a sťažnosti boli vybavené nasledovne:

19.3.1. Iné podania

- opodstatnené 805
- neopodstatnené 1 177
- nebolo možné prešetriť alebo objektívne posúdiť 795
- nevybavené k 31.12.2015 110
- odstúpené 100
- rôzne podania so žiadosťou o stanovisko/informáciu 208

19.3.2. Informácie podľa z. č. 211/2000 Z.z.

- sprístupnené 18
- nesprístupnené 8
- čiastočne sprístupnené 1
- postúpené

19.3.3. Sťažnosti

- opodstatnené 1
- neopodstatnené 9
- odložené 3

- nevybavené k 31.12.2015 -
- odstúpené -

HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV – VÝSTUPOV A PREZENTOVANEJ ČINNOSTI

Výsledky sú určené pre:

1. orgány štátnej správy, predovšetkým MPRV SR ako rezortné ministerstvo ŠVPS SR,
2. chovateľov hospodárskych zvierat a poľnohospodárske podniky,
3. podnikateľské subjekty, ktoré sa zaoberajú výrobou, dovozom, distribúciou a predajom produktov a tovarov živočíšneho alebo rastlinného pôvodu,
4. širokú verejnosť – občanov - vyplýva z úlohy ŠVPS SR ako orgánu potravinového dozoru SR, pričom občania sú o činnosti informovaní individuálne podľa ich požiadaviek, resp. prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov na základe komunikácie ich predstaviteľov so zástupcami ŠVPS SR.

ZÁVER

Bezpečnosť potravín je jednou z hlavných priorít v Európe. Na zaistenie bezpečnosti potravín je nevyhnutné neustále komplexne posudzovať všetky aspekty reťazca **produkcie potravín vrátane prvovýroby potravín, výroby krmív pre zvieratá produkujúce potraviny, cez výrobu, spracovanie a distribúciu potravín, ich dovoz až po predaj konečnému spotrebiteľovi**, pretože každý z týchto prvkov môže mať závažný dopad na bezpečnosť potravín, a tým aj na verejné zdravie. Do tohto komplexu bezpečnosti potravín sú zahrnuté rôzne špecifické oblasti, ako sú **krmivá pre zvieratá produkujúce potraviny vrátane medikovaných krmív a doplnkových látok do krmív, hygiena krmív a hygiena potravín, choroby prenosné zo zvierat na ľudí, najmä prostredníctvom potravín živočíšneho pôvodu (zoonotickí pôvodcovia), vedľajšie produkty živočíšneho pôvodu, rezíduá pesticídov, kontaminanty a veterinárne lieky a ich kontrola, kontrola a eradikácia chorôb zvierat, ktoré ovplyvňujú zdravie ľudí, prídavné látky do potravín, materiály prichádzajúce do styku s potravinami, pitná voda ako zložka potravín, geneticky modifikované potraviny, ako aj požiadavky na kvalitu, zloženie a označovanie potravín v záujme ochrany spotrebiteľov a zabezpečenia ich informovanosti.**

Celá riadiaca, rozhodovacia a kontrolná činnosť ŠVPS SR a jej riadených organizácií vychádza z kvality organizačnej štruktúry, ktorej obsahom sú:

- + efektívnosť všeobecnej organizačnej štruktúry,
- + kvalita kontroly,
- + postupy a riadenie,
- + informovanosť, vybavovanie sťažností a požiadaviek,
- + dokumentácia,
- + samokontrola a hodnotenie,
- + komunikácia,
- + ľudské a finančné zdroje,
- + vzdelávanie.

Sme presvedčení, že všetky činnosti opísané v tejto výročnej správe sú dostatočným vypovedajúcim článkom o zodpovednej úlohe a plnení si úloh a povinností všetkých pracovníkov ŠVPS SR a ňou riadených organizácií v prospech obyvateľov SR.

PRÍLOHY

Vyhodnotenie úradnej kontroly potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu za rok 2015

152 + 39	Primárni výrobcovia		Výrobcovia a baliarne		Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze		Malé množstvá		Internetový predaj	Ostatné	SPOLU
	Rastlinné komodity	Živočíšne komodity	Rastlinné komodity	Živočíšne komodity			Rastlinné komodity	Živočíšne komodity	Rastlinné komodity	Živočíšne komodity			
Počet objektov	1328	1121	2 281	1249	2 572	19 028	912	680	491	7967	309	185	38 123
Počet kontrolovaných objektov	384	1050	1 502	1249	1 401	10 057	618	521	39	577	36	135	17 569
Počet kontrol	551	1431	6 188	15222	5 581	34 560	829	1416	41	633	39	191	66 682
Počet kontrol/objektov s nedostatkom	16	162	462	283	243	4 560	85	52	4	12	1	39	5 919
Dôvod postihu													
Správna výrobná prax	4	10	92	121	14	123	18	17	0	1	0	1	401
Celková hygiena	14	235	1 169	1494	363	10 521	150	117	1	11	0	9	14 084
Zloženie	0	0	8	0	6	14	0	0	0	0	0	0	28
Kontaminanty (iné ako mikrobiologické)	0	0	0	0	2	6	0	0	0	0	0	0	8
Označovanie	0	0	76	38	84	2 879	11	7	0	0	0	32	3 127
Tovar po dobe spotreby, minimálnej trvanlivosti	0	0	26	1	5	2 846	1	2	0	0	0	1	2 882
Iné	9	139	236	147	184	3 330	42	26	4	16	1	53	4 187

Prehľad výsledkov analýz odobratých vzoriek rastlinného pôvodu vo výrobe a v obchodnej sieti za rok 2015

P.č.	Komodita	Vzorky odobraté vo výrobe			Vzorky odobraté v obchodnej sieti									Vzorky odobraté pri dovoze z tretích krajín			Celkový sumár výsledkov analýz odobratých vzoriek vo výrobe, obchodnej sieti a dovoze z tretích krajín			% podľa komodít
		Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Domáceho pôvodu			Vnútrospoločenskej výmeny			Dovoz z tretích krajín			Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	
					Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu							
1.	Jedlé rastlinné tuky a oleje	19	0	19	44	4	48	39	4	43	15	2	17	37	1	38	154	11	165	6,67
2.	Výrobky z jedlých rastlinných tukov a olejov	0	0	0	2	0	2	6	0	6	0	0	0	0	0	0	8	0	8	0,00
3.	Majonézy	4	2	6	21	0	21	7	0	7	0	0	0	0	0	0	32	2	34	5,88
4.	Dehydrované pokrmy, polievkové prípravky a ochucovadlá	11	0	11	68	1	69	33	0	33	36	1	37	0	0	0	148	2	150	1,33
5.	Termosterilizované pokrmy, tepelne opracované mrazené hotové jedlá	12	0	12	32	1	33	28	1	29	3	0	3	0	0	0	75	2	77	2,60
6.	Kvasný ocot, horčica a iné chuťové prípravky	19	0	19	48	2	50	27	1	28	9	0	9	1	0	1	104	3	107	2,80
7.	Droždie a sušené pivovarské kvasnice	0	0	0	4	0	4	6	0	6	0	0	0	1	0	1	11	0	11	0,00
8.	Jedlé obilie, ryža	117	0	117	66	1	67	43	1	44	20	0	20	5	0	5	251	2	253	0,79
9.	Výrobky z obilia, mlynské výroby z obilia	88	0	88	65	8	73	31	0	31	0	0	0	6	0	6	190	8	198	4,04
10.	Cestoviny	74	0	74	49	0	49	31	2	33	10	0	10	4	0	4	168	2	170	1,18
11.	Pekárske výrobky	262	5	267	55	6	61	19	1	20	1	0	1	9	0	9	346	12	358	3,35
12.	Trvanlivé pečivo	51	2	53	59	2	61	31	2	33	18	0	18	5	0	5	164	6	170	3,53

13.	Špeciálne výrobky z obilia, extrudované výrobky	22	2	24	25	4	29	27	2	29	0	0	0	1	0	1	75	8	83	9,64
14.	Olejniný	17	0	17	29	2	31	34	2	36	11	1	12	4	0	4	95	5	100	5,00
15.	Strukoviny a výrobky zo strukovín	36	0	36	45	1	46	25	1	26	36	1	37	24	0	24	166	3	169	1,78
16.	Čerstvé ovocie, čerstvá zelenina	127	0	127	195	4	199	155	0	155	61	0	61	27	0	27	565	4	569	0,70
17.	Zemiaky	69	1	70	19	0	19	8	0	8	1	0	1	0	0	0	97	1	98	1,02
18.	Výrobky zo zemiakov	26	0	26	0	0	0	19	1	20	0	0	0	0	0	0	45	1	46	2,17
19.	Spracované ovocie a zelenina, výrobky z ovocia a zeleniny, ovocné džemy, marmelády, rôsoly, gaštanové pyrė	143	3	146	219	14	233	98	15	113	121	10	131	30	1	31	611	43	654	6,57
20.	Pestované jedle huby, voľne rastúce jedle huby, výrobky z čerstvých jedlých húb	11	0	11	27	0	27	35	1	36	14	2	16	0	0	0	87	3	90	3,33
21.	Koreniny, koreninové zmesi, prípravky, prípravky s koreninami, polievkové korenia, koreninová soľ	55	2	57	130	3	133	42	0	42	7	0	7	14	1	15	248	6	254	2,36
22.	Nealkoholické nápoje, koncentráty, energetické nápoje, ovocné a zeleninové šťavy	165	0	165	219	6	225	107	2	109	14	1	15	11	0	11	516	9	525	1,71
23.	Pivo	47	1	48	78	1	79	29	1	30	6	0	6	1	0	1	161	3	164	1,83
24.	Ovocné víno sladové víno, aromatizované vína, medovina	22	1	23	23	4	27	33	0	33	0	0	0	0	0	0	78	5	83	6,02
25.	Miešané nápoje	10	0	10	43	2	45	23	2	25	0	0	0	0	0	0	76	4	80	5,00
26.	Lieh a liehoviny	91	11	102	103	1	104	30	1	31	6	0	6	6	0	6	236	13	249	5,22
27.	Čaj, čajové extrakty a prípravky z nich	19	1	20	49	3	52	40	5	45	16	0	16	2	0	2	126	9	135	6,67
28.	Kakao, výrobky z kakaa	8	0	8	58	1	59	21	1	22	1	0	1	2	0	2	90	2	92	2,17

29.	Káva, kávoviný a výrobky z nich	25	0	25	77	0	77	32	1	33	5	0	5	4	0	4	143	1	144	0,69
30.	Škrob a výrobky zo škrobu	9	0	9	11	1	12	4	0	4	1	0	1	0	0	0	25	1	26	3,85
31.	Niektoré cukry, ostatné cukry	7	0	7	9	0	9	1	0	1	0	1	1	0	0	0	17	1	18	5,56
32.	Čokoláda, výrobky z čokolády	19	0	19	48	1	49	50	1	51	5	1	6	1	0	1	123	3	126	2,38
33.	Cukrovinky	38	0	38	102	7	109	80	3	83	20	3	23	4	0	4	244	13	257	5,06
34.	Suché škrupinové plody, výrobky zo suchých škrupinových plodov	46	2	48	61	10	71	30	1	31	123	12	135	50	4	54	310	29	339	8,55
35.	Tabakové výrobky	0	0	0	8	0	8	9	1	10	0	0	0	0	0	0	17	1	18	0,00
36.	Cukrárske výrobky	232	6	238	29	7	36	9	1	10	3	0	3	5	0	5	278	14	292	4,79
37.	Minerálne, pramenité a balené vody	28	2	30	23	0	23	10	0	10	0	0	0	0	0	0	61	2	63	3,17
38.	Lahôdkárske výrobky	71	4	75	30	4	34	7	0	7	0	0	0	0	0	0	108	8	116	6,90
39.	Jedlá soľ	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1	0	1	0	0	0	3	0	3	0,00
40.	Prídavné látky v potravinách	1	0	1	2	0	2	6	0	6	1	0	1	1	0	1	11	0	11	0,00
41.	Potraviny na os. výž. účel	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0,00
42.	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0,00
43.	Ostatné alk. nápoje	4	1	5	1	0	1	1	2	3	0	0	0	0	0	0	6	3	8	37,50
	SPOLU	2 005	46	2 051	2 176	101	2 277	1 270	56	1 326	565	35	600	256	7	263	6 272	245	6 517	3,76

Analýza odobratých vzoriek rastlinného pôvodu za rok 2015

Por.č	Komodita	Mikrobiologické ukazovatele		Kontaminanty		Prídavné látky		Označovanie		Alergény - označovanie		GMO - označovanie		Senzorické ukazovatele		Fyzikálno-chemické ukazovatele		Celkový počet vykonaných analýz	Celkový počet nevyhovujúcich analýz	
		Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz		Počet	%
1.	Jedlé rastlinné tuky a oleje	0	0	137	0	21	0	31	9	0	0	0	0	26	2	47	3	262	14	5,34
2.	Výrobky z jedlých rastlinných tukov a olejov	0	0	1	0	6	0	1	0	1	0	0	0	2	0	2	0	13	0	0,00
3.	Majonézy	2	0	0	0	30	0	7	2	3	0	0	0	2	0	5	0	49	2	4,08
4.	Dehydrované pokrmy, polievkové prípravky a ochucovadlá	8	0	25	0	100	0	31	1	32	1	0	0	18	0	13	0	227	2	0,88
5.	Termosterilizované pokrmy, tepelne opracované mrazené hotové jedlá	5	0	43	0	30	0	21	2	14	0	0	0	13	1	5	0	131	3	2,29
6.	Kvasný ocot, horčica a iné chuťové prípravky	0	0	4	0	90	0	23	3	5	0	0	0	16	0	22	0	160	3	1,88
7.	Droždie a sušené pivovarské kvasnice	0	0	5	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	9	0	15	0	0,00

8.	Jedlé obilie, ryža	0	0	289	1	1	0	17	0	1	0	21	0	22	0	21	1	372	2	0,54
9.	Výrobky z obilia, mlynské výroby z obilia	2	0	195	1	6	0	13	0	4	1	14	1	34	4	25	1	293	8	2,73
10.	Cestoviny	34	0	83	0	32	0	27	2	21	0	5	0	18	0	13	0	233	2	0,86
11.	Pekárske výrobky	51	0	131	0	147	7	37	5	21	0	0	0	28	0	20	2	435	14	3,22
12.	Trvanlivé pečivo	12	0	30	0	125	3	41	5	25	1	0	0	22	1	11	0	266	10	3,76
13.	Špeciálne výrobky z obilia, extrudované výrobky	0	0	46	0	30	4	12	3	4	1	8	0	9	1	1	0	110	9	8,18
14.	Olejniný	6	0	89	0	0	0	10	0	0	0	2	0	57	5	19	0	183	5	2,73
15.	Strukoviny a výrobky zo strukovín	15	0	180	0	1	0	25	1	3	1	51	0	35	1	0	0	310	3	0,97
16.	Čerstvé ovocie, čerstvá zelenina	1	0	471	4	1	0	9	0	0	0	0	0	9	0	4	0	495	4	0,81
17.	Zemiaky	0	0	185	0	0	0	2	0	0	0	0	0	10	1	0	0	197	1	0,51
18.	Výrobky zo zemiakov	8	0	63	0	9	0	17	1	0	0	0	0	20	0	3	0	120	1	0,83
19.	Spracované ovocie a zelenina, výrobky z ovocia a zeleniny, ovocné džemy, marmelády, rôsoly, gaštanové pyrė	50	0	223	1	575	17	128	24	8	0	10	0	119	3	48	2	1 161	47	4,05

20.	Pestované jedlé huby, voľne rastúce jedlé huby, výrobky z čerstvých jedlých húb	0	0	89	0	30	0	13	0	0	0	0	0	21	1	14	2	167	3	1,80
21.	Koreniny, koreninové zmesi, prípravky, prípravky s koreninami, polievkové korenia, koreninová soľ	94	1	104	0	59	0	29	2	23	2	0	0	27	0	38	2	374	7	1,87
22.	Nealkoholické nápoje, koncentráty, energetické nápoje, ovocné a zeleninové šťavy	11	0	152	0	518	3	93	8	0	0	0	0	51	0	37	0	862	11	1,28
23.	Pivo	1	0	22	0	102	0	46	4	0	0	0	0	37	0	86	3	294	7	2,38
24.	Ovocné víno sladové víno, aromatizované vína, medovina	0	0	28	0	64	2	8	4	0	0	0	0	11	1	31	2	142	9	6,34
25.	Miešané nápoje	0	0	4	0	80	2	29	4	0	0	0	0	14	0	25	0	152	6	3,95
26.	Lieh a liehoviny	0	0	34	0	86	0	49	11	0	0	0	0	25	1	164	11	358	23	6,42
27.	Čaj, čajové extrakty a prípravky z nich	8	0	18	0	105	0	25	9	0	0	0	0	16	0	9	0	181	9	4,97
28.	Kakao, výrobky z kakaá	4	0	32	0	26	0	25	2	0	0	0	0	20	0	38	1	145	3	2,07
29.	Káva, kávoviny a výrobky z nich	6	0	104	0	20	0	19	1	1	0	0	0	20	0	16	0	186	1	0,54
30.	Škrob a výrobky zo škrobu	0	0	4	0	19	0	5	1	4	1	0	0	2	0	0	0	34	2	5,88

31.	Niektoré cukry, ostatné cukry	2	0	10	0	2	1	4	0	0	0	0	0	6	0	6	0	30	1	3,33
32.	Čokoláda, výrobky z čokolády	5	0	13	0	57	0	31	2	16	1	0	0	17	1	61	2	200	6	3,00
33.	Cukrovinky	9	0	7	0	261	5	80	10	27	0	0	0	29	0	3	1	416	16	3,85
34.	Suché škrupinové plody, výrobky zo suchých škrupinových plodov	24	0	301	1	6	0	65	1	2	0	0	0	223	25	88	5	709	32	4,51
35.	Tabakové výrobky	0	0	0	0	0	0	16	1	0	0	0	0	1	0	12	0	29	1	0,00
36.	Cukrárske výrobky	231	0	1	0	152	10	18	5	8	0	0	0	6	0	0	0	416	15	3,61
37.	Minerálne, pramenité a balené vody	39	2	57	0	1	0	6	0	0	0	0	0	5	0	21	0	129	2	1,55
38.	Lahôdkárske výrobky	137	0	0	0	54	3	24	4	8	0	0	0	13	1	2	1	238	9	3,78
39.	Jedlá soľ	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0,00
40.	Prídavné látky v potravínach	0	0	5	0	6	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	13	0	0,00
41.	Potraviny na os. výž. účel	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0,00
42.	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0,00
43.	Ostatné alk. nápoje	0	0	3	0	1	0	4	3	0	0	0	0	0	0	3	1	11	4	36,36
SPOLU		765	3	3 188	8	2 854	57	1 045	130	232	9	112	1	1 007	49	923	40	10 126	297	2,93

Príloha č. 4

Analýza odobratých vzoriek živočíšneho pôvodu za rok 2015-spolu

Por.č.	Komodita	Mikrobiologické ukazovatele		Kontaminanty		Rezíduá veterinárnych liekov		Prídavné látky		Osobitné prísady - NaCl		Označovanie		Alergény - označovanie		Senzorické ukazovatele		Fyzikálno-chemické ukazovatele/zloženie		Iné*		Celkový počet odobratých vzoriek	Celkový počet nevyhovujúcich vzoriek	
		Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek		Počet	%
1.	Mlieko a mliečne výrobky vyrobené zo (so) surového (ým) mlieko (m)	223	35	21	0	123	0	2	0	3	0	9	4	0	0	9	0	30	6	1	0	399	42	10,53
2.	Mlieko a mliečne výrobky tepelne ošetrované	368	8	116	0	66	0	426	1	27	0	453	16	126	0	180	6	335	10	39	0	1680	38	2,26
3.	Vajcia	0	0	11	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	6	1	0	0	12	1	32	2	6,25
4.	Vaječné výrobky	11	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	14	1	7,14
5.	Mäso domácich kopytníkov	0	0	13	0	81	0	2	0	0	0	27	0	0	0	36	8	2	0	0	0	147	8	5,44
6.	Mäso hydiny a králikov	73	0	4	0	163	0	0	0	0	0	40	3	0	0	38	5	46	1	0	0	337	9	2,67
7.	Zverina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	2	1	50,00
8.	Mäsové výrobky	399	8	439	8	0	0	338	0	207	7	459	8	315	12	195	4	334	6	1	0	2092	53	2,53
9.	Mleté mäso a mäsové prípravky	200	7	1	0	1	0	65	0	16	0	42	3	3	0	26	0	10	0	0	0	310	10	3,23
10.	Mechanicky separované mäso	6	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	10	0	0,00
11.	Produkty rybolovu	62	0	161	0	33	0	91	1	3	0	147	16	35	0	56	3	108	16	26	0	575	36	6,26
12.	Med	0	0	0	0	71	0	5	0	0	0	35	4	0	0	22	3	141	12	0	0	220	14	6,36
13.	Želatína	0	0	5	0	0	0	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0,00

14	Jedlé tuky živočíšneho pôvodu	2	0	125	1	0	0	75	0	1	0	43	0	0	0	32	0	122	1	0	0	283	2	0,71
SPOLU		1344	58	896	9	544	0	1011	2	257	7	1259	54	480	13	603	31	1129	52	79	1	6113	216	3,53

* Iné: rezíduá pesticídov, termostatová skúška pri konzervách, parazity v produktoch rybolovu

Príloha č. 5

Prehľad výsledkov analýz odobratých vzoriek živočíšneho pôvodu vo výrobe, v mieste určenia a v obchodnej sieti za rok 2015

Por.č.	Komodita	Vzorky odobraté vo výrobe			Vzorky odobraté v mieste určenia			Vzorky odobraté v obchodnej sieti									Celkový sumár výsledkov analýz odobr. vz. vo výrobe, mieste určenia a obch. sieti		
		Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Domáceho pôvodu			Vnútrospoločenskej výmeny			Dovoz z tretích krajín			Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu
								Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu			
1.	Mlieko a mliečne výrobky vyrobené zo (so) surového (ým) mlieka (m)	317	34	351	0	0	0	36	8	44	4	0	4	0	0	0	357	42	399
2.	Mlieko a mliečne výrobky tepelne ošetrované	311	5	316	165	4	169	378	22	400	787	7	794	1	0	1	1642	38	1680
3.	Vajcia	10	0	10	2	0	2	11	2	13	7	0	7	0	0	0	30	2	32
4.	Vaječné výrobky	5	0	5	8	1	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	1	14
5.	Mäso domácich kopytníkov	12	0	12	43	0	43	23	7	30	58	1	59	3	0	3	139	8	147
6.	Mäso hydiny a králikov	54	1	55	141	2	143	38	2	40	95	4	99	0	0	0	328	9	337
7.	Zverina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	1	1	2
8.	Mäsové výrobky	914	24	938	224	6	230	392	10	402	509	13	522	0	0	0	2039	53	2092
9.	Mleté mäso a mäsové prípravky	131	1	132	30	4	34	41	0	41	98	5	103	0	0	0	300	10	310
10.	Mechanicky separované mäso	7	0	7	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	10
11.	Produkty rybolovu	67	5	72	79	2	81	58	2	60	246	14	260	89	13	102	539	36	575
12.	Med	32	0	32	9	0	9	59	11	70	87	1	88	19	2	21	206	14	220
13.	Želatína	3	0	3	0	0	0	0	0	0	9	0	9	0	0	0	12	0	12

14	Jedlé tuky živočíšneho pôvodu	116	2	118	23	0	23	51	0	51	91	0	91	0	0	0	281	2	283
SPOLU		1979	72	2051	727	19	746	1087	64	1151	1992	46	2038	112	15	127	5897	216	6113